

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
w Lublinie**

**PLAN URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA GOŚCIERADÓW
na okres 1.01.2026 r.– 31.12.2035 r.**

***Program Ochrony
Przyrody***
aktualizacja

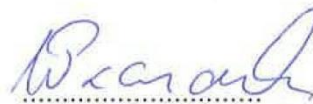
**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. (81)744 58 20, sekretariat@lublin.buligl.pl NIP:525-000-78-85 REGON 000121583 www.buligl.pl

Program Ochrony Przyrody opracował zespół:

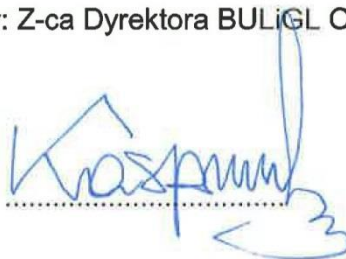

Adam Maciocha

Wojciech Paszczuk

Nadzór merytoryczny: Z-ca Dyrektora BULiGL Oddział w Lublinie

Konstanty Kasperuk

Dyrektor BULiGL Oddział w Lublinie

Lesław Radzikowski

Biurow Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
ul. Leśników 21, Sękocin Stary
05-090 Raszyn
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
NIP 5250007885

Spis treści

1	Wstęp	11
1.1	Cel, zakres, podstawy prawne i metodyka programu	11
1.2	Materiały źródłowe	14
2	Ogólna charakterystyka nadleśnictwa	15
2.1	Położenie nadleśnictwa	15
2.1.1	Położenie na tle podziału administracyjnego	15
2.1.2	Podział na obręby	18
2.1.3	Podział na leśnictwa	18
2.1.4	Położenie na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej	20
2.1.5	Położenie na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej	24
2.1.6	Położenie na tle regionalizacji geobotanicznej	26
2.1.7	Położenie na tle regionalizacji klimatycznej Polski (Woś, 1999)	28
2.1.8	Położenie geograficzne i wysokościowe	30
2.2	Struktura użytkowania ziemi wg gmin w głównych grupach i kategoriach użytkowania	31
2.3	Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju z uwzględnieniem sieci ekologicznej Econet - Polska i korytarzy ekologicznych oraz sieci CORINE biotopes	32
2.4	Ogólna charakterystyka drzewostanów	37
2.5	Ogólna charakterystyka kompleksów leśnych	38
3	Formy ochrony przyrody	40
3.1	Rezerваты przyrody	42
3.1.1	Rezerwat Marynopol	42
3.1.2	Rezerwat Doły Szczeckie	45
3.1.3	Rezerwat Dolina Jodłówki	49
3.2	Parki krajobrazowe	53
3.2.1	Otulina Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie	53
3.3	Obszary Natura 2000	54
3.3.1	Obszary Natura 2000 występujące na gruntach oraz w zasięgu Nadleśnictwa Gościeradów	56
3.3.1.1	Obszar specjalnej ochrony ptaków Lasy Janowskie PLB060005	56
3.3.1.2	Specjalny obszar ochrony siedlisk Gościeradów PLH060007	71
3.3.1.3	Specjalny obszar ochrony siedlisk Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031	79
3.3.1.4	Specjalny obszar ochrony siedlisk Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045	96
3.3.1.5	Specjalny obszar ochrony siedlisk Świeciechów PLH060082	100
3.3.1.6	Specjalny obszar ochrony siedlisk Szczecyn PLH060083	109
3.3.1.7	Specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Dolnego Sanu PLH180020	121
3.3.1.8	Obszar specjalnej ochrony ptaków Małopolski Przełom Wisły PLB140006	135
3.4	Pomniki przyrody	139
3.5	Użytki ekologiczne	141
3.6	Wykaz chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów	143
4	Walory przyrodniczo-leśne	168
4.1	Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego	168
4.1.1	Rzeźba terenu	168
4.1.2	Warunki klimatyczne	168
4.1.3	Ogólna charakterystyka gleb	168
4.1.4	Warunki hydrologiczne	169
4.1.5	Zestawienie obszarów wodno-torfowiskowych	171
4.1.6	Leśne obszary cenne przyrodniczo	172
4.2	Charakterystyka drzewostanów	174
4.2.1	Zestawienie siedliskowych typów lasu	174
4.2.2	Bogactwo gatunkowe	176
4.2.3	Struktura piętrowa	177
4.2.4	Pochodzenie drzewostanów	178

4.2.5	Charakterystyka zespołów leśnych	179
4.2.6	Drzewostany ponad 100-letnie	181
4.2.7	Lasy ochronne	182
4.3	Zestawienie występujących na terenie nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty oraz gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony.	183
4.4	Zestawienie zadrzewień na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo	189
4.5	Obiekty kultury materialnej.....	195
4.6	Ekologiczna ocena stanu lasu.....	200
4.6.1	Borowacenie	203
4.6.2	Monotypizacja	203
4.6.3	Neofityzacja	204
4.6.4	Drewno martwe	206
5	Zagrożenia środowiska leśnego	208
5.1	Kompensacja przyrodnicza dotycząca przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000	213
6	Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonywania prac leśnych.....	216
7	Edukacyjna rola Programu Ochrony Przyrody	220
8	Lasy o zwiększonej funkcji społecznej.....	223
9	Rekreacja i turystyka.....	225
10	Plan działań.....	227
11	Wykaz map stanowiących załącznik do Programu Ochrony Przyrody	241
12	Literatura	242
13	Kronika	245
14	Tabele do uzupełnienia	251
15	Wystąpienia.....	254
16	Załącznik	295

Spis tabel

Tabela 1.	Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle podziału administracyjnego kraju	15
Tabela 2.	Zestawienie powierzchni gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów z podziałem na obręby leśne	18
Tabela 3.	Zestawienie powierzchni gruntów w Nadleśnictwie Gościeradów wg grup, rodzajów użytków i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju w zaokrągleniu do m ² (skrót z tabeli nr 1)	31
Tabela 4.	Zestawienie powierzchni gruntów w Nadleśnictwie Gościeradów wg grup i rodzajów użytków i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju (skrót z tabeli nr 1)	31
Tabela 5.	Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa (według wzoru nr 1a)	37
Tabela 6.	Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu (wg wzoru nr 1b)	38
Tabela 7.	Liczba i wielkość kompleksów leśnych w Nadleśnictwie Gościeradów (wg wzoru nr 2)	39
Tabela 8.	Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów	40
Tabela 9.	Ogólna charakterystyka rezerwatów przyrody w Nadleśnictwie Gościeradów (wg wzoru nr 3)	51
Tabela 10.	Możliwości realizacji celów ochrony w rezerwacie (wg wzoru nr 4)	52
Tabela 11.	Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE będące przedmiotami ochrony w obszarze Lasy Janowskie oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005)	59
Tabela 12.	Gatunki ptaków będące przedmiotami ochrony w obszarze stwierdzone w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz liczba obserwacji tych gatunków	59
	Poniższe informacje dotyczące gatunków stanowiących przedmioty ochrony opracowano na podstawie aktualnego SDF-a	59
Tabela 13.	Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze specjalnej ochrony ptaków Lasy Janowskie PLB060005 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów - dane z PZO dla obszaru)	62
Tabela 14.	Zadania ochronne określone w PZO dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Janowskie PLB060005 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	63
Tabela 15.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony	69
Tabela 16.	Typy siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach nadleśnictwa i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk (wg SDF)	73
Tabela 17.	Typy siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Gościeradów PLH060007 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	75
Tabela 18.	Zadania ochronne określone w PZO dla obszaru Natura 2000 Gościeradów PLH060007 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	76
Tabela 19.	Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk	82
Tabela 20.	Gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich i ocena znaczenia dla tych gatunków	82
Tabela 21.	Wykaz typów siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	84
Tabela 22.	Wykaz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	85
Tabela 23.	Tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031, wynikające z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów	86

Tabela 24.	Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk	98
Tabela 25.	Gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce i ocena znaczenia dla tych gatunków	98
Tabela 26.	Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Świeciechów i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk	104
Tabela 27.	Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Świeciechów oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków wg PZO	104
Tabela 28.	Wykaz typów siedlisk przyrodniczych w obszarze natura 2000 Świeciechów PLH060082 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	105
Tabela 29.	Wykaz gatunków roślin i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Świeciechów PLH060082 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	105
Tabela 30.	Zadania ochronne określone w PZO dla obszaru Natura 2000 Świeciechów PLH060082 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	106
Tabela 31.	Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Szczecyn i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk	113
Tabela 32.	Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Szczecyn oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków	113
Tabela 33.	Wykaz typów siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Szczecyn PLH060083 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	114
Tabela 34.	Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Szczecyn PLH060083 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	114
Tabela 35.	Zadania ochronne zawarte w projekcie PZO dla SOO Szczecyn PLH060083 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów	115
Tabela 36.	Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk	133
Tabela 37.	Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków	133
Tabela 38.	Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Dolina Dolnego Sanu PLH180020 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów) ..	134
Tabela 39.	Zadania ochronne określone w PZO dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	134
Tabela 40.	Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków	138
Tabela 41.	Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów (wg wzoru nr 5a)	139
Tabela 42.	Wykaz istniejących użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Gościeradów (wg wzoru nr 7a)	142
Tabela 43.	Wykaz chronionych gatunków roślin naczyniowych na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów (wg wzoru nr 11)	143
Tabela 44.	Wykaz chronionych grzybów, mszaków i porostów na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów (wg wzoru nr 10)	153
Tabela 45.	Wykaz chronionych zwierząt na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów (wg wzoru nr 12)	154
Tabela 46.	Lista owadów, płazów i gadów występujących w zasięgu nadleśnictwa bez lokalizacji.	164
Tabela 47.	Chronione gatunki ptaków występujące na terenie nadleśnictwa bez lokalizacji ...	165
Tabela 48.	Chronione gatunki ssaków występujące na terenie nadleśnictwa bez lokalizacji ..	167

Tabela 49.	Zestawienie typów gleb wg wydzieli leśnych w Nadleśnictwie Gościeradów (pow. leśna zalesiona i niezalesiona razem)	168
Tabela 50.	Stawy rybne na obszarze Nadleśnictwa Gościeradów.....	171
Tabela 51.	Zestawienie obszarów wodno-torfowiskowych w Nadleśnictwie Gościeradów.....	171
Tabela 52.	Kryteria wyznaczania obszarów cennych przyrodniczo	173
Tabela 53.	Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Gościeradów	174
Tabela 54.	Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego (wg wzoru nr 13).....	176
Tabela 55.	Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury (wg wzoru nr 14).	177
	Na uwagę zasługuje udział drzewostanów w KO i KDO wynoszący ponad 7%, w odniesieniu do stanu z roku 2016 nastąpił wzrost udziału tych drzewostanów o prawie 105 ha.....	177
Tabela 56.	Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (wg wzoru nr 15).....	178
Tabela 57.	Relacje między typami siedliskowymi lasu a zespołami leśnymi w Nadleśnictwie Gościeradów	179
Tabela 58.	Zestawienie drzewostanów ponad 100 – letnich w Nadleśnictwie Gościeradów ...	181
	W porównaniu do PUL na lata 2016 - 2025 powierzchnia drzewostanów ponad stuletnich wzrosła o 406,35 ha. Sytuacja taka spowodowana jest sposobem zagospodarowania (przewaga siedlisk żywnych, gdzie stosuje się rębnie z długim okresem odnowienia) brakiem użytkowania drzewostanów w rezerwach, strefach ochrony oraz na siedliskach przyrodniczych.	181
Tabela 59.	Zestawienie lasów ochronnych w Nadleśnictwie Gościeradów	182
	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	182
Tabela 60.	Wykaz typów siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów	184
Tabela 61.	Wykaz gatunków roślin i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów	186
Tabela 62.	Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów	186
Tabela 63.	Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)	188
Tabela 64.	Zestawienie zbiorcze zadrzewień w Nadleśnictwie Gościeradów (wg wzoru nr 17)....	189
Tabela 65.	Zestawienie ciekawszych obiektów kultury materialnej w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów.....	196
Tabela 66.	Wykaz zabytków archeologicznych znajdujących się na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów	198
	¹ - Archeologiczne Zdjęcie Polski.....	198
Tabela 67.	Zestawienie obiektów kultury wpisanych do rejestru zabytków na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów.....	199
Tabela 68.	Zestawienie powierzchni [ha] według typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych (wg wzoru nr 21).....	200
Tabela 69.	Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem (wg wzoru nr 20).....	202
Tabela 70.	Zestawienie powierzchni [ha] wg borowacenia (wg wzoru 22)	203
Tabela 71.	Zestawienie powierzchni [ha] oraz liczby wydzieli wg neofityzacji	204
Tabela 72.	Wykaz inwazyjnych gatunków obcych w Nadleśnictwie Gościeradów	206
Tabela 73.	Zestawienie miąższości drewna martwego w Nadleśnictwie Gościeradów	207
Tabela 74.	Zestawienie miąższości drewna martwego na siedliskach przyrodniczych w Nadleśnictwie Gościeradów.....	208
Tabela 75.	Zestawienie uszkodzeń drzewostanów zinwentaryzowanych w trakcie prac taksacyjnych.....	212
Tabela 76.	Zestawienie przyrodniczych typów lasu na siedliskach przyrodniczych	219
Tabela 77.	Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Gościeradów (wg wzoru XXIII IUL)	227

Tabela 78. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 występujące w lasach Nadleśnictwa Gościeradów lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie (wg wzoru XXII IUL)	229
Tabela 79. Wykaz zatwierdzonych po 01.01.2026 r. pomników przyrody.	251
Tabela 80. Wykaz stwierdzonych chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenie Nadleśnictwa Gościeradów (po 01.01.2026 r.).....	253

Spis rycin

Rycina 1. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle podziału administracyjnego	16
Rycina 2. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie	17
Rycina 3. Podział Nadleśnictwa Gościeradów na obręby leśne i leśnictwa	19
Rycina 4. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski 2010	23
Rycina 5. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej	25
Rycina 6. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle regionalizacji geobotanicznej Polski	27
Rycina 7. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle regionalizacji klimatycznej Polski.....	29
Rycina 8. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle sieci korytarzy ekologicznych	33
Rycina 9. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle CORINE biotopes.....	35
Rycina 10. Zasięg form ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Gościeradów	41
Rycina 11. Rezerwat Marynopol w Nadleśnictwie Gościeradów	44
Rycina 12. Rezerwat Doły Szczepkie w Nadleśnictwie Gościeradów.....	48
Rycina 13. Rezerwat Dolina Jodłówki w Nadleśnictwie Gościeradów	50
Rycina 14. Położenie otuliny Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie w Nadleśnictwie Gościeradów.....	54
Rycina 16. Obszary Natura 2000 w Nadleśnictwie Gościeradów	55
Rycina 17. Położenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Janowskie PLB060005 w Nadleśnictwie Gościeradów	56
Rycina 18. Położenie obszaru Natura 2000 Gościeradów PLH060007 w Nadleśnictwie Gościeradów.....	71
Rycina 19. Położenie obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 w Nadleśnictwie Gościeradów	79
Rycina 20. Położenie obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045 w Nadleśnictwie Gościeradów	96
Rycina 21. Położenie obszaru Natura 2000 PLH060082 w Nadleśnictwie Gościeradów	100
Rycina 22. Położenie obszaru Natura 2000 Szczecyn PLH060083 w Nadleśnictwie Gościeradów ..	109
Rycina 23. Położenie obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 w Nadleśnictwie Gościeradów.....	121
Rycina 24. Położenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Małopolski Przełom Wisły PLB140006 w Nadleśnictwie Gościeradów	135
Rycina 25. Roślinność potencjalna w zasięgu Nadleśnictwa Gościeradów wg Matuszkiewicza 2008	180

1 Wstęp

1.1 Cel, zakres, podstawy prawne i metodyka programu

Lasy są złożoną formacją przyrodniczą, od wieków nierozdzielnie związaną z krajobrazem Polski, stanowią niezbędną czynnik równowagi środowiska przyrodniczego, warunkujący rozwój kraju.

Mając na uwadze wzrost gospodarczy i zwiększone oczekiwania społeczne wobec lasów Parlament Polski w dniu 28 września 1991 roku uchwalił „Ustawę o lasach”, której obecna treść została zaktualizowana w 2025 roku (Dz.U. z 2025 r. poz. 567), w której określa prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem następujących celów:

1) zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą;

2) ochrony lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na:

- a) zachowanie różnorodności przyrodniczej,
- b) zachowanie leśnych zasobów genetycznych,
- c) walory krajobrazowe,
- d) potrzeby nauki;

3) ochrony gleb i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie lub uszkodzenie oraz o specjalnym znaczeniu społecznym;

4) ochrony wód powierzchniowych i głębinowych, retencji zlewni, w szczególności na obszarach wododziałów i na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych;

5) produkcji, na zasadzie racjonalnej gospodarki, drewna oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu.

Nowelizacja ustawy o lasach w 1997 roku, wzmocniła zapisy dotyczące znaczenia lasów, jako podstawowego składnika środowiska naturalnego. Proekologiczny kierunek gospodarki leśnej znalazł odbicie w Zasadach hodowli lasu wprowadzonych w życie na mocy art. 33 pkt. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach zarządzeniem 99 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 24 grudnia 2002 r. Od 1 stycznia 2012 r. zostały wprowadzone do stosowania Zasady Hodowli Lasu Zarządzeniem nr 53 DGLP z dnia 21.11.2011 roku. Od dnia 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe Zasady Hodowli Lasu wprowadzone Zarządzeniem Nr 108 DGLP z dnia 5 grudnia 2023 r. W związku z tym w PUL zadania z zakresu użytkowania zostały zaplanowane zgodnie z nowymi Zasadami Hodowli Lasu oraz zarządzeniami DGLP: Zarządzenie Nr 87 z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w PGL LP, a 23 lipca 2024 r. wydaje Zarządzenie Nr 90 w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego zarządzenia nr 87 DGLP z dnia 12 lipca 2024 roku.

Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa, łącznie z Programem Ochrony Przyrody, to jedyny dokument planistyczny na poziomie lokalnym, w którym ujmuje się kompleksowo zagadnienia go-

spodarki leśnej na gruntach leśnych zarządzanych przez Lasy Państwowe. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Gościeradów na lata 2026-2035 jest aktualizacją Programu z ubiegłego dziesięciolecia. Został on wykonany zgodnie z: § 3, ust.1, pkt. 7 oraz § 110 - 112 Instrukcji Urządzania Lasu z 2012 roku oraz z Rozdziałem VI Instrukcji Urządzania Lasu z 2024 roku.

Głównym celem programu jest waloryzacja przyrodnicza oraz wykazanie potrzeb i warunków, jakie powinny być spełnione dla ochrony przyrody w nadleśnictwie.

Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Gościeradów został sporządzony w celu:

- a) zobrazowania bogactwa przyrodniczego nadleśnictwa,
- b) przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń środowiska przyrodniczego,
- c) doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych,
- d) ulepszania metod sprawowania i rozwijania ochrony przyrody,
- e) umożliwienia w przyszłości analiz i porównań wybranych walorów nadleśnictwa,
- f) uzupełnienia wiedzy o środowisku leśnym,
- g) edukacji i promocji zagadnień związanych z ochroną przyrody.

W toku prac nad aktualizacją Programem Ochrony Przyrody uwzględniono następujące akty prawne i dokumenty:

☐ Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz.U. nr 101 z 1991 r. poz. 444 wraz z późniejszymi zmianami – tekst jednolity Dz.U. 2025 poz. 567 z 24.03.2025 r.),

☐ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz.U. 2024 r. poz. 1478, 1940.),

☐ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1112, 1881, 1940.),

☐ Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 54),

☐ Ustawa z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. 2024, poz. 1130, 1907, 1940.),

☐ Ustawa z dnia 17 maja 1989 Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz.U.2023, poz. 1752),

☐ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U.2024, poz. 82),

☐ Ustawa z dnia 13 października 1995 Prawo łowieckie (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 539),

☐ Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 o ochronie przeciwpożarowej z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 275),

☐ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, 1907),

❑ Ustawa z dnia 20.07.2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2023, poz. 1478, 1688, 1890, 1963, 2029),

❑ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 – tekst ogłoszony 26 września 2019 r.),

❑ Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 30.10.2014 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713),

❑ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 nr 25 poz. 133, z 2012 r. poz. 358, z 2017 r. poz. 1416, z 2018 r. poz. 1789, z 2022 r. poz. 96 oraz z 2023 r. poz. 1281),

❑ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),

❑ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),

❑ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16.12.2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),

❑ Rozporządzenie MŚ w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku z dnia 22.07.2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1383),

❑ Polityka Leśna Państwa przyjęta przez Radę Ministrów dnia 22 kwietnia 1997 r,

❑ Instrukcja urządzania lasu wprowadzona Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. (ZU-7019-72/2011),

❑ Zasady hodowli lasu wprowadzone Zarządzeniem nr 108 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2023 r. (ZG-7002.2.2023),

❑ Instrukcja ochrony lasu wprowadzona Zarządzeniem nr 109 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2023 r. (ZO-0210.1.2023),

❑ Wytyczne i ustalenia Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej,

❑ Zasady Użytkowania Lasu wprowadzone Zarządzeniem nr 66 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 7 listopada 2019 r. (ZM.7603.13.2019).

❑ Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 672)

Zakres Programu Ochrony Przyrody został ustalony na posiedzeniu Komisji Założeń Planu, które odbyło się w siedzibie Nadleśnictwa Gościeradów w dniu 26.06.2023 roku.

Protokół z ustaleń Komisji Założeń Planu, określający założenia i wytyczne do Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gościeradów na lata 2026-2035, załączono w elaboracie.

1.2 Materiały źródłowe

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Gościeradów, został opracowany w ramach Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Gościeradów na okres 01.01.2026 - 31.12.2035 r. i jest jego integralną częścią.

Do opracowania Programu Ochrony Przyrody wykorzystano materiały zebrane podczas prac terenowych przez taksatorów Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie oraz materiały udostępnione przez pracowników Nadleśnictwa Gościeradów, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie i w Rzeszowie, a także urzędów miast i gmin położonych w zasięgu działania nadleśnictwa. Wykorzystano dane dotyczące obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów zamieszczone w serwisie internetowym Dyrekcji Generalnej Ochrony Środowiska – crfop.gdos.gov.pl oraz dokumentację z corocznych przeglądów form ochrony przyrody w nadleśnictwie. Wykorzystano również dane z inwentaryzacji przyrodniczych i ornitologicznych sporządzonych na potrzeby tworzenia Planów Zadań Ochronnych obszarów Natura 2000, dane zawarte w PZO. Do opracowania programu wykorzystano również wyniki prac glebowo-siedliskowych i fitosocjologicznych oraz wyniki badań naukowych wykonywanych na terenie nadleśnictwa. Ponadto wykorzystano materiały udostępnione przez lokalne stowarzyszenia i organizacje działające na tym terenie.

Źródła, jakie zostały wykorzystane przy opracowaniu programu, zamieszczono w spisie literatury na końcu opracowania.

2 Ogólna charakterystyka nadleśnictwa

2.1 Położenie nadleśnictwa

2.1.1 Położenie na tle podziału administracyjnego

Aktualny zasięg terytorialny Nadleśnictwa Gościeradów określa Zarządzenie Nr 80 DGLP z dnia 29.12.2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez RDLP w Lublinie (znak: OR-0151-10/14).

Siedziba nadleśnictwa znajduje się w Gościeradowie przy ul. Folwark 1D (kod pocztowy 23-275 Gościeradów, tel: 15-838-11-74, fax: 15-838-11-02, e-mail: goscieradow@lublin.lasy.gov.pl, strona internetowa: www.goscieradow.lublin.lasy.gov.pl).

Nadleśnictwo Gościeradów, będące jednym z 25 nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, zarządza 18 915,21 ha gruntów Skarbu Państwa. Jest to nadleśnictwo dwuobróbowe. Pod względem przynależności do jednostek podziału administracyjnego kraju grunty Nadleśnictwa Gościeradów położone są w południowo-zachodniej części województwa lubelskiego w powiecie kraśnickim oraz w północno-wschodniej części województwa podkarpackiego w powiecie stalowowolskim. Nadleśnictwo Gościeradów graniczy z następującymi jednostkami LP: od północy z Nadleśnictwem Kraśnik, od wschodu z Nadleśnictwem Janów Lubelski, od południa z Nadleśnictwami Rozwadów, od zachodu z Nadleśnictwem Ostrowiec Świętokrzyski RDLP Radom.

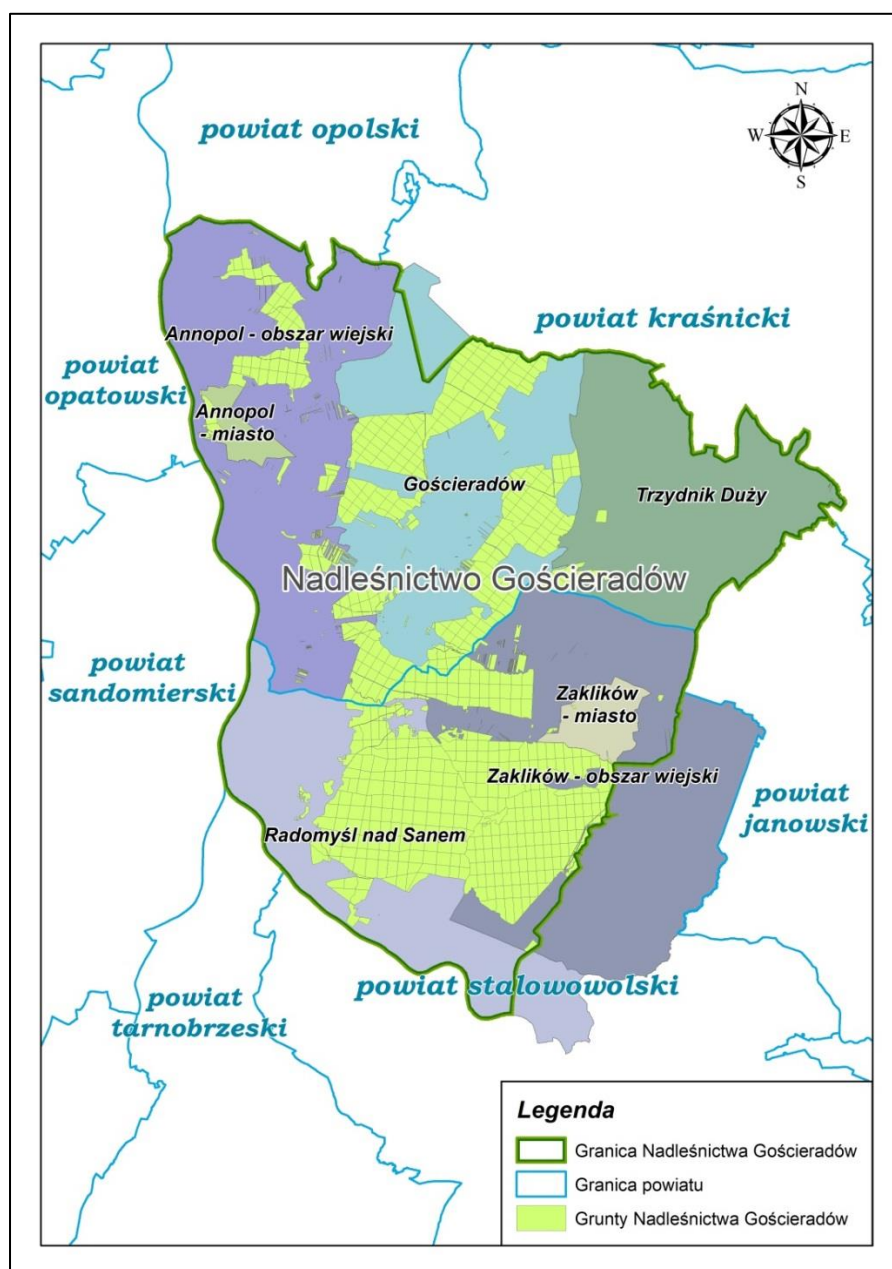
W odniesieniu do podziału administracyjnego kraju, położenie nadleśnictwa przedstawia się następująco:

Tabela 1. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle podziału administracyjnego kraju

Województwo	Powiat	Gmina	Obręby ewidencyjne
lubelskie	kraśnicki	Annopol	wszystkie
		Gościeradów	Aleksandrów, Gościeradów, Gościeradów-Kolonia, Gościeradów Folwark, Gościeradów Plebański, Księżomierz Dzierzkowska (część), Księżomierz Gościeradowska, Księżomierz-Kolonia, Księżomierz Kościelna, Liśnik Duży, Liśnik Duży-Kolonia, Łany, Marynopol, Mniszek, Salomin, Suchodoły, Szczecyn, Wólka Gościeradowska, Wólka Szczeka
		Trzydnik Duży	wszystkie
		Annopol miasto	wszystkie
podkarpackie	stalowowolski	Radomyśl nad Sanem	Antoniów, Chwałowice, Nowiny, Orzechów, Pniów, Radomyśl nad Sanem, Witkowice, Wola Rzeczycka, Zalesie, Żabno, Dąbrowa Rzeczycka (część), Kępa Rzeczycka (część)
		Zaklików	Baraki Nowe, Baraki Stare, Irena, Józefów, Karkówka,

Województwo	Powiat	Gmina	Obręby ewidencyjne
			Lipa (część), Łązek Zaklikowski, Zaklików (część), Zdziechowice Pierwsze, Zdziechowice Drugie
		Zaklików miasto	wszystkie

Nadleśnictwo Gościeradów obejmuje swoim zasięgiem **2** województwa, **2** powiaty, **7** gmin, w tym: **2** miejskie: Annopol, Zaklików oraz **5** gmin wiejskich. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Gościeradów wynosi **657,77¹ km²**.

Rycina 1. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle podziału administracyjnego

¹ Zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych Nr 80 z dnia 29 grudnia 2014 r.

Szczegółowe granice zasięgu działania Nadleśnictwa Gościeradów znajdują się na mapach sytuacyjno-przeglądowych w skali 1: 50 000, które stanowią załącznik do Planu Urządzenia Lasu.

Szczegółowe zestawienie powierzchni znajduje się w Tabeli I zamieszczonej w elaboracie Planu Urządzenia Lasu.

Rycina 2. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

2.1.2 Podział na obręby

Nadleśnictwo Gościeradów jest nadleśnictwem dwuobróbowym. Rys historyczny nadleśnictwa zamieszczony został w Elaboracie Planu Urządzenia Lasu.

Tabela 2. Zestawienie powierzchni gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów z podziałem na obręby leśne

Obręb	Powierzchnia leśna – [ha]	Powierzchnia nieleśna – [ha]	Ogółem - [ha]	Powierzchnia objęta planowaniem urządzeniowym - [ha]*
Gościeradów [1]	9 455,80	135,50	9 591,30	9 365,29
	9 234,66*	130,63*	9 365,29*	
Poligon [2]	8 034,99	1 288,92	9 323,91	9 323,91
	8 034,99*	1 288,92*	9 323,91*	
Ogółem	17 490,79	1 424,42	18 915,21	18 689,20
	17 269,65*	1 419,55*	18 689,20*	

* - powierzchnie bez współwłasności

W Nadleśnictwie Gościeradów występuje **226,01 ha (226,0398 ha)** gruntów we współwłasności. Działki współwłasnościowe zlokalizowane są tylko w obrębie Gościeradów.

2.1.3 Podział na leśnictwa

Nadleśnictwo Gościeradów podzielone jest na 2 obręby leśne i 13 leśnictw, w tym 1 leśnictwo szkółkarskie. Szczegółowy podział na leśnictwa przedstawia się następująco:

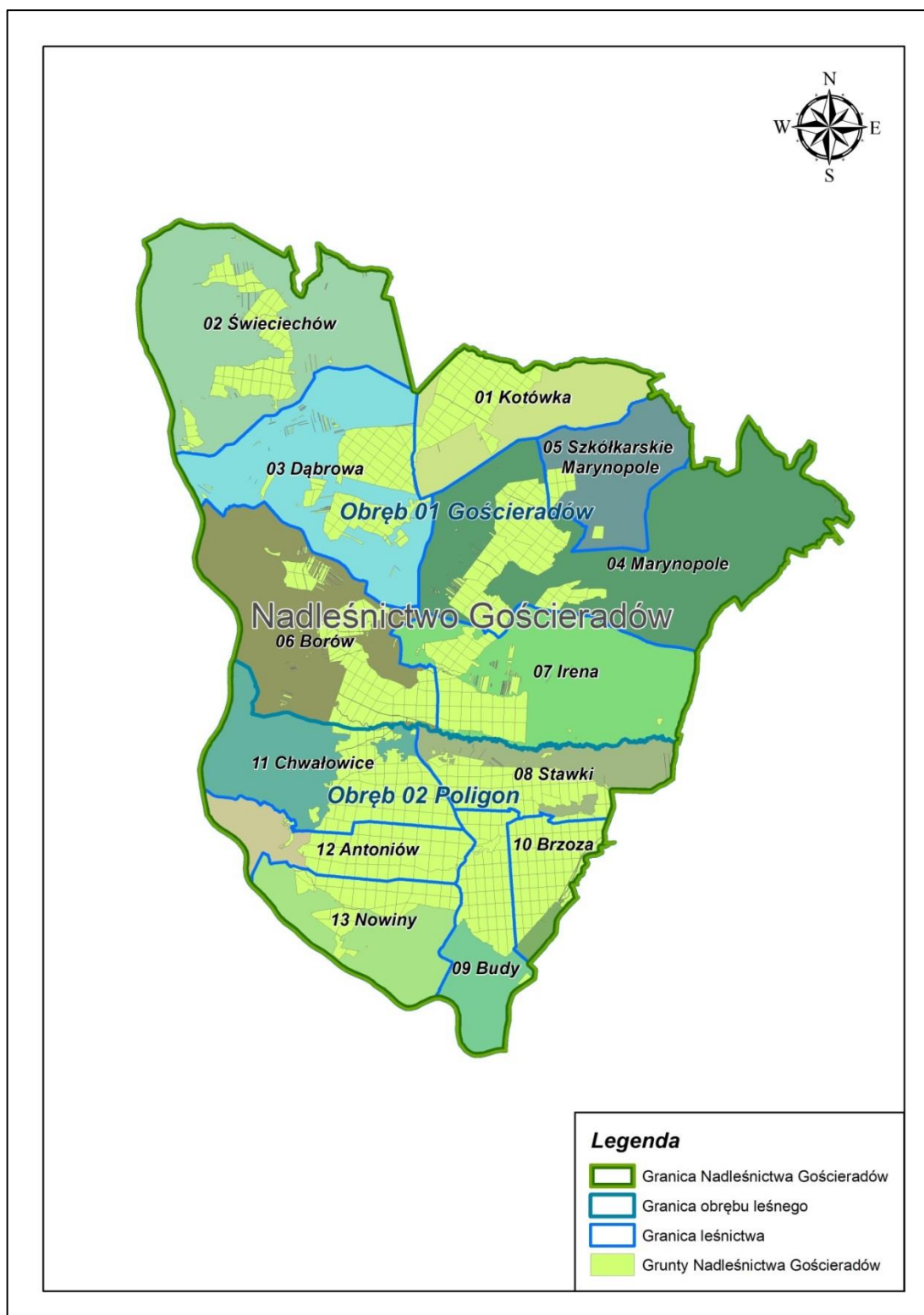
Obręb Gościeradów:

- Kotówka [1]
- Świeciechów [2]
- Dąbrowa [3]
- Marynopol [4]
- Szkółkarskie Marynopol [5]
- Borów [6]
- Irena [7]

Obręb Poligon:

- Stawki [8]
- Budy [9]
- Brzoza [10]
- Chwałowice [11]
- Antoniów [12]
- Nowiny [13]

Szczegółowa lokalizacja, numery oddziałów i powierzchnia leśnictw, znajduje się w Elaboracie Planu Urządzenia Lasu w rozdziale dotyczącym przestrzennego usytuowania lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym.

Rycina 3. Podział Nadleśnictwa Gościeradów na obręby leśne i leśnictwa

2.1.4 Położenie na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej

Regionalizacja przyrodniczo-leśna jest podziałem stworzonym przede wszystkim dla hodowli i urządzania lasu. Wykorzystywana jest także w zagospodarowaniu przestrzennym kraju. Zadaniem regionalizacji przyrodniczo-leśnej jest przedstawienie w sposób uporządkowany zróżnicowania środowiska przyrodniczego, tworzącego warunki wzrostu i rozwoju roślinności leśnej.

Zgodnie z aktualną regionalizacją przyrodniczo-leśną (Zielony, Kliczkowska, 2012)² lasy Nadleśnictwa Gościeradów leżą w:

VI Krainie Małopolskiej

Mezoregion Wyżyny Zachodniolubelskiej (**VI.4**);

Mezoregion Puszczy Solskiej (**VI.13**);

Mezoregion Niziny Nadwiślańskiej (**VI.29**);

Mezoregion Doliny Dolnego Sanu (**VI.30**).

Kraina Małopolska (**VI**) obejmuje 22% powierzchni kraju, w dużej mierze tereny rolnicze. Lasy i obszary seminaturalne stanowią 27% jej powierzchni. Kraina Małopolska charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem rzeźby terenu. Brak jest większych jezior. Z największych rzek można wymienić Wisłę, Wartę, San i Dunajec. Dla tej krainy charakterystyczne są grądy subkontynentalne, reprezentowane przez lasy lipowo-dębowo-grabowe, głównie w odmianie małopolskiej. Lasy najczęściej występują na terenach wyżynnych oraz wilgotnych i bagiennych. Lesistość Krainy wynosi 24,9%. Na gruntach Lasów Państwowych w Krainie VI dominują siedliska: BMśw – 19%, LMśw – 18%, Bśw – 15%. W drzewostanach Lasów Państwowych dominują gatunki iglaste – 78%. Głównym gatunkiem panującym jest sosna (73%). Drzewostany z panującym dębem stanowią 8%, a z brzozą i olszą po 4–5%. Średni wiek drzewostanów wynosi 64 lata. Najwięcej jest drzewostanów w wieku 61–80 lat, które zajmują 1/4 pow. Lasów Państwowych. Drzewostany ponad 120-letnie stanowią 3%.

Średnia zasobność drzewostanów wynosi 239 m³/ha. W Krainie Małopolskiej lasy ochronne (trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu oraz w miastach i wokół miast) stanowią ponad 63% powierzchni leśnej Lasów Państwowych. Za lasy uszkodzone uznanych jest ponad 80% terenów Lasów Państwowych w mezoregionach z silnie rozwiniętym przemysłem.

Mezoregion (**VI.4**) Wyżyny Zachodniolubelskiej. Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 3244 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 18%. Dominują krajobrazy wyżyn i niskich gór, głównie węglanowe i gipsowe erozyjne płaskowyże falistych, rzadziej – lessowe eoliczne wysoczyzn słabo rozciętych i bardzo rzadko – lessowe eoliczne wysoczyzn silnie rozciętych. Teren mezoregionu stanowi wyżynę wznoszącą się do 300 m n.p.m., pociętą wąwozami lessowymi i dolinami rzecznyymi. Lessy oraz piaszczyste pyły lessopodobne dominują w północnej i poł-

² Zielony R. Kliczkowska A. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa, listopad 2012 r.

dniowej części mezoregionu. W części środkowej występują utwory z okresu kredy, główne wapień, kreda piszcząca z krzemieniami, opoki i margle. Małe obszary plejstocenijskich glin zwałowych, piasków i żwirów lodowcowych zlokalizowane są po obu stronach rzeki Chodelki. Doliny rzeczne wypełnione są holocenijskimi piaskami, żwirami, mady rzeczne, torfami, namułami. Największe powierzchnie, głównie w części północnej mezoregionu, zajmuje krajobraz roślinny grądowy w wariantach z udziałem świetlistych dąbrów. Znacznie mniejsze są obszary krajobrazów: dąbrów świetlistych i grądów – głównie w centralnej części mezoregionu, grądowego z udziałem buczyn – w części południowej, oraz borów mieszanych, dąbrów świetlistych i grądów – w części południowo-zachodniej. Lesistość mezoregionu jest mała i wynosi 16%. Lasy tworzą małe i średnie kompleksy.

Mezoregion (VI.13) Puszczy Solskiej. Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 1858 km², w tym lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 71%. Przeważają krajobrazy naturalne tarasów nadzalewowych – akumulacyjne. Znacznie mniej występuje krajobrazów peryglacialnych równinnych i falistych, a bardzo mało – krajobrazów wyżyn i niskich gór: węglanowych i gipsowych erozyjnych płaskowyży falistych. Obszar ten stanowi zagłębienie wypełnione łałami mioceńskimi, na których zalegają utwory czwartorzędowe. W dolinach współczesnych rzek oraz zagłębieniach terenowych pozostałych po dawnych dolinach rzecznych występują holocenijskie piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły. Między nimi są duże powierzchnie zajęte przez dominujące na tym terenie plejstocenijskie piaski, żwiry i mułki rzeczne zlodowacenia północnopolskiego, rzadziej środkowopolskiego. Na dość znacznych obszarach występują w rozproszeniu piaski eoliczne, lokalnie w wydmach. Rozległy pas wydm ciągnie się m.in. na zachód od Biłgoraja, pomiędzy rzekami Ładą na południu i Bukową na północy. W części zachodniej obszaru pomiędzy tymi rzekami występują plejstocenijskie gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia południowopolskiego. W północnej części mezoregionu dominuje krajobraz roślinny śródlądowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianie małopolskiej w podwariantach z dużym udziałem łęgów jesionowo-olszowych i olsów, natomiast w części południowej – krajobraz śródlądowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianie małopolskiej.

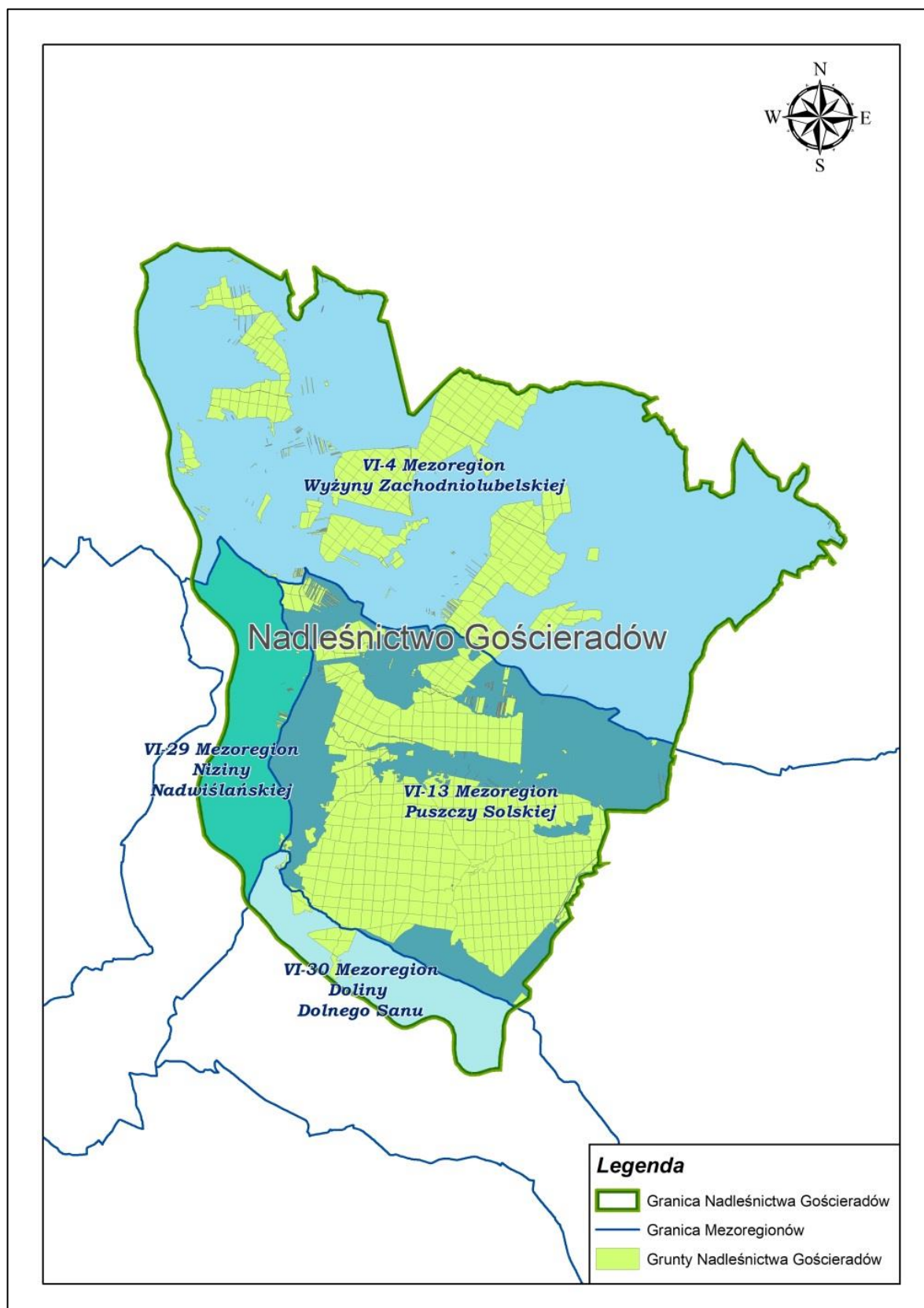
Lesistość jest bardzo duża, jedna z największych w kraju i wynosi 65%. Lasy tworzą rozległe kompleksy; zajmują około 1217 km², z czego 71% jest w zarządzie RDLP w Lublinie.

Mezoregion (VI.29) Niziny Nadwiślańskiej. Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 1642 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 7%. Występują prawie wyłącznie krajobrazy naturalne zalewowych den dolin – akumulacyjne, z fragmentami krajobrazów tarasów nadzalewowych – akumulacyjnych. Mezoregion obejmuje szeroką dolinę Wisły w górnym biegu. Zdecydowanie dominują holocenijskie utwory geologiczne – piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły. Nielicznie, tylko w okolicach miejscowości Szczucin, występują, nieco większe powierzchnie plejstocenijskich piasków, żwirów i mułków rzecznych zlodowacenia północnopolskiego, tworzące taras nadzalewowy Wisły. Dominującym krajobrazem roślinnym na tym obszarze są łęgi jesionowo-wiązowe.

Lesistość mezoregionu jest bardzo mała i wynosi 6%. Lasy zajmują około 93 km², z czego 39% jest w zarządzie LP.

Mezoregion **(VI.30)** Doliny Dolnego Sanu. Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 795 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 4%. Prawie wyłącznie występują krajobrazy naturalne zalewowych den dolin – akumulacyjne, rzadziej dolin i obniżeń tarasów nadzalewowych – akumulacyjne. Obszar mezoregionu stanowi szerokie obniżenie erozyjne, utworzone przez meandrujący San, wypełnione grubą warstwą holocenów utworów geologicznych – piasków, żwirów, mad rzecznych, torfów i namulów. Na niewielkich powierzchniach występują plejstoceny piaski, żwiry i mułki rzeczne zlodowacenia północnopolskiego, tworzące wyższy taras rzeczny. Dominuje krajobraz roślinny łągów jesionowo-wiązowych. W części południowej występują małe fragmenty krajobrazu grądowego w wariantach z udziałem borów mieszanych w podwariantach z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów.

Lesistość mezoregionu jest bardzo mała i wynosi 3%. Lasy zajmują około 28 km², z czego 48% jest w zarządzie LP.

Rycina 4. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski 2010³

³ Zielony R. Kliczkowska A. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa, listopad 2012 r.

2.1.5 Położenie na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej

Nadleśnictwo Gościeradów na tle podziału regionalnego Europy należy do:

prowincji – Wyżyny Polskie (34)

podprowincji – Wyżyna Lubelsko-Lwowska (343)

makroregionu – Wyżyna Lubelska (343.1)

mezoregionu – Małopolski Przełom Wisły (343.11)

mezoregionu – Wzniesienia Urzędowskie (343.15)

prowincji – Karpaty i Podkarpacie (51)

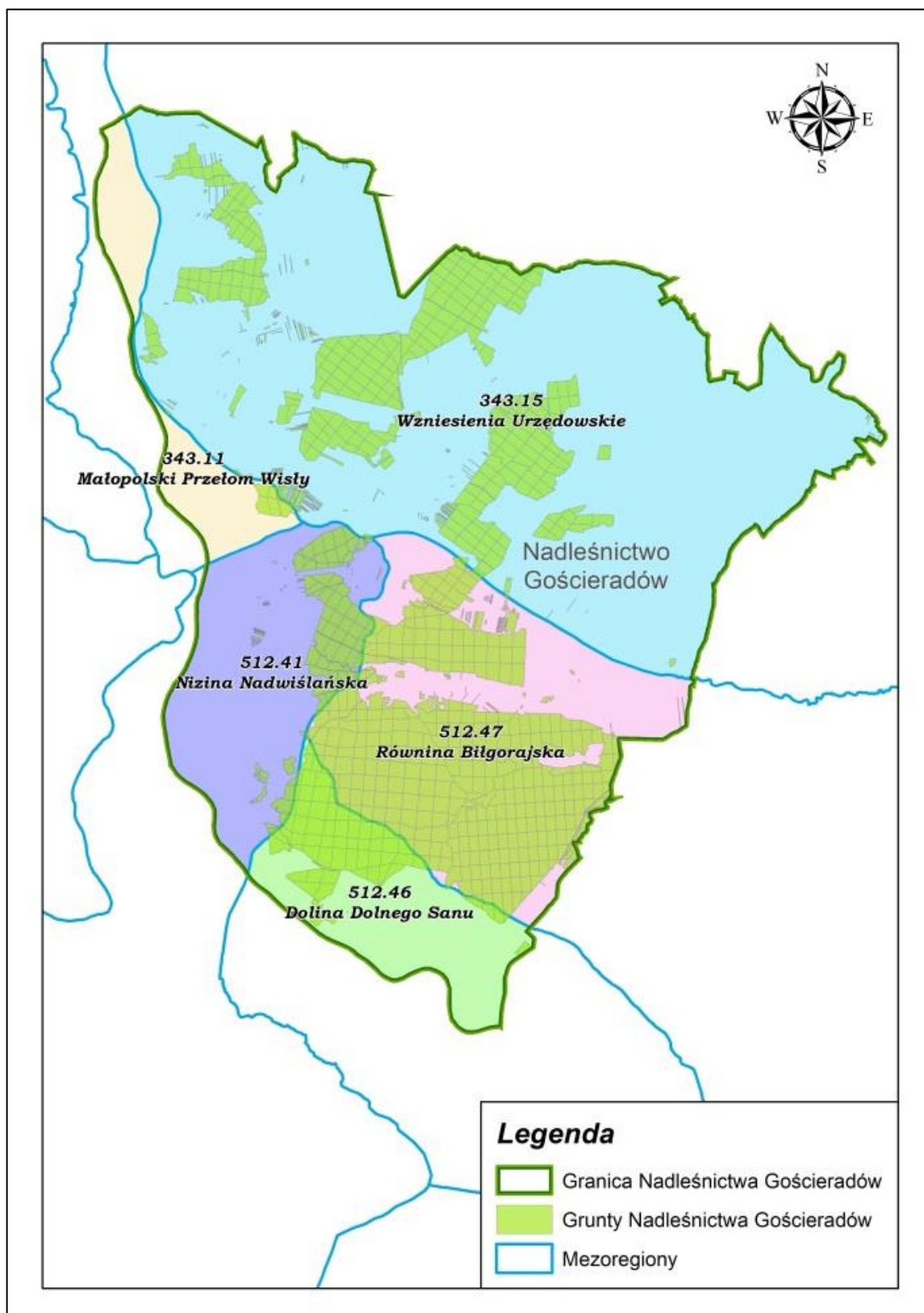
podprowincji – Północne Podkarpacie (512)

makroregionu – Kotlina Sandomierska (512.4-5)

mezoregionu – Nizina Nadwiślańska (512.41)

mezoregionu – Dolina Dolnego Sanu (512.46)

mezoregionu – Równina Biłgorajska (512.47)

Rycina 5. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej⁴

⁴ Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziąja W., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, vol. 91, no. 2, pp. 143-170.

2.1.6 Położenie na tle regionalizacji geobotanicznej

Według podziału geobotanicznego Polski (Matuszkiewicz 2008) obszar Nadleśnictwa Gościeradów znajduje się na obszarze:

Dział Wyżyn Południowopolskich (C)

C.8. Kraina Kotliny Sandomierskiej

C.8.3. Okręg Wideł Wisły i Sanu

C.8.3.a Podokręg Doliny Wisły „Połaniec-Annopol”

C.8.3.g Podokręg Doliny Dolnego Sanu

C.8.5. Okręg Równiny Biłgorajskiej

C.8.5.a Podokręg Lasów Janowskich

C.9. Kraina Rostoczańska

C.9.1. Okręg Rostocza Zachodniego

C.9.1.a Podokręg Modliborzycko-Kraśnicki

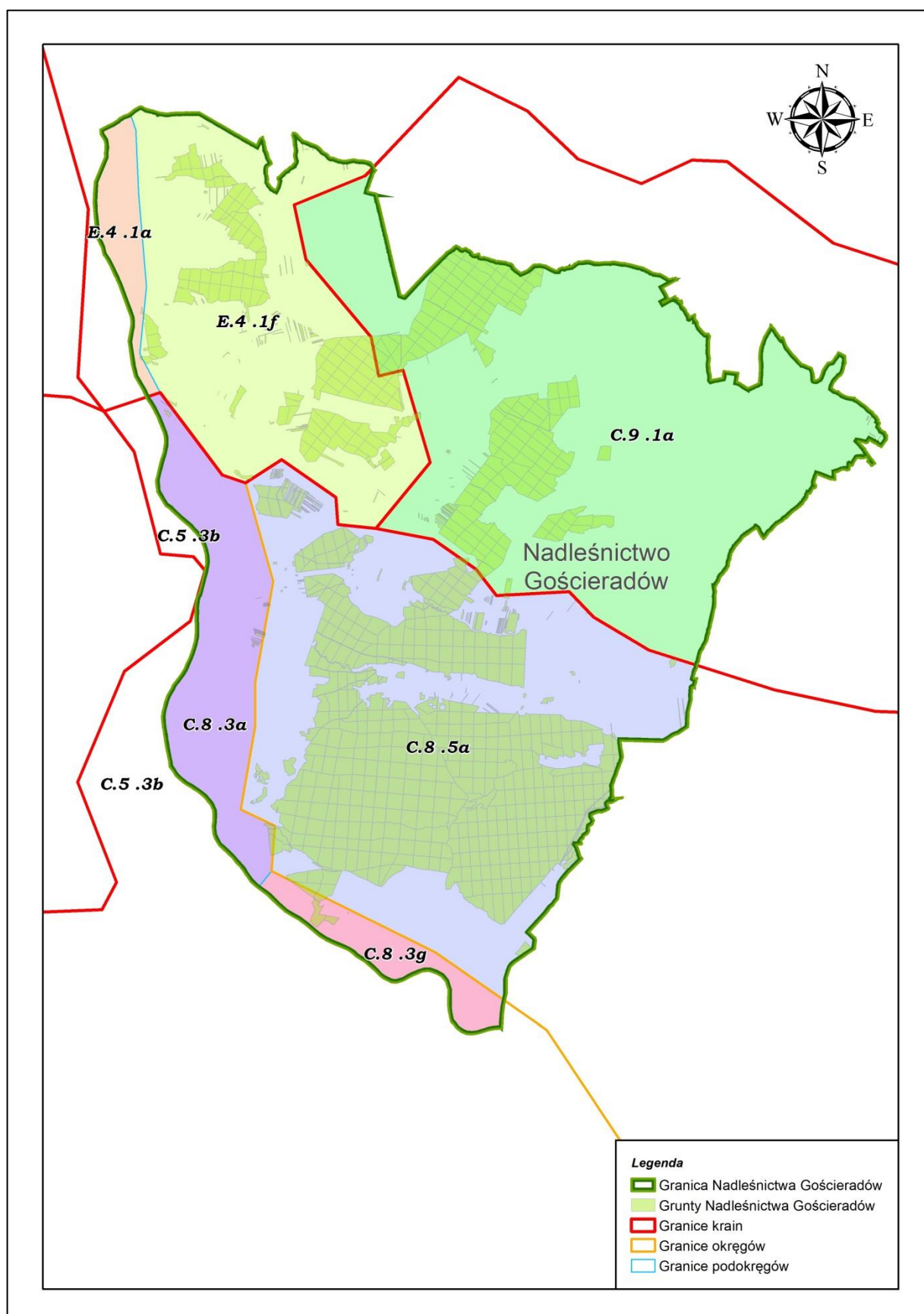
Dział Mazowiecko-Poleski (E)

E.4. Kraina Wyżyny Lubelskiej

E.4.1. Okręg Wyżyny Lubelskiej

E.4.1.a Podokręg Doliny Wisły „Annopol-Puławy”

E.4.1.f Podokręg Annopolski

Rycina 6. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle regionalizacji geobotanicznej Polski⁵

⁵ Matuszkiewicz J.M., 2008, Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa

2.1.7 Położenie na tle regionalizacji klimatycznej Polski (Woś, 1999)

Nadleśnictwo Gościeradów położone jest w dwóch regionach klimatycznych:

- **Region Wschodniomałopolski (R-XXI)** – Obręb Gościeradów – część północna
- **Region Sandomierski (R-XXII)** – Obręb Poligon i południowa część Obrębu Gościera-

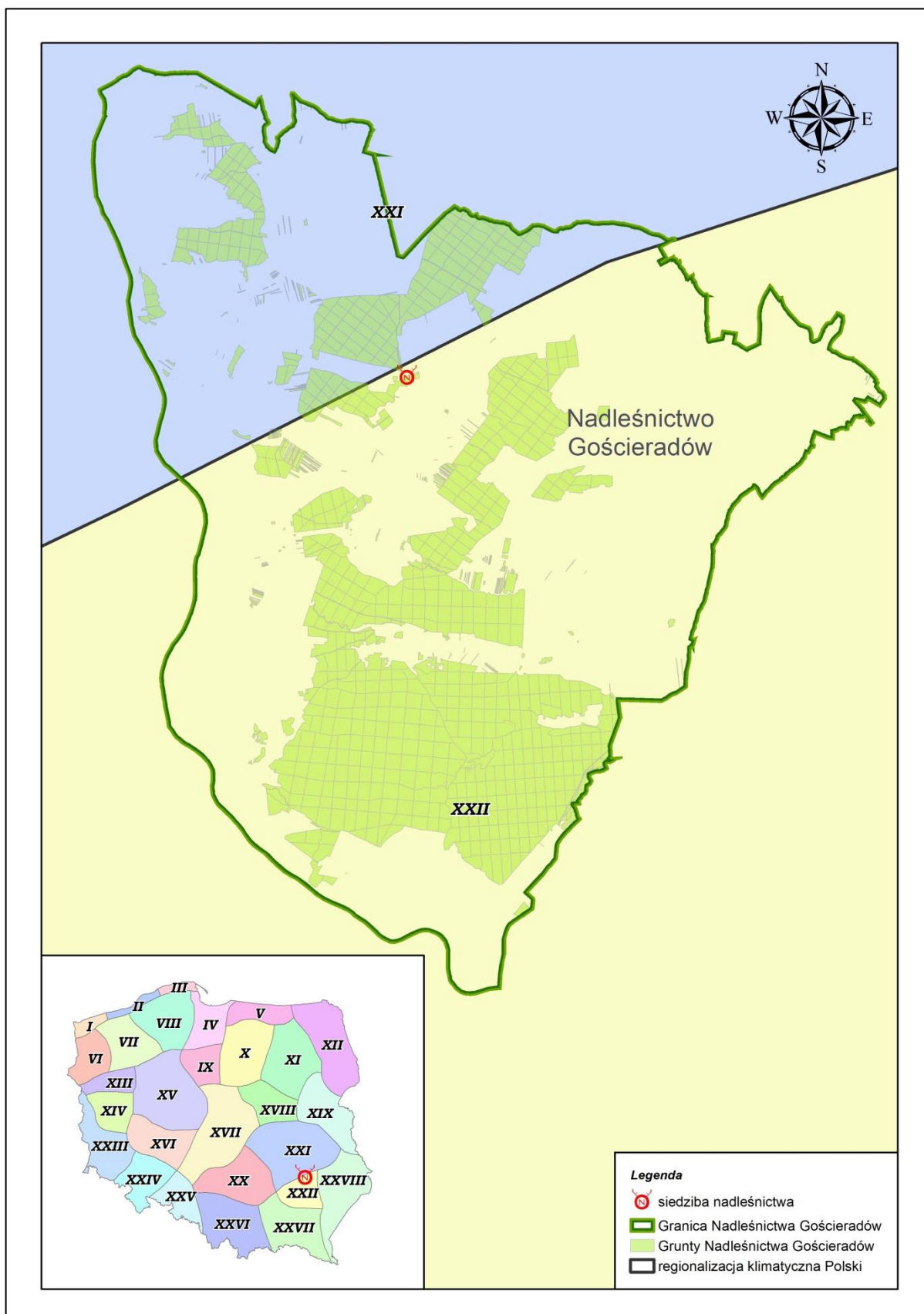
dów

Region Wschodniomałopolski jest jednym z największych regionów klimatycznych wyróżnionych na obszarze Polski. Na uwagę zasługuje występująca tutaj stosunkowo mała liczba dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, których średnio w roku jest 122. Wśród nich 64 cechuje brak opadu, a około 58 jest deszczowych. Wśród dni umiarkowanie ciepłych w tym regionie mało jest z dużym zachmurzeniem, których jest w roku mniej niż 40. Stosunkowo liczniej natomiast zjawiają się dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie zimną z opadem (jest ich w roku około 14) oraz niektóre typy pogód z grupy mroźnych. Pogoda umiarkowanie mroźna z opadem cechuje 10 dni w roku, a pogoda dość mroźna z opadem prawie 11 dni.

Region Sandomierski należy do najmniejszych regionów na obszarze Polski. Dla tego regionu charakterystyczna jest w porównaniu z innymi regionami największa liczba dni z pogodą bardzo ciepłą – dni takich jest ok 92 w roku. Mniej liczne są tutaj dni umiarkowanie ciepłe pochmurne lub z dużym zachmurzeniem oraz dni z pogodą chłodną i z dużym zachmurzeniem. Dla omawianego regionu jest charakterystyczne stosunkowo bardzo częste pojawianie się dni przymrozkowych umiarkowanie zimnych, których notuje się średnio 31 w roku, a wśród nich słonecznych bez opadu jest średnio 4 w roku.⁶

Wszystkie wyżej wymienione czynniki klimatu wpływają na warunki przyrodnicze omawianego obszaru.

⁶ Woś A. 1999 *Klimat Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

Rycina 7. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle regionalizacji klimatycznej Polski⁷

⁷ Woś A. 1999 *Klimat Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

2.1.8 Położenie geograficzne i wysokościowe

Geograficznie Nadleśnictwo Gościeradów położone jest między 50°58'54,96" a 50°38'12,27" szerokości geograficznej północnej i 21°48'42,64" a 22°15'58,75" długości geograficznej wschodniej.

Najwyżej położonym punktem są wzniesienia na terenie rezerwatu „Doły Szczeckie” 274,4 m n.p.m.. Najniżej położone są obszary w dolinie Wisły 131,1 m n.p.m..

2.2 Struktura użytkowania ziemi wg gmin w głównych grupach i kategoriach użytkowania

Pod względem podziału gruntów na grupy użytków struktura gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów przedstawia się następująco:

Tabela 3. Zestawienie powierzchni gruntów w Nadleśnictwie Gościeradów wg grup, rodzajów użytków i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju w zaokrągleniu do m² (skrót z tabeli nr I)

Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania	Nadleśnictwo Gościeradów	
	[ha]	[%]
1	2	3
I. Lasy – razem	17269,2424	92,40
II. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,00	0,00
III. Użytki rolne – razem	1262,9997	6,76
IV. Grunty pod wodami – razem	0,1355	0,00
V. Użytki ekologiczne – razem	42,3670	0,23
VI. Tereny różne – razem	111,7187	0,60
VII. Grunty zabudowane i zurbanizowane – razem	2,2875	0,01
Ogółem	18688,7508	100,00

Powierzchnia z rejestru gruntów (bez współwłasności)

Tabela 4. Zestawienie powierzchni gruntów w Nadleśnictwie Gościeradów wg grup i rodzajów użytków i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju (skrót z tabeli nr I)

Podział administracyjny kraju	Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania							Ogółem
Gmina Powiat Województwo	Lasy – razem	Grunty zadrz. i zakrz.	Użytki rolne – razem	Grunty pod wodami – razem	Użytki ekologiczne – razem	Tereny różne – razem	Grunty zabud. i zurban. – razem	
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
M. Annapol	100,3136	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,3136
Annapol	1374,0645	0,00	23,9739	0,00	0,00	0,00	0,00	1398,0384
Gościeradów	6237,9627	0,00	72,7735	0,00	30,6539	0,00	1,9659	6343,3560
Trzydnik Duży	260,7297	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	260,7297
Powiat kraśnicki	7973,0705	0,00	96,7474	0,00	30,6539	0,00	1,9659	8102,4377
Województwo lubelskie	7973,0705	0,00	96,7474	0,00	30,6539	0,00	1,9659	8102,4377
Radomyśl nad Sanem	3748,0953	0,00	1083,7526	0,0646	11,7131	0,00	0,00	4843,6256
M. Zaklików	4,6957	0,00	0,3645	0,00	0,00	0,00	0,00	5,0602
Zaklików	5543,3809	0,00	82,1352	0,0709	0,00	111,7187	0,3216	5737,6273
Powiat stalowo-wolski	9296,1719	0,00	1166,2523	0,1355	11,7131	111,7187	0,3216	10586,3131
Województwo podkarpackie	9296,1719	0,00	1166,2523	0,1355	11,7131	111,7187	0,3216	10586,3131
RAZEM	17269,2424	0,00	1262,9997	0,1355	42,3670	111,7187	2,2875	18688,7508

Powierzchnia z rejestru gruntów (bez współwłasności)

Współwłasności – 226,0398 ha

2.3 Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju z uwzględnieniem sieci ekologicznej Econet - Polska i korytarzy ekologicznych oraz sieci CORINE biotopes

Nadleśnictwo Gościeradów zarządza lasami Skarbu Państwa na obszarze 2 powiatów, 7 gmin, w tym 2 gmin miejskich: Annopol i Zaklików.

Tereny o wysokich walorach przyrodniczych nadleśnictwa zostały objęte ochroną w formie rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000, pomników przyrody oraz użytków ekologicznych.

Na terenie nadleśnictwa znajduje się 3 rezerваты przyrody: Marynopol, Doły Szczeckie, Dolina Jodłówki.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa zlokalizowana jest otulina Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie.

W zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Gościeradów występuje 8 obszarów Natura 2000 w tym:

1. obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – PLB060005 Lasy Janowskie,
2. obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – PLB140006 Małopolski Przełom Wisły,
3. specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH060007 Gościeradów,
4. specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich,
5. specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH060045 Przełom Wisły w Małopolsce,
6. specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH060082 Świeciechów,
7. specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH060083 Szczecyn,
8. specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH180020 Dolina Dolnego Sanu.

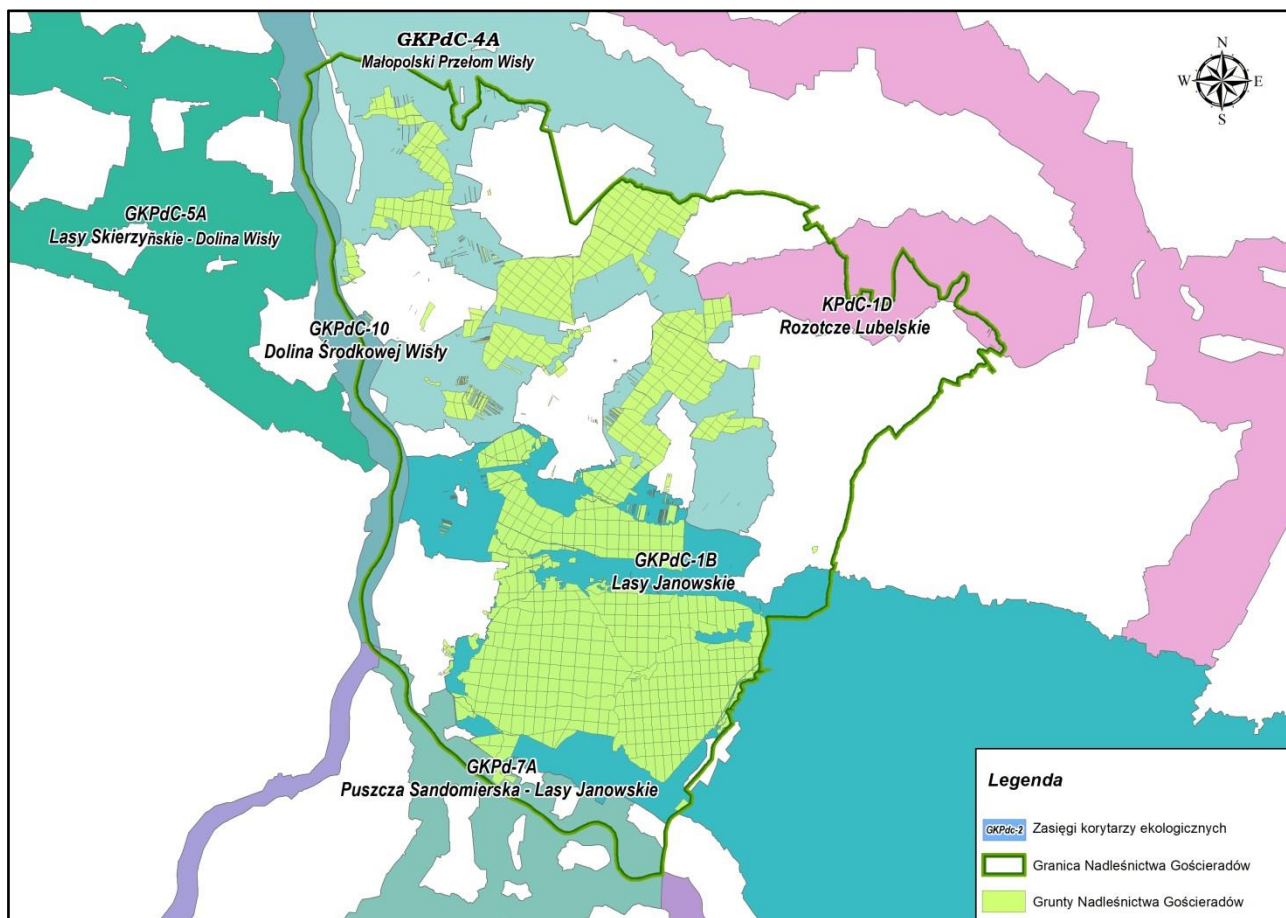
Na gruntach nadleśnictwa wyznaczone zostało 2 użytki ekologiczne na łącznej powierzchni 42,36 ha.

Na terenie nadleśnictwa utworzono 9 stref ochronnych wokół gniazd chroniących stanowiska lęgowe ptaków tj. bielika *Haliaeetus albicilla*, bociana czarnego *Ciconia nigra*. Strefy znajdują się w 6 leśnictwach: Świeciechów, Marynopol, Irena, Budy, Chwałowice, Nowiny.

Na obszarze lasów nadleśnictwa wyznaczono wyłączne drzewostany nasienne – 8,21 ha, drzewostany gospodarcze nasienne – 480,50 ha, które odgrywają dużą rolę w nasiennictwie, selekcji i hodowli lasu. Zabezpieczają one wyselekcjonowany, najwyższej jakości i miejscowego pochodzenia materiał genetyczny wykorzystywany przy tworzeniu kolejnych pokoleń lasów.

Według opracowanego w 1995 r. projektu Krajowej Sieci Ekologicznej **ECUNET PL** – będącego elementem Europejskiej Sieci Ekologicznej – obszarów przyrodniczych powiązanych przestrzennie i funkcjonalnie oraz stanowiących o dziedzictwie przyrodniczym Europy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów, znajdują się dwa obszary węzłowe rangi europejskiej: 23M –

Dolina Środkowej Wisły obejmujący swoim zasięgiem zachodnią część nadleśnictwa oraz 34M – Lasy Janowskie zlokalizowany w południowej części nadleśnictwa.⁸

Rycina 8. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle sieci korytarzy ekologicznych

W Polsce opracowane zostały jak dotąd trzy sieci ekologiczne o charakterze ogólnokrajowym:

- koncepcja korytarzy ekologicznych ECONET Polska⁹
- koncepcja korytarzy ekologicznych zapewniających spójność sieci Natura 2000¹⁰
- projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce opracowana na zlecenie Ministerstwa Środowiska (2005). Kompletna mapa korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych została opracowana

⁸ Liro A. red. 1998. *Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska*. Fundacja IUCN Poland. Warszawa

⁹ Liro A., Głowacka I., Jakubowski W., Kaftan J., Matuszkiewicz A. i Szacki J. 1995. *Koncepcja krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska*. Fundacja IUCN Polska, Warszawa.

¹⁰ Kiczyńska A. i Weigle A. 2003. *Jak zapewnić spójność sieci Natura 2000, czyli o korytarzach ekologicznych*. W: Makomaska-Juchiewicz M. i Tworek S. *Ekologiczna sieć Natura 2000. Problem czy szansa*. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.

w 2011 r. we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG)¹¹

Według opracowanej w 2011 r. mapy korytarzy ekologicznych¹² w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów występuje 5 korytarzy ekologicznych w tym 4 główne – międzynarodowe i 1 – krajowy, uzupełniający sieć. Nazwy korytarzy na mapie poprzedzone są kodem G – główne i K- krajowe.

Pod względem rodzaju korytarze można podzielić na 3 typy

- KR – korytarz rzeczny
- KOR – korytarz leśny
- OW – obszar węzłowy

Na terenie Nadleśnictwa Gościeradów wyznaczono następujące korytarze ekologiczne:

- Małopolski Przełom Wisły – korytarz główny, leśny;
- Dolina Środkowej Wisły – korytarz główny, rzeczny;
- Lasy Janowskie – korytarz główny, leśny;
- Puszcza sandomierska – Lasy Janowskie – obszar węzłowy, główny;
- Roztocze Lubelskie – korytarz krajowy, leśny.

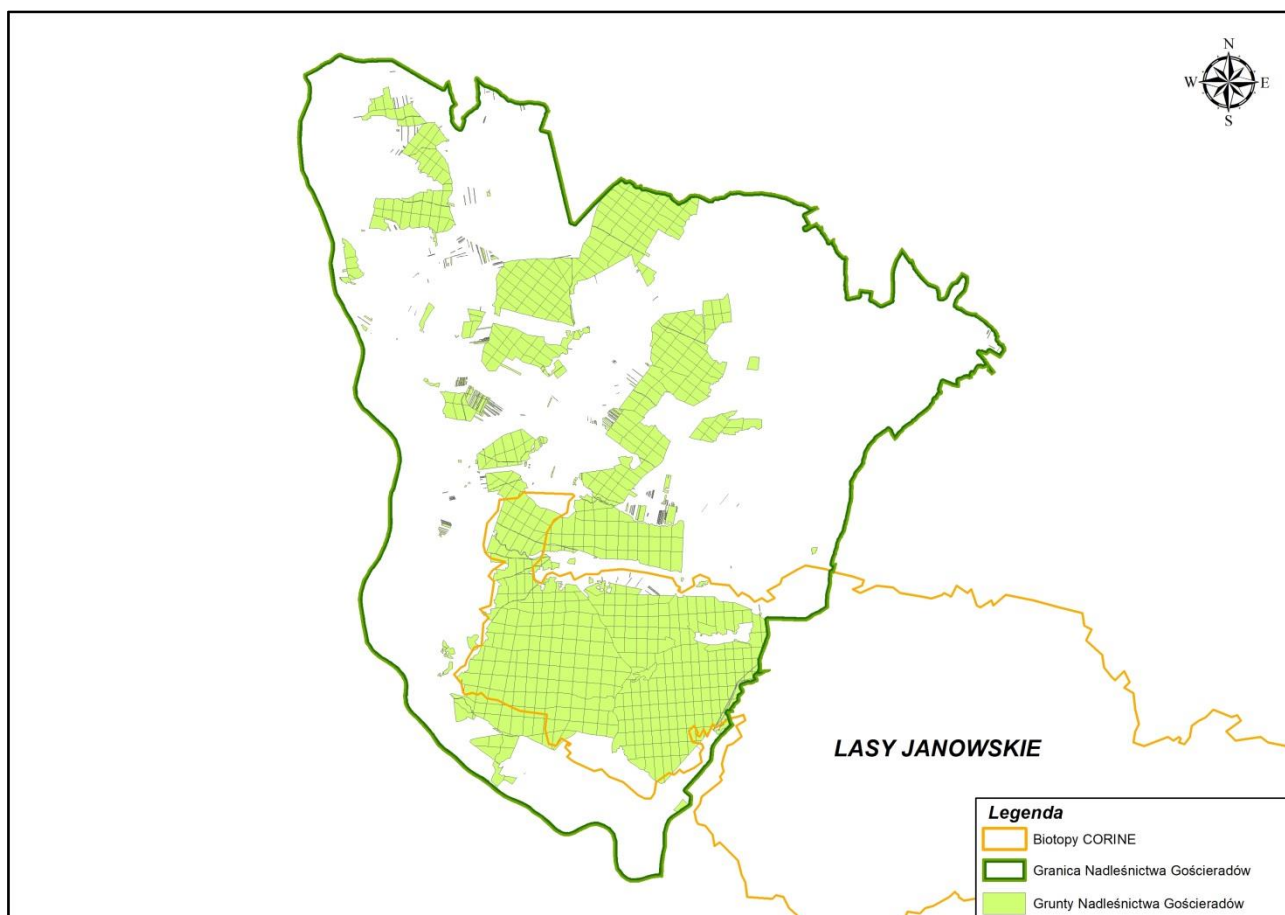
Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych zapewnia zachowanie funkcjonalnej łączności w warunkach powszechnej obecnie fragmentacji środowiska. Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami. Korytarze to drogi życia, dzięki którym wiele gatunków może egzystować pomimo niekorzystnych zmian w środowisku a cenne europejskie siedliska nadal cechuje wysoka bioróżnorodność.

Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju,
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie,
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia, możliwie dużej liczbie gatunków.

¹¹ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H. i Pilot M. 2005. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Opracowanie wykonane dla Ministerstwa Środowiska w ramach realizacji programu Phare PL0105.02. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża.

¹² <http://mapa.korytarze.pl/>

Rycina 9. Położenie Nadleśnictwa Gościeradów na tle CORINE biotopes

CORINE biotopes to jeden z działów tematycznych systemu CORINE obejmujący typowanie ostoj przyrodniczych o znaczeniu europejskim, sporządzenie opisu bogactwa przyrodniczego kraju, inicjowanie prac nad krajowym systemem informacyjnym ochrony przyrody.

Typowanie ostoj CORINE opiera się na listach gatunków odzwierciedlających pełny zakres biogeograficznego zróżnicowania przyrody w krajach uczestniczących w programie, a które zostały przygotowane na podstawie Konwencji Berneńskiej i czerwonej księgi IUCN.

Na polskiej liście CORINE znajdują się 53 gatunki roślin występujące w Europie Środkowej oraz 36 - lokalnie występujących w Polsce, 139 zagrożonych gatunków kręgowców i 136 gatunków bezkręgowców. Wśród gatunków, które były podstawą typowania ostoj przyrody CORINE w skali europejskiej znalazło się jedynie 10% gatunków chronionych w Polsce.

W banku danych CORINE biotopes znajdują się aktualnie informacje o 961 ostojach, które zajmują około 10-12% powierzchni Polski. Często nie są one objęte ochroną prawną.

Wytypowane miejsce staje się ostoją CORINE jeżeli między innymi:

- jest obszarem występowania nie więcej niż 1% europejskiej populacji gatunku lub biotopu z listy CORINE;
- jest jednym z co najwyżej 5 miejsc występowania gatunku lub biotopu z listy CORINE w regionie;

- jest jednym ze 100 najważniejszych miejsc występowania gatunku z listy CORINE w Europie.

Ostoje pod względem rangi dzielą się na: międzynarodowe, krajowe i regionalne.

Baza danych CORINE służyła jako podstawa typowania obszarów siedliskowych Natura 2000 w początkowym okresie tworzenia sieci Natura 2000 w Polsce.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów wytypowano jedną ostoję:

- Lasy Janowskie.

2.4 Ogólna charakterystyka drzewostanów

Ogólną charakterystykę drzewostanów Nadleśnictwa Gościeradów na tle RDLP Lublin i jednostek administracyjnych przedstawiają tabele poniżej:

Tabela 5. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa (według wzoru nr 1a)

Jednostka	Średni wiek [lat]	Przeciętny zapas [m^3/ha]	Przeciętny przyrost [m^3/ha]	Udział % siedlisk borowych	Udział % gatunków iglastych
Obręb Gościeradów	68	294	4,3	33,0	63,8
Obręb Polygon	64	254	4,0	84,4	82,2
Nadleśnictwo Gościeradów	66	269	4,18	56,6	72,2
RDLP Lublin*	66	298	4,5	45,1	60,9
Lasy Państwowe (LP)*	62	292	4,7	48,6	70,6

*źródło – Bank Danych o Lasach, wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych na dzień 01.01.2025 r.

**źródło – Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasu wyniki IV cyklu (lata 2020-2024) (Sękocin Stary marzec 2025)

Lasy Nadleśnictwa Gościeradów charakteryzują się porównywalnym przeciętnym wiekiem w odniesieniu do RDLP Lublin oraz LP. Przeciętny zapas w Nadleśnictwie Gościeradów – **269,0** m^3/ha jest niższy od przeciętnego zapasu w Lasach Państwowych o 23 m^3/ha . Przeciętny przyrost drzewostanów w Nadleśnictwie Gościeradów jest nieznacznie niższy od przeciętnych dla Lasów Państwowych i wynosi – **4,18** m^3/ha . Udział siedlisk borowych i gatunków iglastych jest wyższy niż średnia dla RDLP Lublin i całych LP.

Tabela 6. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu (wg wzoru nr 1b)

Obiekt, nazwa: obrębu, nadleśnictwa	Grupa funkcji / nazwa rezerwatu	Średni wiek [lat]	Średnia zasobność [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Udział siedlisk borowych [%]	Udział gatunków iglastych [%]
Rezerwaty	Marynopol	150	454,6	3,0		67,8
	Doły Szczecckie	107	448,7	4,2		34,2
	Dolina Jodłówki	100	319,7	3,2	16,6	41,5
	Razem	122	434,0	3,6	3,0	47,8
1. GOŚCIERADÓW	Lasy cenne fragm. Przyrody	70	306,9	4,4	7,1	35,9
	Lasy stałe pow. badań. i dośw.	77	315,2	4,1		66,0
	Lasy wodochronne	55	245,3	4,5	86,6	84,9
	Lasy glebochronne	80	320,6	4,0	39,8	88,7
	Lasy nasienne	91	443,5	4,9		100,0
	Razem lasy ochronne	68	295,6	4,3	25,0	52,8
	Lasy gospodarcze	64	283,0	4,4	40,4	75,6
	Lasy rezerwatowe	125	451,3	3,6		48,7
	Razem obręb	68	294,4	4,3	33,0	65,9
2. POLIGON	Lasy cenne fragm. Przyrody	65	260,9	4,0	85,0	85,1
	Lasy obronne	68	270,2	4,0	92,3	89,6
	Lasy wodochronne	65	251,1	3,9	70,4	72,0
	Lasy glebochronne	66	253,5	3,8	100,0	100,0
	Lasy ostoje zwierząt	180	419,0	2,3	100,0	100,0
	Razem lasy ochronne	65	258,3	4,0	82,1	82,9
	Lasy gospodarcze	62	244,8	3,9	90,5	95,6
	Razem obręb	64	253,6	4,0	85,0	87,3
Nadleśnictwo	Lasy cenne fragm. Przyrody	67	276,9	4,1	57,9	68,0
	Lasy stałe pow. badań. i dośw.	77	315,2	4,1		66,0
	Lasy obronne	68	270,2	4,0	92,3	89,6
	Lasy wodochronne	63	249,9	4,0	73,7	74,7
	Lasy glebochronne	78	309,3	4,0	50,0	90,6
	Lasy nasienne	91	443,5	4,9		100,0
	Lasy ostoje zwierząt	180	419,0	2,3	100,0	100,0
	Razem lasy ochronne	66	273,5	4,1	58,7	70,6
	Lasy gospodarcze	63	270,2	4,3	57,2	82,3
	Razem nadleśnictwo bez rezerwatów	65	270,3	4,2	60,8	76,3
	Razem nadleśnictwo	66	275,9	4,2	56,6	75,5

2.5 Ogólna charakterystyka kompleksów leśnych

Lasy w zarządzie nadleśnictwa stanowią kompleksy leśne o zróżnicowanej wielkości. Są to kompleksy od 0,01 ha do powyżej 2000ha. Część kompleksów leśnych zarządzanych przez nadleśnictwo położona jest wśród gruntów innych własności w większych kompleksach leśnych. Zestawienie liczby i powierzchni kompleksów przedstawiono poniżej.

Tabela 7. Liczba i wielkość kompleksów leśnych w Nadleśnictwie Gościeradów (wg wzoru nr 2)

Obręb Nadleśnictwo	Wielkość kompleksu [ha]	Liczba kompleksów	Ogółem [ha]
Nadleśnictwo Gościeradów	do 1,00	11	4,64
	1,01 - 5,00	9	23,81
	5,01 – 20,00	6	48,61
	20,01 – 100,00	3	100,52
	100,1 – 500,00	4	869,36
	500,01 – 2000,00	1	1026,19
	powyżej 2000,00	2	15417,66
	Ogółem	36	17490,79

* powierzchnia leśna łącznie ze współwłasnościami

Z powyższego zestawienia wynika, że w Nadleśnictwie Gościeradów ogólna liczba kompleksów leśnych to 36 szt. Kompleksy o powierzchni powyżej 2000 ha w łącznym w zestawieniu dla nadleśnictwa dają liczbę 2 szt, co stanowi 87,8% powierzchni nadleśnictwa.

Największymi kompleksami w nadleśnictwie są: „Gościeradów”, „Dąbrowa”, „Świeciechów”, „Kotówka” i „Poligon”

Zwarte kompleksy lasów Nadleśnictwa Gościeradów w wielu miejscach sąsiadują z lasami innych własności, wśród których, bardzo często w „szachownicy”, położone są pojedyncze działki będące w stanie posiadania nadleśnictwa. Łącznie nadleśnictwo zarządza **1497** działkami ewidencyjnymi, z czego w **364** działkach Nadleśnictwo Gościeradów jest współwłaścicielem gruntów.

Lesistość Nadleśnictwa Gościeradów wynosi 36,2% i jest wyższa od lesistości województwa lubelskiego – 23,4% i nieco niższa od lesistości województwa podkarpackiego – 38,3%. Lesistość Polski na podstawie aktualnych danych z BDL wynosi 29,6% (Rocznik Statystyczny Leśnictwa 2024 GUS).

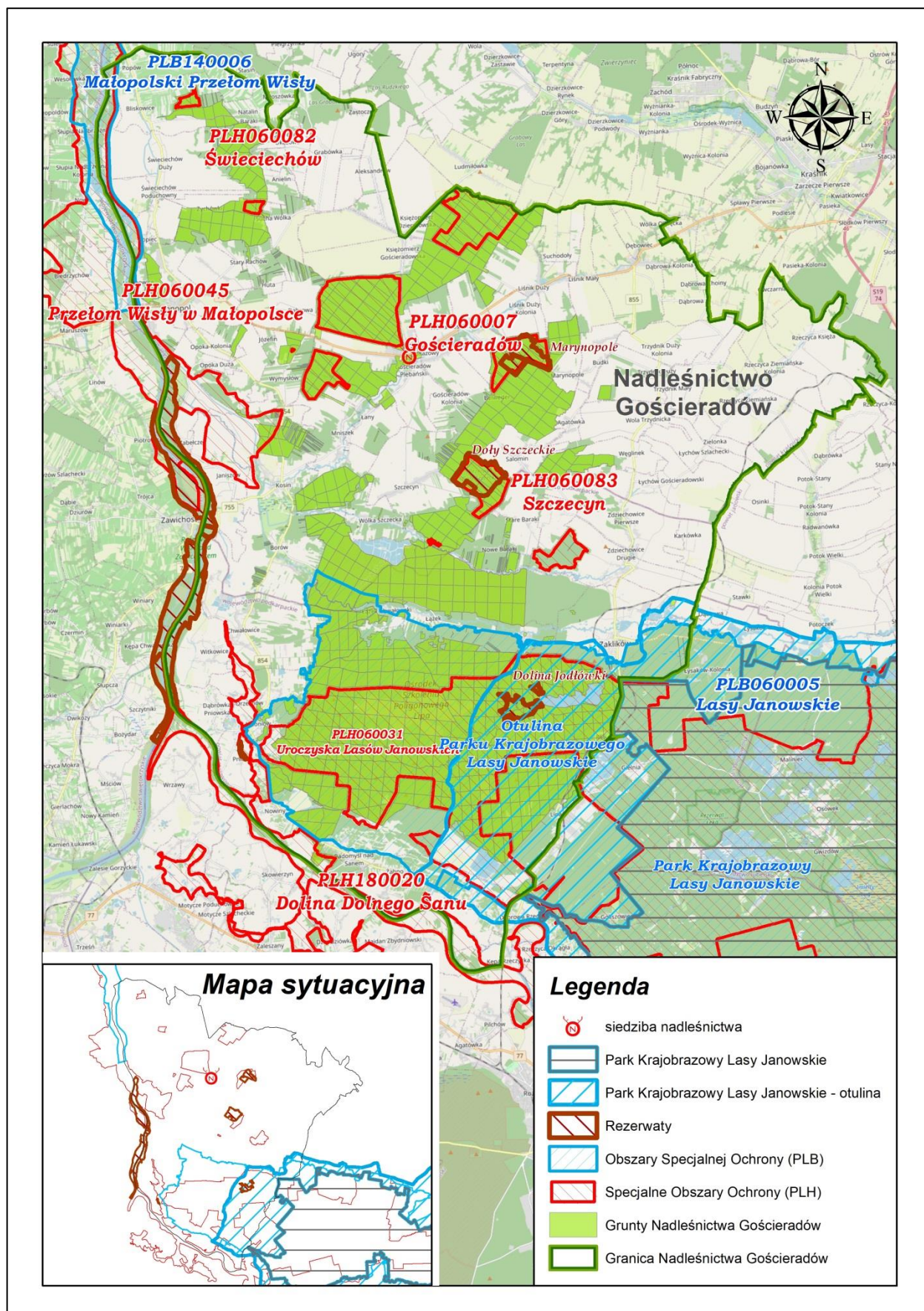
3 Formy ochrony przyrody

Tabela 8. Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów

Rodzaj obiektu	Powierzchnia ogólna ilość [ha/szt] (w zasięgu działania n-ctwa)	Powierzchnia*, ilość na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Gościeradów [ha/szt]				
		Leśna w tym:			Nieleśna	Razem [ha/szt]
		Ogółem	Leśna zalesiona i niezalesiona	Związana z gospodarką leśną		
1	2		3	4	5	6
Rezerваты przyrody	779,19 / 5	461,72 / 3	423,78 / 3	11,90 / 3	26,04 / 1	461,72 / 3
Otulina Parku Krajobrazowego	6088,20 / 1	3700,56 / 1	3414,68 / 1	113,63 / 1	172,25 / 1	3700,56 / 1
Obszary Natura 2000 Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków	13625,01 / 2	9494,99 / 1	7987,80 / 1	232,95 / 1	1274,24 / 1	9494,99 / 1
Obszary Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk	13377,12 / 6	8717,56 / 6	7235,44 / 6	205,71 / 6	1276,41 / 5	8717,56* / 6
Użytki ekologiczne	42,36 / 2	42,36 / 2	-	-	42,36 / 2	42,36 / 2
Sterfy ochronne wokół miejsc bytowania i rozrodu zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	9 szt	63,72 / 9	63,72 / 9	-	-	63,72** / 9
Istniejące pomniki przyrody		3	1 grupa drzew, 2 pojedyncze drzewa (razem 13 dębów szypułkowych)			

* powierzchnia łącznie ze współwłasnościami

** powierzchnia stref ochrony całorocznej

Rycina 10. Zasięg form ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Gościeradów

3.1 Rezerваты przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów znajdują się 3 rezerваты przyrody: Marynopolе, Doły Szczeckie i Dolina Jodłówki. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa występuje rezerwat florystyczny Pniów i rezerwat ornitologiczny Wisła pod Zawichostem.

3.1.1 Rezerwat Marynopolе

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 maja 1976 r. w sprawie uznania za rezerваты przyrody (MP z 1976 r. Nr 24 poz. 108 zm. MP z 1984 r. nr 15 poz. 107).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia – **156,76** ha aktualnie (wg PUL na lata 2026-2035) wynosi **156,57** ha.

Położenie: Rezerwat należy do Nadleśnictwa Gościeradów, obręb Gościeradów, leśnictwo Marynopolе oddz.: 166a,b,d,~a,~b,~c,~d,~f,~g, 167, 168a,b,c,d,~a,~b,~c,~f,~g,~h, 169, 177h,~f,~g,~h, 178, 179a,b, 180a,b,c,~d,~f, 190c,~a,~b.

Położenie administracyjne: województwo lubelskie, powiat kraśnicki, gmina Gościeradów, obręb ewidencyjny Marynopolе dz. ew. nr 297, 298, 299, 302, 303, 305, 310, 312, 313, 315. Łączna powierzchnia działek ewidencyjnych – 156,5764 ha.

- **Cel ochrony:** zachowanie fragmentu drzewostanów jodłowych na północno-wschodniej granicy zasięgu jodły.

- **Przedmiot ochrony:** fragment lasu pochodzenia naturalnego.

- **Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu** - nie określono w akcie prawnym

Sprawujący nadzór: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie

Rezerwat Marynopolе położony jest na Wyżynie Lubelskiej na południowo – wschodnim skraju Wzniesień Urzędowskich. Jest to teren o dość znacznie pofałdowanej powierzchni położonej na wysokości 200 – 229 m n.p.m..

Dominującym typem siedliskowym w rezerwacie jest Lśw, natomiast pod względem fitosocjologicznym zbiorowiska leśne najbardziej są zbliżone do zubożałej, czy też mocno sukcesyjnie przeobrażonej formy zespołu wschodniopolskiego grądu w podzespole jodłowym - *Tilio – Carpinetum abietetosum*.

Podstawową rolę w drzewostanie rezerwatu odgrywają jodła pospolita, dęby bezszypułkowy i szypułkowy oraz grab zwyczajny. Pojedynczo występuje świerk i sosna zwyczajna. Najbardziej okazałe prezentują się jodła i dąb bezszypułkowy. Obydwa gatunki pojedynczo lub w przemieszaniu tworzą drzewostany ponad 100 – letnie. Jodła dominuje na siedliskach wilgotniejszych, dęby zaś najczęściej rosną na siedliskach bardziej suchych. Spośród drzew najliczniej obsiewają się jodła i grab, a bardzo rzadko dęby i inne gatunki drzew. Na terenie rezerwatu najbardziej ekspansywny jest grab. Struktura warstwy runa uzależniona jest od ocienienia podłoża. Podstawową

rolę w tej warstwie odgrywa szczawik zajęczy, na siedliskach w miarę żyzniejszych, wilgotnych i prześwietlonych dominują paprocie, głównie wietlica samcza i narecznica samcza oraz jeżyna gruczołowata. W płatach drzewostanów, na siedliskach bardziej suchych i uboższych, gdzie dominują dęby nad jodłą, występują licznie zwarte skupiska traw, głównie wiechliny leśnej lub trzcinnika piaskowego z niewielkim udziałem borówki czarnej i konwalijki dwulistnej. Z krzewów oprócz podrastających gatunków drzew występują bez czarny, bez koralowy, leszczyna, kruszyna pospolita, kalina koralowa. Z mszaków występują żurawiec falisty, płótymerzyk (płaskomerzyk) pokrewny i płonnik strojny, mochwian (próchniczek) obojnaczy – reprezentuje element atlantycki, *Isopterygium elegans* – (jest gatunkiem charakterystycznym dla gór) [F. Świąs, J. Pomian: *Lasy rezerwatu jodłowego Marynopolu*, w: *Annales UMCS, Sectio C*, vol. XXXIX, 10, 1984].

W ostatnim dziesięcioleciu zostało zmienione oznakowanie rezerwatu – ustawiono nowe tablice informacyjne.

Stan zachowania celu ochrony: obniżająca się kondycja drzewostanu oraz jego częściowe zamieranie.

Zagrożenia zewnętrzne:

- szkody powodowane silnymi wiatrami i okiścią – liczne złomy i wywroty w drzewostanie

Zagrożenia wewnętrzne:

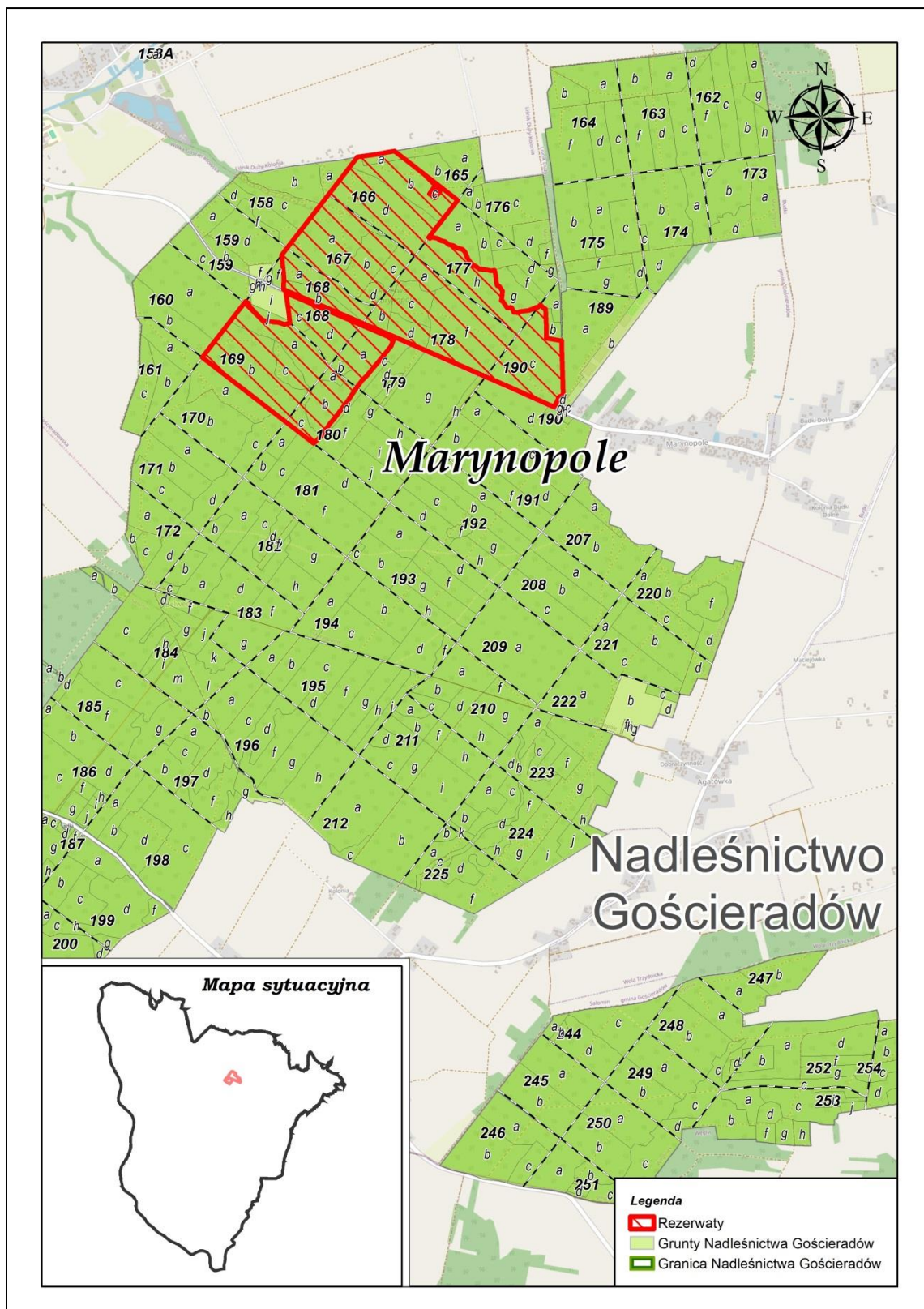
- wydzielanie się posuszu jodłowego i dębowego,
- nadmierna ekspansja graba i silny rozwój roślin zielnych powodująca nadmierne ocienienie i ograniczająca obsiew oraz rozwój odnowień jodłowych.

Widoczny proces pogarszania się stanu sanitarnego drzewostanu.

Zabiegi wykonane w rezerwacie na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia:

REZERWAT	ZABIEGI	DATA	DECYZJA RDOŚ/ZGŁOSZENIE
MARYNOPOLE	1. Zabiegi ochronne w rezerwacie przyrody Marynopolu	06.12.2018	Brak przewidzianych środków finansowych na realizację zabiegów ochrony czynnej.
	2. Zabiegi w celu zachowania przedmiotu ochrony	06.06.2018	Brak przeciwwskazań, konieczność wykonania zabiegów związanych z odsłonięciem nalotu jodłowego
	3. Uprzątnięcie złomów i wywrotów na ścieżce edukacyjnej	07.04.2025	Zgłoszenie do RDOŚ Lublin - Pismo ZG.7212.4.2025 z dnia 07.04.2025

Rezerwat nie posiada aktualnie Planu ochrony.

Rycina 11. Rezerwat Marynopolie w Nadleśnictwie Gościeradów

3.1.2 Rezerwat Doły Szczeckie

Podstawa prawna: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerваты przyrody (MP z 1997 r. Nr 56 poz. 532).

Powierzchnia: wg aktu utworzenia – **203,62** ha aktualnie (wg PUL na lata 2026-2035) wynosi **203,62** ha.

Położenie: Rezerwat należy do Nadleśnictwa Gościeradów, obręb Gościeradów, leśnictwo Marynopolie oddz.: 201g,h,i, 202d,f,g,~d, 203f,g,~d, 204d,~h, 213, 214, 215, 216a,c,~f,~h,~i, 226, 227, 228a,b,c,d,f,~a,~b,~c, 229a,b,d,f,g,~a, 235a,~a, 236a,~b,~c.

Położenie administracyjne: województwo lubelskie, powiat kraśnicki, gmina Gościeradów, obręb ewidencyjny Salomin, dz. ew. nr 595, 597, 599, 601, 602, 603, 604, 605, 607, 608, 609, 611, 613, 615. Łączna powierzchnia działek ewidencyjnych – 203,5919 ha.

- **Cel ochrony:** zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych form skalnych kraśno-morfologicznych porośniętych naturalnym lasem z dużym udziałem buka.

- **Przedmiot ochrony:** fragment lasu pochodzenia naturalnego z dużym udziałem buka.

- **Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu** - nie określono w akcie prawnym

Sprawujący nadzór: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie

Obszar rezerwatu położony jest na południowych krawędziach Wyżyny Lubelskiej i rejonu Wzniesień Urzędowskich, na wysokości 185 – 270 m n.p.m. Jest to teren o dwuprogowym spadku w kierunku południowo – wschodnim o wysokościach bezwzględnych 50 i 70 m.

Nazwa rezerwatu wywodzi się od powszechnie stosowanego określenia uroczyska leśnego o specyficznych właściwościach morfologicznych typu jarów, wąwozów, dołów, bardzo charakterystycznych dla tego rezerwatu. Występują tutaj rozległe suche doliny z głębokimi wąwozami o długości 1,5 km i głębokości do 30 m, o 30-35 stopniowym spadku zboczy. Na dnie zboczy i na krawędziach wąwozów występują różnorodne współczesne formy erozyjne w postaci obrywów, nisz osuwiskowych oraz progów i studni sufozyjnych. Między formami dolinowo – wąwozowymi znajdują się mniejsze lub większe położem wierzchowiny o różnym spadku grzbietów i zboczy.

Na tym silnie morfologicznie zróżnicowanym obszarze dominują cztery zasadnicze rodzaje gleb: na zboczach i na wierzchowinach – gleby pyłowe, bielcowe i brunatne, na dnie dolin i wąwozów unikalne warstwowe gleby czarnoziemno – murszowe. Na tym terenie przeważają naturalne lasy wielogatunkowe, liściaste, nad sztucznie zmienionymi lasami iglasto – liściastymi. Lasy te, pod względem fitosocjologicznym należą do zespołu grądu jaworowo – bukowego *Tilio –Carpinetum* (las naturalny) oraz do zespołu boru sosnowo – dębowego *Quercu roboris – Pinetum*.

Gatunki występujące w rezerwacie, objęte ochroną, wśród nich gatunki górskie takie jak: paprotnik kolczysty oraz lilia złotogłów i buławnik wielkokwiatowy.

Bardzo często występują w rezerwacie niektóre gatunki roślin podlegających ochronie częściowej: wroniec widlasty, groszek wschodniokarpacki, parzydło leśne, wawrzynek wilczełyko, miodownik melisowaty, gnieźnik leśny.

Gatunki rzadkie: lepieźnik biały i gatunek górski żywiec gruczołowaty.

Do ciekawych gatunków flory Lubelszczyzny występujących w rezerwacie zaliczyć można takie gatunki jak: łuskiwnik różowy, paprotnica krucha, zdrojówka rutewkowata, zawilec żółty, dzwonek brzoskwiniolistny, kokorycz pełna, złoć mała, porzecza agrest, wyka leśna. Spośród wielu występujących mchów można spotkać: merzyk brzeżny, merzyk, żurawiec falisty, płonnik strojny, krągłolist (ryzomerzyk) kropkowany i różnolist haldaniana, z paproci paprotnicę kruchą, zanokcicę skalną, narecznicę szerokolistną, a spośród gatunków grzybów pomarańczowy workowiec miseczkowaty. W rezerwacie występuje kilkanaście potężnych okazów buka w wieku 100 – 160 lat, o średnicy pnia 100 – 105 cm oraz jaworu, gatunku górskiego o średnicy pnia około 80 cm [F. Święs: *Walory przyrodnicze i czynna ochrona projektowanego rezerwatu „Doły Szczeckie”*, w: *Ekoinżynieria*, maj 1996].

Dotychczasowe metody ochrony: Ochrona konserwatorska zachowawcza polegająca na obserwacji naturalnych procesów zachodzących w ekosystemie oraz corocznym przeglądzie stanu rezerwatu.

Zagrożenia zewnętrzne:

- szkody powodowane silnymi wiatrami i okiścią – liczne złomy i wywroty w drzewostanie,
- erozja gleby,
- presja ze strony ludności miejscowej i turystów, zaśmiecanie terenu rezerwatu.

Zagrożenia wewnętrzne:

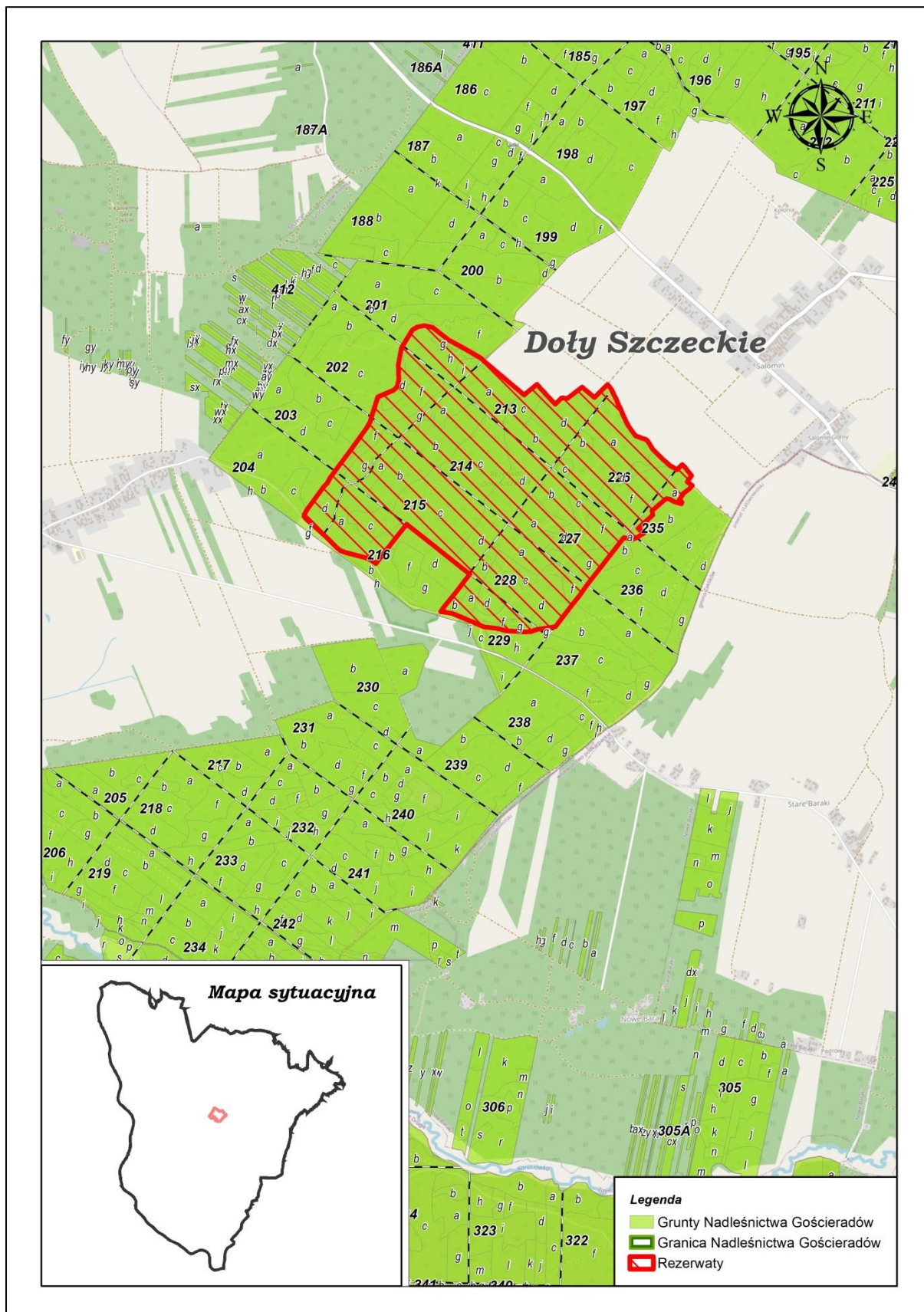
- bardzo silna konkurencja ze strony graba i osiki powodujące hamowanie odnowień nalotów buka,
- wydzielanie się posuszu sosnowego przypuszczalnie z powodu żeru przypłaszczka granatka i innych owadów.

Zabiegi wykonane w rezerwacie na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia:

REZERWAT	ZABIEGI	DATA	DECYZJA RDOŚ/ZŁOSZENIE
DOŁY SZCZECIE	1. Zabiegi ochronne w rezerwacie.	06.06.2018	Usunięcie graba i sosny na wybranych powierzchniach.
	2. Usunięcie drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa.	21.12.2021	Zapowiedziano lustrację terenową w sezonie wegetacyjnym.

	3. Uprzątnięcie złomów i wywrotów na ścieżce edukacyjnej	27.12.2024	Zgłoszenie do RDOŚ Lublin - Pismo ZG.7212.23.2024 z dnia 27.12.2024
	4. Usunięcie drzew zagrażających bezpieczeństwu na trasie wyznaczonej Zarządzeniem RDOŚ w Lublinie ścieżki edukacyjnej	24.10.2022	Zarządzenie nr 13/2022 i 14/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24 października 2022 r.
	5. Usunięcie drzew i rozbiórkę wieży przeciwpożarowej	14.10.2016	Akceptacja przeprowadzenia rozbiórki drewnianej wieży, oraz konieczność pozostawienia usuniętych drzew na terenie rezerwatu.

Rezerwat nie posiada aktualnie Planu ochrony i Planu zadań ochronnych.

Rycina 12. Rezerwat Doły Szczeckie w Nadleśnictwie Gościeradów

3.1.3 Rezerwat Dolina Jodłówki

Podstawa prawna: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Dolina Jodłówki” (Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego z dnia 28 marca 2025 r. Poz. 1551).

Powierzchnia rezerwatu: wg aktu utworzenia – **101,53** ha

Powierzchnia rezerwatu podana w oparciu o dane przestrzenne GIS jako powierzchnia poligonu opisanego współrzędnymi punktów załamania granicy rezerwatu w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, który jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824).

Położenie: Rezerwat należy do Nadleśnictwa Gościeradów, obręb Poligon oddz.: 35k,l, 49i,j,~b,~f, 50m,n,o,~c,~g,~i,~j, 51j,k,l,n,o p,~c,~d,~h,~i,~j,~k, 52i, 58a,b,c,h,i,j,k,~a,~b,~d,~f,~h,~j, 70c,~b,~f, 71a,b,d,f,~a,~b,~d, 72a,b,c,~a,~b,~c,~d,~g, 73a,b,c,~a,~b,~c,~f.

Powierzchnia otuliny rezerwatu: wg aktu utworzenia – **48,98** ha

Powierzchnia otuliny rezerwatu podana w oparciu o dane przestrzenne GIS jako powierzchnia poligonu opisanego współrzędnymi punktów załamania granicy rezerwatu w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, który jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824).

Celem ochrony w rezerwacie przyrody jest zachowanie mozaiki ekosystemów borów bagiennych i wilgotnych, borów wyżynnych jodłowych oraz torfowisk wraz z roślinnością charakterystyczną dla wymienionych siedlisk.

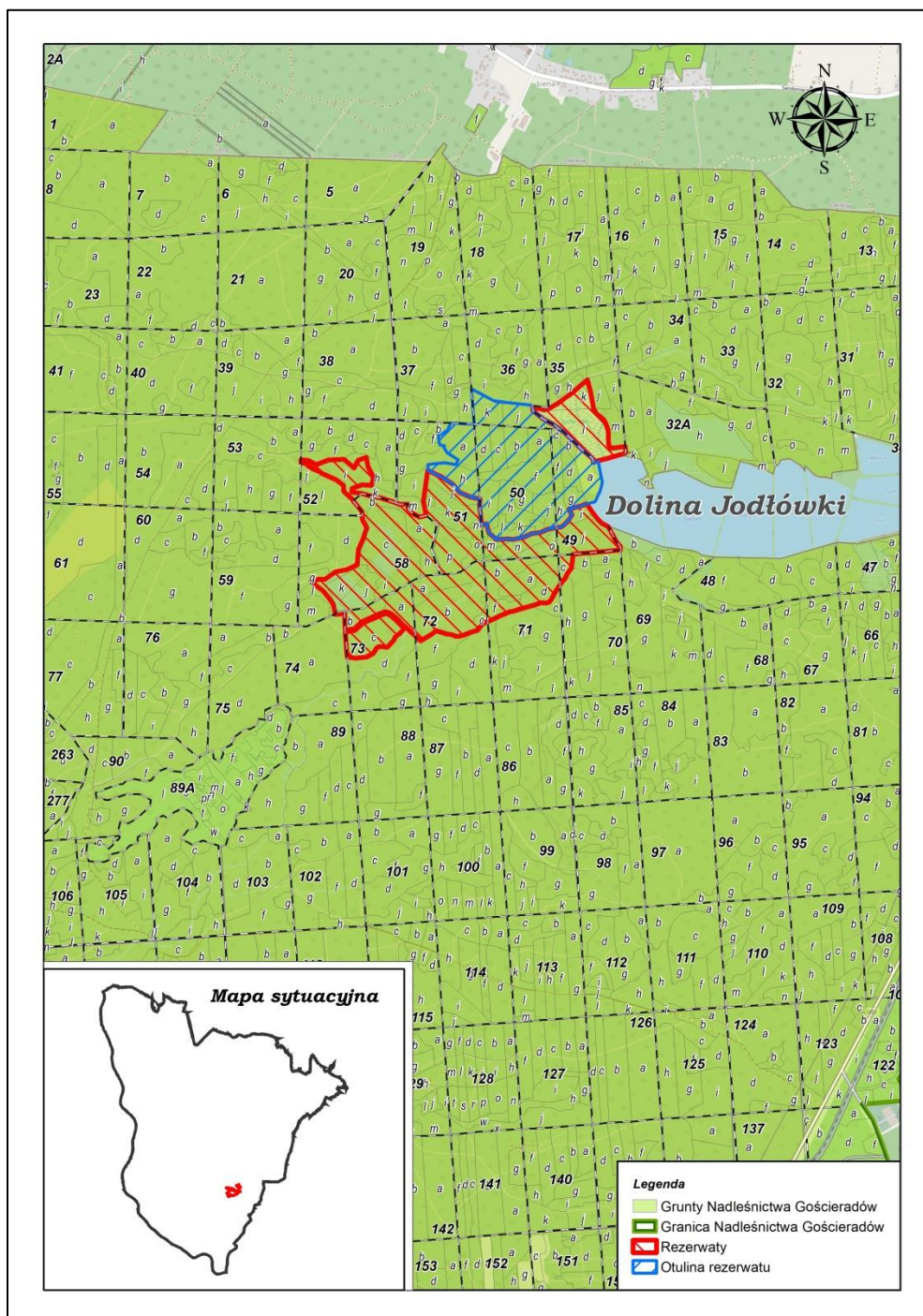
Określa się następujący rodzaj, typ i podtyp rezerwatu:

- 1) rodzaj rezerwatu - leśny (L);
- 2) typ i podtyp rezerwatu, ze względu na dominujący przedmiot ochrony:
 - a) typ – biocenotyczny i fizjocenotyczny (PBf),
 - b) podtyp – biocenozy naturalnych i półnaturalnych (bp);
- 3) typ i podtyp rezerwatu, ze względu na główny typ ekosystemu:
 - a) typ – różnych ekosystemów (EE),

b) podtyp – lasów i torfowisk (lt).

Sprawowanie nadzoru nad rezerwatem powierza się Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Rezerwat nie posiada aktualnie Planu ochrony i Planu zadań ochronnych.

Rycina 13. Rezerwat Dolina Jodłówki w Nadleśnictwie Gościeradów

Tabela 9. Ogólna charakterystyka rezerwatów przyrody w Nadleśnictwie Gościeradów (wg wzoru nr 3)

L p	Nr rej. RDOS	Nazwa rezerwatu	MP / Dz Urz. Woj Nr Poz.	Położenie		Typ i podtyp rezerwatu Wg dominującego		Powierzchnia [ha]		Powierzchnia [ha] objęta ochroną		Ważniejsze		Powierzchnia [ha] wg pul na lata 2026 - 2035		Uwagi
				Obr. Oddz. Poddział	Gmina Leśnictwo	Przedmiotu ochrony	Typu ekosystemu	MP	Planu ochrony	Ści-ślą	Czynną wg pul na lata 2016 - 2025	Zbiorowiska, zespoły roślinne	Grupy zwierząt	Leśna	Nieleśna	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	17	18
1	31	Marynopo- le	MP z 1976 r. Nr 24 Poz. 108 zm. MP z 1984 r. Nr 15 poz. 107	Gościeradów 166a,b,d,~a, ~b,~c,~d,~f,~g 167, 168a,b,c,d,~a,~b,~c, ~f,~g,~h 169, 177h,~f,~g,~h, 178, 179a,b, 180a,b,c,~d,~f 190c,~a,~b	Gmina: Gościeradów Leśnictwo: Marynopol	nie okre- slo- no w akcie prawnym	nie okre- slo- no w akcie prawnym	156,76	-	-	156,57	Wschodniopolski grąd w podzespole jodłowym <i>Tilio-carpinetum abietetosum</i>		156,57	-	Rez. nie posiada planu ochrony
2	33	Doły Szczeczkie	MP z 1997 r. Nr 56 Poz. 532	Gościeradów 201g,h,i, 202d,f,g,~d, 203f,g,~d, 204d,~h, 213, 214, 215, 216a,c,~f,~h, ~i, 226, 227, 228a,b,c,d,f, ~a,~b,~c, 229a,b,d,f,g, ~a, 235a,~a, 236a,~b,~c	Gmina: Gościeradów Leśnictwo: Marynopol	nie okre- slo- no w akcie prawnym	nie okre- slo- no w akcie prawnym	203,62	-	-	203,62	Grąd jaworowo-bukowy <i>Tilio-carpinetum</i> oraz mieszany bór sosnowo - dębowy <i>Quercus robur-Pinetum</i>		203,62		Rez. nie posiada planu ochrony
3	-	Dolina Jodłówki	Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego z dnia 28 marca 2025 r. Poz. 1551	Poligon 35k,l, 49i,j,~b,~f, 50m,n,o,~c,~g,~i,~j, 51j,k,l,n,o p,~c,~d,~h,~i,~j,~k, 52i, 58a,b,c,h,i,j,k,~a,~b, ~d,~f,~h,~j, 70c,~b,~f, 71a,b,d,f,~a,~b,~d, 72a,b,c,~a,~b,~c,~d, ~g, 73a,b,c,~a,~b,~c,~f	Gmina: Zaklików Leśnictwa: Stawki, Budy, Brzoza	Rodzaj: leśny (L); Typ: bioce- notyczny i fizjoceno- tyczny (PBf), Podtyp: biocenoz naturalnych i półnaturalnych (bp);	Typ: różnych ekosyste- mów (EE), Podtyp: lasów i torfowisk (lt).	101,53			101,53	Mozaika ekosys- temów borów bagiennych i wilgotnych, borów wyżynnych jodło- wych oraz torfo- wisk wraz z roślin- nością charaktery- styczną dla wy- mienionych sied- lisk		75,49	26,04	Rez. nie posiada planu ochrony
Razem powierzchnia								461,91	-	-	461,72			435,68	26,04	

Tabela 10. Możliwości realizacji celów ochrony w rezerwacie (wg wzoru nr 4)

Lp	Nazwa rezerwatu	Główny przedmiot ochrony	Cel ochrony	Zachodzące procesy sukcesji	Zagrożenia	Możliwość realizacji celu ochrony	Metody ochrony		Uwagi
							Dotychczasowe	Proponowane	
1	Marynopol	Fragment lasu pochodzenia naturalnego	Zachowanie fragmentu drzewostanów jodłowych na północno-wschodniej granicy zasięgu jodły.	Sukcesja graba oraz silny rozwój roślin zielnych.	Nadmierne ocienienie naturalnych odnowień jodły przez podrost grabu. Nadmierna konkurencja roślin zielnych ograniczająca wzrost nalotu jodły. Nadmierne uszkodzanie naturalnych odnowień jodły przez zwierzynę łowną.	W pełni możliwa poprzez wykonywanie zabiegów w kierunku inicjowania naturalnych odnowień jodły. Po zapewnieniu środków ze strony RDOŚ	brak	Zgodnie z zapisami dotyczącymi zadań ochronnych określonych w zarządzeniach RDOŚ	
2	Doły Szczeckie	Fragment lasu pochodzenia naturalnego z dużym udziałem buka	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych form skalnych krasowo-morfologicznych porośniętych naturalnym lasem z dużym udziałem buka.	Sukcesja graba, brzozy i osiki.	Masowy obsiew gatunków lekkonasiennych – Brz i Os, które zagłuszają pojawiające się naturalne odnowienie Bk. Nadmierne wydzielający się posusz sosnowy. Ekspansja roślin ruderalnych – pokrzywy, poziewnika i nawłoci późnej.	W pełni możliwa poprzez działania zmierzające do odnowienia naturalnego buka. Po zapewnieniu środków ze strony RDOŚ	brak	Zgodnie z zapisami dotyczącymi zadań ochronnych określonych w zarządzeniach RDOŚ	
3	Dolina Jodłówki	Bory bagienne i wilgotne, bory wyżynne jodłowe oraz torfowiska wraz z roślinnością charakterystyczną dla wymienionych siedlisk	Zachowanie mozaiki ekosystemów borów bagiennych i wilgotnych, borów wyżynnych jodłowych oraz torfowisk wraz z roślinnością charakterystyczną dla wymienionych siedlisk	Możliwa sukcesja olszy, brzozy i sosny na obrzeżach bagien i torfowisk.	Możliwe zakłócenie stosunków wodnych związane z niską sumą opadów atmosferycznych.	W pełni możliwa	brak	Zgodnie z zapisami dotyczącymi zadań ochronnych określonych w zarządzeniach RDOŚ	

Rezerваты istniejące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów:

Pniów – rezerwat florystyczny roślin zielnych o dominującym, wodnym typie środowiska, częściowy, o powierzchni **4,15** ha, położony jest na terenie wsi Pniów, gmina Radomyśl. Obejmuje fragment starorzecza Sanu między wałami ochronnymi rzek Starochodzkiej i Sanu. Utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 20.03.1956r. [MP Nr 32, poz.408 z dnia 23.06.1956r.] w celu zachowania ze względów naukowych stanowiska chronionego gatunku rośliny wodnej kotewki orzecha wodnego – *Trapa natans*. [Waloryzacja gminy Radomyśl].

Wisła pod Zawichostem – rezerwat ornitologiczny. Celem ochrony jest zachowanie ze względów społecznych, naukowych i dydaktycznych ostoi lęgowych, miejsc żerowania i odpoczynku podczas wędrówek rzadkich, charakterystycznych dla doliny Wisły gatunków ptaków, w szczególności z rzędu siewkowców *Charadriiformes*. Powierzchnia rezerwatu w zasięgu Nadleśnictwa Gościeradów – **313,32** ha. Podstawa prawna: Rozporządzenie Nr 25 Wojewody Lubelskiego z dnia 30 września 2008 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wisła pod Zawichostem”.

Rezerwat Wisła pod Zawichostem znajduje się na granicy trzech województw. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów znajduje się część „lubelska” i „podkarpacka”.

3.2 Parki krajobrazowe

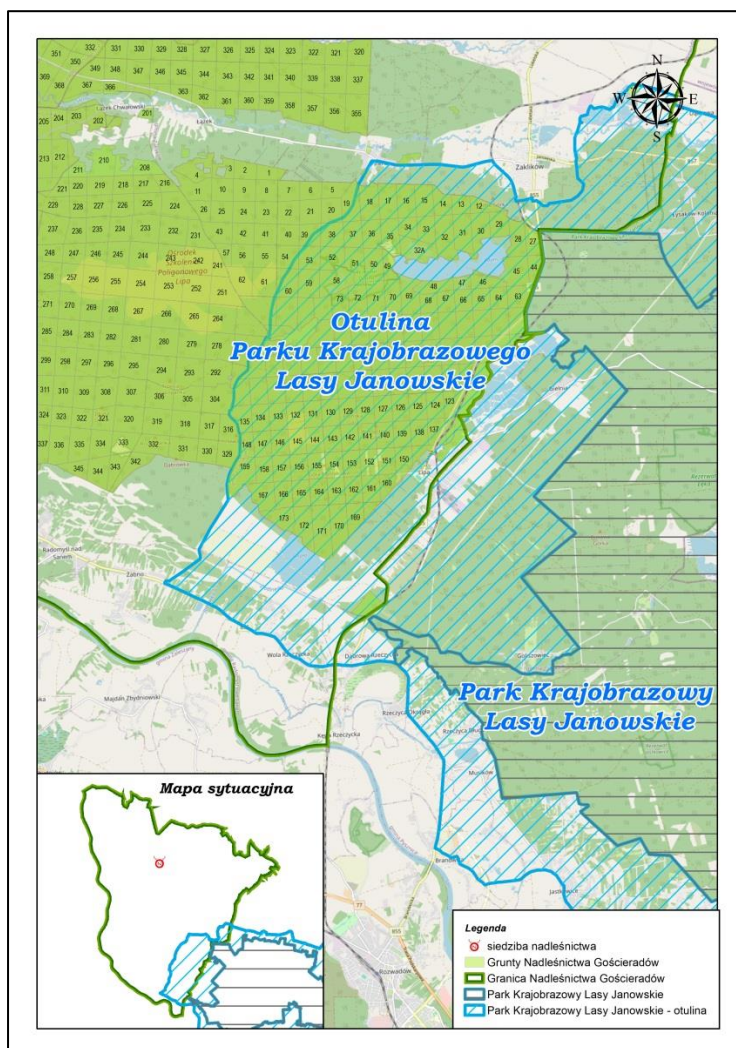
Na gruntach oraz w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów zlokalizowana jest:

- Otulina Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie;

3.2.1 Otulina Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie

W zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Gościeradów znajduje się otulina Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”, która położona jest w dwóch województwach: lubelskim i podkarpackim. Przebieg granic otuliny określa Rozporządzenie Nr 9/04 Wojewody Podkarpackiego z dnia 4 marca 2004 roku oraz Rozporządzenie nr 83 Wojewody Lubelskiego z dnia 30 grudnia 2003 roku.

Powierzchnia gruntów nadleśnictwa w Otulinie Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie” – **3700,56** ha (leśna: 3528,31 ha, nieleśna 172,25 ha) co stanowi **19,8%** pow. nadleśnictwa.

Rycina 14. Położenie otuliny Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie w Nadleśnictwie Gościeradów

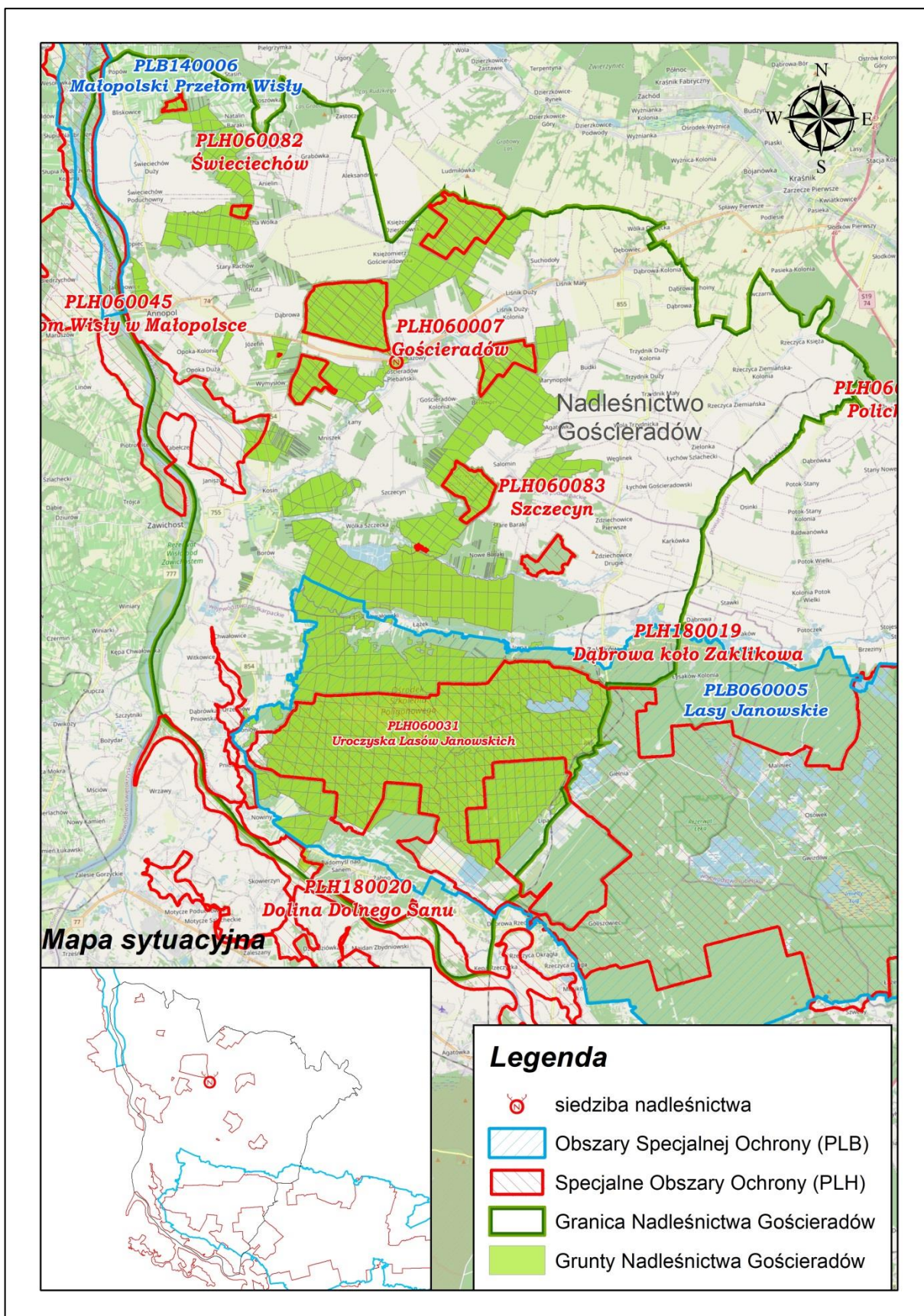
3.3 Obszary Natura 2000

Obszary Natura 2000 występujące na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów:

1. Obszar specjalnej ochrony ptaków – Lasy Janowskie – PLB060005;
2. Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – Gościeradów – PLH060007;
3. Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – Uroczyska Lasów Janowskich – PLH060031;
4. Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – Przełom Wisły w Małopolsce – PLH060045;
5. Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – Świeciechów – PLH060082;
6. Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – Szczecyn – PLH060083;
7. Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – Dolina Dolnego Sanu – PLH180020.

Obszary Natura 2000 występujące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów:

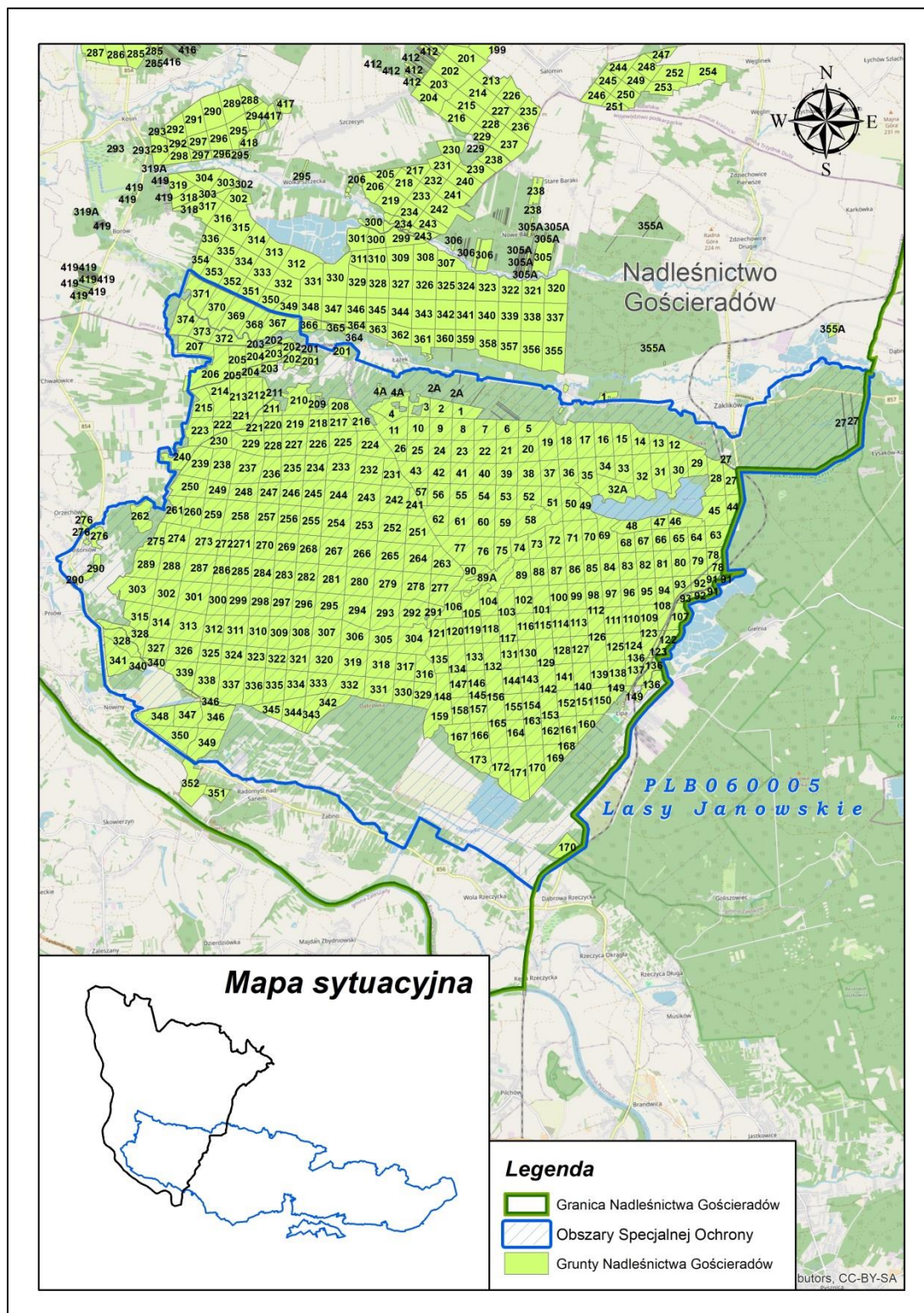
1. Obszar specjalnej ochrony ptaków – Małopolski Przełom Wisły – PLB140006.

Rycina 15. Obszary Natura 2000 w Nadleśnictwie Gościeradów

3.3.1 Obszary Natura 2000 występujące na gruntach oraz w zasięgu Nadleśnictwa Gościeradów

3.3.1.1 Obszar specjalnej ochrony ptaków Lasy Janowskie PLB060005

Rycina 16. Położenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Janowskie PLB060005 w Nadleśnictwie Gościeradów

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w maju 2025 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów.

Status prawny

Obszar wyznaczony w 2004 r. (zmiana granic w 2007 r.). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest rozporządzenie z 2011 r.

Akty prawne: Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z dnia 21 lipca 2004 r. Dz. U. nr 229 poz. 2313, aktualizacja: Rozporządzenie Ministra Środowiska: z dnia 5 września 2007 r. Dz. U. Nr 179, poz. 1275. Aktualnie obowiązującą podstawą prawną jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 Nr 25 poz. 133).

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **60235,75 ha** (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów – 13149,99 ha (21,8% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – **9494,99 ha**.

Położenie

Obszar obejmuje rozległy i zwarty kompleks leśny stanowiący północno zachodnią część Puszczy Solskiej oraz enklawę leśną "Rozwadów" dla ochrony głuszca (położoną na południe od głównego kompleksu). Rozciąga się od doliny Wisły i Sanu na zachodzie obejmując Lasy Lipskie i Lasy Janowskie pomiędzy krawędzią Wyżyny Lubelskiej na północy i doliną rzeki Bukowej na południu, sięgając do miejscowości Frampol na wschodzie.

Opis obszaru

Na terenie obszaru Lasy Janowskie dominuje głównie krajobraz leśnej równiny, urozmaiconej licznymi (w części centralnej) wałami wydmowymi porośniętymi borami sosnowymi. Wg podziału fizjograficznego Polski (Kondracki 2000) w większości obszar położony jest w mezoregionie Równiny Biłgorajskiej zwaną Puszczańską, będącą częścią makroregionu Kotliny Sandomierskiej. Cechą charakterystyczną obszaru jest występowanie wielu stawów rybnych, gdzie prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka. Znajduje się tu blisko 150 obiektów stawowych, o łącznej powierzchni ponad 1600 ha w kompleksach od 5 ha do 50 ha. Przez obszar ostoi przepływa kilka niewielkich śródleśnych rzek (rzeki: Biała, Łukawica, Branew, Czartosowa, Trzebensz, Rakowa, Łukawica oraz Bukowa) i innych cieków wodnych o nieokreślonej nazwie. W obszarze przeważają gleby wytworzone na bazie czwartorzędowych piasków rzecznych i czwartorzędowych utworów wydmowych eolicznych. Są to gleby bielcowe i rdzawo bielcowe, które w sumie zajmują ok. 54 % powierzchni obszaru. Pozostałe to gleby glejowe, torfowo glejowe, brunatne bielcowane i inne. Deniwelacje terenu nie przekraczają kilkudziesięciu metrów. Okres wegetacyjny trwa tutaj średnio

217 dni, średnia wieloletnia temperatura 7,5°C, a suma opadów rocznych 600-700mm. Lasy Janowskie charakteryzuje niezwykła różnorodność siedlisk leśnych. Największą powierzchnię zajmują siedliska boru mieszanego wilgotnego i boru świeżego. Duży udział ma las mieszany wilgotny i bór mieszany świeży. W obszarze głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna. Zróżnicowana jest na tym terenie szata roślinna obejmująca 202 zespoły roślinne w tym 33 leśne. Największą różnorodnością charakteryzują się zbiorowiska wodno-torfowiskowe i wodne - w sumie blisko 100 zespołów. W wyniku badań florystycznych zinwentaryzowano ponad 800 roślin naczyniowych, wśród nich około pięćdziesięciu roślin objętych ochroną prawną. W obszarze występuje sasanka otwarta (*Pulsatilla patens*), największe w kraju nagromadzenie fiołka bagiennego (*Viola uliginosa*) według Polskiej Czerwonej Księgi gatunek krytycznie zagrożony (kategoria zagrożenia CR), ponadto roszcizna okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), roszcizna pośrednia (*Drosera intermedia*), gorczyca wąskolistna (*Gentiana pneumonanthe*), widłak jałowcowaty (*Lycopodium annotinum*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*), czosnek siatkowaty (*Allium victorialis*), lilia złotogłów (*Lilium martagon*).

Wartość przyrodnicza i znaczenie

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 73. Podczas inwentaryzacji w 2010 roku stwierdzono tu 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, w tym 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Obszar jest ostoją ptasią o randze europejskiej IBA (PL 109) ze względu na występowanie kluczowych gatunków: głuszca (*Tetrao urogallus* - C6), bączka (*Ixobrychus minutus* - C6), bociana czarnego (*Ciconia nigra* - B2, C6), lelka (*Caprimulgus europaeus* - C6). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik (*Haliaeetus albicilla* – Polska Czerwona Księga (PCK), bocian czarny (*Ciconia nigra*), głuszc (Tetrao urogallus - PCK), lelek (*Caprimulgus europaeus*). W ostoi obserwuje się ciągły spadek populacji głuszca, mimo podejmowanych prób ochrony tego gatunku ptaka. Działania skupiają się m.in. na redukcji drapieżników, wymianie ogrodzonych metalową siatką upraw leśnych, wysypywaniu gastrolitów, montażu szlabanów, a także usuwaniu czeremchy amerykańskiej. Ze względu na zaniechanie uprawy w części łąk, zaznacza się niewielki spadek liczebności orlika krzykliwego, choć trudno mówić jeszcze o stałym trendzie. Z kolei liczebność bielika wzrosła, co zgodne jest z ogólnopolskim trendem wzrostu liczebności tego gatunku. Z grupy gatunków wodno-błotnych widoczny jest wzrost liczebności gęgawy oraz brak gniazdowania kropiatki. Pojawiły się też jako lęgowe nowe gatunki ptaków: łabędź krzykliwy (ogólnopolski trend wzrostowy, obecność odpowiedniego biotopu) oraz włośchatka i puszczyk uralski (prawdopodobnie stopniowa kolonizacja z Puszczy Solskiej). Od kilku lat brak doniesień na terenie ostoi o cietrzewiu, który wyginął na terenie Lasów Janowskich. Część obszaru ostoi stanowi żerowisko dla gadożera - w przeszłości również lęgowego na terenie ostoi.

Tabela 11. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE będące przedmiotami ochrony w obszarze Lasy Janowskie oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005)

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
A223	<i>Aegolius funereus</i>	Włochatka	C	B	B	C
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek	B	B	C	B
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	B	B	C	B
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	C	B	C	C
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny	C	B	C	C
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	C	B	C	C
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek	C	B	C	C
A234	<i>Picus canus</i>	Dzięcioł zielonosiwy	C	B	C	C
A108	<i>Tetrao urogallus</i>	Głuszec	B	B	B	B

W toku inwentaryzacji ornitologicznej obszaru przeprowadzonej podczas prac nad Planem Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie stwierdzono występowanie następujących gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w tym obszarze w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów:

Tabela 12. Gatunki ptaków będące przedmiotami ochrony w obszarze stwierdzone w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz liczba obserwacji tych gatunków

Kod	Nazwa		Liczba obserwacji (stanowisk)
	łacińska	polska	
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	6
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	2
A223	<i>Aegolius funereus</i>	Włochatka	1
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek	147
A234	<i>Picus canus</i>	Dzięcioł zielonosiwy	5
A236	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny	17

Jak wynika z powyższej tabeli na gruntach nadleśnictwa na terenie obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie stwierdzono występowanie 6 gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze na 178 stanowiskach. Najliczniej reprezentowanym gatunkiem jest lelek.

Poniższe informacje dotyczące gatunków stanowiących przedmioty ochrony opracowano na podstawie aktualnego SDF-a.

Bocian czarny ocena ogólna B, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone są głównie w centralnej i zachodniej części ostoi w liczbie 15-20 par lęgowych co stanowi 1,25 % do 1,66% populacji krajowej (Wilk i in. 2010, LTO 2010) - odpowiada to przedziałowi w klasie C: 2% - p > 0% oceny populacji (populacja referencyjna wg PMŚ GIOŚ wynosi 1200p).

Stan zachowania: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (kompleksy stawów z fragmentami rozległych trzcinowisk, na obiektach prowadzona ekstensywną gospodarką rybacką);

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku.

Bielik ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze ostoi w liczbie 5-6 par lęgowych co stanowi 0,76%-0,92% populacji lęgowej w kraju (Wilk i in. 2010, LTO 2010) i odpowiada przedziałowi w klasie C: 2% - p > 0% oceny populacji (populacja referencyjna wg PMŚ GIOŚ wynosi 650p).

Stan zachowania: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze utrzymywane są obszary starodrzewiu i prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka)

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku.

Włochatka ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone są we wschodniej i zachodniej części obszaru ostoi: 7-10 par stanowi to od 0,35 % do 0,5 % populacji krajowej (LTO 2010) i odpowiada przedziałowi w klasie C: 2% - p > 0% oceny populacji (populacja referencyjna wg PMŚ GIOŚ wynosi 2000p).

Stan zachowania: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (obserwuje się zasiedlanie gatunku nowych obszarów - wschodnia część);

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena B - populacja występuje na skraju zasięgu gatunku.

Lelek ocena ogólna B, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze. Największe zagęszczenie znajduje się w zachodniej części ostoi w miejscu dawnego poligonu wojskowego w Lipie. Na powierzchni 16,1 km² stwierdzono 67-76 odżywiających się samców co daje zagęszczenie 41,6 - 44,7/10km². Jest to jedno z większych zagęszczeń tego ptaka w kraju. Liczebność gatunku w obszarze szacuje się na 300-340 par co stanowi 5 %- 5,6 % populacji krajowej (LTO 2010)) i odpowiada przedziałowi w klasie B: 15% - p > 2% oceny populacji (populacja referencyjna wg PMŚ GIOŚ wynosi 6000p).

Stan zachowania: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze występuje wiele zrębów i polan, gdzie gatunek posiada siedlisko, w miejscu największego nagromadzenia ptaków – obszar poligonu postępująca sukcesja);

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku.

Dzięcioł zielonosiwy ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze ostoi w liczebności szacowanej na 32-40 par lęgowych co stanowi ponad 0,45%-0,55% populacji lęgowej w kraju (Wilk i in. 2010, LTO 2010)) i odpowiada przedziałowi w klasie C: 2% - p > 0% oceny populacji (populacja referencyjna wg PMŚ GIOŚ wynosi 20000p).

Stan zachowania: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze utrzymywane są obszary starodrzewiu i prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka)

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku.

Dzięcioł czarny ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze ostoi w szacowanej liczebności na 280-320 par lęgowych co stanowi 0,4-0,45% populacji lęgowej w kraju (LTO 2010). Uznany za przedmiot ochrony jako gatunek parasolowy dla włośchatki - ocena populacji C.

Stan zachowania: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze utrzymywane są obszary starodrzewiu)

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku.

Obszar ma sporządzony plan zadań ochronnych. (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 8 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005)

Organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Tabela 13. Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze specjalnej ochrony ptaków Lasy Janowskie PLB060005 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów - dane z PZO dla obszaru)

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji (stanowisk)	Opis siedliska	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	8
1.	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	6*	Gatunek objęty ochroną strefową	NIE
2.	A075	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	2	Gatunek objęty ochroną strefową	NIE
3.	A223	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	1	Występuje w drzewostanach So w wieku 80 i 95 lat w drzewach dziuplastych	NIE
4.	A224	Lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>	147	teren poligonu wojskowego nieużyki, zręby	NIE
5.	A234	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>	5	Występuje w drzewostanach z przewagą olszy, brzozy starszych klas wieku, obserwowany również na zrębach i na gruncie do naturalnej sukcesji	NIE
6.	A236	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	17	Występuje w drzewostanach głównie sosnowych starszych klas wieku w drzewach dziuplastych obserwowany również na zrębie	NIE

Tabela 14. Zadania ochronne określone w PZO dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Janowskie PLB060005 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp.	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja ¹⁾ (obręb, /powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne ²⁾ wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym ³⁾	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PGL LP/ przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾
1	2	3	4	5	6	7
	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Poligon Liczba obserwacji – 6	Istniejące: D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne Potencjalne: B01.01 zalesianie terenów otwartych B02.02 Wycinka lasu C03.03 Produkcja energii wiatrowej D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 16-20 par.	Działanie obligatoryjne Ochrona siedliska gatunku poprzez utrzymanie gospodarki rybackiej na stawach rybnych (w okresie obowiązywania PZO). Działanie fakultatywne Ochrona siedliska gatunku poprzez prowadzenie ekstenzywnej gospodarki rybackiej na stawach rybnych (fakultatywnie w okresie obowiązywania PZO) rozumiane przez: - utrzymywanie powierzchni zarośniętej roślinnością wynurzoną (szuwarów) na min. 10% powierzchni lustra wody; - wykonywanie prac konserwacyjnych i remontów grobli stawów rybnych w terminie poza okresem lęgowym (od początku września do końca marca) za wyjątkiem sytuacji zagrożenia przerwania grobli; Cały obszar ostoi. - pozostawianie zadrzewień i zakrzaczeń w obrębie grobli stawów rybnych lub usuwanie ich w terminie poza sezonem lęgowym (od początku września do końca marca); - utrzymywanie wysp i innych	Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO). Parametry i wskaźniki oraz kryteria oceny stanu ochrony dla poszczególnych przedmiotów ochrony z uwzględnieniem oceny stanu ochrony wykonanej w niniejszej dokumentacji PZO Podmiot odpowiedzialny: Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Lp.	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja ¹⁾ (obręb, /powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne ²⁾ wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym ³⁾	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PGL LP/ przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾
1	2	3	4	5	6	7
					nieużytków (pokrytych trawą, roślinnością zielną, krzewami lub drzewami) na stawach rybnych. Podmiot odpowiedzialny: Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000	
	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Poligon Liczba obserwacji – 2	Istniejące: D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne Potencjalne: B02.02 wycinka lasu C03.03 produkcja energii wiatrowej D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja F03.02.03 chwytywanie, trucie, kłusownictwo J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 6-12 par.	j.w.	Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO). Parametry i wskaźniki oraz kryteria oceny stanu ochrony dla poszczególnych przedmiotów ochrony z uwzględnieniem oceny stanu ochrony wykonanej w niniejszej dokumentacji PZO Podmiot odpowiedzialny: Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Poligon Liczba obserwacji – 2	Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew Potencjalne:	Utrzymanie stanu populacji w obszarze na poziomie 7-10 par.	Ochrona siedliska gatunku poprzez wywieszenie budek lęgowych z zabezpieczeniem antydrapieżniczym w ilości 12 szt. – min. 4 szt. na rewir (w okresie pierwszych dwóch lat	Kontrola zasiedlenia budek lęgowych i ewentualna ocena sukcesu lęgowego z zastosowaniem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny In-

Lp.	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja ¹⁾ (obręb, /powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne ²⁾ wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym ³⁾	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PGL LP/ przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾
1	2	3	4	5	6	7
			B02.02 wycinka lasu		obowiązywania PZO). 1) Rewir Stawki (6 lokalizacji do wyboru - min. 4 budki) na terenie: RDLP w Lublinie 05 Nadleśnictwo Gościeradów 05 Obręb 2 Leśnictwo Stawki 08 Oddział i wydzielenie: 15f,m,l, 16b, 17i,l. 2) Rewir Budy (6 lokalizacji do wyboru – min. 4 budki) na terenie: RDLP w Lublinie 05 Nadleśnictwo Gościeradów 05 Obręb 2 Leśnictwo Budy 09 Oddział i wydzielenie: 154d,i, 155d, 163c,d, 164a. Gospodarka leśna prowadzona z uwzględnieniem: - pozostawiania w trakcie trzebieży późnych wszelkich drzew dziuplastych, jeśli nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi; - pozostawianie drewna martwego odpowiedniego do składu gatunkowego i różnicowanego pod względem formy (martwe stojące drzewa w szczególności, leżanina), w ilości warunkującej zachowa-	spektorat Ochrony Środowiska (w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO) Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO). Parametry i wskaźniki oraz kryteria oceny stanu ochrony dla poszczególnych przedmiotów ochrony z uwzględnieniem oceny stanu ochrony wykonanej w niniejszej dokumentacji PZO Podmiot odpowiedzialny: Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Lp.	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja ¹⁾ (obręb, /powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne ²⁾ wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym ³⁾	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PGL LP/ przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾
1	2	3	4	5	6	7
					nie trwałości drzewostanu, uwzględniającej jego fazę rozwojową, warunki lokalne i dominującą funkcję lasu, w oparciu o Zasady Hodowli Lasu i Instrukcję Ochrony Lasu; - pozostawiania kęp starodrzewu (biogrup) do naturalnej śmierci i rozkładu drewna na zrębach, o powierzchni co najmniej 5 arów i nie mniej niż 5% powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowego, strefy lub smugi (w okresie obowiązywania PZO). Podmiot odpowiedzialny: Właściwe miejscowo Nadleśnictwo	
	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Poligon Liczba obserwacji – 147	Istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków Potencjalne: B01.01 zalesianie terenów otwartych K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) K03.04 drapieżnictwo	Utrzymanie stanu populacji w obszarze na poziomie 300-340 par.		Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO). Parametry i wskaźniki oraz kryteria oceny stanu ochrony dla poszczególnych przedmiotów ochrony z uwzględnieniem oceny stanu ochrony wykonanej w niniejszej dokumentacji PZO Podmiot odpowiedzialny: Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	A234	Poligon	Istniejące:	Utrzymanie stanu	Gospodarka leśna prowadzo-	Ocena stanu ochrony z zastosowa-

Lp.	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja ¹⁾ (obręb, /powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne ²⁾ wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym ³⁾	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PGL LP/ przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾
1	2	3	4	5	6	7
	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	Liczba obserwacji – 5	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew Potencjalne: B02.02 wycinka lasu B01.01 zalesianie terenów otwartych	ochrony populacji w obszarze na poziomie 32-40 par.	na z uwzględnieniem: - pozostawiania w trakcie trzebieży późnych wszelkich drzew dziuplastych, jeśli nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi; - pozostawianie drewna martwego odpowiedniego do składu gatunkowego i różnicowanego pod względem formy (martwe stojące drzewa w szczególności, leżanina), w ilości warunkującej zachowanie trwałości drzewostanu, uwzględniającej jego fazę rozwojową, warunki lokalne i dominującą funkcję lasu, w oparciu o Zasady Hodowli Lasu i Instrukcję Ochrony Lasu; - pozostawiania kęp starodrzewu (biogrup) do naturalnej śmierci i rozkładu drewna na zrębach, o powierzchni co najmniej 5 arów i nie mniej niż 5% powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowego, strefy lub smugi (w okresie obowiązywania PZO). Podmiot odpowiedzialny: Właściwe miejscowo Nadleśnictwo	niem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO). Parametry i wskaźniki oraz kryteria oceny stanu ochrony dla poszczególnych przedmiotów ochrony z uwzględnieniem oceny stanu ochrony wykonanej w niniejszej dokumentacji PZO Podmiot odpowiedzialny: Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus</i>	Poligon Liczba obserwacji – 17	Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	Utrzymanie stanu populacji w obszarze na poziomie 280-320 par.	j.w.	Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej

Lp.	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja ¹⁾ (obręb, /powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne ²⁾ wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym ³⁾	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PGL LP/ przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji ⁴⁾
1	2	3	4	5	6	7
	<i>martius</i>		Potencjalne: B02.02 wycinka lasu			przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO). Parametry i wskaźniki oraz kryteria oceny stanu ochrony dla poszczególnych przedmiotów ochrony z uwzględnieniem oceny stanu ochrony wykonanej w niniejszej dokumentacji PZO Podmiot odpowiedzialny: Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

¹⁾ Lokalizacja zgodna z wizualizacją na mapie obszarów ochronnych i funkcji lasu.

²⁾ Działanie ochronne dotyczy również siedlisk nieleśnych, położonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.

³⁾ Działania ochronne dotyczą: ochrony czynnej, monitoringu stanu przedmiotów ochrony i realizacji celów ochronnych oraz uzupełnienia stanu wiedzy i przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

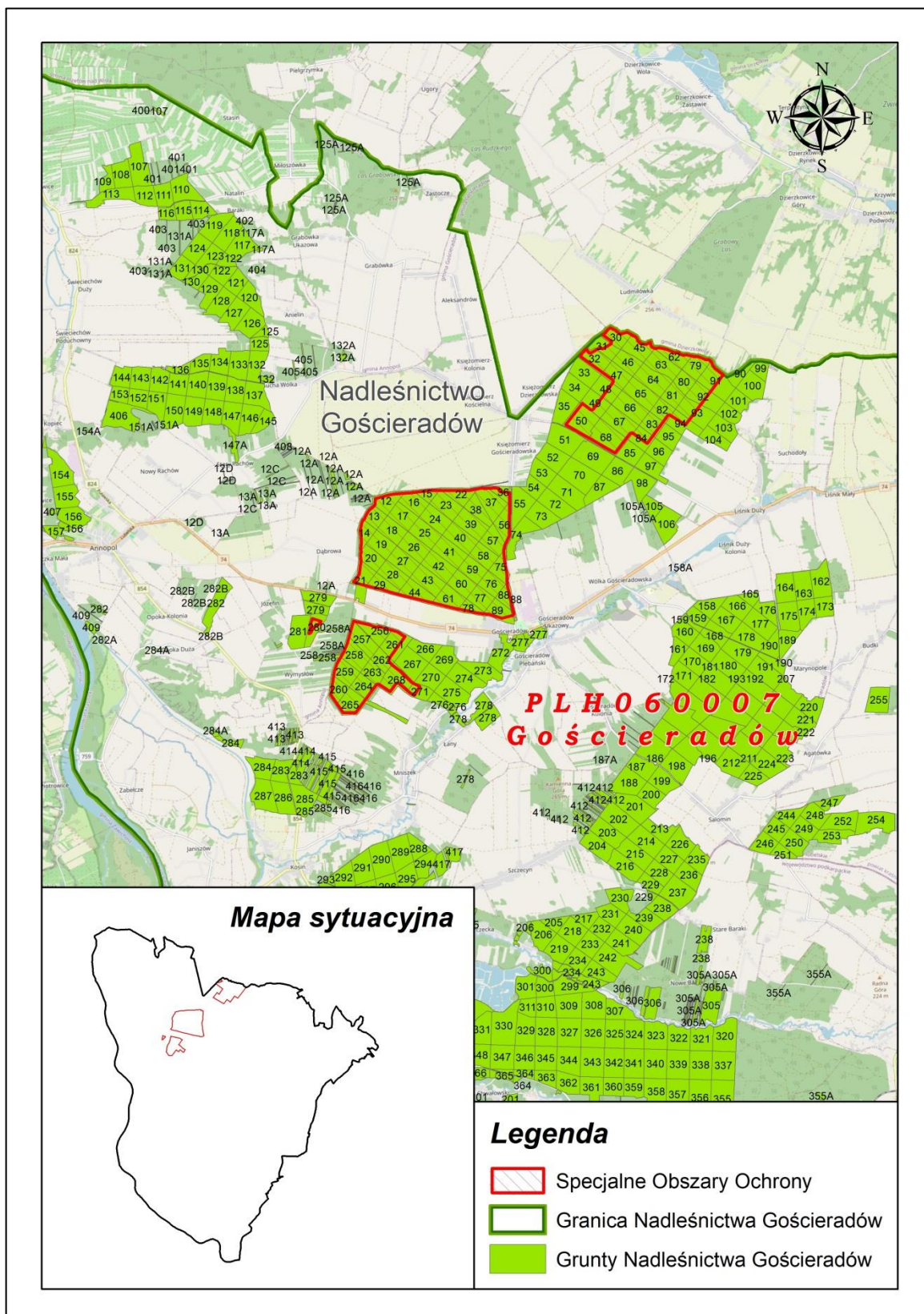
⁴⁾ Okres realizacji w przedziałach: - do 2 lat - do 5 lat - do 10 lat

Tabela 15. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis Zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne	B01.01 zalesianie terenów otwartych B02.02 Wycinka lasu C03.03 Produkcja energii wiatrowej D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	Istniejące: D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne. Kolizje z infrastrukturą techniczną napowietrznych linii energetycznych wysokiego napięcia przebiegającymi przez obszary leśne jako bariery ekologiczne (powodujące śmierć lub uraz, w tym porażenia prądem). Potencjalne: B01.01 zalesianie terenów otwartych Celowe zalesianie użytków rolnych spowodowane brakiem opłacalności gospodarki kośno-pasterskiej na użytkach zielonych podmokłych łąk w szczególności w dolinach rzek i śródleśnych polan. B02.02 wycinka lasu Nadmierna eksploatacja starych drzewostanów – zmniejszenie powierzchni/utrata siedlisk lęgowych oraz płoszenie (w okresie lęgowym) w trakcie wykonywania prac leśnych (nie dotyczy wyznaczonych stref ochronnych) – obniżenie sukcesu lęgowego. C03.03 produkcja energii wiatrowej Lokalizacja farm wiatrowych w okolicach ostoji stwarza ryzyko powstania bariery ekologicznej na szlakach migracji i występowania kolizji z elementami infrastruktury siłowni wiatrowych powodujących śmierć i urazy. D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady. Tworzenie i remonty infrastruktury turystycznej i drogowej (w szczególności gruntowych dróg leśnych) usprawniają dostęp do obszaru (w szczególności dla pojazdów zmotoryzowanych), co zwiększa penetrację siedlisk przez ludzi oraz ryzyko naruszania stref ochrony i płoszenia – obniżenie sukcesu lęgowego. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie Osuszanie terenów podmokłych na terenie ostoji w wyniku zasypywania i regulacji dolin rzecznych oraz osuszania terenów bagiennych w wyniku melioracji odwadniających – zmniejszenie powierzchni siedliska żerowania.
2	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne	B02.02 wycinka lasu C03.03 produkcja energii wiatrowej D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja F03.02.03 chwytywanie, trucie, kłusownictwo J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	Istniejące: D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne Kolizje z infrastrukturą techniczną napowietrznych linii energetycznych wysokiego napięcia przebiegającymi przez obszary leśne jako bariery ekologiczne (powodujące śmierć lub uraz, w tym porażenia prądem). Potencjalne: B02.02 wycinka lasu Nadmierna eksploatacja starych drzewostanów – zmniejszenie powierzchni/utrata siedlisk lęgowych oraz płoszenie (w okresie lęgowym I-VII) w trakcie wykonywania prac leśnych (nie dotyczy wyznaczonych stref ochronnych) – obniżenie sukcesu lęgowego. C03.03 produkcja energii wiatrowej Lokalizacja farm wiatrowych w okolicach ostoji stwarza ryzyko powstania bariery ekologicznej na szlakach migracji i występowania kolizji z elementami infrastruktury siłowni wiatrowych powodujących śmierć i urazy. D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady Tworzenie i remonty infrastruktury turystycznej i drogowej (w szczególności gruntowych dróg leśnych) usprawniają dostęp do obszaru (w szczególności dla pojazdów zmotoryzowanych), co zwiększa penetrację siedlisk przez ludzi oraz ryzyko naruszania stref ochrony i płoszenia – obniżenie sukcesu lęgowego. F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja. Przekształcenia istniejących ekstensywnych gospodarstw rybnych w kierunku intensyfikacji produkcji rybnej niekorzystnie wpłyną na siedlisko żerowania gatunku przez zubożenie zasobów pokarmowych (zmniejszanie powierzchni/usuwanie szuwarów, zadrzewień i zakrzaczeń w strefie przybrzeżnej, pogłębianie zbiorników itp. powodują niepożądane zmiany warunków siedliskowych dla bytującego na stawach ptactwa wodnego, a tym samym spadek jego liczebności) – zmniejszenie powierzchni/utrata cech opty-

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis Zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
				malnego siedliska żerowania. F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo Niedozwolone w stosunku do gatunku praktyki właścicieli/użytkowników stawów rybnych stanowiących siedlisko żerowania gatunku – obniżenie liczebności populacji. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Zaniechanie prowadzenia gospodarki rybackiej na stawach rybnych spowodowane nieopłacalnością działalności lub/i przekształcenie ich w inne formy użytkowania (np. plantacje borówki amerykańskiej) niekorzystnie wpłyną na siedlisko żerowania gatunku – zmniejszenie powierzchni/utrata siedliska.
3	A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	B02.02 wycinka lasu	Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew. Zmniejszenie/utrata siedliska lęgowego (gniazduje w dziuplach wykonanych przez dzięcioła czarnego – gatunek parasolowy). Potencjalne: B02.02 wycinka lasu Nadmierna eksploatacja starych drzewostanów i wycinka drzew dziuplastych – zmniejszenie powierzchni/utrata siedlisk lęgowych, a także płoszenie (w okresie lęgowym tj. pomiędzy 1 kwietnia a 30 czerwca) w trakcie wykonywania prac leśnych – obniżenie sukcesu lęgowego.
4	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	X Brak zagrożeń i nacisków	B01.01 zalesianie terenów otwartych K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) K03.04 drapieżnictwo	Potencjalne: B01.01 zalesianie terenów otwartych K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) Zwiększanie powierzchni leśnych na terenie ostoju w wyniku celowego zalesienia bądź zaniechania koszenia/wypasu (przemiany ekonomiczno-społeczne spowodowały zarzucenie lub ograniczenie użytkowania kośno-pasterskiego na znacznej powierzchni siedlisk łąkowych powodując zarastanie śródleśnych polan i dolin rzecznych) lub zaniechania dotychczasowej formy użytkowania otwartych przestrzeni (dotyczy w szczególności byłego poligonu w Lipie), prowadzące do naturalnej ewolucji biocenotycznej i ostatecznie zmiany składu gatunkowego – zmniejszenie powierzchni siedliska lęgowego gatunku. K03.04 drapieżnictwo Niekontrolowany wzrost liczebności populacji głównie lisa i jenota (jaja wykradane przez drapieżniki z gniazd) – obniżenie sukcesu lęgowego.
5	A234 Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	B02.02 wycinka lasu B01.01 zalesianie terenów otwartych	Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew. Zmniejszenie/utrata siedliska gatunku. Potencjalne: B01.01 zalesianie terenów otwartych. Celowe zalesianie użytków rolnych spowodowane w szczególności brakiem opłacalności gospodarki kośno-pasterskiej na użytkach zielonych. B02.02 wycinka lasu. Nadmierna eksploatacja starych drzewostanów i wycinka drzew dziuplastych, ujednolicanie składu gatunkowego, upraszczanie struktury wiekowej i przestrzennej oraz obniżanie średniego wieku drzewostanów – zmniejszenie powierzchni/utrata siedlisk, a także płoszenie (w okresie lęgowym tj. III-VII) w trakcie wykonywania prac leśnych – obniżenie sukcesu lęgowego.
6	A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	B02.02 wycinka lasu	Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew. Zmniejszenie/utrata siedliska gatunku. Potencjalne: B02.02 wycinka lasu. Nadmierna eksploatacja starych drzewostanów i wycinka drzew dziuplastych, ujednolicanie składu gatunkowego, upraszczanie struktury wiekowej i przestrzennej oraz obniżanie średniego wieku drzewostanów – zmniejszenie powierzchni/utrata siedlisk, a także płoszenie (w okresie lęgowym tj. III-VII) w trakcie wykonywania prac leśnych – obniżenie sukcesu lęgowego.

3.3.1.2 Specjalny obszar ochrony siedlisk Gościeradów PLH060007

Rycina 17. Położenie obszaru Natura 2000 Gościeradów PLH060007 w Nadleśnictwie Gościeradów

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w styczniu 2025 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów.

Status prawny

Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE). Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 12 z 15.01.2008, str. 383) 15.01.2008 r.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 września 2019 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Gościeradów (PLH060007), Dz. U. z 2019 r. poz. 1973, 16.10.2019 r.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **1752,64 ha**,
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów – 1752,64 ha (100% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – **1743,63 ha**.

Położenie

Pod względem fizycznogeograficznym obszar położony jest w obrębie Wzniesień Urzędowskich (zachodnia część Wyżyny Lubelskiej).

Ukształtowanie rzeźby terenu jest odbiciem budowy geologicznej. Dominującym elementem są wierzchowiny rozcięte dolinami rzecznyymi. Obszar leży na dwóch poziomach: najwyższym na wysokości 210-240 m n.p.m. położonym na odpornych wapieniach, pokrytych lessami lub zwietrzeliną skał podłoża i poziomie niższym o wysokości 180-210 m n.p.m. Najczęściej zachował się on na gezach i opokach kredowych, które obecnie pokryte są zwietrzeliną lub utworami deluwialnymi. Zrównania wierzchowinowe rozcięte są przez doliny rzeczne oraz doliny denudacyjne i rozcięcia erozyjne.

Część zachodnia obszaru - Las Dąbrowa - leży na miększej pokrywie piasków eolicznych tworzące wały wydymowe i pola piasków. W części wschodniej dominują lessy i piaski pylaste. Powierzchniowe utwory geologiczne warunkują rzeźbę terenu i stosunki glebowe, a pośrednio także roślinność. Las Dąbrowa leżący na piaskach podścielonych utworami węglanowymi to kompleks fitocenozy ciepłolubnego, ubogiego grądu (*Tilio-Carpinetum*) i świetlistej dąbrowy (*Potentillo albae-Quercetum*), zaś Las Gościeradowski to w przeważającej większości żyzne grądy (*Tilio-Carpinetum*).

Jakość i znaczenie.

Ważny obszar występowania świetlistej dąbrowy na Wyżynie Lubelskiej (9110 - siedlisko priorytetowe). We wschodniej części obszaru zwarte płaty grądu subkontynentalnego (9170) z dużym udziałem storczykowatych. Poza ww. występują też płaty siedliska łągu olszowego (91E0 - siedlisko priorytetowe), żyznej buczyny (9130) i łąk kośnych (6510).

Przedmiotami ochrony na terenie ostoi Gościeradów są następujące typy siedlisk przyrodniczych:

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*)

Tabela 16. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach nadleśnictwa i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk (wg SDF)

Siedlisko przyrodnicze		Stopień reprezen.	Stan zachowania	Ocena ogólna	Powierzchnia siedliska [ha]	
Kod	Nazwa				Wg PZO	Wg PUL
1	2	3	4	5	6	7
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	D			brak	1,87
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario grandulosae-fagetum</i>)	D			brak	Nie stwierdzono
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	B	B	B	715,92	705,24
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i>)	D			brak	Nie stwierdzono
9110*	Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	B	B	B	107,70	101,85

* siedliska priorytetowe

Zagrożenia wg PZO:

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio – Carpinetum*, *Tilio – Carpinetum*)

Istniejące:

B02 – Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji

Wykonywane zabiegi pielęgnacyjne i hodowlane ukierunkowane były na protegowanie gatunków o większym znaczeniu gospodarczym, to jest dębu oraz obcych siedliskowo: modrzewia i sosny kosztem gatunków charakterystycznych dla siedliska: lipy i klonu, nie sprzyjają różnorodności gatunkowej i strukturalnej typowej dla tych zbiorowisk.

B02.04 – Usuwanie martwych i umierających drzew. W miejscach łatwo dostępnych martwe drewno usuwane było w całości, nie ma martwych drzew leżących.

I01 - Obce gatunki inwazyjne. W wielu miejscach, szczególnie wzdłuż linii oddziałowych i dróg oraz miejscami we wnętrzu drzewostanów występują owocujące osobniki dębu czerwonego.

J03.01 - *Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska*. Niektóre płaty siedliska posiadają zbyt duży udział gatunków obcych siedliskowo to jest sosny i olszy czarnej i nie ma w nich charakterystycznych gatunków grądowych: lipy drobnolistnej i klonu zwyczajnego.

Potencjalne:

J03.01 - *Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska*

Wprowadzanie dużych powierzchni podsadzeń jodły pospolitej i buka zwyczajnego oraz krótki okres odnowienia drzewostanu (duże powierzchnie zwartych młodników) w przyszłości może skutkować uszczupleniem charakterystycznej dla siedliska grądu różnorodności gatunkowej w drzewostanie i runie.

9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*)

Istniejące:

B02 – *Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji*

Płaty siedliska nie były wyróżnione w podziale leśnym i w określanych działaniach gospodarczych traktowane według ogólnie przyjętych zasad.

K02.01- *Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)*

W obszarze Gościeradów PLH060007 zbiorowisko świetlistej dąbrowy wykształciło się na siedlisku grądu subkontynentalnego na skutek długotrwałej antropopresji, której w przeszłości podlegały te lasy. Hodowla dęba, wypas bydła, grabienie ściółki, wycinanie graba na opał doprowadziły do zaniku gatunków grądowych. Obecnie płaty zbiorowiska zanikają w wyniku spontanicznej sukcesji następującej na skutek zaniechania w/w działalności ludzkiej.

I01 - *Obce gatunki inwazyjne*

W wielu miejscach, szczególnie wzdłuż linii oddziałowych i dróg oraz miejscami we wnętrzu drzewostanów występują owocujące osobniki dębu czerwonego. Odnowienia tego gatunku pojawiają się łanowo i są trudne do zwalczania. W miejscach o luźniejszym zwarcu drzewostanów ekspansja nawłoci późnej *Solidago serotina*.

I02 - *problematyczne gatunki rodzime*

W wielu miejscach o luźniejszym zwarcu drzewostanów obserwuje się ekspansję trzcinnika piaskowego, maliny, jeżyn, kruszyny

Obszar ma sporządzony plan zadań ochronnych zatwierdzony na mocy zarządzenia z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Gościeradów PLH 060007 (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 3 lipca 2014 r. poz 2327). Działania ochronne i ich zakres określony został w Załączniku nr 5 do zarządzenia w sprawie PZO. Zadania dotyczące gruntów Nadleśnictwa Gościeradów odnoszą się do leśnych siedlisk przyrodniczych: 9170, 9110 będących przedmiotami ochrony w obszarze.

Organ odpowiedzialny za zarządzanie obszarem: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie

Tabela 17. Typy siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Gościeradów PLH060007 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Siedlisko przyrodnicze				Powierzchnia [ha]	Występowanie w nadleśnictwie	
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska siedliska przyrodni- czego	Nazwa łacińska siedliska przy- rodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu prioryteto- wym		Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni pow. nieleśna
1	2	3	4	5	6	7	8
1	6510 ¹⁾	Niżowe i górskie świe- że łąki użytkowane ekstensywnie	<i>Arrhenatherion ela- tioris</i>	NIE	1,87	-	łąka
2	9170	Grąd środkowoeuro- pejski i subkontynental- ny	<i>Tilio-Carpinetum</i>	NIE	705,24	BMśw, LMśw, Lśw	-
3	9110	Cieplolubne dąbrowy	<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>	TAK	101,85	Lśw, LMśw	-
	Razem				808,96		

¹⁾ – siedlisko przyrodnicze nie będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Gościeradów

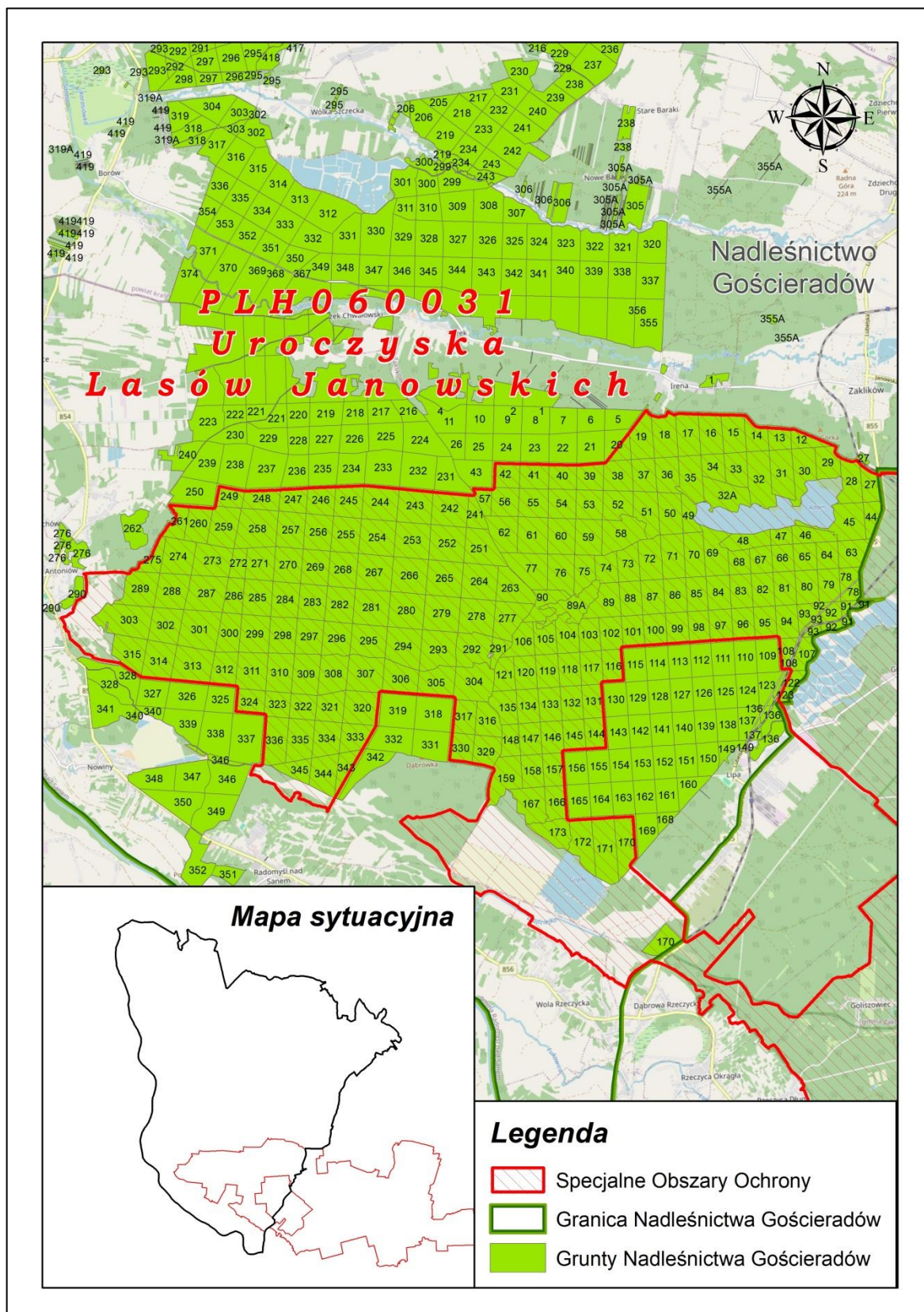
Tabela 18. Zadania ochronne określone w PZO dla obszaru Natura 2000 Gościeradów PLH060007 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1	9170	Pow. 705,24 ha Lokalizacja zgodna z PZO (z uwzględnieniem zmiany literacji wydziałów)	- Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji - Usuwanie martwych i umierających drzew - Obce gatunki inwazyjne - Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	Zmniejszenie udziału gatunków obcych ekologicznie (sosna zwyczajna) w drzewostanie. Zmniejszenie udziału gatunków obcych geograficznie (modrzew europejski, dąb czerwony) w drzewostanie i zapobieganie ich rozprzestrzenianiu. Zwiększenie udziału martwego drewna. Zwiększenie różnorodności gatunkowej drzewostanu właściwego dla dojrzałego grądu do poziomu minimum 2-3 gatunki. Zwiększenie udziału łącznego graba, klonu i lipy w drzewostanie.	Zmniejszanie udziału sosny i modrzewia w drzewostanie. Usuwanie sosny i modrzewia w cięciach pielęgnacyjnych. Stopniowe zmniejszanie udziału oraz sukcesywne wprowadzanie lipy drobnolistnej i klonu pospolitego. leśnictwo Kotówka oddz. 63a, 63b, 63d, 64a, 64b, 64g, 64h, 65a, 65c, 66a, 66b, 66c, 67a, 67c, 68a, 68d, 68g, 79a, 79b, 80a, 81d, 82a, 82c, 82d, 82f, 82g, 91b leśnictwo Dąbrowa oddz. 17f, 22a, 22d, 23b, 25d, 28a, 28b, 59d, 59f, 60b, 61d, 75f, 75i, 76d, 76g, 78b, 256a, 256b, 256c, 257c, 258a, 258c, 258f, 259c, 260d, 261a, 261b, 262g, 263d, 263f, 264c, 264d, 264g, 264h, 264i, 265a, 265c, 265d, 265f, 265i, 268b Zapobieganie rozprzestrzenianiu się dębu czerwonego. Systematyczne usuwanie owocujących osobników dębu czerwonego w cięciach pielęgnacyjnych i sukcesywne posadzanie lipą drobnolistną i klonem pospolitym. leśnictwo Kotówka oddz. 62b, 63a, 63b, 63c, 63d, 64a, 64b, 64c, 64d, 64f, 64g, 64h, 65a, 65b, 65c, 66a, 66b, 66c, 67a, 67b, 67c, 68a, 68c, 68d, 68g, 79a, 79b, 80a, 81d, 82a, 82c, 82d, 82f, 82g, 91b leśnictwo Dąbrowa oddz. 17f, 22a, 23b, 25d, 28a, 28b, 29b, 42c, 42d,	Monitoring stanu ochrony Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonana w 4 i 9 roku obowiązywania Planu Zadań Ochronnych. Parametr: powierzchnia oraz struktura i funkcje Monitoring realizacji działań ochronnych z związanych utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania Co trzy lata od momentu zatwierdzenia Planu Zadań Ochronnych wystąpienie do Nadleśnictwa Gościeradów o przedstawienie informacji z wykonanych zabiegów gospodarczych w obrębie siedliska Cały obszar siedliska Podmiot odpowiedzialny: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
					59d, 59g, 60b, 61d, 75f, 76d, 76g, 77a, 77b, 78b, 256a, 256b, 256c, 256d, 257c, 258a, 258c, 258f, 259c, 260d, 261a, 261b, 262g, 263d, 263f, 264c, 264d, 264g, 264h, 265a, 265c, 265d, 265f, 265i, 268b Zwiększenie udziału martwego drewna. Pozostawianie martwego drewna (leżącego i stojącego) w drzewostanie. Cały obszar siedliska Wprowadzanie pożądanych gatunków liściastych do drugiego piętra drzewostanu. Posażenie lipy drobnolistnej, klonu pospolitego, jaworu pod okapem gatunków szpilkowych leśnictwo Kotówka oddz. 30a, 30b, 47c, 47d leśnictwo Dąbrowa oddz. 28a, 59g, 60b, 61d Podmiot odpowiedzialny za wykonanie wyżej wymienionych działań ochronnych: Nadleśnictwo Gościeradów	
2	9110	Pow. 101,85 ha Lokalizacja zgodna z PZO (z uwzględnieniem zmiany literacji wydziałów)	- Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji - Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - Obce gatunki inwazyjne - Problematiczne gatunki rodzime	Utrzymanie zwarcia koron drzew poniżej 70%. Utrzymanie zwarcia podszytu na poziomie 20-50%. Eliminowanie gatunków obcych w drzewostanie (modrzew, dąb czerwony). Likwidowanie obcych gatunków inwazyjnych (nawłóć późna, dąb czerwony). Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony.	Zapobieganie rozprzestrzenianiu się nawłoci późnej. Coroczne wykaszanie płatów nawłoci w bezpośrednim sąsiedztwie płatów chronionego siedliska na początku okresu kwitnienia (pobocza dróg, linie podziału powierzchniowego) w miesiącu sierpniu. leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a, 27b, 88a, 88c, 89c, 268c, 268d, 280c, 280g Likwidowanie nowych ognisk obcych gatunków inwazyjnych. Ręczne wyrywanie pojawiających się w płatach siedliska pędów nawłoci	Monitoring stanu ochrony Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonana w 4 i 9 roku obowiązywania Planu Zadań Ochronnych. Parametr: struktura i funkcje Monitoring realizacji działań ochronnych z związanych utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania Co trzy lata od momentu zatwierdzenia Planu Zadań Ochronnych wystąpienie do Nadleśnictwa Gościeradów o przedstawienie informacji z wykonanych

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
					późnej i nalotów dębu czerwonego – co dwa lata w miesiącach czerwiec-sierpień. leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a, 27b, 88a, 88c, 89c, 268c, 268d, 280c, 280g Zmniejszenie zwarcia podszytu. Wyrwanie podrostu drzew i krzewów w porze późnojesiennej jednorazowo na pow. około 0,5 ha w nawrotach 2-letnich. Wyznaczenie powierzchni do zabiegu po pracach monitoringowych. leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a, 27b, 88a, 88c, 89c, 268c, 268d, 280c, 280g Eliminacja gatunków obcych w drzewostanie. Systematyczne usuwanie dębu czerwonego i modrzewia w cięciach pielęgnacyjnych oraz sukcesywne posadzanie gatunkami pożądanymi (dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy) leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a, 27b, 88a, 268c, 268d, 280c Regulacja zwarcia drzewostanu. Usunięcie nadmiaru graba w pierwszych dwóch nawrotach cięć pielęgnacyjnych. leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a, 27b, 88a, 88c, 89c, 268c, 268d, 280c, 280g Podmiot odpowiedzialny za wykonanie wyżej wymienionych działań ochronnych: Nadleśnictwo Gościeradów	zabiegów gospodarczych w obrębie siedliska Monitoring realizacji działań ochronnych z związanych ochroną czynną W każdym wydzielaniu po 2 zdjęcia fitosocjologiczne w roku wykonywania zabiegów ochrony czynnej „wyrwanie podrostu drzew i krzewów w porze późnojesiennej jednorazowo na pow. około 0,5 ha w nawrotach 2-letnich”, a następnie w 2 i 5 roku po zabiegu 1 zdjęcie na powierzchni objętej zabiegiem, w tym 2 powierzchnie referencyjne (miesiąc czerwiec-lipiec) Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony Wydzielenie i skartowanie płatów siedliska, wyznaczenie powierzchni do ochrony czynnej Wykonanie badań glebowych oraz pełnej dokumentacji fitosocjologicznej płatów siedliska 9110 Podmiot odpowiedzialny: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie

3.3.1.3 Specjalny obszar ochrony siedlisk Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031

Rycina 18. Położenie obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 w Nadleśnictwie Gościeradów

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w lipcu 2025 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów.

Status prawny

Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE). Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 43 z 13.02.2009, str. 63) 13.02.2009 r.

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 września 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Lasów Janowskich (PLH060031) Dz. U. z 2023 r. poz. 2164, 09.10.2023 r.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **34230,08** ha (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów – 7297,08 ha (21,12% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – **6006,88** ha.

Położenie

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski Kondrackiego obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich położony jest w znaczącej większości w mezoregionie Równina Biłgorajska należącym do makroregionu Kotliny Sandomierskiej w obrębie podprovincji Podkarpacie Północne i prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem. Jedynie niewielki fragment położony w południowo zachodniej części znajduje się w mezoregionie Dolina Dolnego Sanu.

Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana. Dominują równiny tarasów akumulacyjnych. Formy te rozcinane są późnoplejstoceńskimi i holoceniowymi dolinami rzecznyymi. Monotonny krajobraz urozmaicają wały wydymowe długości kilku kilometrów i wysokości względnej do 10 m. Urozmaicenie w rzeźbie stanowią również doliny rzek, kompleksy stawów, łąk, bagien i torfowisk.

Sieć rzeczna obszaru Natura 2000 PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich jest bardzo bogata. Wynika to z położenia u podnóża Rostocza i Wyżyny Lubelskiej, na linii źródeł dających początek licznym rzekom i potokom. W części obejmującej fragment Lasów Lipskich (część zachodnia) sieć rzeczna jest nieco słabiej rozwinięta. Obszar należy w zdecydowanej większości do zlewni Bukowej (ciek III rzędu), która jest dopływem Sanu (ciek II rzędu) leżącego w obrębie zlewni Wisły (ciek I rzędu). Powierzchnia jej dorzecza wynosi 662 km², całkowita długość rzeki wynosi 55,3 km. Średni podłużny spadek rzeki wynosi 1,34%, co kwalifikuje ją do rzek nizinnych. W części należącej do Lasów Janowskich znajdują się prawobrzeżne dopływy Bukowej: Rakowa, Branew, Czartosowa oraz rzeka Biała. Zachodnia część obszaru leży w dorzeczu Łukawicy z lewobrzeż-

nym dopływem Dębowcem oraz Złodziejki. Rzeki te płyną w głębokich korytach i często meandrują. Charakterystyczną cechą zlewni Łukawicy jest duży udział stawów rybnych i bagien. Ważny element sieci wodnej tego terenu stanowią liczne bagna i torfowiska tworzące się w miejscach o nieprzepuszczalnym podłożu, jak np. Bagno Rakowskie, Imielty Ług.

Istotnym składnikiem systemu wodnego obszaru są stawy rybne, zasilane z wód powierzchniowych przez kanały doprowadzające. Jest to jeden z największych kompleksów stawów w Polsce. Ich powierzchnia wynosi ok. 1600 ha. Największe kompleksy stawów znajdują się w zlewni Łukawicy z Dębowcem w rejonie Malińca, Gwizdowa, Świdrów (ok. 950 ha), w ujściowym odcinku Branwi w rejonie miejscowości Momoty, w okolicach Zaklikowa (dorzecza Sanny i Jodłówki) ok. 170 ha, w Lipie (dorzecze Złodziejki) ok. 110 ha. Znaczny udział mają stawy nieużytkowane, zarastające i zarośnięte na różnych etapach ładowacenia. Warunki życia organizmów, struktura zbiorowisk roślinnych i zwierzęcych pozostają pod decydującym wpływem gospodarowania – nawożenia, żywienia ryb paszami podawanymi do wody. Wody stawów są eutroficzne z powodu gromadzenia się biogenów. Sprzyja to bujnemu rozwojowi roślinności, wypłycaniu i szybkiemu zarastaniu stawów.

W obszarze dominują ekosystemy leśne, stanowiące zwarty kompleks, często o charakterze puszczańskim. W różnowiekowych drzewostanach dominują bory sosnowe, sosnowo-jodłowe i mieszane. Podmokłe obniżenia i doliny cieków stanowią siedlisko lasów łęgowych. W lasach głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, w domieszce występują: jodła, olcha, brzoza, dąb i buk. Obszar cechuje występowanie obok siebie gatunków o różnych wymaganiach – tu spotykają się zasięgi gatunków roślin i zwierząt typowych dla gór, relikty borealne, gatunki pontyjskie z ciepłego południa Europy oraz atlantyckie. W zachodniej części ostoi znajduje się czynny poligon wojskowy, gdzie na dużym fragmencie wykształciło się otwarte wrzosowisko, miejscami porośnięte młodą sosną, brzozą i dębem.

Rozległość kompleksu leśnego, urozmaicenie gatunkowe i strukturalne lasów przesądza o bogatych walorach przyrodniczych terenu.

Jakość i znaczenie

Podstawowym celem ochrony w obszarze jest wilk - priorytetowy gatunek z Dyrektywy Siedliskowej. Jego populacja w obszarze stanowi istotną część lokalnej populacji Kotliny Sandomierskiej i Roztocza. Składa się na nią 3 watahy liczące w sumie 16-18 osobników.

Lasy Janowskie to zwarty obszar leśny o dużym stopniu naturalności i małej gęstości zaludnienia, z fragmentami starych drzewostanów o charakterze puszczańskim. Głównymi walorami siedliskowymi są tu bory bagienne i torfowiska oraz bory jodłowe. Ponadto na uwagę zasługują łągi olszowe wzdłuż licznych cieków, murawy napiaskowe i wrzosowiska zlokalizowane w zachodniej części obszaru (przede wszystkim na obszarze poligonów wojskowych) oraz śródleśne łąki.

Tabela 19. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

Siedlisko przyrodnicze		Na grun- tach N-ctwa [ha]	Stopień reprezen.	Stan zacho- wania	Ocena ogólna
Kod	Nazwa				
1	2	3	4	5	6
2330	Wydmę śródlądowe z murawami napiaskowymi	16,13	A	A	A
3130	Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>	Nie stwierdzono	B	B	B
4030	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylon</i>)	747,02	B	C	B
6120*	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	10,48	B	B	B
6230*	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	Nie stwierdzono	C	B	C
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Nie stwierdzono	B	B	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Nie stwierdzono	A	B	B
7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	0,09	B	B	B
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	85,02	A	A	A
7150	Obniżenie na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	0,46	A	A	A
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Nie stwierdzono	B	B	B
91D0*	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>)	136,04	A	B	A
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i>)	21,24	B	B	B
91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	40,78	A	B	A

* siedliska priorytetowe

Tabela 20. Gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich i ocena znaczenia dla tych gatunków

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
Rośliny						
1477	<i>Pulsatilla patens</i>	Sasanka otwarta	C	C	C	C
Bezkęgowce						
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Trzepla zielona	C	B	C	B
1042	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa	C	B	C	B
6177	<i>Phengaris teleius</i>	Modraszek telejus	C	B	C	B
1060	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	C	B	C	B
6179	<i>Phengaris nausithous</i>	Modraszek nausitous	C	B	C	C
Ryby						
1096	<i>Lamperta planeri</i>	Minóg strumieniowy	C	B	B	B
5339	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Różanka	C	B	C	B
1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz	C	B	C	B
1163	<i>Cottus gobio</i>	Głowacz białopłetwy	C	B	C	B
Płazy						
1166	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta	C	B	C	B
1188	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	C	B	C	B
Ssaki						
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	Mopek	C	B	C	B
1323	<i>Myotis bechsteinii</i>	Nocek Bechsteina	C	B	C	C
1324	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży	C	B	B	B

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
1337	<i>Castor fiber</i>	Bóbr	C	B	C	B
1352	<i>Canis lupus</i>	Wilk	B	B	C	B
1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	C	B	C	B

Obszar ma sporządzony projekt planu zadań ochronnych, który nie jest zatwierdzony.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem z dnia 13 października 2021 r. znak WSTIV.6322.1.2021.MS przedłożył do publicznej wiadomości projekt tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031.

W dniu 21 lutego 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie wydał Obwieszczenie, w którym poinformował o przyjęciu tymczasowych celów ochrony dla gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000.

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie.

Tabela 21. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Siedlisko przyrodnicze				Powierzchnia [ha]	Występowanie w nadleśnictwie	
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska siedliska przyrodniczego	Nazwa łacińska siedliska przyrodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym		Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni pow. nieleśna
1	2	3	4	5	6	7	8
1	2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	-	NIE	16,13		nieużytki, piaski, teren poligonu
2	4030	Suche wrzosowiska	<i>Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylon</i>	NIE	747,02	-	nieużytki, piaski, teren poligonu
3	6120	Ciepolubne, śródlądowe murawy napiaskowe	<i>Koelerion glaucae</i>	TAK	10,48	-	nieużytki, piaski, teren poligonu
4	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)		TAK	0,09	Bb	-
5	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>	NIE	85,02	Bb, BMb, Bw, Ol, LMb	bagna
6	7150	Obniżenie na podłożu torfowym	z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	NIE	0,46	Bb	-
7	91D0	Bory i lasy bagienne	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	TAK	136,04	Bb, BMb, Bw	-
8	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	<i>Salicetum albobfragilis, Populetum albae</i>	TAK	21,24	Lw, Ol, Olj	-
9	91F0 ¹⁾	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	<i>Ficario-Ulmetum</i>	NIE	4,12	Lw	-
10	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany	<i>Abietetum polonicum</i>	NIE	40,78	LMw	-
	Razem				1061,38		

¹⁾ – siedlisko przyrodnicze nie będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000

Tabela 22. Wykaz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji (stanowisk)	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1477	Sasanka otwarta	<i>Pulsatilla patens</i>	5	nieużytki, piaski, teren poligonu	TAK	NIE
2	1042	Zalotka większa	<i>Leucrrhinia pectoralis</i>	2	bagna	TAK	NIE
3	1166	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	2	torfowiska oraz bagna	TAK	NIE
4	1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	12	obserwowany w starorzeczach, rowach melioracyjnych, na gruntach do nat. sukcesji, nad ciekami wodnymi	TAK	NIE
5	1352	Wilk	<i>Canis lupus</i>	brak szczegółowych danych	obserwowany na całym obszarze objętym ochroną w formie N2000	TAK	TAK

Tabela 23. Tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031, wynikające z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	2	3	4	5
1	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni 16,13 ha siedliska w obszarze. (FV)	W granicach obszaru siedlisko zidentyfikowano na powierzchni 16,13 ha. Stan ochrony siedliska w odniesieniu do parametru „powierzchnia siedliska” - właściwy (FV).
		Gatunki charakterystyczne	Nie mniej niż 2 gatunki charakterystyczne. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): 2-3.
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Nie więcej niż 40% powierzchni siedliska pokryte podrostem drzew i krzewów. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): do 40%.
		Gatunki ekspansywne	Nie więcej niż 1% powierzchni siedliska pokryte przez gatunki ekspansywne. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): pokrycie do 1%.
		Obce gatunki inwazyjne	Brak obcych gatunków inwazyjnych. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak.
		Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Niewielka liczba kolein i ścieżek, brak eksploatacji piasku, śladowe zaśmiecenie. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): niewielka liczba kolein i ścieżek, brak eksploatacji piasku, śladowe zaśmiecenie.
		Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	Nie mniej niż 10% powierzchni zajęty przez siedlisko. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): 10-30%.
		Gatunki charakterystyczne murawy kserotermicznej/ wrzosowiska	Nie mniej niż 2 gatunki charakterystyczne murawy kserotermicznej/ wrzosowiska. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): 2 lub 3.
		Występowanie procesów eolicznych	Ślady dawnych procesów eolicznych (np. dawne pagórki fitogeniczne, mniejsze wydmy zarośnięte krzewami). (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): ślady dawnych procesów eolicznych (np. dawne pagórki fitogeniczne, mniejsze wydmy zarośnięte krzewami).
2	4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphyilion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni 747,02 ha siedliska w obszarze. (U1)	W granicach obszaru siedlisko zidentyfikowano na powierzchni 747,02 ha. Stan ochrony siedliska w odniesieniu do parametru „powierzchnia siedliska” - niezadowolający (U1).
		Ekspansywne gatunki rodzime (apofity)	Pojedyncze ekspansywne gatunki rodzime (apofity), zajmujące poniżej 10% powierzchni siedliska. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): pojedyncze, <10%.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	2	3	4	5
		Gatunki obce geograficznie	Pojedyncze gatunki obce geograficznie, zajmujące poniżej 10% powierzchni siedliska. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): pojedyncze, <10%.
		Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie występują, lecz są mało znaczące. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): występują, lecz mało znaczące.
		Pokrycie przez gatunki traw	Nie więcej niż 30% powierzchni siedliska pokryte przez gatunki traw. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): 10-30%.
		Pokrycie wrzосу	Powyżej 50% powierzchni siedliska pokryte przez wrzós. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS) prowadzonego przez GIOŚ. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): >50%.
		Struktura populacji kluczowych gatunków	Obecne i liczne wszystkie fazy rozwojowe - osobniki juvenilne, generatywne, senilne. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): obecne i liczne wszystkie fazy rozwojowe - osobniki juvenilne, generatywne, senilne.
		Zarośnięcie przez drzewa	Poniżej 10% powierzchni siedliska zarośnięte drzewami. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): <10%.
3	6120 Ciepolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni 10,48 ha siedliska w obszarze. (FV)	W granicach obszaru na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów siedlisko zidentyfikowano na powierzchni 10,48 ha. Stan ochrony siedliska w odniesieniu do parametru „powierzchnia siedliska” - właściwy (FV).
		Struktura i funkcja	Zachowanie siedliska w niepogorszonej formie ochrony.	Stan ochrony siedliska w obszarze – nieznany (XX). Szczegółowe określenie celów ochrony nastąpi po uzupełnieniu stanu wiedzy, obejmującym weryfikację występowania i inwentaryzację siedliska w obszarze z oceną stanu ochrony wg metodyki monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikację zagrożeń.
4	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfowiczą (żywe)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni 0,09 ha siedliska w obszarze. (FV)	Z uwagi na trwające aktualnie prace dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze, powierzchnię siedliska określono w oparciu o dane zawarte w SDF - data aktualizacji 2021-01. Po uzupełnieniu danych zostanie zaktualizowany SDF.
		Gatunki charakterystyczne	Nie mniej niż 2 gatunki torfowców i 2 gatunki roślin naczyniowych spośród gatunków charakterystycznych. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): występują co najmniej 2 gatunki torfowców i 2 gatunki roślin naczyniowych spośród wymienionych gatunków charakterystycznych.
		Pokrycie i struktura gatunkowa torfowców	Nie mniej niż 20% powierzchni siedliska pokryte torfowcami, w tym udział torfowców magellańskiego <i>Sphagnum magellanicum</i> , brodaw-	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): całkowite pokrycie torfowców w przedziale

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	2	3	4	5
			kowanego <i>S. papillosum</i> , brunatnego <i>S. fuscum</i> , czerwonego <i>S. rubellum</i> , ostrolistnego <i>S. capillifolium</i> nie mniej niż 5% powierzchni zajętej przez torfowce. (U1)	20-50%, gatunki torfowców magellańskiego <i>Sphagnum magellanicum</i> , brodawkowanego <i>S. papillosum</i> , brunatnego <i>S. fuscum</i> , czerwonego <i>S. rubellum</i> , ostrolistnego <i>S. capillifolium</i> zajmują powierzchnię od 5 do 40% całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki torfowców, dominujące torfowce: kończysty <i>S. Fallax</i> , spiczastolistny <i>S. Cuspidatum</i> lub inne gatunki z tej sekcji - <i>Cuspidata</i> (generalnie gatunki o barwie zielonej ewentualnie żółtawej).
		Obce gatunki inwazyjne	Nie więcej niż 5% powierzchni siedliska zajęte przez obce gatunki inwazyjne. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): gatunki inwazyjne zajmują do 5% powierzchni.
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Nie więcej niż 5% powierzchni siedliska zajęte przez rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): gatunki ekspansywne zajmują do 5% powierzchni.
		Odpowiednie uwodnienie	Nie więcej niż 30 cm wody poniżej powierzchni torfowiska. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): poziom wody mierzony w piezometrze – 10-30 cm poniżej powierzchni torfowiska.
		Pozyskanie torfu	Brak pozyskania torfu. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak pozyskania torfu obecnie, jeżeli w przeszłości (powyżej 30 lat) to na niewielką skalę (do 5% torfowiska), słabo zauważalne w terenie ślady pozyskiwania w przeszłości.
		Melioracje odwadniające	Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna bez negatywnego wpływu na siedlisko. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa zastawek itp.).
		Obecność krzewów i drzew	Siedlisko pokryte drzewami na nie więcej niż 30% i krzewami na nie więcej niż 50% powierzchni. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): pokrycie drzew -10-30%, krzewów- 30-50%.
5	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni 85,02 ha siedliska w obszarze. (FV)	Z uwagi na trwające aktualnie prace dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze, powierzchnię siedliska określono w oparciu o dane zawarte w SDF - data aktualizacji 2021-01. Po uzupełnieniu danych zostanie zaktualizowany SDF.
		Procent powierzchni	Nie mniej niż 50% powierzchni zajętej przez siedlisko.	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach pań-

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	2	3	4	5
	<i>Caricetea</i>)	zajęty przez siedlisko na transekcje	(U1)	stwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): 50-80%.
		Gatunki charakterystyczne	Nie mniej niż 4 gatunki charakterystyczne lub mniej, lecz pokryte nie mniej niż 20% powierzchni siedliska. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): 4-6 gatunków charakterystycznych lub mniej, lecz pokrycie na transekcje 20-50%.
		Gatunki dominujące	Brak wyraźnych dominantów, udział gatunków charakterystycznych dla siedliska i innych mniej więcej równy. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): brak wyraźnych dominantów, udział gatunków charakterystycznych dla siedliska i innych mniej więcej równy.
		Pokrycie i struktura gatunkowa mchów	Nie mniej niż 20% powierzchni siedliska całkowicie pokryte machami lub całkowite pokrycie mchów ponad 50%, ale mchy torfowce zajmują poniżej 50% całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): całkowite pokrycie mchów w przedziale 20-50% lub całkowite pokrycie mchów ponad 50%, ale mchy torfowce zajmują poniżej 50% całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów.
		Obce gatunki inwazyjne	Brak gatunków inwazyjnych. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak.
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Nie więcej niż 5% powierzchni siedliska zajęte przez gatunki ekspansywne roślin zielnych. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): zajmują do 5% powierzchni.
		Obecność krzewów i podrostu drzew	Poniżej 15% powierzchni siedliska z obecnością drzew i krzewów. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): Udział mniejszy niż 15%.
		Stopień uwodnienia	Nie więcej niż 20 cm wody poniżej powierzchni torfowiska. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): poziom wody mierzony w piezometrze – 10-20 cm poniżej powierzchni torfowiska.
		Pozyskanie torfu	Brak pozyskania torfu. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak pozyskania torfu obecnie, jeżeli w przeszłości (powyżej 30 lat) to na niewielką skalę (do 5% torfowiska), słabo zauważalne w terenie ślady pozyskiwania w przeszłości.
		Melioracje odwadniające	Sieć rowów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury w niewielkim stopniu oddziałuje na warunki wodne torfowiska. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): sieć rowów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury w niewielkim stopniu oddziałuje na warunki wodne torfowiska z uwagi na brak konserwacji, częściowe uszkodzenie oraz naturalne zarastanie rowów bądź też podejmowane działania ochronne, np. budowę zastawek, zasypywanie rowów itp.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	2	3	4	5
6	7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni 0,46 ha siedliska w obszarze. (FV)	Z uwagi na trwające aktualnie prace dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze, powierzchnię siedliska określono w oparciu o dane zawarte w SDF - data aktualizacji 2021-01. Po uzupełnieniu danych zostanie zaktualizowany SDF.
		Struktura i funkcja	Zachowanie siedliska w niepogorszonym stanie ochrony.	Stan ochrony siedliska w obszarze – nieznany (XX). Szczegółowe określenie celów ochrony nastąpi po uzupełnieniu stanu wiedzy, obejmującym weryfikację występowania i inwentaryzację siedliska w obszarze z oceną stanu ochrony wg metodyki monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikację zagrożeń.
7	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni 135,94 ha siedliska w obszarze. (FV)	Z uwagi na trwające aktualnie prace dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze, powierzchnię siedliska określono w oparciu o dane zawarte w SDF - data aktualizacji 2021-01. Po uzupełnieniu danych zostanie zaktualizowany SDF.
		Gatunki charakterystyczne	Powyżej 60% obecnych gatunków z listy gatunków charakterystycznych. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): obecnych >60% listy gatunków charakterystycznych.
		Gatunki dominujące	We wszystkich warstwach dominują gatunki, które dominują w „naturalnym” zbiorowisku roślinnym, a stosunki ilościowe ich dominacji są naturalne. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): we wszystkich warstwach dominują gatunki, które dominują w „naturalnym” zbiorowisku roślinnym, a stosunki ilościowe ich dominacji są naturalne.
		Inwazyjne gatunki obce w runie	Nie więcej niż 1 gatunek inwazyjny w runie, nieliczny i sporadyczny. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): obecny najwyżej 1 gatunek, nieliczny-sporadyczny.
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Nie więcej niż 1 gatunek ekspansywny roślin zielnych, nie bardzo silnie ekspansywny. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): obecne lecz najwyżej 1 gatunek, nie bardzo silnie ekspansywny.
		Uwodnienie	Utrzymanie dotychczasowego uwodnienia. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): nieco przesuszone.
		Wiek drzewostanu	Powyżej 50% udziału drzew starszych niż 50 lat. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): <20% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat
		Gatunki obce geogra-	Poniżej 1% gatunków obcych geograficznie w drze-	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach pań-

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	2	3	4	5
		ficznie w drzewostanie	wostanie bez odnawiania. (FV)	stwowego monitoringu środowiska . Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): <1% i nie odnawiające się.
		Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Poniżej 30% gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska . Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): <30%.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Co najmniej pojedyncze odnowienia drzewostanu. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): tak, lecz pojedyncze.
		Występowanie mchów i torfowców	Obecność mchów i torfowców. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska . Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): obniżone pokrycie albo różnorodność gatunkowa.
		Występowanie charakterystycznych krzewinek	Obecność charakterystycznych krzewinek. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): występują skąpo.
		Pionowa struktura roślinności	Zróżnicowana pionowa struktura roślinności. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): antropogenicznie zmieniona, lecz zróżnicowana.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Brak zniszczenia runa i gleby związanych z pozyskaniem drewna. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak.
		Inne zniekształcenia	Nieobecne inne zniekształcenia siedliska. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak.
8	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	Powierzchnia siedliska.	Utrzymanie powierzchni 21,24 ha siedliska w obszarze. (FV)	Z uwagi na trwające aktualnie prace dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze, powierzchnię siedliska określono w oparciu o dane zawarte w SDF - data aktualizacji 2021-01. Po uzupełnieniu danych zostanie zaktualizowany SDF.
		Struktura i funkcja	Zachowanie siedliska w niepogorszonym stanie ochrony.	Stan ochrony siedliska w obszarze – nieznany (XX). Szczegółowe określenie celów ochrony nastąpi po uzupełnieniu stanu wiedzy, obejmującym weryfikację występowania i inwentaryzację siedliska w obszarze z oceną stanu ochrony wg metodyki monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikację zagrożeń.
9	91P0 Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	Powierzchnia siedliska.	Utrzymanie powierzchni 40,78 ha siedliska w obszarze. (FV)	Z uwagi na trwające aktualnie prace dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze, powierzchnię siedliska określono w oparciu o dane zawarte w SDF - data aktualizacji 2021-01. Po uzupełnieniu danych

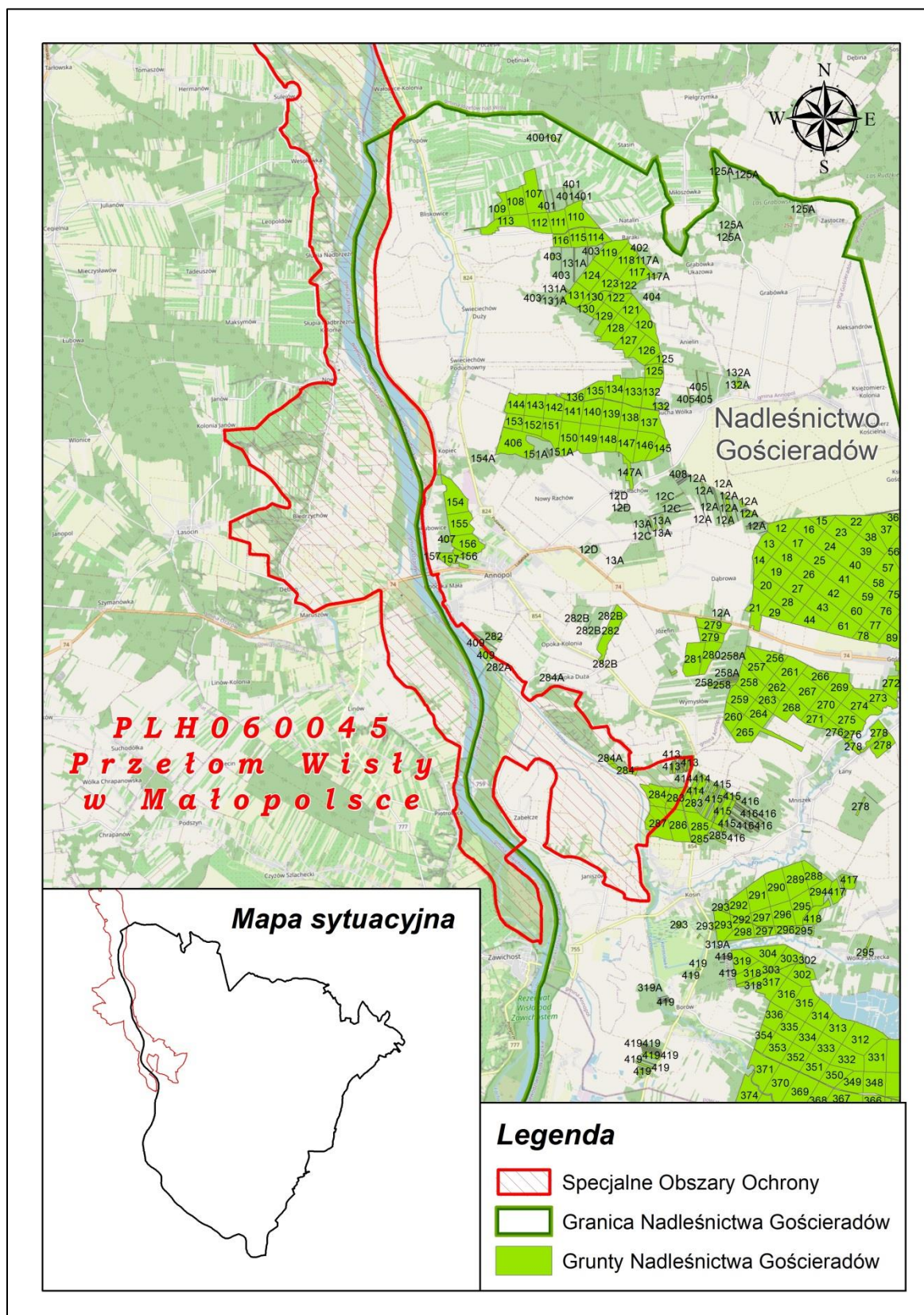
Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	2	3	4	5
				zostanie zaktualizowany SDF.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Typowa dla siedliska charakterystyczna kombinacja florystyczna runa. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): typowa, właściwa dla siedliska.
		Obce gatunki inwazyjne	Brak obcych gatunków inwazyjnych lub występujące sporadycznie o łącznym pokryciu nie przekraczającym 1 % powierzchni siedliska. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak lub sporadycznie, o łącznym pokryciu nie przekraczającym 1 %.
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brak lub poniżej 25% powierzchni siedliska pokryte gatunkami spoza listy gatunków składających się na typową kombinację florystyczną. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): Brak lub występują spoza listy gatunków składających się na typową kombinację florystyczną - z pokryciem <25%.
		Obecność martwego drewna	Nie mniej niż 3% zasobności drzewostanu, odpowiadające jakościowo strukturze drzewostanu. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - niezadowolający (U1): odpowiada jakościowo strukturze drzewostanu a ilościowo są pomiędzy 3% a 10% zasobności drzewostanu.
		Wiek drzewostanu	Powyżej 50% udziału drzew starszych niż 50 lat. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): <20% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat.
		Gatunki obce w drzewostanie	Brak gatunków obcych w drzewostanie. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak.
		Naturalne odnowienie jodły	Naturalne odnowienie jodły osiągające zwarcie ponad 5%. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): występują, osiągając zwarcie >5%.
		Obecność nasadzeń drzew	Brak nasadzeń lub zgodne z typowym składem gatunkowym dla boru jodłowego. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak nasadzeń lub zgodne z typowym składem gatunkowym dla boru jodłowego.
		Zniszczenia drzewostanów - wiatrolomy, gradacje owadów	Brak wiatrolomów i gradacji owadów niszczących drzewostan. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): brak.
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Nieliczne ślady zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna, poniżej 1% powierzchni terenu lub liczby drzew. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): Nieliczne ślady, naruszony <1 % powierzchni terenu, liczby drzew.
10	1477 Sasanka otwarta <i>Pulatilla patens</i>	Liczebność	Utrzymanie liczebności gatunku w obszarze na poziomie min. 10 osobników. (U2)	W granicach obszaru występuje na terenie poligonu wojskowego w Lipie, na tzw. Dużej i Małej Patelni w łącznej ilości 10-20. Stan ochrony gatunku w odniesieniu do wskaźnika „liczebność” - zły (U2).
		Liczba (%) osobników	Nie mniej niż 40% osobników generatywnych w popu-	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach pań-

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	2	3	4	5
		generatywnych	lacji gatunku. (U1)	stwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): 40-60% populacji.
		Stan zdrowotny	Mniej niż 5% populacji gatunku ma deformacje, choroby i pasożyty. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – właściwy (FV): 40-<5% populacji ma deformacje, choroby i pasożyty.
		Powierzchnia potencjalnego siedliska	Powierzchnia potencjalnego siedliska powyżej 0,1 ha przypadającego na stanowisko. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – właściwy (FV): >0,1 ha i nie mniejsza niż w poprzednim okresie monitoringowym.
		Ocienienie	Ocienienie na poziomie oceny stanu ochrony gatunku właściwy (FV).	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – właściwy (FV): Spośród warstw a i c tylko jedna >50% (ale nie więcej niż 60% w przypadku warstwy a i 75% w przypadku warstwy c) oraz warstwa b <15%.
		Zwarcie drzew i krzewów	Zwarcie drzew i krzewów na poziomie oceny stanu ochrony gatunku właściwy (FV).	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – właściwy (FV): Suma zwarców warstw a i b wynosi <65%.
		Wysokość runi/runa	Wysokość runa nie większa niż 30 cm. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): 20-30 cm.
		Obecność świerka ew. innych ekspansywnych gatunków drzewiastych	Suma zwarcia świerka i innych ekspansywnych gatunków, łącznie dla wszystkich warstw, 10-20 poniżej 25%. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – właściwy (FV): Suma zwarcia tych gatunków, łącznie dla wszystkich warstw wynosi <25%.
		Gatunki ekspansywne	Gatunki ekspansywne pokrywają nie więcej niż 25% lub jeden gatunek pokrywa nie więcej niż 60% powierzchni. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): Pokrywają 10-25% lub jeden gatunek pokrywa 40-60% powierzchni.
		Gatunki obce, inwazyjne	Brak w obrębie stanowiska i w bezpośrednim sąsiedztwie obcych gatunków inwazyjnych. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – właściwy (FV): Brak w obrębie stanowiska i w bezpośrednim sąsiedztwie.
		Oświetlenie stanowiska	Oświetlenie stanowiska głównie z boku. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): Głównie z boku.
		Miejsca do kiełkowania	Miejsca do kiełkowania zajmują nie mniej niż 2% powierzchni. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): 2-10% powierzchni.
11	1042 Zalotka większa <i>Leucrrhinia pectora-</i>	Populacja	Utrzymanie liczebności gatunku w obszarze.	Liczebność gatunku w obszarze nie jest znana (XX). Z uwagi na trwające aktualnie prace dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze,

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	2	3	4	5
	<i>lis</i>			nie podano konkretnej wartości. Po uzupełnieniu danych zostanie zaktualizowany SDF (w SDF liczebność gatunku nie jest określona). Szczegółowe określenie celu ochrony nastąpi po uzupełnieniu stanu wiedzy, obejmującym weryfikację występowania i inwentaryzację gatunku w obszarze z oceną stanu ochrony wg metodyki monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikację zagrożeń.
		Siedlisko	Utrzymanie powierzchni i jakości siedliska gatunku w obszarze.	Stan ochrony siedliska gatunku w obszarze – nieznany (XX). Szczegółowe określenie celów ochrony nastąpi po uzupełnieniu stanu wiedzy, obejmującym weryfikację występowania i inwentaryzację gatunku w obszarze z oceną stanu ochrony wg metodyki monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikację zagrożeń.
12	1166 Traszka grzebienia- sta <i>Triturus cristatus</i>	Populacja	Potwierdzenie obecności gatunku w obszarze.	Wielkość populacji gatunku w obszarze nie jest znana (XX). Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Z uwagi na trwające aktualnie prace dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze, nie podano konkretnej wartości. Po uzupełnieniu danych zostanie zaktualizowany SDF (w SDF liczebność gatunku nie jest określona). Szczegółowe określenie celu ochrony nastąpi po uzupełnieniu stanu wiedzy, obejmującym weryfikację występowania i inwentaryzację gatunku w obszarze z oceną stanu ochrony wg metodyki monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikację zagrożeń.
		Region geograficzny	Region geograficzny B. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): B.
		Powierzchnia zbiornika	Powierzchnia zbiornika powyżej 2000 m. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): powyżej 2000 m ² .
		Stałość zbiornika	Nie więcej niż 6 lat, w których zbiornik wysycha w 10 latach. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): 3-6 (liczba lat, w których zbiornik wysycha w 10 latach).
		Jakość wody	Średnia jakość wody w zbiorniku. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): średnia.
		Zacienienie	Nie więcej niż 80% zbiornika zacienione. (U1)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony – niezadowolający (U1): 60-80% zacienione.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	2	3	4	5
13	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Procent pozytywnych stwierdzeń gatunku	Powyżej 40% pozytywnych stwierdzeń gatunku. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): > 40.
		Indeks populacyjny	Wartość indeksu populacyjnego powyżej 60. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): > 60.
		Roczny wskaźnik wzrostu populacji	Wartość rocznego wskaźnika wzrostu populacji nie mniejsza od 0. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): ≥ 0.
		Zagęszczenie rodzin	Liczebność rodzin w przeliczeniu na 10 km linii brzegowej powyżej 3. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): > 3.
		Baza pokarmowa	Utrzymanie wartości wskaźnika baza pokarmowa powyżej 0,80. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): > 0,80.
		Udział siedlisk kluczowych dla gatunku	Utrzymanie wartości wskaźnika udział siedlisk kluczowych dla gatunku powyżej 0,65. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): > 0,65.
		Charakter strefy przybrzeżnej	Utrzymanie wartości wskaźnika charakter strefy przybrzeżnej powyżej 0,80. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): > 0,80.
		Stopień antropopresji	Utrzymanie wartości wskaźnika stopień antropopresji powyżej 0,75. (FV)	Zgodnie z metodyką monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Kryterium oceny stanu ochrony - właściwy (FV): > 0,75.
14	1352 Wilk <i>Canis lupus</i>	Populacja	Utrzymanie liczebności gatunku w obszarze na poziomie min. 15 osobników. (FV)	Z uwagi na trwające aktualnie prace dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze, liczebność gatunku określono w oparciu o dane zawarte w SDF - data aktualizacji 2021-01. Po uzupełnieniu danych zostanie zaktualizowany SDF.
		Siedlisko	Utrzymanie powierzchni i jakości siedliska gatunku w obszarze.	Stan ochrony siedliska gatunku w obszarze – nieznan (XX). Szczegółowe określenie celów ochrony nastąpi po uzupełnieniu stanu wiedzy, obejmującym weryfikację występowania i inwentaryzację gatunku w obszarze z oceną stanu ochrony wg metodyki monitoringu przyrodniczego w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikację zagrożeń i wytypowanie stanowisk do monitoringu stanu ochrony.

3.3.1.4 Specjalny obszar ochrony siedlisk Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045

Rycina 19. Położenie obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045 w Nadleśnictwie Gościeradów

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w maju 2025 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów.

Status prawny

Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE), (Dz. Urz. UE L 43 z 13.02.2009, str. 63), 13.02.2009 r.

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 września 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Przełom Wisły w Małopolsce (PLH060045), (Dz. U. z 2022 r. poz. 2159), 21.10.2022 r.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **15170,88** ha (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów – 1955,75 ha (12,9% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – **91,90** ha (w tym 14,53 ha we współwłasności).

Położenie

Obszar obejmuje przełomowy odcinek doliny Wisły, od ujścia Sanny powyżej Annopola do miasta Puławy.

Opis obszaru

Wiśle towarzyszą liczne starorzecza, łachy i zastoiska, piaszczyste wyspy, namuliska, rozległe płaty zarośli wierzbowych oraz - lokalnie - płaty łągów nadrzecznych. Część koryta rzeki jest obwałowana, a obszar międzywala zajęty jest przez ekstensywnie użytkowane łąki i zarośla wierzbowe. W górnym biegu rzeki, na stromych, wapiennych i lessowych skarpach wznoszących się nad doliną (osiągających miejscami nawet do 90 m wysokości względnej) występują cenne płaty muraw kserotermicznych. Do Wisły uchodzą liczne mniejsze ciek wodne i w tych rejonach spotyka się interesujące siedliska ekotonowe.

Jakość i znaczenie

Dolina Wisły jest jedną z niewielu w Europie dużych rzek, zachowanych w stanie względnie naturalnym. Dolina na tym odcinku ma charakter przełomu i posiada unikalne walory krajobrazowe. Stwierdzono tu 10 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (24% powierzchni) oraz 21 gatunków z Załącznika II tej Dyrektywy. Obszar obejmuje fragment ostoi ptaków wodno - błotnych o randze europejskiej (IBA E 63), ważnej zarówno dla gatunków lęgowych jak i migrujących. W „Paneuropejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej” Dolina Wisły została zaliczona do 10 systemów rzek Europy, którym nadano priorytet ochrony naturalnych walorów. Uważana jest za korytarz ekologiczny rangi europejskiej.

Tabela 24. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

Siedlisko przyrodnicze		Na gruntach N-ctwa [ha]	Stopień reprezen.	Stan zachowania	Ocena ogólna
Kod	Nazwa				
1	2	3	4	5	6
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Nie stwierdzono	A	A	A
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	Nie stwierdzono	A	A	A
6120	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	Nie stwierdzono	A	B	B
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>)	Nie stwierdzono	B	C	C
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Nie stwierdzono	B	B	C
6440	Łąki sełernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	Nie stwierdzono	B	B	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Nie stwierdzono	A	A	A
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Nie stwierdzono	B	C	C
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i>)	Nie stwierdzono	A	C	C
91I0*	Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	Nie stwierdzono	B	B	B

* siedliska priorytetowe

Tabela 25. Gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce i ocena znaczenia dla tych gatunków

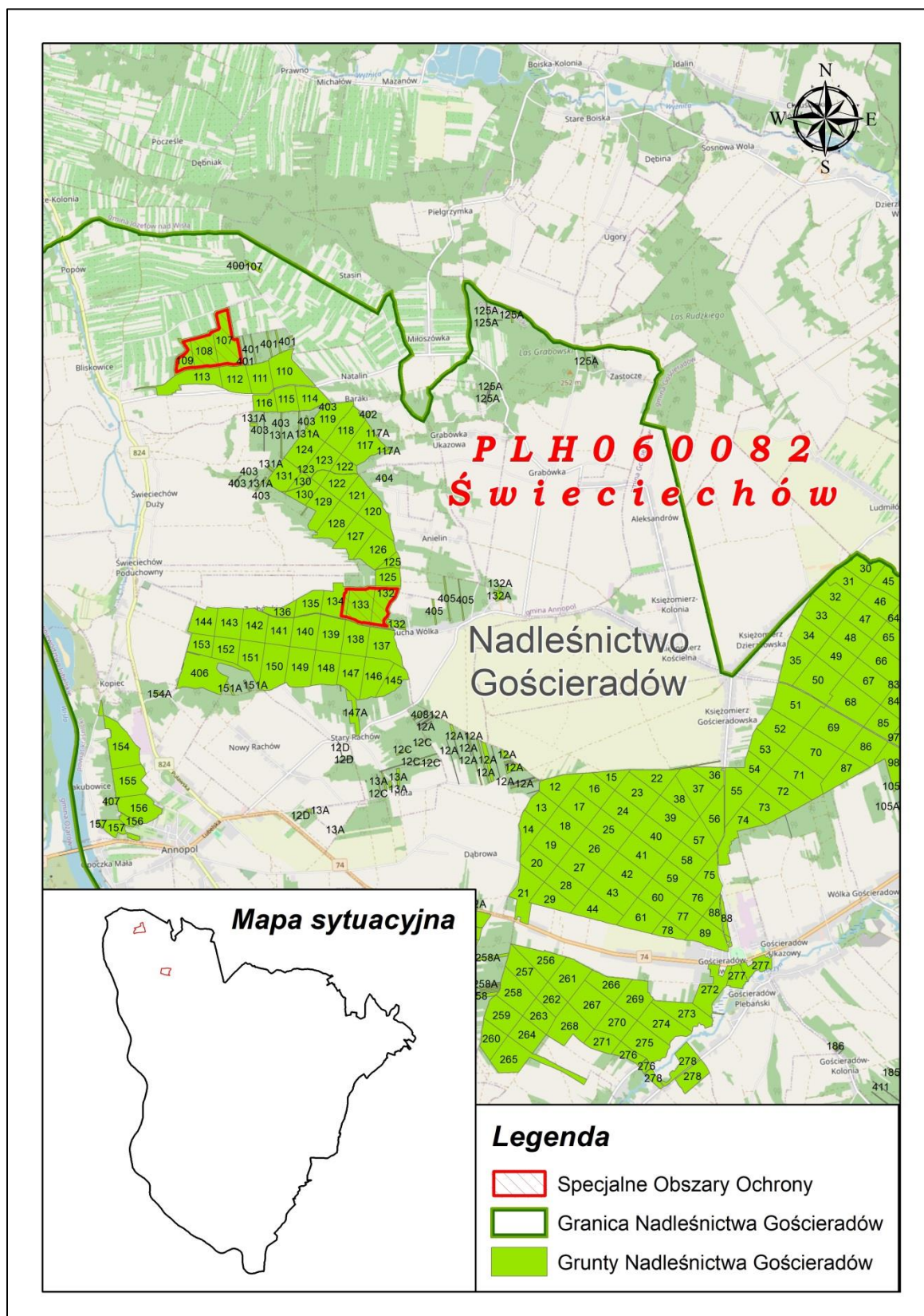
Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
Rośliny						
1437	<i>Thesium ebracteatum</i>	Leniec bezpodkwiatkowy	B	B	B	A
1617	<i>Angelica palustris</i>	Starodub łukowy	C	A	C	C
1902	<i>Cypripedium calceolus</i>	Obuwik pospolity	C	B	C	C
Bezkręgowce						
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Trzepla zielona	C	B	C	C
1042	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa	C	B	C	C
1060	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	C	B	C	C
4030	<i>Colias myrmidone</i>	Szlaczkoń szafrańiec	C	B	C	C
Ryby						
1130	<i>Aspius aspius</i>	Boleń	B	B	C	B
1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Różanka	C	B	C	B
1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz	C	B	C	B
1149	<i>Cobitis taenia</i>	Koza	C	B	C	B
Płazy						
1188	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	C	B	C	C
Ssaki						
1337	<i>Castor fiber</i>	Bóbr	C	B	C	B

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Gościeradów **nie stwierdzono** występowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotem ochrony w obszarze specjalnej ochrony siedlisk Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045.

Obszar ma sporządzony plan zadań ochronnych zatwierdzony na mocy zarządzenia z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH 060045 (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 8 maja 2015 r. poz 1620). Działania ochronne i ich zakres określony został w Załączniku nr 5 do zarządzenia w sprawie PZO. Plan zadań ochronnych nie zawiera zapisów dotyczących gruntów Nadleśnictwa Gościeradów.

Organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach.

3.3.1.5 Specjalny obszar ochrony siedlisk Świeciechów PLH060082

Rycina 20. Położenie obszaru Natura 2000 PLH060082 w Nadleśnictwie Gościeradów

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w listopadzie 2024 r. SDF oraz na podstawie dokumentacji Planu Zadań Ochronnych i odnosi się on do całości obszaru.

Status prawny

Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE), (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146), 08.02.2011 r.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Świeciechów (PLH060082), (Dz. U. z 2017 r. poz. 918), 11.05.2017 r.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **130,09** ha (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów – 130,26 ha (100% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – **130,26** ha

Położenie

Obszar Natura 2000 Świeciechów swoim zasięgiem obejmuje dwa płaty większego, rozczłonkowanego kompleksu leśnego i położony jest na terenie wsi Bliskowice i Świeciechów Poduchowny. Administracyjnie obszar położony jest na terenie województwa lubelskiego w powiecie kraśnickim na terenie gminy Annopol. Pod względem fizycznogeograficznym jest to południowo-zachodni skraj Wyżyny Lubelskiej (Wzniesienia Urzędowskie) . Regionalizacja geobotaniczna (Matuszkiewicz 1993) umieszcza ten obszar w: E4 – Kraina Wyżyny Lubelskiej, E4.1 – Okręg Wyżyny Lubelskiej, E4.1.e – Podokręg Urzędowski.

Opis obszaru

Obszar charakteryzują płytko położone utwory kredowe (węglanowe) na których wytworzyło się płytkie i średnio głębokie rędziny. W południowej części obszaru występuje różnej miąższości nadkład piasków lodowcowych (miejscami zwydmionych) i utworów deluwialnych. Tu dominują gleby rdzawe. Na terenie obszaru nie występują stałe ciekі wód powierzchniowych i leży on w bezpośredniej zlewni Wisły, na wysokości od 160 do 230 m n.p.m. Płat północny charakteryzuje się bogatą rzeźbą terenu, przecięty jest dwiema dość głębokimi dolinami denudacyjnymi o układzie równoleżnikowym. Obszar charakteryzuje się występowaniem grądu subkontynentalnego (kod - 9170-2) z dużą ilością storczyków w runie - buławnik wielkokwiatowy, kruszczyk szerokolistny, listera jajowata, gnieźnik leśny, podkolan zielonawy oraz najliczniejsze stanowisko w zachodniej części Wyżyny Lubelskiej, obuwika pospolitego. Głównymi gatunkami lasotwórczym obszaru

Świeciechów jest dąb i sosna. W całości obszar położony jest na terenie Lasów Państwowych – lasy gospodarcze - Nadleśnictwo Gościeradów.

Jakość i znaczenie

1902 – Obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*

Priorytetowy przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Świeciechów – najliczniejsze stanowiska obuwika pospolitego w zachodniej części Wyżyny Lubelskiej.

Obuwik występuje w dwóch skupieniach. Pierwsze położone w południowo-wschodniej części obszaru na powierzchni około 5 ha liczy około 80 -120 pędów. Występuje tam w około 50 letnim drzewostanie dębowym z domieszką sosny i modrzewia oraz mocno rozwiniętym drugim piętrzem grabowym. Drugie położone w północnej części na powierzchni około 3 ha i liczy około 60-100 pędów , gdzie rośnie w starszym ponad 60 letnim drzewostanie dębowym z udziałem grabu, sosny i osiki. Populacja gatunku – ocena C: < 2% populacji krajowej. Dominująca rola grabu w budowie dolnych warstw drzewostanu jest obecnie głównym czynnikiem wpływającym na populację obuwika. Ocena stanu zachowania siedliska – C: stan średni (elementy średnio zachowane i możliwe do odtworzenia przy średnim nakładzie środków). Sprzyjające dla gatunku warunki glebowe występuje na powierzchni około 10 ha na stanowisku południowym i około 15 ha na stanowisku północnym. Ocena stopnia izolacji- C: populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Ocena ogólna - C: populacja znacząca dla ochrony gatunku.

Źródłem danych były: przeglądy terenowe, wyniki badań na powierzchniach próbnych, Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Gościeradów, wyniki raportowania i monitoringu w latach 2007-2008, wyniki raportowania i monitoringu w latach 2013-2014 – dane GIOŚ.

Siedlisko: 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny

W obszarze Świeciechów siedlisko 9170 występuje w typie grądu subkontynentalnego (*Tilio-Carpinetum*) 9170-2 na powierzchni blisko 100 ha co stanowi ponad 70% obszaru. Siedlisko grądu występuje w postaci dwóch dość zwartych płatów rosnących w podobnych warunkach glebowo-siedliskowych (żyźne rędziny na zwietrzalinie utworów kredowych). Oba płaty są dość jednolite gatunkowo oraz wiekowo. Są to drzewostany dębowe (*Quercus robur*) w wieku od 50 do 75 lat z bujnie rozwiniętym drugim piętrzem grabowym (*Carpinus betulus*) o uproszczonej strukturze gatunkowej i wiekowej i wyrównanej strukturze przestrzennej. Udział klonu zwyczajnego *Acer platanoides* i lipy drobnolistnej *Tilia cordata* jest niewielki podobnie jak i innych gatunków liściastych: jaworu *Acer pseudoplatanus*, klonu polnego *Acer campestre*, czereśni ptasiej *Cerasus avium*, brzozy brodawkowatej *Betula pendula* i osiki *Populus tremula*. Częstym składnikiem jest sosna zwyczajna *Pinus sylvestris* i miejscami modrzew europejski *Larix decidua*. Gatunki obce geograficznie są rzadkie (dąb czerwony *Quercus rubra*) i nie są ekspansywne. Ze względu na młody wiek drzewostanów zasoby martwego drewna są niewielkie. Warstwa krzewów jest słabo rozwinięta z uwagi na silne zwarcie drugiego piętra, jedynie pod okapem sosny pospolitej jest liczniejsza i występuje:

leszczyna pospolita *Coryllus avellana*, głóg jednoszyjkowy *Crataegus monogyne*, bez czarny *Sambucus nigra*, miejscami dereń świdwa i berberys zwyczajny. W runie leśnym dominują: kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, czosnaczek pospolity *Alliaria officinalis*, fiołek leśny *Viola sylvestris*, miodunka ćma *Pulmonaria officinalis*, marzanka wonna *Galium odoratum*, turzyca leśna *Carex sylvestris*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, Jastrzębiec Lachennala *Hieracium Lachennala*. Znaczący jest udział storczykowatych: Buławnik wielkokwiatowy *Cephalanthera damasonium*, Kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, Listera jajowata *Listera ovata*, Gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, Podkolan zielonawy *Platanthera chlorantha*, Obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*. Stan zachowania płatów grądu został zakwalifikowany do kategorii C znacząca na podstawie dokonanych ocen cząstkowych z których wynika, że siedlisko o stanie A nie występuje, brak jest drzewostanów typowo grabowych, siedlisko o stanie B występuje na blisko 20 % powierzchni siedliska, natomiast o stanie C na blisko 80 % powierzchni. W obszarze siedliska prowadzona była gospodarka leśna, której zabiegi pielęgnacyjne i hodowlane ukierunkowane były na protegowanie gatunków o większym znaczeniu gospodarczym, to jest dębu oraz obcych siedliskowo: modrzewia i sosny. Powierzchnia względna C – powierzchnia 98 ha stanowi mniej niż 2 % powierzchni zasobów krajowych. Stopień zachowania struktury – III (średnio zachowana lub zdegradowana). Na tak niską kwalifikację tego parametru zaważyła szczególnie struktura drzewostanów oraz zubożenie składu gatunkowego drzewostanów i uproszczeniu struktury warstwowej i wiekowej. Stopień zachowania funkcji – II (dobry). Podstawą przyjęcia takiej oceny dla tego parametru jest dobry potencjał warunków glebowo-klimatycznych, istniejących lokalnych zasobów florystycznej różnorodności, przy założeniu prowadzenia w przyszłości racjonalnej gospodarki leśnej. Możliwość odtworzenia – II (możliwa przy średnim nakładzie sił i środków). W tym przypadku, do zwiększenia stopnia naturalności omawianego ekosystemu wystarczy stopniowa przebudowa niektórych drzewostanów wprowadzenie większej ilości gatunków domieszkowych i eliminacja gatunków obcych ekologicznie i geograficznie. Stan zachowania C.

Źródłem na podstawie którego wyliczono powierzchnie występujących na tym obszarze siedlisk przyrodniczych z I Załącznika Dyrektywy siedliskowej były opisy taksacyjne PUL i mapa cyfrowa Nadleśnictwa Gościeradów

Tabela 26. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Świeciechów i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

Siedlisko przyrodnicze		Stopień reprezen.	Stan zachowania	Ocena ogólna	Powierzchnia siedliska [ha]	
Kod	Nazwa				Wg PZO	Wg PUL
1	2	3	4	5	6	7
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	C	C	C	93,78	91,81

Tabela 27. Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Świeciechów oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków wg PZO

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU				Liczba stanowisk	
			Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie	Wg PZO	Wg PUL
	łacińska	polska						
Rośliny								
1902	<i>Cypripedium calceolus</i>	Obuwik pospolity	C	C	C	C	5	6

Obszar ma sporządzony plan zadań ochronnych zatwierdzony na mocy zarządzenia z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Świeciechów PLH 060082 (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z dnia 3 lipca 2014 r. poz. 2332). Działania ochronne i ich zakres określony został w Załączniku nr 5 do zarządzenia w sprawie PZO. Zadania dotyczące gruntów Nadleśnictwa Gościeradów odnoszą się do leśnego siedliska przyrodniczego: 9170 oraz do obuwika pospolitego, będących przedmiotami ochrony obszaru.

Organ odpowiedzialny za zarządzanie obszarem: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie.

Tabela 28. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych w obszarze natura 2000 Świeciechów PLH060082 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Siedlisko przyrodnicze				Powierzchnia [ha]	Występowanie w nadleśnictwie	
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska siedliska przyrodni- czego	Nazwa łacińska siedliska przy- rodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu prioryteto- wym		Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni pow. nieleśna
1	2	3	4	5	6	7	8
1	9170	Grąd środkowoeuro- pejski i subkontynental- ny	<i>Galio – Carpinetum</i> , <i>Tilio – Carpinetum</i>	NIE	91,81	LMśw, Lśw	-
	Razem				91,81		

Tabela 29. Wykaz gatunków roślin i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Świeciechów PLH060082 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji (stanowisk)	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1902	Obuwik pospolity	<i>Cypripedium calceolus</i>	6	Występuje w oddz. 107a, 108a, 132a,b, 133a,c siedl. Lśw, LMśw	TAK	NIE

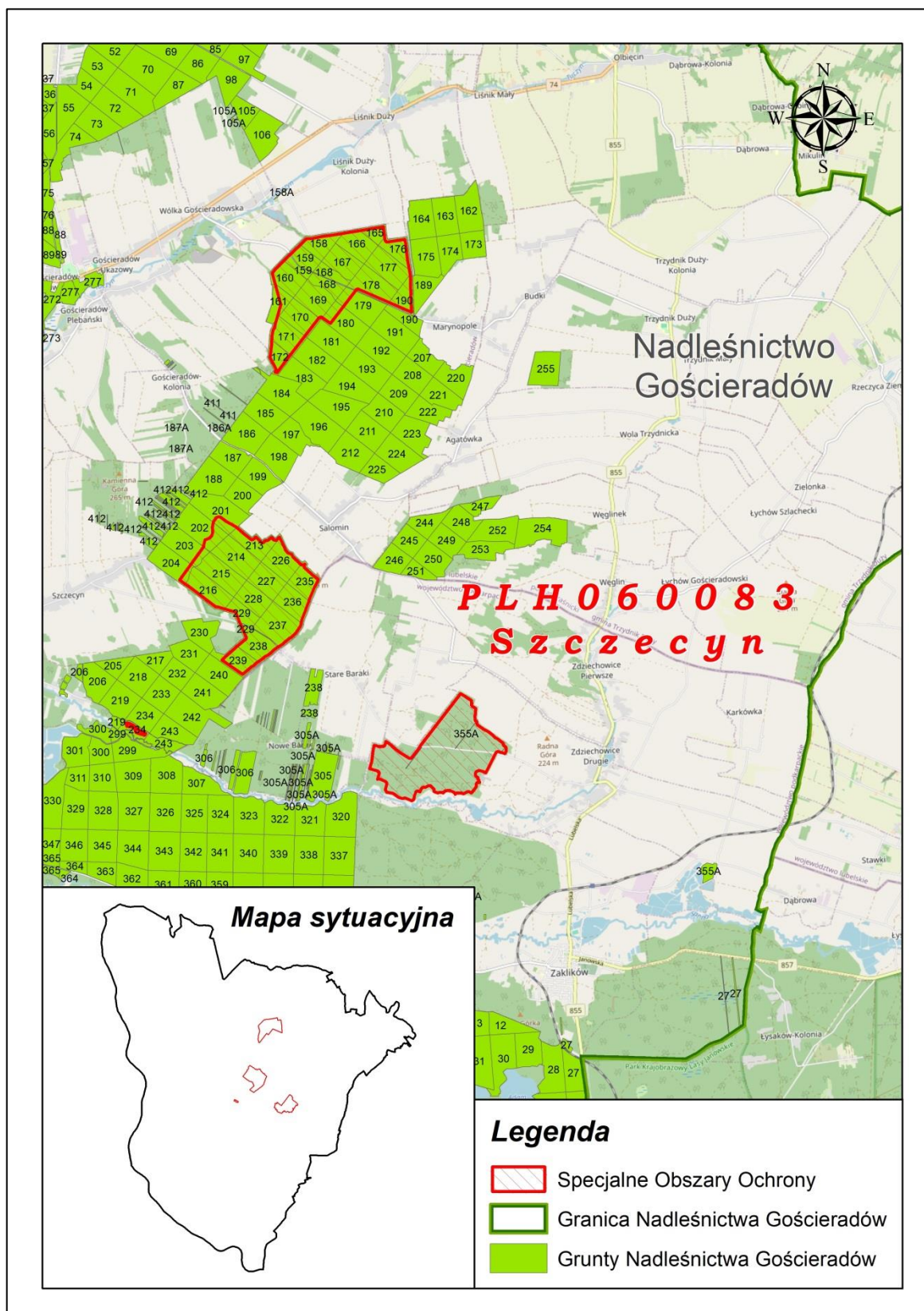
Tabela 30. Zadania ochronne określone w PZO dla obszaru Natura 2000 Świeciechów PLH060082 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1	9170	Pow. 91,81 ha Lokalizacja zgodna z PZO (z uwzględnieniem zmiany literacji wydzielań)	Istniejące B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew I01 Obce gatunki inwazyjne Potencjalne I01 Obce gatunki inwazyjne	Zmniejszenie udziału gatunków obcych ekologicznie (sosna zwyczajna) w drzewostanie. Usunięcie gatunków obcych geograficznie (modrzew europejski) w drzewostanie i zapobieganie ich rozprzestrzenianiu. Zwiększenie udziału martwego drewna. Zwiększenie różnorodności gatunkowej drzewostanu właściwego dla dojrzałego grądu do poziomu minimum 2-3 gatunki. Zwiększenie udziału łącznego graba, klonu i lipy w drzewostanie.	Zmniejszanie udziału sosny i modrzewia w drzewostanie. Usuwanie sosny i modrzewia w cięciach pielęgnacyjnych. Nie usuwać sosny w obrębie zajętego bądź potencjalnego siedliska obuwika leśnictwo Świeciechów oddz. 132a,b, 133a,c,g Zapobieganie rozprzestrzenianiu się dębu czerwonego. Systematyczne usuwanie dębu w cięciach pielęgnacyjnych i sukcesywne podsadzanie lipą drobnolistną i klonem pospolitym. leśnictwo Świeciechów oddz. 107a,b,d,f, 108a, 109a,c, 132a,b, 133a,b,c,g Zwiększenie udziału martwego drewna. Pozostawianie martwego drewna (leżącego i stojącego) w drzewostanie. cały obszar siedliska j.w. Zapobieganie rozprzestrzenianiu się robinii akacjowej. Utrzymywanie dużego zwarcia drzewostanu w bezpośrednim sąsiedztwie osobników tego gatunku. Południowa granica południowego płatu ostoi (wg. PZO) Podmiot odpowiedzialny za wykonanie wyżej wymienionych działań ochronnych: Nadleśnictwo Gościeradów	Monitoring stanu ochrony Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonana w 4 i 9 roku obowiązywania Planu Zadań Ochronnych. Parametr: struktura i funkcje Monitoring realizacji działań ochronnych z związanych utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania Co trzy lata od momentu zatwierdzenia Planu Zadań Ochronnych wystąpienie do Nadleśnictwa Gościeradów o przedstawienie informacji z wykonanych zabiegów gospodarczych w obrębie siedliska Cały obszar siedliska Podmiot odpowiedzialny: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
2	1902	Obr. Gościeradów leśnictwo Świeciechów oddz. 107a, 108a, 132b, 133a Pow. 57,50 ha Lokalizacja zgodna z PZO (z uwzględnieniem zmiany literacji wydzieleni)	Istniejące K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) Potencjalne B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Zmniejszenie ocienienia przez drzewa i krzewy. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony.	Sukcesywne usuwanie nadmiaru graba w cięciach pielęgnacyjnych utrzymanie zwarcia 2 piętra na poziomie 20%. leśnictwo Świeciechów oddz. 107a, 108a, 132b, 133a Podmiot odpowiedzialny za wykonanie wyżej wymienionego działania ochronnego: Nadleśnictwo Gościeradów	Zmniejszenie ocienienia. Wyrwanie podrostu graba oraz leszczyny i derenia w porze późnojesiennej jednorazowo na powierzchni około 15 arów w nawrotach 2-letnich. leśnictwo Świeciechów oddz. 107a, 108a, 132b, 133a Podmiot odpowiedzialny za wykonanie wyżej wymienionego działania ochronnego: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie Monitoring stanu ochrony Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonana w 2 roku po zatwierdzeniu Planu Zadań Ochronnych, następnie co 3 lata (miesiąc czerwiec) Parametry: populacja i siedlisko Rejestracja zmian liczebności Policzenie liczby pędów obuwika z uwzględnieniem parametrów: - liczba pędów generatywnych - liczba pędów wegetatywnych - liczba zawiązanych owoców na powierzchni planowanych zabiegów dotyczących ochrony czynnej w roku wykonywania zabiegu i w 2 i 4 roku po zabiegu (miesiąc czer-

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
						wiec) leśnictwo Świeciechów oddz. 107a, 108a, 132b, 133a Inwentaryzacja terenowa Co 3 lata przegląd transektowy w porze kwitnienia (miesiąc czerwiec) z uwzględnieniem innych storczykowatych. cały obszar osto Podmiot odpowiedzialny: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie

3.3.1.6 Specjalny obszar ochrony siedlisk Szczecin PLH060083

Rycina 21. Położenie obszaru Natura 2000 Szczecin PLH060083 w Nadleśnictwie Gościeradów

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w marcu 2024 r. SDF oraz na podstawie dokumentacji Planu Zadań Ochronnych i odnosi się on do całości obszaru.

Status prawny

Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE), (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146), 08.02.2011 r.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 września 2019 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Szczecyn (PLH060083), (Dz. U. z 2019 r. poz. 2037), 25.10.2019 r.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **932,52** ha (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów – 932,52 ha (100% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – **696,27** ha

Położenie

Obszar Szczecyn zajmuje powierzchnię 932,52 ha i położony jest na pograniczu Wzniesień Urzędowskich (Wyżyna Lubelska) i Kotliny Sandomierskiej. Obszar składa się z 4 enklaw z czego 3 położone są w województwie lubelskim (Marynopol, Szczecyn, Wólka Szczeca) a jedna w województwie podkarpackim (Radna Góra). Część obszaru (ok. 363 ha powierzchni) znajduje się w granicach dwóch rezerwatów przyrody: Doły Szczeckie oraz Marynopol.

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym przez obszar przebiega równoleżnikowo granica dwóch jednostek w randze prowincji: w północnej części Wyżyn Polskich, a w południowej Karpat i Podkarpacia. W prowincji Wyżyny Polskie na omawianym terenie wyróżnia się: podprowincję Wyżyna Lubelsko - Lwowska i makroregion Wyżyna Lubelska. Jednostką niższego rzędu jest tu mezoregion Wzniesienia Urzędowskie stanowiący wysoczyznę porożcinaną erozyjnie siecią dolin rzecznych (prawobrzeżne dopływy Sanny). Wzgórza zbudowane z utworów kredowych i miocenowych pokryte są osadami lessowymi o bardzo zmiennej miąższości, natomiast obniżenia terenu wypełniają piaski czwartorzędowe. Płynące tu rzeki tworzą doliny nieraz o bardzo stromych i wysokich zboczach, jak np. dolina Karasiówki, mająca na pewnych odcinkach charakter przełomowy. Wysoczyznę od położonych na południe terenów nizinnych oddziela wyraźnie zaznaczająca się w terenie Krawędź Wyżyny Lubelskiej tworząca na północ od doliny Sanny wydłużoną strefę o szerokości od 1,0 do 3,0 km i względnej wysokości 10,0 - 15,0 m. Cała strefa krawędzi porożcinana jest poprzecznie przez liczne doliny i wąwozy. W południowej części omawianego obszaru wyróżnia się podprowincję Północne Podkarpacie z makroregionem Kotliny Sandomierskiej. Jednostką niższego rzędu jest mezoregion Równina Biłgorajska obejmujący obszary pomiędzy dolinami Tan-

wi, Dolnego Sanu oraz Wisły, a Wyżyną Lubelską i Roztoczem. Równina Biłgorajska jest to równina denudacyjna o powierzchni łagodnie pochylonej w kierunku zachodnim i południowo-zachodnim

Opis obszaru

Obszar tworzą kompleksy leśne, w których skład wchodzi głównie lasy liściaste (ok. 65%) i iglaste (ok. 32%). Niewielką część terenu zajmują lasy mieszane. Występujące na obszarze płaty siedliska grądu subkontynentalnego wykształciły się w postaci z bukiem i jodłą oraz z roślinnością ciepłolubną z dużym udziałem storczykowatych. W celu ochronny zbiorowisk leśnych zostały powołane rezerваты przyrody: Rezerwat Marynopol oraz Rezerwat Doły Szczeckie. Luki w drzewostanie, obrzeża dróg leśnych i brzegi lasów zajmują niewielkie płaty świetlistej dąbrowy. Obszar stanowi jedno z nielicznych miejsc występowania pachnicy dębowej na Wyżynie Lubelskiej.

Większa część powierzchni lasów znajdujących się w granicy obszaru Natura 2000 Szczecyn należy do Skarbu Państwa i jest zarządzana przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Gościeradów, pozostała część lasów należy do osób prywatnych.

Ostoja wchodzi w skład krajowego korytarza ekologicznego Małopolski Przełom Wisły GKPdC-4A.

Jakość i znaczenie

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny

Grąd na terenie obszaru Szczecyn reprezentuje 3 postaci z uwagi na gatunki dominujące w drzewostanie: postać typowa z grabem i dębem, postać z bukiem zwyczajnym (rez. Szczeckie Doły) postać z jodłą pospolitą *Abies alba* (rez. Marynopol). W granicach obszaru Szczecyn grąd subkontynentalny *Tilio cordatae-Carpinetum betuli* związany jest głównie z siedliskami lasu świeżego (Lśw) i w mniejszym stopniu lasu mieszanego świeżego (LMśw). Grądy zajmują 82,05% powierzchni obszaru. Ranga w obszarze jest istotna. Reprezentatywność - doskonała (A), powierzchnia względna – przedział $2\% \geq p > 0\%$ (C), stan zachowania – doskonały (A), na co składają się oceny poszczególnych kryteriów: stopień zachowania struktury – dobrze zachowana (II), stopień zachowania funkcji – doskonałe perspektywy (I). Ocena ogólna znaczenia obszaru dla zachowania siedliska 9170 w kraju jest doskonała (A).

9110 Ciepłolubne dąbrowy

Siedlisko ciepłolubnej dąbrowy *Quercetalia pubescenti-petraeae* w obszarze Szczecyn reprezentowane jest przez niewielki płat zbiorowiska świetlistej dąbrowy *Potentillo albae-Quercetum* i ma charakter jednopiętrowy. Pokrycie pierwszego piętra drzewostanu osiąga wartość 70% powierzchni, drzewostan buduje głównie dąb szypułkowy *Quercus robur* z domieszką grabu zwyczajnego *Carpinus betulus* i sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris*. Warstwa krzewów, w zespole świetlistej dąbrowy *Potentillo albae-Quercetum* jest słabo rozwinięta (pokrycie 20% powierzchni). Największe pokrycie osiąga jałowiec pospolity *Juniperus communis* oraz w mniejszym stopniu grab

zwyczajny *Carpinus betulus*, berberys zwyczajny *Berberis vulgaris*. Gatunki runa występujące reprezentatywne dla świetlistej dąbrowy to: konwalia majowa *Convallaria majalis*, pszeniec zwyczajny *Melampyrum pratense*, poziomka zwyczajna *Fragaria vesca*, kłosownica pierzasta *Brachypodium pinnatum*, dzwonek brzoskwiolistny *Campanula persicifolia*, dziurawiec skąpolistny *Hypericum montanum*, czyścica storzyszek *Clinopodium vulgare*, trzcinnik leśny *Calamagrostis arundinacea*, borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, pajęcznica gałęzista *Anthericum ramosum*. Dąbrowa świetlista zajmuje 0,21% powierzchni obszaru. Reprezentatywność – znacząca (C), powierzchnia względna – przedział $2\% \geq p > 0\%$ (C), stan zachowania – dobry (B), na co składają się oceny poszczególnych kryteriów: stopień zachowania struktury – dobrze zachowana (II), stopień zachowania funkcji – dobre perspektywy (II). Ocena ogólna znaczenia obszaru dla zachowania siedliska 91I0 w kraju jest znacząca (C)

1084 Pachnica dębowa

Stanowisko pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* znajduje się w dolinie małego strumienia z dobrze oświetloną ścianą południową lasu głównie liściastego, ale im dalej od doliny rzeki las zmienia się w mieszany, a następnie bór sosnowy z domieszką świerka i modrzewia. Siedliskiem pachnicy jest kilkanaście okazałych dębów z dostępną dziuplą, w których odnotowano obecność larw i odchodów. Większość badanych drzew występuje w zwartym drzewostanie. Warunki termiczne są lepsze niż wynikało by ze zwarcia drzewostanu, gdyż monitorowane przez GIOŚ w ramach PMS stanowisko znajduje się na stoku o południowej ekspozycji. Brak w najbliższej okolicy starodrzewia dziuplastego powoduje, iż badany teren jest izolowany, mając na względzie małe zdolności dyspersyjne gatunku. Wycinka starego drzewostanu oraz drzewostanu potencjalnego (np. dęby) stanowiącego środowisko życia pachnicy i naturalna sukcesja, to najważniejsze zagrożenie dla tego gatunku w obszarze. Populacja – $< 2\%$ (C), Stan zachowania – dobry stan zachowania (B), na co składają się oceny poszczególnych kryteriów: stopień zachowania cech siedliska gatunku – elementy dobrze zachowane (II). Izolacja – populacja (prawie) izolowana (A). Ocena ogólna znaczenia obszaru dla zachowania gatunku w kraju jest dobra (B)

Tabela 31. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Szczecyn i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

Siedlisko przyrodnicze		Na grun- tach N-ctwa [ha]	Stopień reprezen.	Stan zacho- wania	Ocena ogólna
Kod	Nazwa				
1	2	3	4	5	6
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	629,01	A	A	A
9110*	Ciepolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	3,42	C	B	C

Tabela 32. Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Szczecyn oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Oceny w obszarze Natura 2000 Szczecin oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków						
Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
	łacińska	polska				
Bezkęgowce						
1084*	Osmoderma eremita	Pachnica dębowa	C	B	A	B

Obszar ma sporządzony plan zadań ochronnych zatwierdzony na mocy zarządzenia z dnia 12 grudnia 2025 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Szczecyn PLH 060083 (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z dnia 12 grudnia 2025 r. poz. 6079). Działania ochronne i ich zakres określony został w Załączniku nr 5 do zarządzenia w sprawie PZO. Zadania dotyczące gruntów Nadleśnictwa Gościeradów odnoszą się do leśnych siedlisk przyrodniczych: 9170, 9010 oraz do pachnicy dębowej, będących przedmiotami ochrony obszaru.

Organ odpowiedzialny za zarządzanie obszarem: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie.

Tabela 33. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Szczecyn PLH060083 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Siedlisko przyrodnicze				Powierzchnia [ha]	Występowanie w nadleśnictwie	
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska siedliska przyrodni- czego	Nazwa łacińska siedliska przy- rodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu prioryteto- wym		Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni pow. nieleśna
1	2	3	4	5	6	7	8
1	9170	Grąd środkowoeuro- pejski i subkontynental- ny	<i>Tilio-Carpinetum</i>	NIE	629,01	LMśw, Lśw, Lw	-
	9110	Cieplolubne dąbrowy	<i>Quercetalia pube- scentis-petraeae</i>	TAK	3,42	LMśw	
	Razem				632,43		

Tabela 34. Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Szczecyn PLH060083 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Kod gatunku	Nazwa pol- ska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji (stanowisk)	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	1*	Drzewostan dębowo- olchowy w wieku 88 lat	TAK	NIE

* Potwierdzenie stanowiska wymaga dalszych badań

Tabela 35. Zadania ochronne określone w PZO dla obszaru Natura 2000 Szczecyn PLH060083 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1	9170	Obr. Gościeradów Pow. 629,01 ha Lokalizacja zgodna z PZO (z uwzględnieniem zmiany literacji wydzieleń)	- Istniejące: I.02 problematyczne gatunki rodzime Występowanie gatunków obcych dla siedliska w drzewostanie: sosny zwyczajnej i modrzewia. E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych Pozbywanie się śmieci z gospodarstw domowych prowadzi do zanieczyszczenia wód i gleby. B02.04 Gospodarka leśna – usuwanie martwych i umierających drzew Usuwanie martwych i umierających drzew powoduje niedobór martwego drewna i tym samym brak odpowiednich siedlisk dla gatunków zasiedlających martwe drewno. K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne Nadmierne ocienienie ogranicza wytworzenie fazy rozwojowej dębu, jodły w formie podrostu. Potencjalne: B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia) W lasach prywatnych możliwe jest prowadzenie nasadzeń gatunków niezgodnych z siedliskiem. C01 Górnictwo w kopalniach i kamieniołomach Możliwość pozyskiwania kamienia. Część Kompleksu Radna Góra stanowi Złoże Potok Obszar Radna Góra -wapienie i margle przemysłu cementowego (236,40	1.Zachowanie siedliska w obszarze na powierzchni 765,10 ha, co odpowiada ocenie FV. 2.Zachowanie występowania gatunków charakterystycznych na 100% powierzchni siedliska – co odpowiada ocenie FV wskaźnika „charakterystyczna kombinacja florystyczna”. 3.Zachowanie powierzchni siedliska bez obcych gatunków inwazyjnych w podszycie i runie na 100% powierzchni siedliska – co odpowiada ocenie FV wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie”. 4.Zachowanie pokrycia gatunków ekspansywnych poniżej 1% w odniesieniu do danego transektu, z dopuszczeniem występowania pojedynczych gatunków nitrofilnych - co odpowiada ocenie FV wskaźnika „ekspansywne gatunki rodzime w runie”. 5.Utrzymanie zróżnicowanej struktury pionowej i przestrzennej roślinności ze zwartym drzewostanem zajmującym > 50% powierzchni na całej powierzchni siedliska - co odpowiada ocenie FV wskaźnika „struktura pionowa i przestrzenna roślinności”. 6.Zachowanie wskaźnika „wiek drzewostanu” powyżej 10% udziału drzew starszych niż 100 lat na 84% powierzchni siedliska – co odpowiada	1)Pielęgnowanie młodego pokolenia. Umożliwienie wzrostu i rozwoju młodego pokolenia drzew właściwych dla siedliska. Zabiegi hodowlano-ochronne polegające na odsłanianiu i pielęgnacji nalożonych i podrostów drzew. Rodzaj i charakter zabiegu dostosowany do fazy rozwojowej drzewostanu. 2) Przebudowa drzewostanów. Dostosowanie składu drzewostanu do składu zgodnego z siedliskiem przyrodniczym. Stopniowa rozłożona w czasie przebudowa przy zastosowaniu rębni złożonych ze średnim lub długim okresem odnowienia; zabiegi hodowlano-ochronne prowadzące do uzyskania składu gatunkowego dostosowanego do grądu i jego identyfikatorów fitosocjologicznych. 3) Zmniejszanie udziału gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie. Należy sukcesywnie usuwać sosnę oraz inne gatunki niewłaściwe dla składu gatunkowego siedliska w ramach cięć pielęgnacyjnych i rębnych. 4) Zwiększenie udziału martwego drewna. Stopniowe pozostawianie martwego drewna (leżącego i stojącego) w drzewostanie w	Monitoring siedliska w oparciu o metodykę PMS GIOŚ, co 6 lat w trakcie obowiązywania PZO. Obszar wdrażania Pięć wyznaczonych stanowisk monitoringowych Zgodnie z załącznikiem nr 7 do zarządzenia Podmiot odpowiedzialny za wykonanie Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielnie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
			ha). – poza gruntami nadleśnictwa 101 Obce gatunki inwazyjne Wkraczanie gatunków roślin zielnych obcych i synantropijnych z terenów sąsiednich (zabudowa mieszkaniowa, pola, łąki). K04.05 Szkody wyrządzone przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną) Zgryzanie odnowień gatunków liściastych przez zwierzynę płową. L10 Inne naturalne katastrofy Szkody powodowane przez czynniki abiotyczne: wiatrolomy, okiść, przymrozki. Zagrożenie w przypadku wielkopowierzchniowych szkód.	da ocenie FV tego wskaźnika oraz dążenie do zwiększenia udziału drzew starszych niż 100 lat na pozostałej powierzchni siedliska. 7.Zachowanie naturalnych odnowień drzewostanu na całej powierzchni siedliska - co odpowiada ocenie FV wskaźnika „naturalne odnowienie drzewostanu”. 8.Zachowanie co najmniej 99% udziału gatunków typowych w drzewostanie na powierzchni 623,07 ha - co odpowiada ocenie FV wskaźnika „gatunki obce w drzewostanie” oraz utrzymanie co najmniej 90% udziału tych gatunków w drzewostanie na powierzchni 142,03 ha – co odpowiada ocenie U1 wskaźnika „gatunki obce w drzewostanie”. 9.Zwiększenie zasobów martwego drewna do co najmniej 10 m3 / ha – co odpowiada ocenie U1 wskaźnika „martwe drewno” na 76% powierzchni siedliska oraz utrzymanie oceny U1 na pozostałej części siedliska. 10.Zwiększenie zasobów martwego drewna wielkowymiarowego do co najmniej 3 szt./ ha – co odpowiada ocenie U1 wskaźnika „martwe drewno wielkowymiarowe” na 76% powierzchni siedliska oraz utrzymanie oceny U1 na pozostałej części siedliska. 11.Zachowanie drzew biocenotycz-	kierunku wskaźników zalecanych przez naukę oraz zasady racjonalnej gospodarki leśnej. Obszar wdrażania Zgodnie z załącznikiem nr 6 i załącznikiem nr 7. Wskazane działania z uwzględnieniem przepisów obowiązujących w rezerwatach przyrody. Podmiot odpowiedzialny za wykonanie Nadleśnictwo Gościeradów / Właściciel lub posiadacz gruntu na podstawie porozumienia z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000	

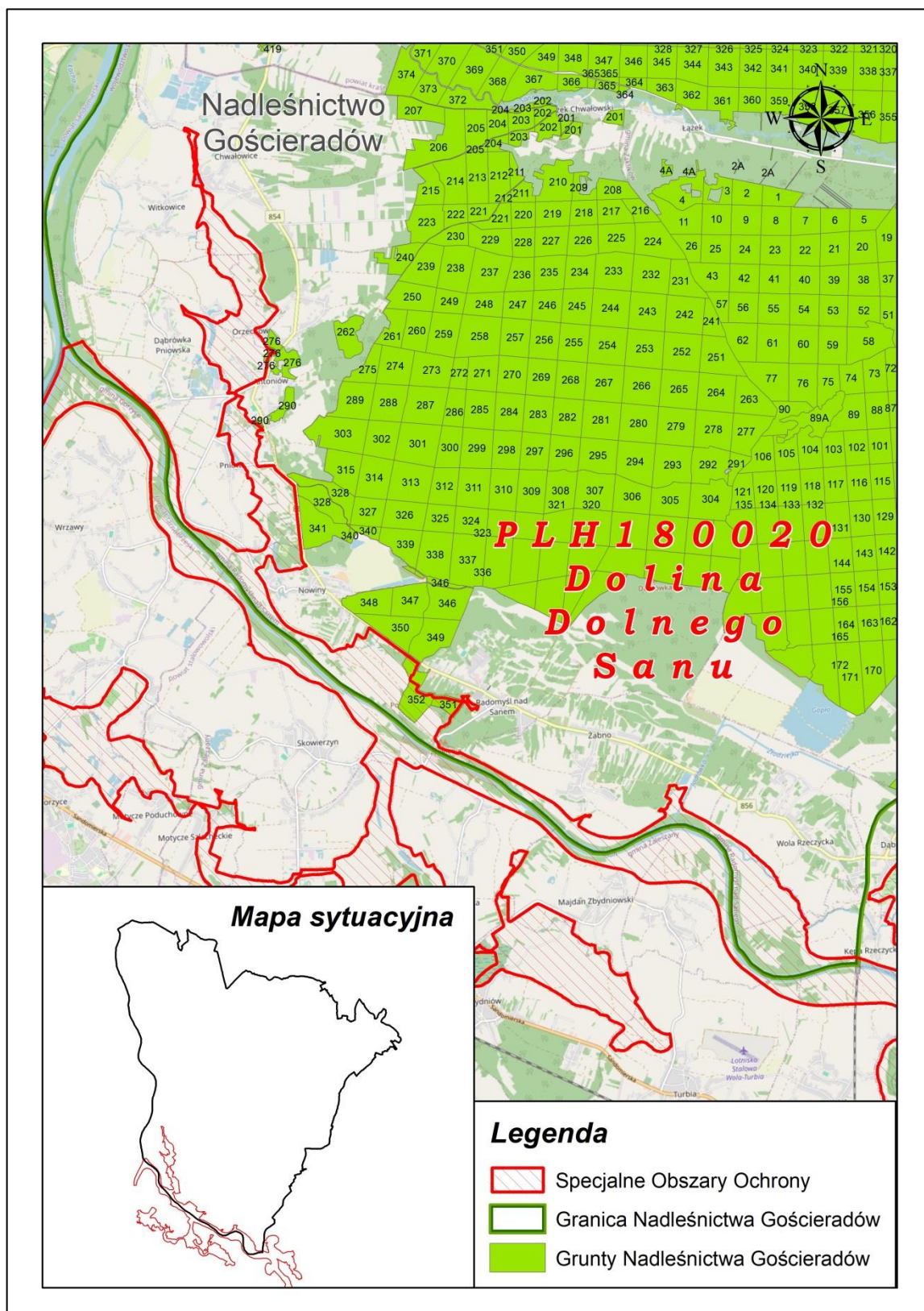
Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
				nych w ilości nie mniejszej niż 20 szt. / ha – co odpowiada ocenie FV wskaźnika „mikrosiedliska drzewne” na 80% powierzchni siedliska. 12.Zachowanie siedliska bez zniszczeń i zniekształceń na całej jego powierzchni co odpowiada ocenie FV wskaźnika „inne zniszczenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna”.		
	9110	Obr. Gościeradów Pow. 3,42 ha Lokalizacja zgodna z PZO (z uwzględnieniem zmiany literacji wydzielen)	Potencjalne: K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) Proces naturalny polegający na rozwoju gatunków krzewów, co prowadzi do nadmiernego ocienienia, intensywność umiarkowana, oddziaływanie o charakterze wewnętrznym.	1.Zachowanie siedliska w obszarze na powierzchni 1,98 ha, co odpowiada ocenie FV. 2.Zachowanie występowania gatunków charakterystycznych na poziomie co najmniej 5% pow. transektu lub gatunki ciepłolubne powyżej 10% powierzchni siedliska co odpowiada ocenie FV wskaźnika „gatunki charakterystyczne” na całej powierzchni siedliska w obszarze. 3.Dominują gatunki nie powodujące zakłóceń w strukturze siedliska co odpowiada ocenie FV wskaźnika „gatunki dominujące”. 4.Zachowanie powierzchni siedliska bez obcych gatunków inwazyjnych w podszycie i runie na 100% powierzchni siedliska – co odpowiada ocenie FV wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie”. 5.Zachowanie całej powierzchni siedliska pozbawionej ekspansywnych gatunków rodzimych w runie - co odpowiada ocenie FV wskaźnika		

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
				„rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych”. 6.Zachowanie gatunków charakterystycznych ciepłolubnych na poziomie powyżej 20% powierzchni siedliska co odpowiada ocenie FV dla wskaźnika „gatunki ciepłolubne”. 7.Zachowanie do 5% leżaniny w odniesieniu do ogólnej zasobności drzewostanu siedliska co odpowiada ocenie FV wskaźnika „leżące martwe drewno (leżanina)”. 8.Utrzymanie drzewostanu powyżej 50 lat co odpowiada ocenie FV dla wskaźnika „wiek drzewostanu (udział starodrzewu)”. 9.Zachowanie zwarcia podszytu do 20% co odpowiada ocenie FV wskaźnika „zwarcie podszytu” dla całej powierzchni siedliska w obszarze. 10.Zachowanie zwarcia koron drzew w przedziale 50-70% co odpowiada ocenie FV wskaźnika „zwarcie koron drzew”. 11.Zachowanie obecnych odnowień dębowych drzewostanu ze znikomym udziałem gatunków grądowych co odpowiada ocenie FV wskaźnika „naturalne odnowienia” na całej powierzchni siedliska w obszarze. 12.Utrzymanie siedliska z dopuszczeniem znikomego udziału gatunków obcych geograficznie i ekologicznie w drzewostanie co odpowia-		

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
				da ocenie U1 wskaźnika „gatunki obce geograficznie w drzewostanie”. 13.Zachowanie siedliska bez obecności nasadzeń drzew co odpowiada ocenie FV dla wskaźnika „obecność nasadzeń drzew”. 14.Zachowanie siedliska bez „zniszczenia runa i gleby związanej z pozyskaniem drewna” co odpowiada ocenie FV dla tego wskaźnika. 15.Zachowanie siedliska bez „zniszczenia drzewostanu” co odpowiada ocenie FV dla tego wskaźnika.		
	1084	Obr. Gościeradów Pow. 1,25 ha	Potencjalne: B.02.06 przerzedzanie warstwy drzew Wycinka drzew stanowiących siedlisko pachnicy. K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) Proces naturalny polegający na rozwoju gatunków krzewów, co prowadzi do nadmiernego ocienienia.	1.Wskaźniki populacji (brak potwierdzenia żywych pachnic, stwierdzono jedynie odchody larwalne o trudnym do określenia wieku): ·Utrzymanie udziału procentowego drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych na poziomie U1 (2 zasiedlone na 16 dziuplastych) ·Utrzymanie udziału procentowego drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych dostępnych do kontroli na poziomie FV (2 zasiedlone na 4 dziuplaste dostępne do kontroli) ·Utrzymanie liczby drzew zasiedlonych w przeliczeniu na 1 ha (min. 2 zasiedlone na 2,52 ha). ·Utrzymanie oceny U1 dla wskaźnika potwierdzenie występowania żywych owadów (ocena na podstawie odchodów larw). 2.Zwiększenie „udziału drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew”		Wprowadzenie formy ochrony przyrody - użytek ekologiczny oraz wyznaczenie i zabezpieczenie przed wycinką drzew mogących zostać w przyszłości Obszar wdrażania Współrzędne stanowiska dł. 21,997394 szer. 50,796613 Podmiot odpowiedzialny za wykonanie Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 Monitoring siedliska w oparciu o metodykę PMS GIOŚ, co 6 lat w trakcie obowiązywania PZO. Obszar wdrażania Wyznaczone stanowisko monitoringowe (punkt centralny płatu) 50°48'22.7"N 22°01'48.9"E

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
				do poziomu co najmniej 10% co odpowiada ocenie U1 dla tego wskaźnika. 3.Zwiększenie „liczby drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha” do poziomu co najmniej 5 szt./ha co odpowiada ocenie U1 dla tego wskaźnika. 4.Zwiększenie „udziału procentowego drzew grubych wśród drzew dziuplastych (lipy o pierśnicy ≥ 90 cm i dęby o pierśnicy ≥ 110 cm i inne drzewa liściaste o pierśnicy ≥ 100 cm)” do poziomu co najmniej 1% co odpowiada ocenie U1 dla wskaźnika „udziału procentowego drzew grubych wśród drzew dziuplastych”. 5.Zwiększenie „liczby grubych drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha” do poziomu co najmniej 2 szt./ha co odpowiada ocenie U1 dla tego wskaźnika. 6.Utrzymanie odległości do najbliższych aktualnych lub potencjalnych siedlisk na poziomie ok. 500 m co odpowiada ocenie U1 dla wskaźnika „izolacja”.		Podmiot odpowiedzialny za wykonanie Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

3.3.1.7 Specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Dolnego Sanu PLH180020

Rycina 22. Położenie obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 w Nadleśnictwie Gościeradów

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w listopadzie 2024 r. SDF oraz na podstawie dokumentacji Planu Zadań Ochronnych i odnosi się on do całości obszaru.

Status prawny

Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE), (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146), 08.02.2011 r.

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Dolnego Sanu (PLH180020), (Dz. U. z 2022 r. poz. 1955), 16.09.2022 r.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **10176,64** ha (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów – 1316,76 ha (12,9% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze – **48,62** ha

Położenie

Obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu zlokalizowany jest w Prowincji Karpat Zachodnich z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, Podprowincji Podkarpacia Północnego, Makroregionie Kotliny Sandomierskiej, mezoregionach: Doliny Dolnego Sanu, Płaskowyżu Tarnogrodzkiego, Równiny Tarnobrzesckiej, Równiny Bigorajskiej, Niziny Nadwiślańskiej (ujście). W podziale geobotanicznym położony jest w dziale Wyżyn Południowopolskich, Krainie Kotliny Sandomierskiej. Obszar należy do zlewni Wisły. Obejmuje San – ciek II rzędu, prawy dopływ górnej Wisły oraz szereg dolnych odcinków jego bocznych dopływów, z których największe to: Bukowa, Lubaczówka, Tarnów i Wisłok. Współczesny San, pomimo regulacji, cechuje się procesem korytowym właściwym rzekom roztokowym.

Opis obszaru

W okresie niskich stanów wód rzeka tworzy piaszczyste odsypy w postaci plaż i ławic. Krajobraz Kotliny Sandomierskiej, w którym leży przeważająca część obszaru, jest mało urozmaicony – jest to równinny, lekko pofałdowany region. Z obszarem przeważnie sąsiadują tereny otwarte z rozproszoną zabudową. Wyjątkiem są okolice Jarosławia, Leżajska, Krzeszowa, Rudnika nad Sanem, Ulanowa, Niska i Stalowej Woli, gdzie do obszaru przylegają tereny o zwartej zabudowie. Obszar położony jest w obrębie dwóch korytarzy ekologicznych m.in.: Korytarza Południowego, na odcinku Roztocze-Bieszczady. Obszar obejmuje najciekawsze i najbardziej cenne przyrodniczo fragmenty doliny Dolnego Sanu na odcinku Jarosław - ujście.

Jakość i znaczenie

Przedmiotem ochrony obszaru jest 8 typów siedlisk przyrodniczych: 3150, 3270, 6410, 6440, 6510, 9170, 91E0 i 91F0 oraz 15 gatunków zwierząt: 1037, 1060, 1084, 1130, 1145, 1146, 1149, 1188, 1337, 1355, 5264, 5339, 6144, 6177 oraz 6179.

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*.

W obszarze objętym opracowaniem stwierdzono 185 płatów siedliska. Siedlisko reprezentowane jest szeroko zarówno przez typowe starorzecza, jak i inne, naturalne zbiorniki eutroficzne, których obecność jest charakterystyczna dla dużych dolin i średnich rzek. Bardzo często roślinność otwartej toni wodnej stopniowo przechodzi w strefę szuwarową, tworząc pas ekotonowy o szerokości uzależnionej od wielkości i głębokości zbiornika.

Reprezentatywność ocenia się jako doskonała – A.

Wynika to z występowania złożonego układu zbiorowisk budowanych przez gatunki objęte ochroną prawną. Typowo, gatunki te tworzą skąpo gatunkowe, niekiedy niemal synuzjalne wystąpienia. Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: przezroczystość wody może być częściowo zaniżona wskutek oceny dokonywanej w okresie intensywnych opadów deszczu), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: starorzecza obszaru podlegają intensywnemu procesowi zarastania). Ocena ogólna – B.

3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri p.p.* i *Bidention p.p.*

W obszarze stwierdzono 91 płatów siedliska 3270. Rok hydrologiczny, w którym prowadzono badania, był niekorzystny z punktu widzenia możliwości pełnego i typowego rozwoju tego siedliska. W obszarze siedlisko to głównie płaty zubożone, z dominacją rdestu kolankowego i udziałem m.in. rzepichy błotnej. Miejscami, na niewielkiej powierzchni rozwijają się płaty bardziej typowe, w tym z udziałem komosy czerwonej i innych gatunków typowych dla siedliska.

Stopień reprezentatywności siedliska został oceniony jako dobry – B.

Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: brak obcych gatunków inwazyjnych oraz

gatunków ekspansywnych, obecne wyłącznie płaty kadłubowe), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: nieznaczna fragmentacja, częściowo wynikająca z wydeptywania).

Ocena ogólna: B

6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Na przedmiotowym obszarze stwierdzono 170 płatów łąk trzęślicowych, z czego część została ujęta jako mozaika z innymi siedliskami łąkowymi. W obszarze siedlisko posiada specyficzny rys regionalny, przejawiający się głównie zaledwie sporadycznym występowaniem trzęślicy modrej oraz znaczącym, a niekiedy nawet dominującym w wyższej warstwie runa, udziałem rajgrasu wyniosłego. Reprezentatywność: B (dobra).

Rozmieszczenia płatów siedliska wskazuje na silne nawiązanie do siedliska 6510 oraz 6440 i tworzy z nimi układ mozaikowy. W trakcie badań terenowych siedlisko zostało stwierdzone na powierzchni 433,91 ha, z czego 190,62 ha stanowi odrębne płaty, natomiast większość płatów wspomnianego zbiorowiska tworzy mozaikę zbiorowisk łąkowych 6440-6410-6510 na powierzchni 32,71 ha.

Łąki trzęślicowe tworzą również odrębną mozaikę z siedliskiem 6410 na powierzchni 30,07 ha. Płaty znajdują się również w układzie mozaikowym z siedliskiem 6510 na powierzchni 180,51 ha. Mozaikowe układy zapobiegają nadmiernemu fragmentowaniu siedlisk.

Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w regionie kontynentalnym (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: wkraczanie gatunków inwazyjnych obcego pochodzenia, nagromadzenie wołoku, brak gatunków ekspansywnych, nie w pełni typowe wykształcenie), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: nieznaczna fragmentacja).

Ocena ogólna: dobra – B

6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*)

W obszarze objętym opracowaniem stwierdzono 25 płatów łąk selernicowych z czego część została ujęta jako mozaika z innymi siedliskami łąkowymi. Największe zbiorowisko utworzyło się u ujścia Sanu do Wisły, niedaleko miejscowości Pasternik Wrzawski.

W obszarze PLH180020 łąki selernicowe występują w zasięgu corocznych wód wezbraniowych. W tych warunkach tworzą one często mozaikowate, rozległe płaty w kontakcie z łęgami, szuwarami i innymi siedliskami łąkowymi, zajmujące przede wszystkim najniższe części doliny. W większości są one użytkowane kośnie i częściowo podsiewane.

Siedlisko w obszarze cechuje przede wszystkim obfity udział czosnku kątownego i stałe, choć zróżnicowane ilościowo towarzyszenie selernicy żyłkowanej.

Reprezentatywność: B (dobra). W trakcie wizytacji terenowych siedlisko zostało stwierdzone na powierzchni 99,09 ha z czego 36,31 ha stanowi odrębne płaty, natomiast większość płatów wspomnianego zbiorowiska tworzy mozaikę zbiorowisk łąkowych 6440-6410-6510.

Na powierzchni 32,71 ha siedlisko tworzy układ mozaikowy z fitocenozy zbiorowisk łąk 6510 oraz 6410. Łąki selernicowe tworzą również odrębną mozaikę z siedliskiem 6410 na powierzchni 30,07 ha. Trudności związane z identyfikacją siedlisk oraz wizja zachowania siedlisk nieleśnych, w jak największym stopniu, sprzyja ujęciu mozaikowemu.

Wszystkie siedliska posiadają w wyznaczonych płatach zbliżone fitocenozy.

Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w regionie kontynentalnym (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: obecnie część płatów zarasta perzem rozłogowym, w miejscach niekoszonych, na obrzeżach siedliska i w zaroślach, licznie występuje nawłóć późna), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: przemiany sukcesyjne części płatów, związane z przesuszeniem doliny).

Ocena ogólna: dobra – B.

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Siedlisko 6510 jest dosyć równomiernie rozmieszczone w całym obszarze Dolina Dolnego Sanu. Występuje w postaci płatów różnej wielkości, z czego największe mają ponad 100 ha.

Poszczególne działki ewidencyjne, na których znajduje się siedlisko mają najczęściej małe powierzchnie i są użytkowane przez dużą liczbę rolników indywidualnych. Największe powierzchnie siedliska 6510 występują na wysokim stopniu terasy zalewowej, który obecnie jest tylko epizodycznie zalewany. Siedlisko w obszarze obejmuje typowo wykształcone płaty, w których zwykle dominuje rajgras wyniosły ale również płaty w układzie mozaikowym z innymi siedliskami łąkowymi.

Reprezentatywność: A.

Powierzchnia 32,71 ha siedliska 6510 występuje w mozaice z siedliskiem 6410 oraz 6440 (6410 – 29,08 ha; 6440 – 1,96 ha). Siedlisko 6510 tworzy również odrębną mozaikę z siedliskiem 6410 na powierzchni 180,51 ha (6410 - 124,97 ha, 6510 - 55,54 ha). Odrębne płaty stanowią 544,77 ha. Podczas określania powierzchni przyjęto odrębne płaty siedliska, ale również te w ujęciu mozaikowym.

Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w regionie kontynentalnym (powierzchnia względna – C). Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: masowe występo-

wanie gatunków inwazyjnych obcego pochodzenia), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: widoczne objawy zaniechania użytkowania).

Ocena ogólna: dobra – B.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

W obszarze objętym opracowaniem stwierdzono 5 płatów grądu. Siedlisko reprezentowane jest przez podtyp 9170-2, dość typowo wykształcone, z bogatym, wielogatunkowym drzewostanem budowanym głównie przez grab zwyczajny oraz z licznymi gatunkami krzewów. Runo jest niezbyt bogate, złożone głównie z gatunków eutroficznych a także kenofitycznych.

Reprezentatywność: B (dobra), Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako średni lub zdegradowany – C, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: w większości płatów występuje ze znaczącym udziałem niecierpek drobnokwiatowy, obfite występowanie w runie podagrycznika pospolitego jest objawem eutrofizacji podłoża, struktura pionowa i przestrzenna roślinności zróżnicowana, obecne są prześwietlenia, naturalne odnowienia obfite szczególnie w prześwietleniach, złożone głównie z gatunków typowych dla siedliska), stopień zachowania funkcji (III – średnie lub niekorzystne perspektywy: gatunki obce w drzewostanie, niskie zasoby martwego drewna) oraz możliwość odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: usuwanie z drzewostanu gatunków inwazyjnych – dąb czerwony i niezgodnych z siedliskiem – sosna, modrzew). Ocena ogólna: C.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*)

W obszarze Dolina Dolnego Sanu typowe płaty łęgowe w odcinkach koryta Sanu reprezentowane są przez łęg wierzbowy (podtyp 91E0-1) oraz topolowy (podtyp 91E0-2). Gdziekolwiek rozwinęły się również płaty łęgu jesionowo-olszowego (podtyp 91E0-3).

Drzewostan łęgu wierzbowego zdominowany jest przez wierzbę białą i wierzbę kruchą, a w płatach łęgu topolowego topolę białą i topolę czarną. Szersze płaty występują przeważnie w obrębie istniejących lub historycznych starorzeczy, w otoczeniu okresowych odnóg Sanu oraz w formie postaci regeneracyjnych, w miejscach dawnej eksploatacji kruszywa.

Reprezentatywność: A (doskonała).

Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako średni lub zdegradowany – C, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: masowo występujące gatunki inwazyjne, w większości dominujące nad pozostałymi gatunkami, brak starodrzewu),

stopień zachowania funkcji (III – średnie lub niekorzystne perspektywy: niskie zasoby martwego drewna, niemal na całej długości koryto ma charakter zmieniony, w szczególności poprzez wyrównanie i umocnienie brzegów, budowę ostróg nurtowych oraz istniejące przeprawy drogowe i kolejowe) oraz możliwość odtworzenia (II – eliminacja gatunków obcych geograficznie z drzewostanu).

Ocena ogólna – B.

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Siedlisko wstępuje na 17 płatach w typie siedliskowym lasu las łęgowy. Występujące drzewostany w tych płatach odznaczają się złożoną strukturą gatunkową drzewostanu ze stałym udziałem wiązu szypułkowego. W płatach siedliska występują obce ekologicznie gatunki, między innymi sosna pospolita i modrzew europejski, a także gatunki typowe dla siedlisk grądowych. Spośród wszystkich lasów łęgowych stanowią postaci najbardziej zbliżające się do grądów.

Reprezentatywność: B (dobra). Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: naturalne odnowienia drzewostanu obfite, reagujące na luki i prześwietlenia, struktura zróżnicowana, ekspansywne gatunki występują pojedynczo), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: znaczne uwilgotnienie, nieznacznie tylko odbiegające od stanu naturalnego, nieduże zasoby martwego drewna).

Ocena ogólna – C.

1037 Trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*)

Na terenie obszaru gatunek stwierdzono na 5 stanowiskach o łącznej powierzchni 1,07 ha. Stanowiska gatunku znajdują się w obrębie siedliska 91E0, które posiada najlepsze warunki do bytowania.

Trzepla zielona preferuje wysokie erozyjne brzegi rzek z mozaiką zadrzewień i zakrzewień. Wielkość populacji mieści się w zakresie 10 – 100 os. z uwzględnieniem warunków siedliskowych.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji – C,

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania). Ocena ogólna: C.

1060 Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*)

Gatunek stwierdzano na 10 stanowiskach o łącznej powierzchni 291,97 ha, w obrębie m.in. siedliska 6410, które jest typowym dla gatunku siedliskiem. Wielkość populacji mieści się w zakresie 20 – 30 os.

Populację motyla szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: właściwa baza pokarmowa składająca się głównie z szczawiu, oraz roślin nektarodajnych m.in.: koniczyna, złocień) – ocena B.

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania). Ocena ogólna: B.

***1084** Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*)

Gatunek pachnicy występuje w obszarze na 7 stanowiskach m.in. wśród przydrożnych alei drzew (poza gruntami Nadleśnictwa Gościeradów).

Powierzchnia siedliska gatunku wynosi łącznie 11,14 ha.

Pachnica zasiedla głównie szpalery wierzby kruchej powyżej 100 cm w pierśnicy. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: stanowiska izolowane, nieduży udział procentowy drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew, właściwy udział procentowy drzew grubych wśród drzew dziuplastych) – ocena B.

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

Ocena ogólna – B.

1130 Boleń (*Aspius aspius*)

Gatunek stwierdzono na 15 stanowiskach wyłącznie w korycie głównym Sanu, w pobliżu potencjalnych kryjówek, jaki stanowił rumosz drzewny zalegający w korycie oraz korzenie i gałęzie drzew zanurzone w wodzie. Nie stwierdzono gatunku w żadnym z dopływów ani starorzeczy, lecz prawdopodobnie są penetrowane w okresie podwyższonych stanów wód siedliska. Występowanie gatunku w tych miejscach należy jednak uznać za okresowe i ściśle związane z warunkami hydrologicznymi.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: nie zaburzona ciągłość cieku, niezadawalający wskaźnik oceny stanu ekologicznego wód na podstawie ichtiofauny, naturalny brzeg) – ocena B. Lokalna populacja bolenia nie jest izolowana i ma pełną łączność z populacjami zasiedlającymi Środkową Wisłę oraz jej duże dopływy.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna: dobra – B.

***1145** Piskorz (*Misgurnus fossilis*)

W obszarze Dolina Dolnego Sanu gatunek odnotowano na 8 stanowiskach, zarówno w korycie głównym, jak również połączonych z rzeką starorzeczach i dopływach. W korycie Sanu piskorz

stwierdzony został w okolicy Rudnika, gdzie koryto miało bezpośrednią łączność ze starorzeczami. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: niezadawalający wskaźnik oceny stanu ekologicznego wód na podstawie ichtiofauny, miejscami koryto regulowane, wysychanie starorzeczy i drobnych cieków, będących siedliskiem gatunku, zwłaszcza tych, które są oddalone od koryta głównego, do tego położone są za wałem przeciwpowodziowym) – ocena C.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna – C.

***1146** Koza złotawa (*Sabanejewia aurata*)

Koza złotawa występuje na jednym stanowisku, w okolicy miejscowości Wiązownica. Siedlisko zapewnia dobre warunki dla wzrostu i rozrodu, z uwagi na brak na odcinku Sanu, powyżej stanowiska występowania zagrożeń mogących mieć istotny wpływ na liczebność populacji kozy złotej.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: niezaburzona ciągłość cieku, właściwy charakter brzegów, niezadawalający wskaźnik oceny stanu ekologicznego wód na podstawie ichtiofauny) – ocena B.

Izolacja – populacja nieizolowana, ale występującą na peryferiach zasięgu gatunku – B.

Gatunek występuje na obszarze Polski wyspowo stąd też populacje lokalne są izolowane od siebie. Ocena ogólna – B.

***1149** Koza (*Cobitis taenia*)

Gatunek został odnotowany łącznie na 20 stanowiskach, dlatego należy uznać, że jest tutaj gatunkiem pospolitym i licznie występującym. W obszarze koza stwierdzana była zarówno w korycie głównym, jak również dopływach Sanu. Stanowiska charakteryzują się piaszczysto-mulistym dnem i spowolnionym prądem wody. Często zalega tam także rumosz drzewny.

W starorzeczach koza występowała w pobliżu kęp makrofitów, w strefie przybrzeżnej, gdzie głębokość wody nie przekraczała 1 m. Najliczniejsze stanowiska występowania gatunku obserwowano w Sanie, poniżej Leżajska, gdzie nurt rzeki spowalniał tworząc w strefie przybrzeżnej spokojne piaszczyste zakola – siedliska preferowane przez gatunek.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: niezadawalający wskaźnik oceny stanu

ekologicznego wód na podstawie ichtiofauny, koryto miejscami uregulowane, niezaburzona ciągłość cieku, właściwy substrat denny) – ocena B.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C. Powszechność występowania gatunku wskazuje, że koza jest gatunkiem, który znajduje dobre warunki dla bytowania w obszarze.

Ocena ogólna – B.

1188 Kumak nizinny (*Bombina bombina*)

Kumak nizinny został stwierdzony na 15 stanowiskach w obszarze (100 – 200 os.). Są to starorzecza, śródpolne rozlewiska powstałe w obniżeniach terenu, zbiorniki poeksploatacyjne itp.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania w obszarze: B (dobry), na który składają się: stopień zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: nieoptymalny rozwój roślinności szuwarowej, pływającej i zanurzonej, obecność ryb w niektórych zbiornikach). Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna: C.

1337 Bóbr europejski (*Castor fiber*)

Na całej długości badanego obszaru stwierdzono stałą obecność gatunku na podstawie śladów aktywności, w tym aktywnych nor, starych tam czy też licznych śladów zgryzania na drzewach (wytypowano 383 stanowiska). Na tej podstawie można ocenić, że gatunek jest liczny i zasiedla cały obszar. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: obecność preferowanych drzew i krzewów, średnia dostępność starorzeczy i innych zbiorników wodnych porośniętych przez grąże/legrzybienie, miejscami brzegi odpowiednie do budowy nor) – ocena B.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna: dobra – B.

1355 Wydra (*Lutra lutra*)

Ślady wydry odnotowano w blisko 60 miejscach, rozsianych po całym obszarze, przy czym wyraźniej liczniejsze są w części północno-wschodniej. Na tej podstawie można ocenić że gatunek jest dość liczny i zasiedla cały obszar. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (I – elementy doskonale zachowane: zróżnicowana baza pokarmowa, duża dostępność kryjówek, znaczny udział zbiorników wodnych i odcinków rzek oraz odpowiedni charakter strefy brzegowej) – ocena A.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna: dobra – B.

***5264 Brzanka (*Barbus carpaticus*)**

W obszarze gatunek odnotowano na trzech stanowiskach w Sanie. Stanowiska gatunku charakteryzowały się żwirowo-piaszczystym dnem i szybkim przepływem wody. W korycie zalegał również gruby rumosz (głównie w strefie przybrzeżnej). Liczebność populacji gatunku w obszarze jest trudna do określenia, zapewne jednak mieści się w przedziale 0,5 - 2% liczebności populacji krajowej, co pozwala nadać jej ocenę C.

Obszar stanowi również ważny korytarz migracyjny, którym – po otwarciu przepławki w Przemyśle – gatunek może się rozprzestrzeniać w kraju, zasiedlając nowe miejsca. Na możliwości zasiedlenia przez brzanę cieków w centralnej lub północnej Polsce wskazuje występowanie izolowanych populacji w Świdrze, Wildze czy Wierzycy.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: niezadawalający wskaźnik oceny stanu ekologicznego wód na podstawie ichtiofauny, niezaburzona ciągłość cieku, znaczne wahania przepływu – nienaturalne) – ocena B.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna – C.

5339 Różanka (*Rhodeus sericeus*)

Gatunek stwierdzono na 20 stanowiskach, gdzie odłowiono wtedy ponad 1000 osobników z rozsiadleniem o charakterze strefowym. Różankę stwierdzano zarówno w korycie Sanu, jak i również w starorzeczach i dopływach. W korycie głównym gatunek występował najczęściej w strefie przybrzeżnej, w miejscach, gdzie linia brzegowa porośnięta była roślinnością, a w korycie zalegał rumosz drzewny tworzący preferowane mikrosiedliska. W mniejszych ciekach i starorzeczach obserwowano różankę w pobliżu kęp roślinności wodnej. Najliczniejsze stanowiska gatunku obserwowano w dolnym odcinku Sanu, poniżej Sieniawy. Na odcinku powyżej Sieniawy liczebność gatunku była zdecydowanie niższa. Zjawisko to miało charakter naturalny i wynikało z charakteru rzeki, która w górnej części obszaru ma charakter podgórski. Nie tworzy więc dogodnych warunków dla występowania licznej populacji różanki, ze względu na brak stanowisk o spowolnionym nurcie. Brak jest tam również starorzeczy, które stanowią preferowane przez gatunek siedlisko. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: bardzo niskie liczebności małży, gatunki obce głównie z rodziny Gobidae oraz czebaczek amurski *Pseudorasbora parva*, niezaburzona ciągłość cieku, w większości stanowisk właściwy substrat denny) – ocena B. Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Populacja nie jest izolowana i występuje w obrębie szerokiego areалу występowania gatunku – posiada swobodną łączność z populacjami zasiedlającymi Wisłę Środkową oraz jej dopływy.

Ocena ogólna – B.

6144 Kiełb białopłetwy (*Romanogobio albipinatus*)

Gatunek obserwowany wyłącznie w głównym korycie Sanu na 6 stanowiskach o dnie piaszczystym lub piaszczysto-żwirowym, z wyraźnie zaznaczonym nurtem. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: bardzo niskie stany wód powodujące zamulenie, niezaburzona ciągłość koryta, właściwy substrat denny) – ocena B.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna – B.

6177 Modraszek telejus (*Phengaris teleius*)

Gatunek stwierdzono na 8 stanowiskach znajdujących się na otwartych łąkach z klasy

Molinio-Arrhenatheretea, o łącznej powierzchni 82,97 ha. Roślinami żywicielskimi był głównie krwiciąg lekarski, szeroko dostępny w obrębie wszystkich stanowisk. Jednak niekiedy ich zagęszczenie jest niewielkie, co jednak w obrębie dużych arealów populacyjnych tych roślin jest dość typowe. Oszacowano, że wielkość populacji mieści się w zakresie 50 – 300 os. z uwzględnieniem warunków siedliskowych.

Populację gatunku szacuje się na $15\% \geq p > 2\%$ populacji krajowej – B.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: roślina żywicielska w różnym zagęszczeniu, część łąk ekstensywnie koszona, głównie jesienią, pojedyncze wierzby w niekoszonych mokrych miejscach) – ocena B.

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

Ocena ogólna: B.

6179 Modraszek nausitous (*Phengaris nausithous*)

Gatunek został stwierdzony na 11 stanowiskach. Rośliny żywicielskie to głównie krwiciąg lekarski, który jest szeroko dostępny w obrębie wszystkich stanowisk, jednak niekiedy jego zagęszczenie jest niewielkie. Wielkość populacji mieści się w zakresie 40 – 300 os. z uwzględnieniem warunków siedliskowych.

Stan populacji oceniono na poziomie B: $15\% \geq p > 2\%$ populacji krajowej.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: roślina żywicielska w różnym zagęszczeniu, pojedyncze wierzby w niekoszonych mokrych miejscach, trzcina w niekoszonych mokrych miejscach) – B.

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

Ocena ogólna: B.

Tabela 36. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

Siedlisko przyrodnicze		Na grun- tach N-ctwa [ha]	Stopień reprezen.	Stan zachowania	Ocena ogólna
Kod	Nazwa				
1	2	3	4	5	6
3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorniskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Nie stwierdzono	A	B	B
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	Nie stwierdzono	B	B	B
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Nie stwierdzono	B	B	B
6440	Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	Nie stwierdzono	B	B	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Nie stwierdzono	A	B	B
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Nie stwierdzono	B	C	C
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i>)	Nie stwierdzono	A	C	B
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Nie stwierdzono	B	B	C

Tabela 37. Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
Bezkręgowce						
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Trzepla zielona	C	C	C	C
1059	<i>Phengaris telejus</i>	Modraszek telejus	C	B	C	B
1060	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	C	B	C	B
1061	<i>Phengaris nausitous</i>	Modraszek nausitous	C	B	C	B
Ryby						
1130	<i>Aspius aspius</i>	Boleń	C	B	C	B
6144	<i>Romanogobio alpinus</i>	Kiełb białopłetwy	C	B	C	B
5339	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Różanka	C	B	C	B
Płazy						
1188	<i>Bombina orientalis</i>	Kumak nizinny	C	B	C	C
Ssaki						
1337	<i>Castor fiber</i>	Bóbr	C	A	C	B
1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	C	A	C	B

Obszar ma sporządzony plan zadań ochronnych zatwierdzony na mocy: Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 19 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 (Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego z 21 marca 2024 r. poz 1611). Działania ochronne i ich zakres określony został w Załączniku nr 5 do zarządzenia w sprawie PZO. Zadania dotyczące gruntów Nadleśnictwa Gościeradów odnoszą się do stanowiska kumaka nizinnego będącego przedmiotem ochrony w obszarze.

Organ odpowiedzialny za zarządzanie obszarem: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

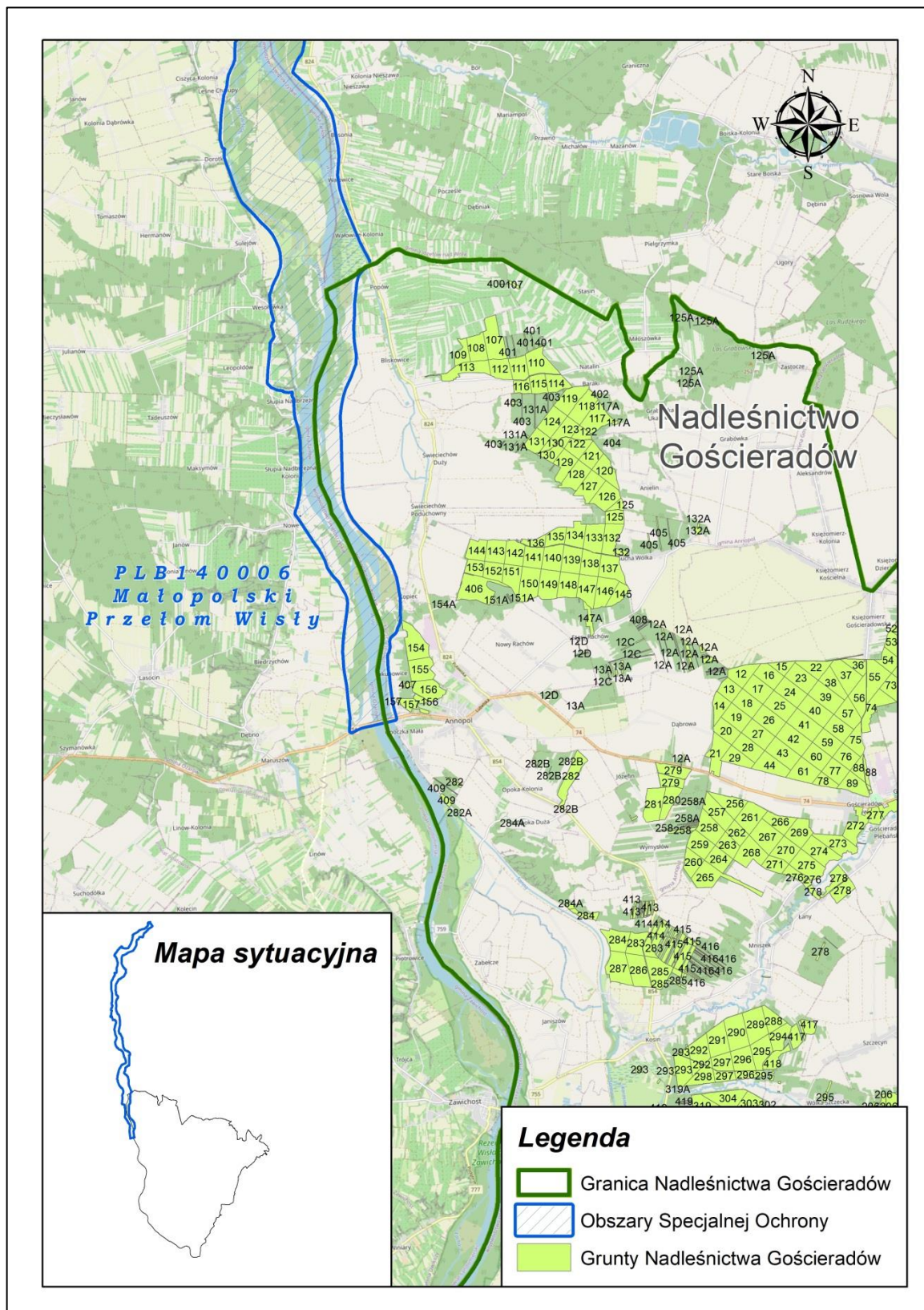
Tabela 38. Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Dolina Dolnego Sanu PLH180020 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji (stanowisk)	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	1	Zbiornik wody w oddz. 352s o powierzchni 0,52 ha	TAK	NIE

Tabela 39. Zadania ochronne określone w PZO dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Przedmiot ochrony	Ogólna charakterystyka (lokalizacja) (obręb, oddz, wydzielanie/powierzchnia/liczebność)	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Cele działań ochronnych	Działania ochronne wraz z obszarem wdrażania (adresy leśne) i podmiotem odpowiedzialnym	
					działania w ramach gospodarki leśnej finansowane ze środków własnych PG LP/ przewidywane metody i okresy realizacji	działania – wskazania ochronne realizowane poza gospodarką leśną finansowane ze środków zewnętrznych/przewidywane metody i okresy realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1	1188	Obr. Polygon leśnictwo Nowiny oddz. 352s Pow. 0,52 ha Lokalizacja zgodna z PZO	Istniejące: K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna) H05.01 Odpadki i odpady stałe K03.04 Drapieżnictwo J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Potencjalne: L08 Powódź (procesy naturalne) J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie- ogólnie M01.02 Susze i zmniejszenie opadów E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych	Populacja Utrzymanie co najmniej 10 stanowisk gatunku w obszarze. Siedlisko Utrzymanie stanu ochrony siedliska na poziomie oceny U1. Udział szuwaru powyżej 10%; miejscami jego brak lub wysokość powyżej 1 m; z kępkową i nieliczną lub liczną, ale nie o pionowych pędach roślinnością zanurzoną i pływającą, o łagodnych brzegach zbiorników, ponad 50% powierzchni lustra wody zacienione, z pływaczami, z obecnymi rybami, z obecnością brzegów palisadek lub innych barier (murki) wokół 5-50%, wiejska (ekstensywna) zabudowa otoczenia zbiornika, obecny co najmniej 1 zbiornik wody stojącej w promieniu 500 m.	-	Budowa zbiornika wodnego na działce nr 772 w miejscowości Bieliny (gmina Ulanów) Podmiot odpowiedzialny: Miasto i Gmina Ulanów na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Monitoring siedlisk w oparciu o metodykę PMS GIOŚ. Dwukrotnie, w 4 i 8 roku obowiązywania planu zadań ochronnych (w sezonie wegetacyjnym, maj-wrzesień) Podmiot odpowiedzialny: Sprawujący nadzór nad obszarem

3.3.1.8 Obszar specjalnej ochrony ptaków Małopolski Przełom Wisły PLB140006

Rycina 23. Położenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Małopolski Przełom Wisły PLB140006 w Nadleśnictwie Gościeradów

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w kwietniu 2025 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru, a nie tylko do fragmentu obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów.

Status prawny

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, (Dz. U. Nr 229, poz. 2313), 21.10.2004 r.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, (Dz. U. Nr 179, poz. 1275), 28.09.2007 r.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków, (Dz. U. Nr 25, poz. 133), 04.02.2011 r.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **6972,78** ha (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów – 475,02 ha (6,8% pow. obszaru),

Obszar nie obejmuje gruntów Nadleśnictwa Gościeradów

Położenie

Obszar obejmuje odcinek doliny Wisły między Jakubowicami a Janowcem.

Nie obejmuje gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów. Położony jest w północno-zachodniej części nadleśnictwa.

Opis obszaru

Charakterystyczne dla niego są wysokie brzegi, meandry i liczne wyspy. Wyspy te mają różny charakter: od niskich, piaszczystych, nagich wysepek po wyżej wyniesione, porośnięte roślinnością i np. wykorzystywane jako pastwiska. Brzegi rzeki i terena zalewowa. są pokryte zaroślami wiklinowymi i lasami wierzbowo-topolowymi, łąkami kośnymi i pastwiskami. Występuje tu co najmniej 17 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Ważna ostoja rybitw - białoczelnej i rzecznej; jedno z nielicznych w kraju stanowisk lęgowych ostrygojada. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: mewa czarnogłowa, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna (PCK), ostrygojad (PCK), sieweczka rzeczna, sieweczka obrożna, śmieszka, mewa siwa, mewa białogłowa mewa srebrzysta, mewa żółtonoga; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje płaskonos, nurogęs i zimorodek.

Ważna ostoja dla ptaków wodno-błotnych.

Jakość i znaczenie

A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*

W obszarze gniazduje 2-15% populacji krajowej – ocena populacji B. . Siedliska lęgowe gatunku mają odpowiednią powierzchnię i są dobrze zachowane. Stan zachowania gatunku dobry – ocena B. Populacja nieizolowana w obrębie zasięgu występowania w Polsce - ocena izolacji C. Ocena ogólna stanowi podsumowanie składowych ocen – ocena ogólna B.

A195 rybitwa białoczelna *Sternula albifrons*

W obszarze gniazduje ok. 15% populacji krajowej – ocena populacji A. Populacja rybitwy białoczelnej jest stabilna. Siedliska mają odpowiednią powierzchnię i są dobrze zachowane. Stan zachowania gatunku dobry – ocena B. Populacja nieizolowana w obrębie zasięgu występowania w Polsce - ocena izolacji C. Ocena ogólna stanowi podsumowanie składowych ocen – ocena ogólna B.

A229 zimorodek *Alcedo atthis*

W obszarze gniazduje 10-20 par. Stanowi to 0,1-0,5% populacji krajowej – ocena populacji C. Stan zachowania gatunku dobry – ocena B. Populacja nieizolowana w obrębie zasięgu występowania w Polsce - ocena izolacji C. Ocena ogólna stanowi podsumowanie składowych ocen – ocena ogólna C.

A429 dzięcioł białoszyi *Dendrocopos syriacus*

W obszarze gniazduje poniżej 2 % populacji krajowej – ocena populacji C. Stan zachowania gatunku dobry – ocena B. . Populacja nieizolowana, ale występującą na peryferiach zasięgu gatunku - ocena izolacji B. Ocena ogólna stanowi podsumowanie składowych ocen – ocena ogólna B.

A130 ostrygojad *Haematopus ostralegus*

W obszarze gniazduje ponad 15% populacji krajowej (ok. 34%) - ocena populacji A. Stan zachowania gatunku doskonały – ocena A. Śródlądowa populacja Nadwiślańska znajduje się w izolacji od pozostałych populacji tego gatunku - ocena izolacji A. Ocena ogólna stanowi podsumowanie składowych ocen – ocena ogólna A.

A136 sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*

W obszarze gniazduje poniżej 2% populacji krajowej - ocena populacji C. Stan zachowania gatunku dobry – ocena B. Populacja nieizolowana w obrębie zasięgu występowania w Polsce - ocena izolacji C. Ocena ogólna stanowi podsumowanie składowych ocen – ocena ogólna C.

A137 sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula*

W obszarze gniazduje ok. 6% populacji krajowej - ocena populacji B. Stan zachowania gatunku dobry – ocena B. Populacja nieizolowana, ale występującą na peryferiach zasięgu gatunku - ocena izolacji B. Ocena ogólna stanowi podsumowanie składowych ocen – ocena ogólna B.

A176 mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus*

W obszarze gniazduje 2-15% populacji krajowej – ocena populacji B. Stan zachowania gatunku dobry – ocena B. Populacja znajduje się w izolacji od pozostałych populacji tego gatunku - ocena izolacji A. Ocena ogólna stanowi podsumowanie składowych ocen – ocena ogólna B.

A179 śmieszka *Larus ridibundus*

W obszarze gniazduje 2-15% populacji krajowej – ocena populacji B. Stan zachowania gatunku dobry – ocena B. Populacja nieizolowana w obrębie zasięgu występowania w Polsce - ocena izolacji C. Ocena ogólna stanowi podsumowanie składowych ocen – ocena ogólna B.

A182 mewa siwa *Larus canus*

W obszarze gniazduje 2-15% populacji krajowej – ocena populacji B. Stan zachowania gatunku dobry – ocena B. Populacja nieizolowana w obrębie zasięgu występowania w Polsce - ocena izolacji C. Ocena ogólna stanowi podsumowanie składowych ocen – ocena ogólna B. Oceny gatunków dokonano na podstawie badań terenowych, ekspertyz przyrodniczych i dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 [1-3].

Tabela 40. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
A130	<i>Haematopus ostralegus</i>	Ostrygojad	A	A	A	A
A136	<i>Charadrius dubius</i>	Sieweczka rzeczna	C	B	C	C
A137	<i>Charadrius hiaticula</i>	Sieweczka obrożna	B	B	B	B
A176	<i>Larus melanocephalus</i>	Mewa czarnogłowa	B	B	A	B
A179	<i>Larus ridibundus</i>	Śmieszka	B	B	C	B
A182	<i>Larus canus</i>	Mewa pospolita	B	B	C	B
A193	<i>Sterna hirundo</i>	Rybitwa rzeczna	B	B	C	B
A195	<i>Sternula albifrons</i>	Rybitwa białoczelna	A	B	C	B
A229	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek	C	B	C	C
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Dzięcioł białoszyi	C	B	B	B

Na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów **nie stwierdzono** występowania gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze specjalnej ochrony ptaków Małopolski Przełom Wisły PLB060006 – w obszarze nie występują grunty w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów.

Obszar ma sporządzony plan zadań ochronnych zatwierdzony na mocy: Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły PLB140006. Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z dnia 8 maja 2015 r. Poz. 4330.

Organ odpowiedzialny za zarządzanie obszarem: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie

3.4 Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów łącznie występuje 3 pomniki przyrody. Szczegółowe dane o pomnikach przyrody zestawiono w tabeli 41.

Tabela 41. Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów (wg wzoru nr 5a)

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	-	Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody.	Dz. Urz. Woj. Tarnob. z dnia 10 stycznia 1989 r. Nr 1, poz. 2	Gościeradów Księżomierz Dzierzkowska Kotówka 31b	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	220	503	23	2	brak				Położony na roli w pobliżu gajówki, (przy dojeździe do gajówki).
2	237	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 4 marca 1997r. w sprawie uznania tworów za pomniki przyrody.	Dz. Urz. Woj. Tarnob. z 5 marca 1997 r. Nr 5, poz. 41	Gościeradów Gościeradów Folwark Dąbrowa 21i	Dąb szyp. 1 szt. <i>Quercus robur</i>	220	520	25	2	brak				Położony przy drodze gruntowej w sąsiedztwie gruntów prywatnych. Po północnej stronie pnia drzewa na wys. 2,5-4m pojedyncze zamierające i złamane konary oraz występujące dziuple i huby.

¹³ a - tylko dla drzew

¹⁴ b - dla drzew na wys. 1,3m, dla głązów i innych w najszerszym miejscu

¹⁵ c - dla głązów wystawianie ponad powierzchnię ziemi

Lp.	Nr z wykazu rejestru RDOŚ	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Opis obiektu								Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
				Gmina Obręb ew. Leśnictwo Oddz. Poddz.	Rodzaj	Wiek ¹³ [lata]	Obw. ¹⁴ [cm]	Wys. ¹⁵ [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. [ha]	Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3	-	Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody.	Dz. Urz. Woj. Tarnob. Nr 1, poz. 2 z dnia 10 stycznia 1989 r.	Radomyśl nad Sanem Radomyśl Nowiny 352o	Dąb szyp. 11 szt. <i>Quercus robur</i>	180	452 435 415 332 336 578 403 369 349 320	25 15 22 20 24 22 24 22 22 18	3 3 3 3 3 4 3 3 3 3	brak				Położony w północnej części wydzielenia Jedno drzewo obumarło (stan zdrowotny 5) (pozostawić na gruncie do naturalnego rozkładu) Aktualnie grupa drzew składa się z 10 dębów szypułkowych (zgodnie z notatką z wizji terenowej 17.09.2024r.)

W kolumnie 11 – stan zdrowotny wg uproszczonej skali Pacyniaka i Smólskiego [1-5]

[1]- drzewo zdrowe, bez ubytków i obecności szkodników

[2]- drzewo z częściowo obumierającymi cieńszymi gałęziami w wierzchołkowej partii korony, z pojedynczymi szkodnikami

[3]- drzewo mające w 50% obumarłą koronę lub pień, w znacznym stopniu zaatakowane przez szkodniki

[4]- drzewo mające w 70% obumarłą koronę lub pień, z dużymi ubytkami tkanki drzewnej

[5]-drzewo mające w ponad 70% obumarłą koronę lub pień, z licznymi dziuplami oraz martwe

3.5 Użytki ekologiczne

Na terenie Nadleśnictwa Gościeradów, zgodnie z aktualnie obowiązującymi rozporządzeniami znajdują się **2** użytki ekologiczne Zawólcze i Wielka Łąka.

Użytki ekologiczne na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów to śródleśne powierzchnie zabagnione, torfowiska oraz śródleśne łąki, porośnięte brzozą, olszą, wierzbą, sosną, oraz krzewami kruszyny, czeremchy, wierzby tworzącymi zarośla o różnym stopniu zadrzewienia. Opis użytków zawiera tabela wg wzoru nr 7a. Na użytkach ekologicznych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie zalecał żadnych czynności ochronnych i związku z tym nie wykonywano zabiegów pielęgnacyjnych i gospodarczych. Są to powierzchnie pozostawione w zasadzie do naturalnej sukcesji.

Uznanie tych powierzchni za użytki ekologiczne miało na celu ochronę cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym unikatowych środowisk i pozostałości ekosystemów. Z gospodarczego punktu widzenia są to zazwyczaj tzw. nieużytki.

Wg stanu na 1.01.2026 r. łączna powierzchnia użytków ekologicznych wynosi **42,36** ha i jest zgodna z rejestrem gruntów nadleśnictwa.

Tabela 42. Wykaz istniejących użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Gościeradów (wg wzoru nr 7a)

Lp	Nr Rej. RDOS	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Pow. z rozp. [ha]	Pow. wg UL stan na 1.01.2016 [ha]	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi (nazwa użytku)
				Oddz. Poddz.	Gmina Obręb Leśnictwo				Proj.	Wyk. ¹⁶	
1	50	Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Tarnobrzieskiego z 28.09.1995 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny Rozporządzenie Wojewody Lubelskiego nr 145 z dnia 16.07.2002r w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie województwa lubelskiego	Dz. Urz. Woj. Tarnob. z 16.10.1995 r. Nr 12, poz.259 Dz. Urz. Woj. Lub. z 2002 r. Nr 80, poz. 1702	301a 330a	Gościeradów Wólka Szczeczka Borów	30,60	30,65	Teren bagna w dorzeczu rzeki Karasiówki w sąsiedztwie stawów rybnych. Siedlisko BMW, na glebie gruntowo murszastej. Powierzchnia porośnięta So, Brz, Ol III – V klasy wieku. Brak zagrożeń.			Zawółcze
2	-	Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Tarnobrzieskiego z 28.09.1995 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego nr 75/05 z dnia 31.10.2005r w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Dz. Urz. Woj. Tarnob. z 16.10.1995 r. Nr 12, poz. 259 Dz. Urz. Woj. Podk. z 2005 r. Nr 138, poz. 2101	333i 343a	Radomyśl nad Sanem Radomyśl Nowiny	11,71	11,71	Użytek ekologiczny na dawnej łące, siedlisko LMB, gleby torfowe torfowisk przejściowych. Powierzchnia użytku porośnięta Brz, So, Ol, Os i Wb. Brak zagrożeń.			Wielka Łąka
RAZEM POWIERZCHNIA						42,31	42,36				

¹⁶ Rok i rodzaj zabiegu

3.6 Wykaz chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów

Wykazy chronionych roślin, zwierząt oraz grzybów sporządzono w oparciu aktualnie obowiązujące Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku (Dz.U. 2014, poz. 1408 z 16.10.2014), Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku (Dz.U. 2014, poz. 1409 z 16.10.2014) oraz Rozporządzenie z dnia 16 grudnia 2016 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183). W tabeli ujęto tylko gatunki, dla których udało się potwierdzić szczegółową lokalizację stanowiska (wydzielenie leśne). Różnica w lokalizacji występowania gatunków (wydzielenie, leśnictwo) wobec poprzedniego POP wynika ze zmian literacji wydzieleń powstałej po pracach taksacyjnych.

Tabela 43. Wykaz chronionych gatunków roślin naczyniowych na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów (wg wzoru nr 11)

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9
GATUNKI PODLEGAJĄCE OCHRONIE ŚCISŁEJ									
1		Długosz królewski <i>Osmunda regalis</i> Długoszowate [119]	Brzoza 136i, 137c, 138b, 169f	występuje pojedynczo, w oddz. 136i kępa 0,05 ha populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Wykopywanie	występuje w drzewostanach z panującą sosną na siedliskach borych			DANE: N-ctwo, BULiGL V wg Czerwonej listy roślin (3)
2		Paprotnik kolczysty <i>Polystichum aculeatum</i> Narecznicowate [123]	Marynopol 226a	występuje pojedynczo, populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Wykopywanie	występuje w drzewostanie z przewagą dębu w wieku 96 lat na siedlisku Lśw			DANE: N-ctwo BULiGL V wg Czerwonej listy roślin
3		Fiołek bagienny <i>Viola uliginosa</i> Fiołkowate [172]	Budy 159g	występuje licznie populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zakłócenia stosunków wodnych	występuje w drzewostanie z panującą brzozą na siedlisku Oi			DANE: N-ctwo BULiGL CR wg Czerwonej Księgi Roślin V wg Czerwonej listy roślin

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9
4		Goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i> Goryczkowate [181]	Budy 135j	występuje pojedynczo, populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje na bagnie			DANE: N-ctwo BULiGL V wg Czerwonej listy roślin (1)
5		Sasanka łąkowa <i>Pulsatilla pratensis</i> Jaskrowate [211]	Chwałowice 256b Antoniów 270a	występuje pojedynczo, gatunek nieliczny populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje na polu roboczym poligonu			DANE: N-ctwo, BULiGL V wg Czerwonej listy roślin
6		Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i> Jaskrowate [212]	Budy 132b Chwałowice 245b, 253a Antoniów 267a	występuje pojedynczo, poza oddz. 132 populacja niestabilna o słabej dynamice rozwojowej	eksploatacja poligonu, pożary	występuje na polu roboczym poligonu			DANE: N-ctwo, BULiGL, dokumentacja PZO Uroczyska Lasów Janowskich, Raport 2022 r. LR wg Czerwonej Księgi Roślin, E wg Czerwonej listy roślin (1), (2), (3) Załącznik II DS
7		Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i> Kosaćcowate [232]	Budy 89Al, 134i, 135g.j, 148d	występuje kępowo, w oddz. 89Aj 3 kępy populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie, wykopywanie	występuje w drzewostanach z panującą sosną i brzozą na siedliskach BMśw, BMw oraz na bagnie			DANE: N-ctwo BULiGL V wg Czerwonej listy roślin (1)

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9
8		Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i> Liliowate [246]	Świeciechów 125d, 128a,b, 129b, 132a,b, 133c, 150b, Budy 148d, Chwałowice 206h,i	stanowiska złożone z kilku do kilkunastu osobników występujących zwykle w dużym rozproszeniu populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie, wykopywanie, zjadanie przez zwierzyńę, nadmierne ocienienie	występuje w drzewostanach różnych klas wieku na siedliskach Lśw, LMśw i BMśw			DANE: N-ctwo BULiGL
9		Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i> Rosiczkowate [284]	Stawki 16i, 28m, 32Ah, 45c,h	Występuje dość licznie na torfowiskach w drobnych skupieniach populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zakłócenia stosunków wodnych	występuje na bagnie oraz na gruncie objętym szczególną ochroną, siedlisko Bb, gleba torfowa			Dane: N-ctwo, pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin, V wg Czerwonej listy roślin
10		Bylica wielkokwiatowa <i>Cephalanthera damasonium</i> Storczykowate [304]	Kotówka 87b, Dąbrowa 78b, Marynopol 227c	występuje pojedynczo lub w skupiskach po kilka osobników populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanach różnych klas wieku na siedliskach Lśw, LMśw			DANE: N-ctwo BULiGL V wg Czerwonej listy roślin
11		Obuwik pospolity <i>Cypripedium calceolus</i> Storczykowate [328]	Świeciechów 107a, 108a, 125d,f, 128a, 132a,b, 133a,c, 149h	poszczególne populacje liczą najczęściej do kilkudziesięciu osobników rosnących w rozproszeniu populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zbieranie kwiatostanów, wykopywanie	występuje w prześwietlonych lasach liściastych na siedliskach Lśw i LMśw			DANE: N-ctwo, BULiGL VU wg Czerwonej Księgi Roślin, V wg Czerwonej listy roślin (1), (2), (3) Załącznik II DS

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9
12		Mącznica lekarska <i>Arctostaphylos uva-ursi</i> Wrzosowate [397]	Budy 61d, 62c, 131a, 132g, 143b, 144a, 145a,b Brzoza 122g, 160c Antoniów 267a	występuje płatowo, płaty o różnej powierzchni populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zbieranie w celach leczniczych	występuje głównie na płycie „Małego poligonu”			DANE: N-ctwo, pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin
GATUNKI PODLEGAJĄCE OCHRONIE CZĘŚCIOWEJ									
13		Bielistka siwa <i>Leucobryum glaucum</i> Bielistkowate [29]	Licznie na terenie Nadleśnictwa	występuje płatowo, płaty o różnej powierzchni populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje w drzewostanach z panującą sosną różnych klas wieku głównie na siedliskach borowych			Dane: N-ctwo, pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin
14		Gajnik lśniący <i>Hylocomium splendens</i> Gajnikowate [41]	Licznie na terenie Nadleśnictwa	występuje grupowo lub płatowo, płaty o różnej powierzchni populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje w drzewostanach głównie na siedliskach BMśw			DANE: N-ctwo pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9
15		Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i> Gajnikowate [42]	Występuje licznie w całym Nadleśnictwie, gat. pospolity	występuje łanowo lub płatowo, płaty o różnej powierzchni populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje głównie na siedliskach borowych, niekiedy na siedl. LMśw			DANE: N-ctwo pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin Sposób pozyskiwania: Zbiór ręczny. Zostawić nie mniej niż 75% każdego płata i zbierać nie częściej niż raz na 5 lat w tym samym miejscu.
16		Płonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i> Płonnikowate [82]	Licznie na terenie Nadleśnictwa, gat. częsty	występuje kępowo lub płatowo, płaty o różnej powierzchni populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje głównie na siedliskach wilgotnych i bagiennych			Dane z taksacji 2015, pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin dr R. Krawczyk UMCS
17		Torfowiec błotny <i>Sphagnum palustre</i> Torfowcowate [117]	Licznie na siedliskach wilgotnych i bagiennych w całym Nadleśnictwie	tworzy zwarte płaty zajmujące powierzchnię do kilkudziesięciu metrów kwadratowych populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zakłócenia stosunków wodnych	siedliska wilgotne i bagienne, bagna			DANE: N-ctwo pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin
18		Torfowiec magellański <i>Sphagnum magellanicum</i> Torfowcowate [127]	Budy 173d	występuje nielicznie populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zakłócenia stosunków wodnych	drzewostan sosnowy na siedlisku BMB nad rzeką Jodłówką			DANE: N-ctwo, BULiGL

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9
19		Torowiec kończysty <i>Sphagnum fallax</i> Torfowcowate [149]	Budy 173d	występuje masowo populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zakłócenia stosunków wodnych	drzewostan sosnowy na siedlisku BMb nad rzeką Jodłówką			DANE: N-ctwo BULiGL
20		Widłoząb miotłowy <i>Dicranum scoparium</i> Widłozębnowate [164]	Występuje licznie w całym Nadleśnictwie, gat. pospolity	występuje grupowo oraz płatowo populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje głównie na siedliskach borowych			DANE: N-ctwo BULiGL
21		Widlicz (widłak) spłaszczony <i>Diphasiastrum complanatum</i> Widłakowate [175]	Stawki 46a, Budy 143a, Brzoza 72g, 127d, 128i,o, Nowiny 330i	kępowo na suchszych fragmentach drzewostanów, populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje w drzewostanach sosnowych na siedliskach Bśw, BMśw			DANE: N-ctwo BULiGL
22		Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i> Widłakowate [176]	Gatunek częsty w Obrębie Polygon oraz w południowej części Obrębu Gościeradów	występuje grupowo oraz tworzy zwarte płyty zajmujące powierzchnię do kilkudziesięciu metrów kwadratowych populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje na glebach o odczynie kwaśnym na siedliskach borowych			DANE: N-ctwo pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin
23		Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i> Widłakowate [177]	Występuje licznie w nadleśnictwie, gatunek częsty	występuje łąkowo, kępowo, grupowo oraz tworzy drobne płyty jako składnik runa na rozproszonych stanowiskach populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	Preferuje miejsca umiarkowanie wilgotne i wilgotne, ocienione. Związany z zespołem <i>Qerco-Pinetum</i> .			DANE: N-ctwo pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin
24		Wroniec widlasty (widłak wroniec) <i>Huperzia selago</i> Widłakowate [178]	Stawki 49i	występuje grupowo populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje w drzewostanie z przewagą olszy w wieku 80 lat na siedlisku OI			DANE: N-ctwo BULiGL [V] wg Czerwonej listy roślin

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9
25		Śnieżyczka przebiśnięg <i>Galanthus nivalis</i> Amarylkowate [182]	Borów 369h, 372a,b,c	tworzy drobne kępy populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie, wykopywanie	występuje na siedliskach wilgotnych nad rzeką Sanną			DANE: N-ctwo pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin
26		Goździk piaskowy <i>Dianthus arenarius</i> Goździkowate [194]	Borów 297a, Budy 132g, 144b, Chwałowice 252a, 256b, Antoniów 266b, 267a	występuje pojedynczo i grupowo populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje głównie na polu roboczym poligonu			DANE: N-ctwo pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin
27		Pomocnik baldaszkowy <i>Chimaphila umbellata</i> Gruszyckowate [198]	Borów 319a Brzoza 68d, 69i, 110i	tworzy drobne kępy populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanach na siedliskach BMśw, Bw			DANE: N-ctwo BULiGL
28		Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i> Jaskrowate [202]	Świeciechów 150b	występuje pojedynczo populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanie z przewagą dębu na siedlisku Lśw			DANE: N-ctwo BULiGL
29		Czosnek kątowaty <i>Allium angulosum</i> Liliowate [217]	Chwałowice 253a	stanowisko występowania złożone z ok. 30 osobników populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	eksploatacja poligonu, pożary	występuje na polu roboczym poligonu			DANE: dr R. Krawczyk UMCS V wg Czerwonej listy roślin
30		Groszek wschodniokarpacki <i>Lathyrus laevigatus</i> Motylkowate [221]	Marynopol 202g	występuje pojedynczo populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanie z przewagą sosny w wieku 113 lat na siedlisku Lśw			DANE: N-ctwo BULiGL VU wg listy Kucharczyka

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9
31		Pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły <i>Primula elatior</i> Pierwiosnkowate [231]	Świeciechów 133c	występuje pojedynczo populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanie z przewagą dębu w wieku 60 lat na siedlisku LMśw			DANE: N-ctwo BULiGL
32		Parzydło leśne <i>Aruncus sylvestris</i> Różowate [237]	Dąbrowa 23b, 257b,c, 258a, 278b, Marynopol 190c, 191c,d, 202f, 215c	stanowiska liczą zwykle po kilkadziesiąt osobników populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanach różnych klas wieku na siedliskach Lśw LMśw			DANE: N-ctwo BULiGL
33		Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i> Storzycowate [243]	Kotówka 52c,f, 87b, 98a, Świeciechów 132a,b, Dąbrowa 26b, 37h, 59f, 257b,c, 268b, Marynopol 201c Szkółkarskie Marynopol 174a	występuje pojedynczo lub w małych grupach populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanach różnych klas wieku na siedliskach Lśw LMśw, BMśw			DANE: N-ctwo, pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin
34		Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i> Storzycowate [245]	Kotówka 106a, Marynopol 161a, 184l, 198d	występuje w skupieniach do kilkunastu osobników populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanach różnych klas wieku na siedlisku Lśw			DANE: N-ctwo BULiGL
35		Listera jajowata <i>Listera ovata</i> Storzycowate [249]	Świeciechów 132a,b	występuje pojedynczo lub w małych grupach populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanach z przewagą dębu w wieku 67-75 lat na siedlisku LMśw			DANE: N-ctwo BULiGL
36		Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i> Storzycowate [250]	Dąbrowa 20d, 27a, 28a, Marynopol 167a	występuje pojedynczo lub tworzy małe skupienia osobników populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	Rośnie na miejscach otwartych lub przejściowo ocienionych, na łąkach i śródleśnych polanach			DANE: N-ctwo BULiGL

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9
37		Podkolan zielonawy <i>Platanthera chlorantha</i> Storczykowate [251]	Kotówka 63b, Marynopol 167a, 169b, 170b, 208a, 229h, Irena 238a, 239c	występuje pojedynczo populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	j. w.			DANE: N-ctwo BULiGL
38		Turówka leśna <i>Hierochloë australis</i> Trawy [255]	Świeciechów 117a,c	występuje grupowo, kępowo, populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanach z przewagą sosny w wieku 55 lat na siedli- skach BMśw, LMśw			DANE: N-ctwo BULiGL
39		Naparstnica zwy- czajna <i>Digitalis grandiflora</i> Trędownikowate [260]	Dąbrowa 258a, 259c, 276c	stanowiska zróżnicowane od kilku do kilkunastu osobników populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w miejscach otwartych lub umiarkowanie cienistych na siedliskach LMśw, BMśw			DANE: N-ctwo BULiGL
40		Miodownik melisowa- ty <i>Melittis melissophyl- lum</i> Wargowe [269]	Świeciechów 132a,b, 133a,c, Dąbrowa 20d, 28b	występuje w małych grupach jako składnik runa, populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje na żyźniejszych stanowiskach, siedliska Lśw, LMśw			DANE: N-ctwo BULiGL
41		Wawrzynek wilczęły- ko <i>Daphne mezereum</i> Wawrzynkowate [270]	Występuje pojedynczo na całym obszarze nadleśnictwa głównie na siedliskach laso- wych	występuje pojedynczo jako składnik runa, populacja zmniejsza zasięg dynamika rozwojowa słaba	Zarastanie stano- wisk krzewami, wykopywanie	występuje w drzewostanach różnych klas wieku na sie- dliskach Lśw, LMśw, Lw, LMw			DANE: N-ctwo, pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9
42		Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i> Wrzosowate [271]	Występuje licznie na siedliskach olsów, borów wilgotnych i bagiennych na całym obszarze nadleśnictwa	występuje grupowo, kępowo, łanowo populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie, zakłócenia stosunków wodnych	występuje w drzewostanach różnych klas wieku na siedliskach Ol, Bb, BMb, Bw, BMW oraz na bagnach i nieużytkach			DANE: N-ctwo, pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin
43		Modrzewnica zwyczajna <i>Andromeda polifolia</i> Wrzosowate [278]	Budy 173h	występuje, kępowo – stanowi- sko liczne populacja stabilna dynamika rozwojowa dobra	Zrywanie	występuje w drzewostanie sosnowym w wieku 95 lat na siedlisku Bśw			DANE: N-ctwo BULiGL

[...] – liczba porządkowa z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 16 października 2014r., poz. 1409) Na podstawie art. 48 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013r. poz. 627, z późn. zm.)

(1) – gatunki wymagające ochrony czynnej (w kolumnie Uwagi).

W kolumnie nr 6 w tabelach 43 i 44 zawarto zagrożenia występujące na terenie Nadleśnictwa Gościeradów.

Tabela 44. Wykaz chronionych grzybów, mszaków i porostów na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów (wg wzoru nr 10)

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo – oddziały, poddziały	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
GATUNKI PODLEGAJĄCE OCHRONIE CZĘŚCIOWEJ									
1		Brodaczka kępkowa <i>Usnea hirta</i> Grzyby zlichenizowane (Porosty) [65]	Antoniów 270a, 280a	występuje pojedynczo, populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje na polu roboczym poligonu			DANE: N-ctwo BULiGL VU wg Czerwonej listy roślin
2		Chrobotek leśny <i>Cladonia arbuscula</i> Grzyby zlichenizowane (Porosty) [67]	Występuje licznie na siedliskach Bśw/Bs w całym nadleśnictwie	występuje kępowo, populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	Zbieranie w celach dekoracyjnych	występuje w drzewostanach sosnowych na siedliskach borowych			DANE: N-ctwo pracownia gleboznawcza BULiGL O. Lublin
3		Płucnica islandzka <i>Cetraria islandica</i> Grzyby zlichenizowane (Porosty) [81]	Występuje na siedliskach Bśw/Bs w całym nadleśnictwie	występuje pojedynczo, kępowo populacja stabilna, dynamika rozwojowa dobra	brak	występuje w drzewostanach sosnowych na siedliskach borowych			DANE: N-ctwo BULiGL VU wg Czerwonej listy roślin

[...] – liczba porządkowa z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 16 października 2014 r., poz. 1408). Na podstawie art. 50 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013r. poz. 627, z późn. zm.)

Tabela 45. Wykaz chronionych zwierząt na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów (wg wzoru nr 12)

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pajączaki									
OCHRONA CZĘŚCIOWA									
1		Poskocz krasny <i>Eresus cinnaberinus</i> Pająki załącznik nr 2, poz. [94]	Budy 132g, 144a	obserwowano pojedyncze osobniki	Eksploracja poligonu, pożry	teren pola robowczego poligonu			DANE: N-ctwo
Owady									
OCHRONA ŚCISŁA									
2		Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> Chrząszcze załącznik nr 1, poz. [557]	Irena 234f	brak potwierdzenia żywych pachnic, stwierdzono jedynie odchody larwalne o trudnym do określenia wieku	Utrata siedlisk	Drzewostan dębowo-olchowy w wieku 88 lat			DANE: N-ctwo, (1) Ochrona czynna Zał. II i IV DS gat. o znaczeniu priorytetowym PCKZ ¹⁷ – kat [UV] (gat. wysokiego ryzyka) Występowanie gatunku wymaga potwierdzenia.
3		Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> Motyle załącznik nr 1, poz. [564]	Borów 297d, 298c	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	łąka			DANE: N-ctwo (1) Zał. II i IV DS PCKZ – kat [LR] (gat. niższego ryzyka)

¹⁷ Polska Czerwona Księga Zwierząt

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4		Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i> Motyle załącznik nr 1, poz. [567]	Budy 89Ab,d,k	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	łąka			DANE: dokumentacja PZO Uroczyska Lasów Janowskich (1) Zał. II i IV DS PCKZ – kat [LR] (gat. niższego ryzyka)
5		Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i> Motyle załącznik nr 1, poz. [568]	Irena 219r,s Budy 89Ab,d,k,m,p	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	łąka, rola			DANE: dokumentacja PZO Uroczyska Lasów Janowskich (1) Zał. II i IV DS PCKZ – kat [LR] (gat. niższego ryzyka)
6		Modliszka zwyczajna <i>Mantis religiosa</i> Modliszki załącznik nr 1, poz. [582]	Irena 305f Budy 131a, 132g, 143b, 144a,b, 145a,b	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	drzewostan sosnowy na siedl. Bs oraz teren małego poligonu			DANE: N-ctwo PCKZ – kat [EN] (gat. bardzo wysokiego ryzyka)
		Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> Ważki załącznik nr 1, poz. [588]	Stawki 35l Budy 91f	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	bagno			DANE: dokumentacja PZO Uroczyska Lasów Janowskich (1) Zał. II i IV DS
OCHRONA CZĘŚCIOWA									
7		Tęcznik liszkarz <i>Calosoma sycophanta</i> Chrząszcze załącznik nr 2, poz. [109]	Marynopol 192f	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	drzewostan sosnowy w wieku 39 lat na siedl. LMśw			DANE: N-ctwo dr K. Pałka UMCS

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8		Skalnik alcyona <i>Hipparchia alcyone</i> Motyle załącznik nr 2, poz. [195]	Budy 143b, 144b, Chwałowice 257b	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	gatunek związany z kostrzewą			DANE: dr K. Pałka UMCS
9		Pasyn lucylla <i>Neptis rivularis</i> Motyle załącznik nr 2, poz. [197]	Nowiny 326d, 327i, 335h, 336n, 340a, 344h, 345d	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	gatunek związany z tawułą bawoliną			DANE: N-ctwo dr K. Pałka UMCS
Płazy									
OCHRONA ŚCISŁA									
10		Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> Płazy bezogonowe załącznik nr 1, poz. [485]	Świeciechów 118c, 147a, Nowiny 352s	występuje pojedynczo na podmokłych siedliskach i w pobliżu zbiorników wodnych	Ryzyko wyschnięcia części zbiorników astatycznych przed pełnym zakończeniem okresu rozwoju płazów	śródleśne bagna, stawy i zbiorniki wodne			DANE: N-ctwo dokumentacja PZO Uroczyska Lasów Janowskich (1) Ochrona czynna Zał. II i IV DS
11		Ropucha zielona <i>Pseudepidelā viridis</i> (<i>Bufo viridis</i>) Płazy bezogonowe załącznik nr 1, poz. [488]	Kotówka 33a, 34a, 35a	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	drzewostany różnych klas wieku na siedlisku Lśw			DANE: N-ctwo dane z taksacji 2015 (1) Ochrona czynna
12		Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i> Płazy bezogonowe załącznik nr 1, poz. [489]	Kotówka 33a, 34a, 35a	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	drzewostany różnych klas wieku na siedlisku Lśw			DANE: N-ctwo dane z taksacji 2015 (1) Ochrona czynna

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13		Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> Płazy ogoniaste załącznik nr 1, poz. [494]	Świeciechów 118c, 147a, Stawki 13f, 35l	obserwowano pojedyncze osobniki	zakłócenia stosunków wodnych	wilgotne lasy liściaste, torfowiska oraz bagna			DANE: N-ctwo, dokumentacja PZO Uroczyska Lasów Janowskich (1) Ochrona czynna Zał. II i IV DS PCKZ – kat [NT] (gat. niższego ryzyka)
OCHRONA CZĘŚCIOWA									
14		Ropucha szara <i>Bufo bufo</i> Płazy bezogonowe załącznik nr 2, poz. [37]	Kotówka 33a, 34a, 35a	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	drzewostany różnych klas wieku na siedlisku Lśw			DANE: N-ctwo dane z taksacji 2015 (1) Ochrona czynna
Gady									
OCHRONA ŚCISŁA									
15		Gniewosz plamisty <i>Coronella austriaca</i> Łuskonośne załącznik nr 1, poz. [480] załącznik nr 4, poz. [27]	Brzoza 139i, 150c, 160c, 161b Budy 156a,	obserwowano pojedyncze osobniki	Ruch pojazdów na drogach	występuje w leśnictwach Brzoza i Budy w okolicach małego poligonu			DANE: N-ctwo (1) Ochrona czynna PCKZ – kat [VU] (gat. wysokiego ryzyka)
OCHRONA CZĘŚCIOWA									
16		Padalec zwyczajny <i>Anguis fragilis</i> Łuskonośne załącznik nr 2, poz. [32]	Występuje na całym obszarze nadleśnictwa	obserwowano pojedyncze osobniki	Ruch pojazdów na drogach	drzewostany różnych klas wieku na siedliskach BMśw, BMw, LMśw			DANE: N-ctwo (1)

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
17		Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i> Łuskonośne załącznik nr 2, poz. [33]	Występuje na całym obszarze nadleśnictwa	obserwowano pojedyncze osobniki	Ruch pojazdów na drogach	drzewostany różnych klas wieku na różnych siedliskach, obrzeża lasów			DANE: N-ctwo (1)
18		Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i> Łuskonośne załącznik nr 2, poz. [34]	Występuje na całym obszarze nadleśnictwa	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	drzewostany różnych klas wieku na siedliskach BMśw, BMw, LMśw			DANE: N-ctwo (1)
19		Jaszczurka żyworodna <i>Zootoca vivipara</i> Łuskonośne załącznik nr 2, poz. [35]	Irena 234i, 242d,I, 243a	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	drzewostany różnych klas wieku na siedliskach BMśw, BMw, LMśw			DANE: N-ctwo (1)
20		Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i> Łuskonośne załącznik nr 2, poz. [36]	Irena 234i, 242d,I, 243a Stawki 36i Brzoza 86a	obserwowano pojedyncze osobniki	Ruch pojazdów na drogach	drzewostany różnych klas wieku na siedliskach BMśw, BMw, LMśw			DANE: N-ctwo (1), (4)
Ptaki									
OCHRONA ŚCISŁA									
21		Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> Brodzące załącznik nr 1, poz. [228] załącznik nr 4, poz. [9]	Szczegółowa lokalizacja zamieszczona w załączniku do „Programu...” – „Wykaz stref ochronnych w Nadleśnictwie Gościeradów” leśnictwo Marynopol – 1 strefa ochronna leśnictwo Chwałowice – 1 strefa ochronna leśnictwo Nowiny – 2 strefy ochronne	W lasach obfitujących w bagna. Bardzo nieliczny ptak lęgowy Status – L	Niepokojenie przy gniazdach.	Podmokłe, lasy. Gnieździ się nielicznie w znacznym rozproszeniu, gniazda dość wysoko na drzewie w głębi lasu.	Utrzymać ochronę strefową w otoczeniu gniazd.		DANE: N-ctwo (2), (3) Zał. I DP
22		Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i> Szponiaste załącznik nr 1, poz. [253]	Szczegółowa lokalizacja zamieszczona w załączniku do „Programu...” – „Wykaz stref ochronnych w Nadleśnictwie Gościeradów”	W lasach otoczonych łąkami i zbiornikami wody. Bardzo nieliczny ptak	Niepokojenie przy gniazdach	Gniazda usłane z gałęzi w koronach wysokich drzew	Utrzymać ochronę strefową w otoczeniu		DANE: N-ctwo wg PCKZ kat. LC

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		załącznik nr 4, poz. [13]	leśnictwo Nowiny – 1 strefa ochronna	lęgowy. Status – L			gniazd.		(2), (3), Ochrona czynna Zał. I DP
23		Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> Szponiaste załącznik nr 1, poz. [267] załącznik nr 4, poz. [17]	Szczegółowa lokalizacja zamieszczona w załączniku do „Programu...” – „Wykaz stref ochronnych w Nadleśnictwie Gościeradów” leśnictwo Świeciechów – 1 strefa ochronna leśnictwo Irena – 1 strefa ochronna leśnictwo Budy – 1 strefa ochronna leśnictwo Nowiny – 1 strefa ochronna	Starodrzewy w pobliżu dużych, otwartych zbiorników wodnych Status – L	Niepokojenie przy gniazdach, zanieczyszczenie środowiska zwłaszcza wód	Gnieździ się nielicznie w znacznym rozproszeniu, gniazda dość wysoko na drzewie w pobliżu pnia	Utrzymać ochronę strefową w otoczeniu gniazd		DANE: N-ctwo (2), (3) wg PCKZ kat. LC (1), (2) Zał. I DP
24		Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i> Lelkowe załącznik nr 1, poz. [105]	Stawki 32c,h, 41c,f, 42a,b, 55b,d, 56a, 57c, Budy 61c,d, 62a, 77c,d, 131a, 132g, 133d, 143b, 144a, 145a, 146d, 156c, 157k, 158c, Brzoza 78d, 98b, 100h, 111c, 112l, 113l, 127f, 129d, 139d, 140f, 141c, 150c, 160a, 161c, Chwałowice 212g, 217f, 218b, 219b, 224a, 225c, 227h, 240d, 241b, 242a,b, 243b, 244b, 245a,b, 246a,c, 247g, 248b,d, 251b, 252a, 253a, 254a, 255a, 257a, 258a,d, Antoniów 263a,b, 264a,b,g, 265a, 266a, 267a, 270a, 271a, 278d,f, 279b, 280a, 281b,d, 282a, 283a,b,d, 284a, 293b,c,h,i, 294f, 296b, 297b, 304b, 307a, 309b, Nowiny 318a, 329b, 330a	obserwowano pojedyncze osobniki	Eksploatacja poligonu, pożry	Obserwowany głównie na obszarze poligonu wojskowego oraz na zrębach i uprawach			DANE: N-ctwo Projekt PZO PLB Lasy Janowskie (2) Zał. I DP
25		Samotnik <i>Tringa ochropus</i> Siewkowe załącznik nr 1, poz. [167]	Borów 315d	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	Obserwowany w drzewostanie z przewagą olszy na siedl. Lw			DANE: N-ctwo (2) (3)

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
26		Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> Kraskowe załącznik nr 1, poz. [299]	Borów 300a, 312c, 314b, 315d, 368h, 371j	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	Obserwowany w okolicach stawów hodowlanych i cieków wodnych na skraju lasu			DANE: N-ctwo (2) Zał. I DP
27		Dudek <i>Upupa epops</i> Dzioborożcowe załącznik nr 1, poz. [286]	Dąbrowa 265g Brzoza 71j	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	Obserwowany na skraju w drzewostanu dębowego II klasy wieku na siedlisku Lśw			DANE: N-ctwo (2)
28		Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i> Szponiaste załącznik nr 1, poz. [265]	Dąbrowa 19b Nowiny 330c	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	Drzewostany z przewagą sosny na siedliskach LMśw i Bśw			DANE: N-ctwo (2) (3)
29		Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i> Szponiaste załącznik nr 1, poz. [247]	Borów 315j Brzoza 73d	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	Drzewostany z przewagą olszy oraz sosny na siedliskach wilgotnych			DANE: N-ctwo (2) (3) Zał. I DP
30		Pustułka <i>Falco tinnunculus</i> Sokołowe załącznik nr 1, poz. [302]	Świeciechów 155d Chwałowice 214f, 274d	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	Drzewostany z przewagą sosny na siedliskach wilgotnych			DANE: N-ctwo (2)
31		Żuraw <i>Grus grus</i> Żurawiowe załącznik nr 1, poz. [117]	Stawki 35l, 46f, 51k, Antoniów 296b	obserwowano pojedyncze osobniki	Penetracja ludności. Drapieżniki.	Obserwowany na skraju drzewostanów w pobliżu nieużytków			DANE: Inwent 2006/7 (2) Zał. I DP
32		Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i> Wróblowe załącznik nr 1, poz. [451]	Marynopol 179a	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	Obserwowana w drzewostanie z przewagą jodły VII klasy wieku na siedlisku Lśw			DANE: N-ctwo (2) Zał. I DP

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
33		Dzięciol czarny <i>Dryocopus martius</i> Dzięciolowe załącznik nr 1, poz. [290]	Stawki 35b, 48a, 50b, 52c, Budy 102b, 155c, 158c, 167b, Brzoza 80f, 129f, 140a, Chwałowice 218g, 234g, 261j, 273k, Nowiny 320f, 323a, 335f	obserwowano pojedyncze osobniki	Utrata siedlisk	Obserwowany w drzewostanach z przewagą sosny starszych klas wieku głównie na siedliskach borowych			DANE: N-ctwo Projekt PZO PLB Lasy Janowskie (2) Zał. I DP
34		Dzięciol zielonosiwy <i>Picus canus</i> Dzięciolowe załącznik nr 1, poz. [288]	Stawki 32Al, 49j, Budy 119a, Antoniów 310i, Nowiny 334i, 345b	obserwowano pojedyncze osobniki	Utrata siedlisk	Obserwowany w drzewostanach głównie z przewagą olszy różnych klas wieku na siedliskach wilgotnych			DANE: N-ctwo Projekt PZO PLB Lasy Janowskie (2) Zał. I DP
35		Włochatka <i>Aegolius funereus</i> Sowy załącznik nr 1, poz. [277]	Budy 163d	obserwowano pojedyncze osobniki gatunek notowany w les. Stawki przeniół się na północ, obecnie obserwowany jest na terenie lasów prywatnych	usuwanie martwych i umierających drzew	Drzewostan z przewagą sosny V klasy wieku na siedlisku borowym			DANE: Projekt PZO PLB Lasy Janowskie (2) (3) Zał. I DP
36		Uszatka <i>Asio otus</i> Sowy załącznik nr 1, poz. [279]	Budy 155c, 156a Brzoza 150g, 160c	obserwowano pojedyncze osobniki	usuwanie martwych i umierających drzew	Drzewostany z przewagą sosny różnych klas wieku głównie na siedliskach borowych			DANE: N-ctwo (2)
37		Puszczyk <i>Strix aluco</i> Sowy załącznik nr 1, poz. [281]	Irena 217d, 218f	obserwowano pojedyncze osobniki	usuwanie martwych i umierających drzew	Drzewostany z przewagą olszy na siedlisku Lw			DANE: N-ctwo (2)

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ssaki									
Ochrona ścisła									
38		Wilk <i>Canis lupus</i> Drapieżne załącznik nr 1, poz. [3] załącznik nr 4, poz. [1]	Występuje na całym obszarze nadleśnictwa	pojedyncze obserwacje na całym obszarze nadleśnictwa liczebność określono na kilka (do 8)	brak	zwarte kompleksy leśne, teren pola roboczego poligonu			DANE: N-ctwo, dokumentacja PZO Uroczyska Lasów Janowskich, materiały nadleśnictwa dot. obserwacji wilka wg PCKZ kat. NT (1), (2) Zał. II i IV DS gat. priorytetowy
Ochrona częściowa									
39		Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> Gryzonie załącznik nr 2, poz. [6] załącznik nr 3, poz. [1]	Borów 373d, Irena 299l, 306p Stawki 28m, 32Ah,j, 35l, 47c, 48c,f, 49j Brzoza 69b,d, 72b, 91b Nowiny 346c	liczne obserwacje nad ciekami wodnymi i rowami melioracyjnymi dynamika rozwojowa bardzo dobra	brak	łaki, rowy melioracyjne, ciek wodne, bagna, grunty do nat. sukcesji, grunty objęte szczególną ochroną, Bw, Bb, LMw, LMb,			DANE: N-ctwo (1) Zał. II DS
40		Wydra <i>Lutra lutra</i> Drapieżne załącznik nr 2, poz. [3]	Irena 299l, 306p Nowiny 346c	obserwowano pojedyncze osobniki	brak	row melioracyjny, grunt do nat. sukcesji siedl. LMb			DANE: N-ctwo (1) Zał. II DS

Zał. ... DP, Zał. ... DS – gatunki „naturowe” * - gatunki priorytetowe

Polska Czerwona Księga Zwierząt: EX – całkowicie wymarłe, EXP – zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe, CR – skrajnie zagrożone, EN – bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone, VU – wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie, NT – niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia, LC – nie wykazujące regresu populacyjnego

[...] – liczba porządkowa z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 7 października 2014r., poz. 1348) Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478)

- (1) – gat. których dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 2,
- (2) – gat. których dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 3,
- (3) – gat. których dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 4.

W trakcie trwania prac taksacyjnych rejestrowano występowanie gatunków chronionych oraz weryfikowano ich lokalizację.

Różnica w lokalizacji występowania gatunków (wydzielenie, leśnictwo) wobec poprzedniego POP wynika ze zmian literacji wydzielen powstajej po pracach taksacyjnych.

O bogactwie faunistycznym Nadleśnictwa Gościeradów decyduje w znacznej mierze położenie, a w szczególności występowanie środowisk bogatych pod względem przyrodniczym. Bardzo dużą rolę odgrywają tu kompleksy leśne, a także 6 rzek: Wisła, Sanna, Karasiówka, Tuczyn, Jodłówka i Bukowa, kompleksy stawów hodowlanych i zbiorniki wodne oraz rolniczy charakter znacznego obszaru znajdującego się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

Na podstawie opracowań *Powszechnych Inwentaryzacji Przyrodniczych gmin* w granicach Nadleśnictwa Gościeradów stwierdzono występowanie bardzo wielu gatunków ptaków, gadów, płazów i ssaków. Najliczniej reprezentowane i najlepiej poznane są ptaki, ze względu na dużą liczbę gatunków oraz jawny tryb życia. Informacje o występowaniu poszczególnych gatunków zebrane bezpośrednio w terenie uzupełniono o wszelkie dostępne materiały zebrane przez różnych autorów w latach poprzednich.

Fauna nadleśnictwa charakteryzuje się obecnością szeregu chronionych, rzadkich, zagrożonych i innych interesujących gatunków zwierząt.

Wykaz chronionych i rzadkich zwierząt występujących na terenie Nadleśnictwa Gościeradów, dla których nie zidentyfikowano konkretnych miejsc występowania lub występują licznie i nie jest możliwe przywiązanie ich występowania do konkretnego wydzielienia leśnego. Wykaz sporządzono na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo Gościeradów, RDOŚ w Lublinie, RDOŚ w Rzeszowie, samorządy terytorialne, organizacje i stowarzyszenia ekologiczne, pracowników BULiGL.

Tabela 46. Lista owadów, płazów i gadów występujących w zasięgu nadleśnictwa bez lokalizacji.

Lp	Nazwa gatunkowa	
	polska	łacińska
Owady		
Ochrona częściowa		
1	Trzmiele	<i>Bombus spp.</i>
2	Biegacze	<i>Carabus spp.</i>
Płazy		
Ochrona ścisła		
1	Ropucha paskówka	<i>Bufo calamita</i>
2	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>
3	Rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>
4	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>
Ochrona częściowa		
5	Żaba jeziorkowa	<i>Rana lessonae</i>
6	Żaba wodna	<i>Rana esculenta</i>
7	Żaba śmieszka	<i>Rana ridibunda</i>
8	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>
Gady		
Ochrona częściowa		
1	Padalec zwyczajny	<i>Anquis fragilis</i>
2	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>
3	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>
4	Jaszczurka żyworodna	<i>Lacerta vivipara</i>

Najbardziej skutecznymi metodami ochrony płazów jest utrzymywanie właściwej retencji wodnej, ograniczanie chemizacji i zanieczyszczenia środowiska w wyniku intensywnej gospodarki rolnej, ograniczanie naturalnych barier migracji (ruchliwe szosy bez przepustów).

Poniżej przedstawiono wykaz chronionych gatunków ptaków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów.

Tabela 47. Chronione gatunki ptaków występujące na terenie nadleśnictwa bez lokalizacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1	Perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
2	Perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>
3	Perkoz rdzawoszyi	<i>Podiceps grisegena</i>
4	Bąk	<i>Botaurus stellaris</i>
5	Bączek	<i>Ixobrychus minutus</i>
6	Czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>
7	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>
8	Łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>
9	Krakwa	<i>Anas strepera</i>
10	Gęgawa	<i>Anser anser</i>
11	Cyranka	<i>Anas querquedula</i>
12	Czernica	<i>Athya fuligula</i>
13	Błotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>
14	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>
15	Krogulec	<i>Accipiter nisus</i>
16	Myszołów	<i>Buteo buteo</i>
17	Kobuz	<i>Falco subbuteo</i>
18	Przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>
19	Zielonka	<i>Porzana parva</i>
20	Wodnik	<i>Rallus aquaticus</i>
21	Derkacz	<i>Crex crex</i>
22	Kokoszka	<i>Gallinula chloropus</i>
23	Grzywacz	<i>Columba palumbus</i>
24	Siniak	<i>Columba oenas</i>
25	Turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>
26	Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>
27	Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>
28	Pójdźka	<i>Athene noctua</i>
29	Jerzyk	<i>Apus apus</i>
30	Krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>
31	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>
32	Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>
33	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>
34	Dzięcioł białoszyi	<i>Dendrocopos syriacus</i>
35	Dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>
36	Lerka	<i>Lullula arborea</i>
37	Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>
38	Pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>
39	Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>
40	Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>
41	Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>
42	Słowik szary	<i>Luscinia luscinia</i>
43	Podróżniczek	<i>Luscinia svecica</i>
44	Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
45	Pokląska	<i>Saxicola rubetra</i>
46	Kląskawka	<i>Saxicola rubicola</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
47	Białorzytka	<i>Oenanthe oenanthe</i>
48	Kos	<i>Turdus merula</i>
49	Kwiczol	<i>Turdus pilaris</i>
50	Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>
51	Dzwoniec	<i>Chloris chloris</i>
52	Paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>
53	Strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>
54	Rokitniczka	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
55	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>
56	Piegża	<i>Sylvia curruca</i>
57	Cierniówka	<i>Sylvia communis</i>
58	Gajówka	<i>Sylvia borin</i>
59	Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>
60	Świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
61	Trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
62	Trzciniczek	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>
63	Pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>
64	Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>
65	Mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>
66	Muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>
67	Muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>
68	Raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>
69	Czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>
70	Czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>
71	Sosnówka	<i>Periparus ater</i>
72	Modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>
73	Bogatka	<i>Parus major</i>
74	Pelzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>
75	Remiz	<i>Remiz pendulinus</i>
76	Srokosz	<i>Lanius excubitor</i>
77	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>
78	Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>
79	Sroka	<i>Pica pica</i>
80	Kawka	<i>Corvus monedula</i>
81	Gawron	<i>Corvus frugilegus</i>
82	Czarnowron	<i>Corvus corone</i>
83	Kruk	<i>Corvus corax</i>
84	Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>
85	Wróbel	<i>Passer domesticus</i>
86	Mazurek	<i>Passer montanus</i>
87	Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>
88	Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>
89	Czyż	<i>Carduelis spinus</i>
90	Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>
91	Makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>
92	Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>
93	Potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>
94	Potrzuszcz	<i>Emberiza calandra</i>

Tabela 48. Chronione gatunki ssaków występujące na terenie nadleśnictwa bez lokalizacji

Lp.	Nazwa gatunkowa	
	polska	łacińska
Ssaki		
Ochrona ścisła		
1	Nietoperze	<i>Chiroptera</i>
2	Orzesznica	<i>Muscardinus avellanarius</i>
Ochrona częściowa		
1	Jeż wschodni	<i>Erinaceus romanicus</i>
2	Ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>
3	Ryjówka malutka	<i>Sorex minutus</i>
4	Zębielek białawy	<i>Crocidura leucodon</i>
5	Rzęsorek rzeczek	<i>Neomys fodiens</i>
6	Wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>
7	Popielica	<i>Glis glis</i>
8	Łasica	<i>Mustela nivalis</i>
9	Kret europejski	<i>Talpa europaea</i>
10	Badyłarka	<i>Micromys minutus</i>
11	Mysz zaroślowa	<i>Apodemus microps</i>
12	Karczownik ziemnowodny	<i>Arvicola terrestris</i>

4 Walory przyrodniczo-leśne

4.1 Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego

4.1.1 Rzeźba terenu

Szczegółowy opis geomorfologii został zamieszczony w Opisie ogólnym lasów Nadleśnictwa Gościeradów (elaborat urzędniowy - rozdział „Rzeźba terenu”).

4.1.2 Warunki klimatyczne

Szczegółowy opis warunków klimatycznych został zamieszczony w Opisie ogólnym lasów Nadleśnictwa Gościeradów (elaborat urzędniowy - rozdział „Warunki klimatyczne”).

4.1.3 Ogólna charakterystyka gleb

Szczegółowy opis gleb występujących w nadleśnictwie znajduje się w Operacie glebowo-siedliskowym dla Nadleśnictwa Gościeradów wykonanego przez BULiGL Oddział w Lublinie wg stanu na 1.01.2005 r. oraz aneksu do tego opracowania – stan 1.01.2016 r.

Tabela 49. Zestawienie typów gleb wg wydziałów leśnych w Nadleśnictwie Gościeradów (pow. leśna zalesiona i niezalesiona razem)

Podtyp gleby	Obręb GOŚCIERADÓW		Obręb POLIGON		Nadleśnictwo Gościeradów	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Razem Arenosole	23,72	38,8	37,48	61,2	61,20	1,1
Razem Rędziny	697,08	100,0			697,08	4,5
Razem Gleby brunatne	1243,24	98,0	25,62	2,0	1268,86	7,6
Razem Gleby płowe	1469,43	100,0			1469,43	8,7
Razem Gleby rdzawe	4289,33	60,1	2845,56	39,9	7134,89	39,0
Razem Gleby bielcowe	943,93	21,3	3487,55	78,7	4431,48	24,5
Razem Gleby gruntowo-glejowe	185,90	24,1	584,75	75,9	770,65	4,9
Razem Gleby opadowo-glejowe	31,59	77,1	9,40	22,9	40,99	1,0
Razem Gleby torfowe	25,70	3,6	693,14	96,4	718,84	4,6
Razem Gleby murszowe			8,95	100,0	8,95	0,7
Razem Gleby murszowate	20,86	16,4	106,05	83,6	126,91	1,5
Razem Mady rzeczne	21,15	72,6	7,97	27,4	29,12	1,0
Razem Gleby deluwialne	33,04	100,0			33,04	0,9
Razem grunty leśne	8984,97	53,5	7806,47	46,5	16791,44	89,8
Grunty nieleśne i leśne związane z gospodarką leśną	380,32	20,0	1517,44	80,0	1897,76	10,2
Łącznie	9365,29	50,1	9323,91	49,9	18689,20	100,0

4.1.4 Warunki hydrologiczne

Wody płynące

Głównym elementem hydrologicznym Nadleśnictwa Gościeradów jest rzeka Wisła z jej prawymi dopływami takimi jak: San i Sanna z Karasiówką i Tuczyńcem, Starochocka, potok Jodłówka i Złodziejka.

Rzeka Wisła

Rzeka stanowi naturalną zachodnią granicę Nadleśnictwa Gościeradów. Przyjmuje prawobrzeżne dopływy leżące w granicach terytorialnego działania nadleśnictwa: San i Sanny. Po przyjęciu Sanu Wisła jest już dużą rzeką. Wisła zachowała cechy rzeki dzięki ze zmieniającym się z roku na rok przebiegiem koryta oraz pojawiającymi się i znikającymi łachami piaszczystymi i wyspami. Szybkość nurtu w korycie pod Annopolem wynosi 5,5 km/h, wahanie wodospadu w ciągu roku ok. 3 m. Średni stan wody pod Annopolem wynosi 375 cm.

[www.clab.com.pl/regionalista/przyroda.htm]

Uroczy krajobraz doliny Wisły tworzy szeroka wstęga rzeki z licznymi piaszczystymi łachami, otulona roślinnością łągową zajmującą miejscami rozległą terasę zalewową. Najatrakcyjniejszy jest odcinek Wisły w rejonie ujścia Sanny (wsi Opoka i Opoczka), gdzie w skarpach odsłaniają się skały okresu górnej kredy (opoki). Dolina Wisły mimo częściowego przekształcenia zachowała wiele elementów naturalnych jak rozlewiska i starorzecza, pozostałości łągów nadrzecznych o charakterze naturalnym, wyspy o różnym stadium rozwoju i udziale roślinności – od piaszczystych ławic, często zmieniających swe położenie w nurcie rzeki i praktycznie pozbawionych roślinności aż do stałych, wieloletnich wysp, porośniętych zbiorowiskami roślinności drzewiastej.

Wysokie walory krajobrazowe doliny Wisły, bogactwo rzadkiej fauny i osobliwości flory, mogą stać się podstawą do utworzenia Parku Krajobrazowego Środkowej Wisły. [Powszechna Inwentaryzacja Przyrodnicza gminy Annopol]

Rzeka Sanna

Największym dopływem Wisły, zbierającym wody z lasów Nadleśnictwa Gościeradów jest Sanna, która wpada do Wisły na 295,2 km jej biegu.

Sanna zaczyna się źródłami w Wierchowiskach na terenie Roztocza Zachodniego. Najwyższe źródło położone jest na wysokości 225 m. n.p.m. W górnym biegu rzeka płynie głęboką doliną, do której uchodzą z obu stron liczne suche formy erozyjne. W Modliborzycach, gdzie zmienia się kierunek z SW na równoleżnikowy, otrzymuje maleńki dopływ, Lutynkę (2,2 km długości) odznaczający się wyjątkowo dużą ilością wypływów wody podziemnej. Wśród źródeł wyróżnia się wywierzyisko, w dnie stawu we wsi Lute, największy wypływ w dorzeczu Sanny i jeden z największych na międzyrzeczu Wisły i Bugu. Cztery kilometry dalej uchodzi do Sanny Stanianka (64,8 km²). Stąd do Zaklikowa Sanna płynie wzdłuż krawędzi Wyżyny Lubelskiej. Dolina wykorzystana jest na stawy rybne, stanowi granicę między pasem Wyżyn Środkowopolskich i Zapadliskiem Podkarpackim. W Zaklikowie Sanna oddala się od krawędzi, (która biegnie ku WNW) i płynie przez piaszczyste,

zwydmione tereny Kotliny Sandomierskiej. Rzeka silnie meandruje, tylko w dolnym odcinku koryto zostało uregulowane. Na 8 km biegu do Sanny wpada Karasiówka, a na 6,9 km Tuczyn. Dawniej Sanna poniżej Kosina dzieliła się na dwa ramiona. Obecnie czynne jest tylko prawe ramie. Lewe zwane Starą Sanną istnieje jako starorzecze. W ujściowym odcinku dno doliny jest zabagnione. Sanna uchodzi do Wisły na wysokości 134,5 m. n.p.m. Różnica wysokości źródeł i ujścia to ok. 91 m., co przy długości rzeki 51,3 km daje średni spadek 1,77‰. Rzeka nie jest kontrolowana, jej średni przepływ szacuje się na 3,8 m³/s.

Rzeka San

Rzeka stanowi naturalną południową granicę Nadleśnictwa Gościeradów. Jej prawy dopływ – Bukowa, tylko na niewielkim odcinku, znajduje się w zasięgu terytorialnego działania nadleśnictwa.

Rzeka Tuczyn

Początek bierze w okolicy Olbęcina. W źródłach w Olbęcinie woda wypływająca z gruntu i wietrzeli opoki ma niską temperaturę ok. 8 C, co znalazło odbicie w lokalnej nazwie małego dopływu "Zimne wody". Dolina na wielu odcinkach jest podmokła. Charakteryzuje się bystrym i zimnym nurtem. Jej brzegowi niemal na całej długości towarzyszą kaskady i źródła. Karasiówka, Tuczyn, Jędrzejówka to niewielkie strugi, o reżimie śnieżno - deszczowym (maksyma przepływów roztopowe i jesiennych opadów). Wpada do Sanny na jej 6,9 km. Zlewnia 150,0 km². Odpływ roczny w profilu Mniszek wyniósł w 1991 – 0,358 m³/s. [Michalczyk 1993]. Atrakcyjny przyrodniczo jest zespół stawów rybnych w Wólce Szczeckiej oraz zalew wody w Mniszku-Kozłowie z elektrownią wodną jedyną na terenie gminy. Te dwa największe dopływy sięgają swoimi głęboko wciętymi dolinami daleko w granice Wzniesień Urzędowskich. Oba charakteryzują się licznymi źródłami dolinowymi w wyżynnej części biegu. Odcinki nizinne – długi Karasiówki, która po opuszczeniu Wyżyny Lubelskiej płynie równoległe do Sanny i krótki Tuczn – są pozbawione źródeł. W obrębie wyżyny zlewnia zbudowana jest z wapieni i margli kredowych, przykrytych miejscami cienką warstwą lesu, w dolinie Wisły zaś – z piasków tarasowych.

Rzeka Karasiówka

Początek bierze ze stawów w Rzeczycy Księżej. W okolicy Węglina przyjmuje prawostronny dopływ Trzydnicką. W Zdziechowicach przekracza strefę krawędziową i zmienia przy tym kierunek z północnego na zachodni. Od tego miejsca wkracza na teren Niziny Sandomierskiej. Część dorzecza Karasiówki położona na Wzniesieniach Urzędowskich ma taką samą budowę geologiczną do opisanej zlewni górnej Sanny. Dolną część dorzecza budują piaski akumulacji rzecznej. W dnie doliny rozległe łąki. Na 8 km biegu (od ujścia) do Sanny wpada Karasiówka (155,5 km²). Przez Kanał Białe Ługi i stawy w okolicy Wólki Szczeckiej i Borowa łączy się z Sanną. Karasiówka podobnie jak Tuczn jest rzeką o reżimie śnieżno - deszczowym (maksyma przepływów roztopowe i jesiennych opadów).

Rzeka Jodłówka

Wypływa ze stawów położonych wśród lasów na południe od miejscowości Irena. Płyne w kierunku południowo-zachodnim, poprzez obszary leśne zachodniej części obrębu Zaklików. Po opuszczeniu lasów zasila stawy w okolicy Woli Rzeczyckiej, gdzie łączy się ze Złodziejką.

Rzeka Złodziejka

Złodziejka wypływa ze stawów na północ od miejscowości Lipa. Ponad połowę zlewni zajmują lasy. Lewobrzeżny dział wodny przecina obszary podmokłe. Złodziejka odprowadza wody powierzchniowe ze wschodniej części obr. Zaklików. Na jej trasie przepływu występują liczne stawy i podmokłości.

Wody stojące

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów znajdują się liczne kompleksy stawów hodowlanych, w tym w obrębie Zaklików stanowią one dużą enklawę wśród lasów.

Tabela 50. Stawy rybne na obszarze Nadleśnictwa Gościeradów

Lp	Miejscowość	Pow. ha	Dorzecze
1.	Wola Rzeczycka	70	Złodziejka
2.	Lipa	110	Złodziejka
3.	Zaklików	50	Sanna
4.	Zaklików-Rybakówka	120	Jodłówka
5.	Liśnik Duży	10	Tuczyn
6.	Wólka Szczeka	135	Karasiówka
7.	Gościeradów	6	Tuczyn

4.1.5 Zestawienie obszarów wodno-torfowiskowych

Tabela 51. Zestawienie obszarów wodno-torfowiskowych w Nadleśnictwie Gościeradów

Grunty do specjalnej ochrony Śródleśne bagna „nieliterowane” [ha]	Bagna (nieużytki) [ha]	Zbiorniki wodne [ha]
Obręb Gościeradów		
9,98	0,70	0,00
Obręb Poligon		
95,73	44,94	0,78
Razem Nadleśnictwo Gościeradów		
105,71	45,64	0,78

Szczegółowa lokalizacja oraz opis bagien znajduje się w opisach taksacyjnych dla poszczególnych obrębów leśnych. Na obszarach tych nie przewiduje się prowadzenia żadnych czynności gospodarczych, w tym związanych z melioracjami wodnymi. Powierzchnie te stanowią naturalne rezerwuary wody w drzewostanach, które zwiększają vitalność ekosystemów leśnych. Bagna śródlęgowe pozostawia się do zachowania w stanie zbliżonym do naturalnego.

4.1.6 Leśne obszary cenne przyrodniczo

Kryteria wyznaczania obszarów cennych przyrodniczo w **Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (PGLLP)** mają na celu identyfikację i ochronę terenów o szczególnej wartości przyrodniczej. Służą one do wskazania lasów o wysokiej bioróżnorodności, unikalnych siedlisk, czy obszarów kluczowych dla ochrony rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Cel wyznaczania obszarów cennych przyrodniczo w PGLLP:

1. **Ochrona bioróżnorodności** – zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych oraz siedlisk gatunków chronionych.
2. **Zrównoważona gospodarka leśna** – uwzględnienie wartości przyrodniczych w planowaniu gospodarki leśnej.
3. **Spełnienie zobowiązań międzynarodowych** – realizacja polityki ochrony przyrody zgodnie z dyrektywami UE i innymi regulacjami.
4. **Wspieranie badań i edukacji ekologicznej** – ułatwienie prowadzenia badań naukowych oraz promowanie wiedzy o ochronie przyrody.

Tabela 52. Kryteria wyznaczania obszarów cennych przyrodniczo

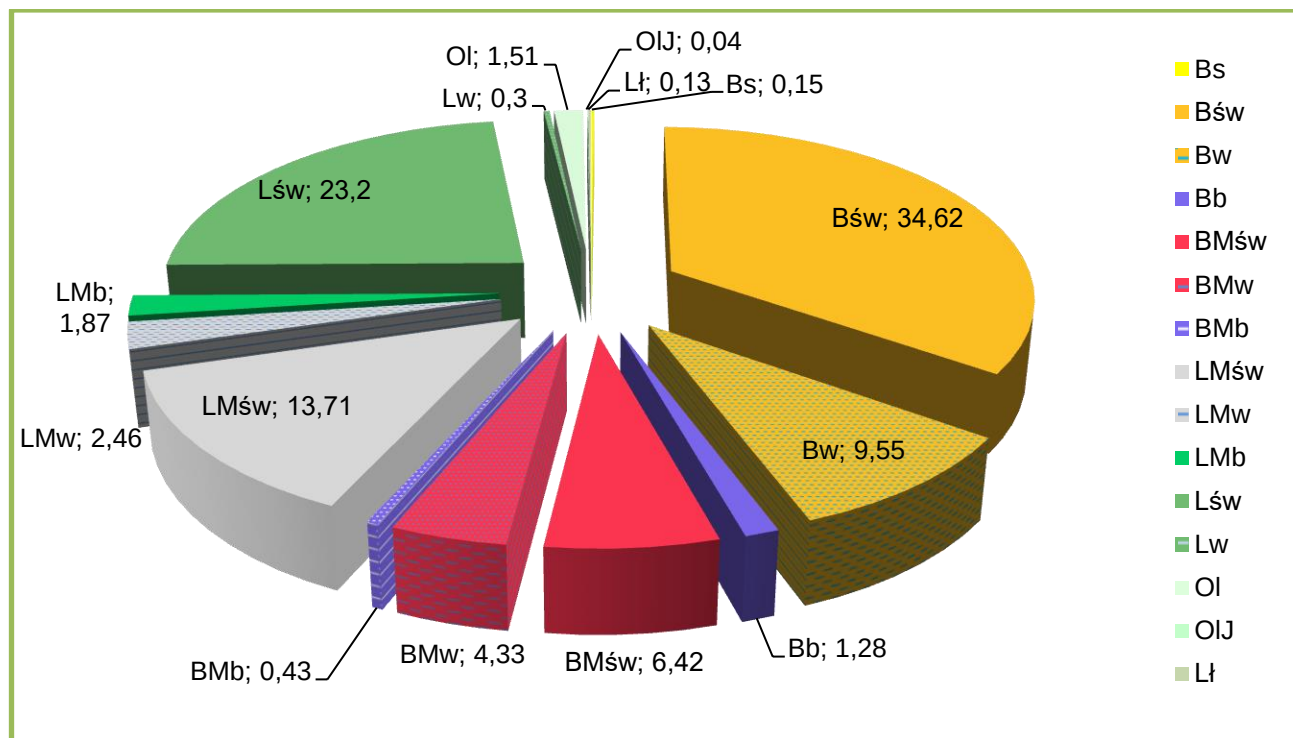
Kod kryterium	Nazwa kryterium
K1	Lasy i inne grunty bez działań gospodarczych
1-01	siedliska bagienne
1-02	siedliska zalewowe
1-03	siedliska priorytetowe
1-04 -1	użytki ekologiczne na Ls
1-04- 2	pozostałe użytki ekologiczne
1-05	powierzchnie wyznaczone w SILP do objęcia szczególną ochroną
1-06	rezerваты przyrody i powierzchnie będące w trakcie procedury ustanawiania / poszerzania rezerwatu przyrody
1-07	lasy na stromych stokach lub wąwozach
1-08	zalewiska
1-09	strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków objęte ochroną całoroczną
1-10	drzewostany zachowawcze
1-11	obszary leśne nieobjęte gospodarowaniem
1-12	drzewostany położone na wyspach
1-13	drzewostany stanowiące enklawy
1-14	Obiekt Światowego Dziedzictwa UNESCO
1-15	bagna i torfowiska
1-16	drzewostany i siedliska unikatowe w skali nadleśnictwa
1-17	starolasy
K2	Lasy i inne grunty przewidziane do zmodyfikowania działań gospodarczych
2-01	drzewostany na siedlisku Bs
2-02	Wyłączone Drzewostany Nasienne
2-03	drzewostany położone wzdłuż brzegów naturalnych cieków i zbiorników wodnych i źródlisk
2-04	Siedliska wilgotne
2-05	siedliska bagienne
2-06	remizy
2-07	Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków objęte ochroną okresową
2-08	Zabytek archeologiczny
2-09	otulina parku narodowego i rezerwatu przyrody
2-10	siedlisko przyrodnicze
2-11	otulina wokół bagien
2-12	Obiekt Światowego Dziedzictwa UNESCO
2-13	drzewostany i siedliska unikatowe w skali nadleśnictwa
2-14	powierzchnie badawcze
K3	Nieleśne obszary cenne przyrodniczo
3-01	nieleśne siedliska przyrodnicze
3-02	inne tereny nieleśne niebędące siedliskami przyrodniczymi

4.2 Charakterystyka drzewostanów

4.2.1 Zestawienie siedliskowych typów lasu

Tabela 53. Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Gościeradów

Typ siedliskowy lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	GOŚCIERADÓW		POLIGON		Pow.[ha]	Udział[%]
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]		
1	2	3	4	5	6	7
BS	24,68	0,27	-	0,00	24,68	0,15
BŚW	1755,49	19,54	4057,96	52,01	5813,45	34,62
BW	349,04	3,88	1253,70	16,07	1602,74	9,55
BB	9,11	0,10	206,01	2,64	215,12	1,28
BMŚW	655,33	7,29	422,30	5,41	1077,63	6,42
BMW	181,46	2,02	545,35	6,99	726,81	4,33
BMB	2,93	0,03	69,65	0,89	72,58	0,43
LMŚW	2018,82	22,47	283,50	3,63	2302,32	13,71
LMW	32,36	0,36	380,39	4,87	412,75	2,46
LMB	3,24	0,04	310,76	3,98	314,00	1,87
LŚW	3873,79	43,13	20,80	0,27	3894,59	23,20
LW	36,08	0,40	13,61	0,17	49,69	0,30
OL	22,32	0,25	231,48	2,97	253,80	1,51
OLJ	0,78	0,01	5,37	0,07	6,15	0,04
LŁ	19,06	0,21	2,60	0,03	21,66	0,13
Razem	8984,49	100,00	7803,48	100,00	16787,97	100,00

Wykres 1. Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Gościeradów

W Nadleśnictwie Gościeradów wyodrębniono 15 typów siedliskowych lasu, wśród których przeważają siedliska świeże zajmujące łącznie około 78 % powierzchni nadleśnictwa. Dominującym typem siedliskowym jest Bśw (bór świeży), który zajmuje 5813,45 ha (prawie 35 %). Znaczącą powierzchnię zajmuje również siedlisko Lśw (las świeży) 3894,59 ha (ponad 23%) oraz LMśw (las mieszany świeży) 2302,32 ha (prawie 14%). Pozostałe typy siedliskowe lasu zajmują powierzchnie nieprzekraczające 10% powierzchni lasów nadleśnictwa. W układzie typów siedliskowych lasu w poszczególnych obrębach występują znaczne różnice. Na uwagę zasługuje fakt, że w obrębie Gościeradów dominują lasy mieszane i lasy z łącznym udziałem powierzchniowym prawie 67 %, a w obrębie Poligon przeważają siedliska borów i borów mieszanych, które zajmują powierzchnię ponad 84 %.

W Nadleśnictwie Gościeradów nie były prowadzone prace fitosocjologiczne.

4.2.2 Bogactwo gatunkowe

Tabela 54. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego (wg wzoru nr 13)

Obręb, nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb GOŚCIERADÓW	jednogatunkowe	288,07	1360,26	929,98	2578,31	28,9
	dwugatunkowe	641,94	603,48	1052,66	2298,08	25,8
	trzygatunkowe	622,99	497,77	879,79	2000,55	22,4
	cztero- i więcej gatunkowe	584,00	703,91	754,85	2042,76	22,9
	łącznie	2137,00	3165,42	3617,28	8919,70	100
Obręb POLIGON	jednogatunkowe	351,35	2045,44	1870,86	4267,65	56
	dwugatunkowe	933,78	823,19	367,69	2124,66	27,9
	trzygatunkowe	410,82	193,60	112,03	716,45	9,5
	cztero- i więcej gatunkowe	315,21	78,24	112,87	506,32	6,6
	łącznie	2011,16	3140,47	2463,45	7615,08	100
Nadleśnictwo Gościeradów	jednogatunkowe	639,42	3405,70	2800,84	6845,96	41,5
	dwugatunkowe	1575,72	1426,67	1420,35	4422,74	26,7
	trzygatunkowe	1033,81	691,37	991,82	2717,00	16,4
	cztero- i więcej gatunkowe	899,21	782,15	867,72	2549,08	15,4
	łącznie	4148,16	6305,89	6080,73	16534,78	100

Pod względem bogactwa składu gatunkowego drzewostanów nadleśnictwa dominują drzewostany jednogatunkowe ok. 41%. Pozostaje to w korelacji z układem siedliskowych typów lasu – dominują siedliska boru świeżego i lasu świeżego. Zauważalne jest bogactwo gatunkowe w drzewostanach najmłodszych klas wieku, tj. do 40 lat. Udział w nich drzewostanów trzygatunkowych oraz cztero i więcej gatunkowych wynosi łącznie prawie 47%. Wynikiem tej sytuacji jest między innymi udział coraz bardziej rozbudowanych gatunkowo TD przyjmowany w kolejnych planach urządzania lasu. Świadczy to o działaniach Nadleśnictwa podczas realizacji poprzednich planów UL w kierunku tworzenia takich drzewostanów, bardziej odpornych na czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

4.2.3 Struktura piętrowa

Budowę pionową drzewostanów Nadleśnictwa Gościeradów przedstawia tabela wg wzoru 14.

Tabela 55. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury (wg wzoru nr 14).

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb GOŚCIERADÓW	jednopiętrowe	2137,00	3075,13	2203,01	7415,14	83,1
	dwupiętrowe	0,00	22,25	391,57	413,82	4,6
	wielopiętrowe	0,00	0,00	68,11	68,11	0,8
	o budowie prze- rębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	w KO i KDO	0,00	68,04	954,59	1022,63	11,5
	łącznie	2137,00	3165,42	3617,28	8919,70	100
Obręb POLIGON	jednopiętrowe	2011,16	3104,17	2290,86	7406,19	97,2
	dwupiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	wielopiętrowe	0,00	29,20	0,00	29,20	0,4
	o budowie prze- rębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	w KO i KDO	0,00	7,10	172,59	179,69	2,4
	łącznie	2011,16	3140,47	2463,45	7615,08	100
Nadleśnictwo Gościeradów	jednopiętrowe	4148,16	6179,30	4493,87	14821,33	89,6
	dwupiętrowe	0,00	22,25	391,57	413,82	2,5
	wielopiętrowe	0,00	29,20	68,11	97,31	0,6
	o budowie prze- rębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	w KO i KDO	0,00	75,14	1127,18	1202,32	7,3
	łącznie	4148,16	6305,89	6080,73	16534,78	100

Pod względem budowy pionowej drzewostany nadleśnictwa są mało zróżnicowane. Zdecydowanie dominują drzewostany jednopiętrowe – 89,6%. Drzewostany w KO i KDO zajmują – 7,3% powierzchni.

Na uwagę zasługuje udział drzewostanów w KO i KDO wynoszący ponad 7%, w odniesieniu do stanu z roku 2016 nastąpił wzrost udziału tych drzewostanów o prawie 105 ha.

4.2.4 Pochodzenie drzewostanów

Pochodzenie drzewostanów Nadleśnictwa Gościeradów przedstawia tabela wg wzoru 15.

Tabela 56. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (wg wzoru nr 15)

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drze- wostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb GOŚCIERADÓW	z panującym gat. obcym	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	plantacje drzew szybkorosnących	0,00	11,78	0,00	11,78	0,1
	odroślowe	0,00	2,65	0,00	2,65	0,0
	z samosiewu	72,37	119,93	10,71	203,01	2,3
	z sadzenia	1963,10	2643,76	1597,54	6204,40	69,6
	brak informacji	101,53	399,08	1993,83	2494,44	28,1
Obręb POLIGON	z panującym gat. obcym	0,00	3,42	0,00	3,42	0,0
	plantacje drzew szybkorosnących	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	odroślowe	0,00	0,00	2,13	2,13	0,0
	z samosiewu	143,43	171,15	20,39	334,97	4,4
	z sadzenia	1685,47	2568,28	570,19	4823,94	63,3
	brak informacji	182,26	401,04	1870,74	2454,04	32,2
Nadleśnictwo Gościeradów	z panującym gat. obcym	0,00	3,42	0,00	3,42	0,0
	plantacje drzew szybkorosnących	0,00	11,78	0,00	11,78	0,1
	odroślowe	0,00	2,65	2,13	4,78	0,0
	z samosiewu	215,80	291,08	31,10	537,98	3,3
	z sadzenia	3648,57	5212,04	2167,73	11028,34	66,7
	brak informacji	283,79	800,12	3864,57	4948,48	30,0

Jak wynika z powyższej tabeli w nadleśnictwie drzewostany z sadzenia stanowią 66,7%. Drzewostany dla których nie określono pochodzenia zajmują 30% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa, dotyczy to w znacznej mierze drzewostanów starszych klas wieku. Na podstawie danych historycznych dotyczących gospodarki leśnej można domniemywać, że również i one powstały w wyniku sztucznego sadzenia. Drzewostanów z samosiewu jest 3,3%. Są to drzewostany

powstałe z planowych odnowień naturalnych powstałych w ubiegłym 10-leciu jak i część drzewo-
stanów brzoźowych i olszowych na różnych siedliskach.

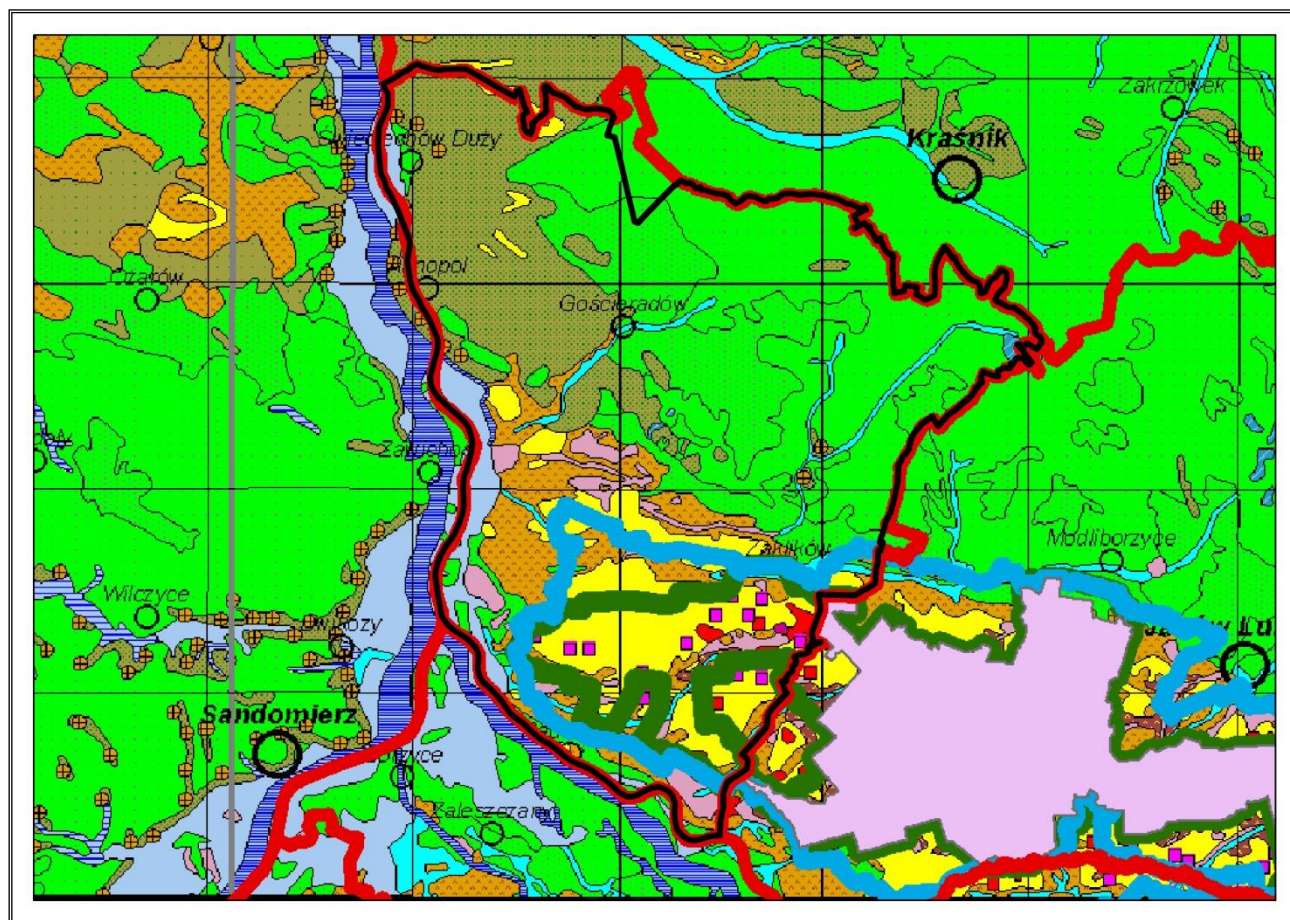
4.2.5 Charakterystyka zespołów leśnych

Występowanie określonych zespołów leśnych wiąże się z udziałem powierzchniowym poszczególnych typów siedliskowych lasu. Podczas prac nad Programem Ochrony Przyrody nie wykonywano prac fitosocjologicznych w nadleśnictwie. Relacje między typami siedliskowymi lasu a zespołami leśnymi uzyskano z Siedliskowych podstaw hodowli lasu i Przewodnika do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski W. Matuszkiewicza 2006 oraz wykorzystano dane z planów zadań ochronnych.

Fitosocjologiczne zespoły roślinne, jako jednostki opisujące podstawowe typy ekosystemów leśnych, korespondują z typami siedliskowymi lasu stosowanymi w gospodarce leśnej.

Tabela 57. Relacje między typami siedliskowymi lasu a zespołami leśnymi w Nadleśnictwie Gościeradów

Lp.	Siedlisko	Symbol	Nazwa dominującego zespołu	
			łacińska	polska
1	Bór suchy	BS	<i>Cladonio-Pinetum</i>	Sosnowy bór chrobotkowy
2	Bór świeży	BŚW	<i>Leucobryo – Pinetum</i> <i>Peucedano-Pinetum</i>	Subatlantycki bór sosnowy świeży kontynentalny bór sosnowy świeży
3	Bór wilgotny	BW	<i>Molinio caeruleae- Pinetum</i>	Bór sosnowy wilgotny
4	Bór bagienny	BB	<i>Vaccinio uliginosi - Pinetum</i>	Bór sosnowy bagienny
5	Bór mieszany świeży	BMŚW	<i>Quercu roboris – Pinetum typi- cum</i>	Kontynentalny bór mieszany
6	Bór mieszany wilgotny	BMW	<i>Quercu roboris – Picnetum moli- nietosum</i>	Kontynentalny bór mieszany, pod- zespół trzęślicowy
7	Bór mieszany bagienny	BMB	<i>Vaccinio uliginosi- Pinetum moli- nietosum</i>	Bór sosnowy bagienny
8	Las mieszany świeży	LMŚW	<i>Quercu roboris- Pinetum coryle- tosum</i> <i>Potentillo albae - Quercetum</i>	Kontynentalny bór mieszany pod- zespół leszczynowy Świetlista dąbrowa
9	Las mieszany wilgotny	LMW	<i>Tilio-Carpinetum typicum,</i> <i>Tilio-Carpinetum caricetosum</i> <i>brizoides</i> <i>Abietetum polonicum cariceto- sum</i>	Grąd subkontynentalny Grąd subkontynentalny podzespół podzespół <i>Carex brizoides</i> Wyżynny jodłowy bór mieszany wilgotny
10	Las mieszany bagienny	LMB	<i>Sphagno squarrosi - Alnetum</i>	Ols torfowcowy
11	Las świeży	LŚW	<i>Tilio-Carpinetum typicum</i> <i>Galio odorati-Fagetum</i>	Subkontynentalny las grądowy Żyzna buczyna niżowa
12	Las wilgotny	LW	<i>Tilio – Carpinetum stachyetosum</i>	Grąd niski
13	Ols	OL	<i>Ribeso nigri – Alnetum</i>	Ols porzeczkowy
14	Ols jesionowy	OLJ	<i>Fraxino – Alnetum</i>	Łęg jesionowo-olszowy
15	Las łęgowy	LŁ	<i>Ficario-ulmetum minoris chry- sosplenietosum</i>	Łęg jesionowo-wiązowy, podzespół typowy

Rycina 24. Roślinność potencjalna w zasięgu Nadleśnictwa Gościeradów wg Matuszkiewicza 2008¹⁸

Legenda

	03 - Ficario-Ulmetum typicum
	04 - Ficario-Ulmetum chrysospl.
	05 - Fraxino-Alnetum (Circae-Alnetum)
	11 - Galio-Carpinetum, Sil./Gr.-Pol., rich
	16 - Tilio-Carpinetum, Litt.-Pol., poor
	17 - Tilio-Carpinetum, Litt.-Pol., rich
	20 - Tilio-Carpinetum, cent.Pol., poor
	21 - Tilio-Carpinetum, cent.Pol., rich
	47 - Querco-Pinetum
	49 - Leucobryo-Pinetum
	50 - Peucedano-Pinetum, sarm.
	Waters (lakes and other)

¹⁸ Matuszkiewicz J.M., 2008, Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGIPZ PAN, Warszawa

4.2.6 Drzewostany ponad 100-letnie

W Nadleśnictwie Gościeradów drzewostany ponad 100-letnie zajmują łączną powierzchnię **2030,79** ha, co stanowi 12,28% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. W układzie gatunków panujących w drzewostanie występowanie tych drzewostanów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 58. Zestawienie drzewostanów ponad 100 – letnich w Nadleśnictwie Gościeradów

Gatunek panujący	Powierzchnia drzewostnów ponad 100 letnich [ha]	Powierzchnia drzewostanów ponad 100 letnich [%]
	Nadleśnictwo Gościeradów	Nadleśnictwo Gościeradów
Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	1765,10	10,67
Dąb, Dąb szypułkowy, Dąb bezszypułkowy <i>Quercus robur, Q. sessilis</i>	76,63	0,46
Jodła <i>Abies alba</i>	92,67	0,56
Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	42,32	0,26
Brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i>	5,85	0,04
Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>	47,95	0,29
Jawor <i>Acer pseudoplatanus</i>	0,27	0,00
Razem	2030,79	12,28

W porównaniu do PUL na lata 2016 - 2025 powierzchnia drzewostanów ponad stuletnich wzrosła o 406,35 ha. Sytuacja taka spowodowana jest sposobem zagospodarowania (przewaga siedlisk żyznych, gdzie stosuje się rębnie z długim okresem odnowienia) brakiem użytkowania drzewostanów w rezerwach, strefach ochrony oraz na siedliskach przyrodniczych.

4.2.7 Lasy ochronne

Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie sporządzonego wniosku o nadanie lasom nadleśnictwa poszczególnych kategorii ochronności. Dokumentacja wniosku została przekazana przez RDLP w Lublinie do DGLP w Warszawie pismem ZU.6002.1.2024 z dnia 13.10.2025 r. Lasy ochronne w Nadleśnictwie Gościeradów występują na powierzchni 11975,77 ha, co stanowi 71,34% powierzchni leśnej.

Tabela 59. Zestawienie lasów ochronnych w Nadleśnictwie Gościeradów*

Kategoria ochronności	Gościera- dów	Poligon	Nadleśni- ctwo	Nadleśni- ctwo
	Pow. [ha]	Pow. [ha]	Pow. [ha]	Pow. [%]
1. Lasy glebochronne	173,53	40,08	213,61	1,27
2. Lasy wodochronne	217,39	91,73	309,12	1,84
3. Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	2071,05		2071,05	12,34
4. Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych GPW	293,24		293,24	1,75
5. Lasy stanowiące drzewostany nasienne	8,21		8,21	0,05
6. Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa	1172,20	4474,16	5646,36	33,63
7. Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych GPW, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	105,87		105,87	0,63
8. Lasy glebochronne, cenne fragmenty rodzimej przyrody	30,39		30,39	0,18
9. Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	8,48		8,48	0,05
10. Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne	430,51	2609,17	3039,68	18,11
11. Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody,		249,76	249,76	1,49
Razem lasy ochronne	4510,87	7464,90	11975,77	71,34
Wg planu urządzenia lasu na lata 2016-2025	3404,65	5157,19	8561,84	50,99

*Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona

Szczegółowe zestawienie lokalizacji lasów ochronnych zamieszczono w Elaboracie PUL
Rozdział 4.2.2 Lasy ochronne i gospodarcze.

4.3 Zestawienie występujących na terenie nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty oraz gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony.

Poniższe zestawienie występujących na terenie Nadleśnictwa Gościeradów typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty oraz gatunków ptaków opracowano na podstawie danych zebranych w trakcie prac taksacyjnych, przekazanych przez pracowników Nadleśnictwa Gościeradów, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie i Rzeszowie oraz na podstawie prac wykonanych przez Pracownię Glebowo-Siedliskową Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie.

Siedliska przyrodnicze i chronione gatunki na terenie nadleśnictwa były przedmiotem aktualizacji i uzgodnień podczas prac terenowych wykonywanych w ramach aktualnego planu.

Tabela 60. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów

Lp	Siedlisko przyrodnicze				Powierzchnia [ha] w tym na specjal- nych obszarach ochrony siedlisk Natura 2000	Występowanie w nadleśnictwie	
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska siedliska przyrodni- czego	Nazwa łacińska siedliska przy- rodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu prioryteto- wym		Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni pow. nieleśna
1	2	3	4	5	6	7	8
1	2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi		NIE	21,39 (16,13*)		nieużytki na poligonie
2	4030	Suche wrzosowiska	<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphyilion</i>	NIE	749,13 (747,02*)		teren poligonu
3	6120	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe	<i>Koelerion glaucae</i>	TAK	10,48 (10,48*)		łąki, nieużytki
4	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	<i>Arrhenatherion elatioris</i>	NIE	8,55 (1,87*)		pastwisko, łąka
5	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	przeważnie z roślinnością z klasy <i>Erico-Sphagnetea</i>	TAK	0,09 (0,09*)	Bb	
6	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>	NIE	85,02 (85,02*)	Bb, BMb, LMb, OI	
7	7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	<i>Rhynchosporium albae</i>	NIE	0,46 (0,46*)	Bb	
8	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	<i>Tilio-Carpinetum</i>	NIE	2870,98 (1426,06*)	Lśw, LMśw, Lw, LMw	-
9	91D0	Bory i lasy bagienne	<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescens</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>	TAK	149,39 (136,04*)	Bb, BMb, Bw	

Lp	Siedlisko przyrodnicze				Powierzchnia [ha] w tym na specjal- nych obszarach ochrony siedlisk Natura 2000	Występowanie w nadleśnictwie	
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska siedliska przyrodni- czego	Nazwa łacińska siedliska przy- rodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu prioryteto- wym		Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni pow. nieleśna
1	2	3	4	5	6	7	8
10	91E0	Łęgi wierzbowe, topo- lowe, olszowe, i jesio- nowe	<i>Salicetum albo- fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>	TAK	34,43 (21,24*)	Lw, Ol, OIj	-
11	91F0¹⁾	Łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe	<i>Ficario-Ulmetum</i>	NIE	14,61 (4,12*)	Lw, Lł	-
12	91I0	Ciepielubne dąbrowy	<i>Quercetalia pube- scenti-petraeae</i>	TAK	107,66 (105,27*)	LMśw, Lśw	
13	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany	<i>Abietetum polonicum</i>	NIE	40,78 (40,78*)	LMw	
	Razem				4092,97 (2594,58*)		

* - w nawiasie powierzchnia siedlisk przyrodniczych w obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty (PLH)

¹⁾ – siedlisko przyrodnicze nie będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000

Tabela 61. Wykaz gatunków roślin i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji (stanowisk) w tym na specjalnym obszarze ochrony siedlisk Natura 2000	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1477	Sasanka otwarta	<i>Pulsatilla patens</i>	5 / 5	występuje na terenie poligonu wojskowego	TAK	NIE
2	1902	Obuwik pospolity	<i>Cypripedium calceolus</i>	10 / 6	występuje w prześwietlonych lasach liściastych na siedliskach Lśw i LMśw	TAK	NIE

Tabela 62. Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji (stanowisk) w tym na specjalnym obszarze ochrony siedlisk Natura 2000	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
1	6177	Modraszek telejus	<i>Phengaris teleius</i>	7 / 5	łąki z dużą ilością rośliny żywicielskiej – krwiściągu lekarskiego	TAK	NIE
2	1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	2 / -	łąki z dużą ilością rośliny żywicielskiej - szczawiu	TAK	NIE
3	6179	Modraszek nausitous	<i>Phengaris nausithous</i>	3 / 3	łąki z dużą ilością rośliny żywicielskiej – krwiściągu lekarskiego	TAK	NIE
4	1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	1 / 1*	drzewostan dębowo-olchowy w wieku 88 lat	TAK	TAK

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji (stanowisk) w tym na specjalnym obszarze ochrony siedlisk Natura 2000	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
5	1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	3 / 1	występuje w zbiornikach retencyjnych, bagnach, rozlewiskach, starorzeczach, stawach oraz na śródlęśnych powierzchniach zabagnionych	TAK	NIE
6	1166	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	4 / 2	wilgotne lasy liściaste, torfowiska oraz bagna	TAK	NIE
7	1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	16 / 9	łąki, rowy melioracyjne, cieki wodne, bagna, grunty do nat. sukcesji, grunty objęte szczególną ochroną, Bw, Bb, LMw, LMb,	TAK	NIE
8	1352	Wilk	<i>Canis lupus</i>	cały obszar N-ctwa	zwarte kompleksy leśne, teren pola roboczego poligonu	TAK	TAK
9	1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	3 / -	rów melioracyjny, grunt do nat. sukcesji siedl. LMb	TAK	NIE

* lokalizacja prawdopodobna, wymaga dalszego potwierdzenia

Tabela 63. Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gościeradów)

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji (stanowisk) / w tym na obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 2000	Opis siedliska	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	8
1	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	4 / 6	Podmokłe, lasy	NIE
2	A089	Orlik krzykliwy ¹⁾	<i>Clanga pomarina</i>	1 / 2	Lasy otoczone łąkami i terenami otwartymi	NIE
3	A075	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	4 / 2	Starodrzewy w pobliżu dużych, otwartych zbiorników wodnych	NIE
4	A224	Lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>	147 / 147	Obserwowany głównie na obszarze poligonu wojskowego oraz na zrębach i uprawach	NIE
5	A229	Zimorodek ¹⁾	<i>Alcedo atthis</i>	6 / 6	Obserwowany w okolicach stawów hodowlanych i cieków wodnych na skraju lasu	NIE
6	A072	Trzmiełojad ¹⁾	<i>Pernis apivorus</i>	2 / 1	Drzewostany z przewagą olszy oraz sosny na siedliskach wilgotnych	NIE
7	A127	Żuraw ¹⁾	<i>Grus grus</i>	4 / 4	Obserwowany na skraju drzewostanów w pobliżu nieużytków	NIE
8	A320	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>	1 / -	Obserwowana w drzewostanie z przewagą jodły VII klasy wieku na siedlisku Lśw	NIE
9	A236	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	18 / 18	Obserwowany w drzewostanach z przewagą sosny starszych klas wieku głównie na siedliskach borowych	NIE
10	A234	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>	6 / 5	Obserwowany w drzewostanach z przewagą sosny starszych klas wieku głównie na siedliskach wilgotnych	NIE
11	A223	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	1 / 1	Drzewostan z przewagą sosny V klasy wieku na siedlisku borowym	NIE

1) – gatunki ptaków nie będące przedmiotami ochrony w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000

4.4 Zestawienie zadrzewień na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo

Na terenie nadleśnictwa występują zadrzewienia na bagnach, rolach, łąkach, pastwiskach itp. o łącznej powierzchni **1140,32** ha, są to zadrzewienia na powierzchni nieleśnej. Powierzchnię tych zadrzewień określono na podstawie danych z taksacji zawartych w bazie danych programu Taksator dla Nadleśnictwa Gościeradów.

Tabela 64. Zestawienie zbiorcze zadrzewień w Nadleśnictwie Gościeradów (wg wzoru nr 17)

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Wiek gat. pan.	Ogólny opis, skład gatunkowy	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						Proj.	Wyk.	
1	01- 31-a	DB.S	0,01	220	R: ZADRZEW: DB.S 220			
2	01- 31-b	ŚW	7,36	18	R: ZADRZEW: ŚW 18,OL 28,DB.C 13,CZR 18,JKL 18,OS 13			
3	01- 51-j	OS	0,51	5	PARKING L: SAMOS: OS 5			
4	02- 137-f	DB	0,42	100	BR-R: ZADRZEW: DB 100,LP 100,MD 60,LP 60,JS 60			
5	02- 137-g	AK	5,86	70	R: ZADRZEW: AK 70,DB 70,ŚW 70,LP 70			
6	03- 21-k	AK	0,08	60	R: ZADRZEW: AK 60,MW 60,KSZ 60			
7	03- 277-f	ŚW	0,36	14	BR-R: ZADRZEW: ŚW 14			
8	03- 278-n	SO	0,09	25	LZR-R: ZADRZEW: SO 25			
9	04- 184-f	BRZ	1,43		R: ZAKRZEW: BRZ ,SO 0,MD 0,WB 0			
10	04- 184-j	BRZ	2,59		R: ZAKRZEW: BRZ ,WB 0,SO 0,MD 0			
11	04- 186-g	BRZ	1,77		R: ZAKRZEW: BRZ ,SO 0,JW 0,LSZ 0,GB 0			
12	04- 222-b	BRZ	7,45	5	R: SAMOS: BRZ 5			
13	05- 174-c	SO	0,56	115	SZK LEŚNA: ZADRZEW: SO 115			
14	05- 175-c	SO	4,53	108	SZK LEŚNA: ZADRZEW: SO 108,GB 70			
15	06- 301-a	SO	12,98	95	E-N: ZADRZEW: SO 95,BRZ 70,OL 50;ZAKRZEW: OL ,DB 0,BRZ 0,SO 0,KRU 0			
16	06- 319A-b	OL	0,27	35	R: ZADRZEW: OL 35			
17	06- 330-a	SO	17,67	55	E-N: ZADRZEW: SO 55,OL 55,BRZ 55,SO 90;ZAKRZEW: BRZ ,KRU 0,OL 0			
18	07- 219-p	WB	0,12		Ł: ZAKRZEW: WB ,KRU 0			
19	07- 219-r	OS	0,40	20	Ł: ZADRZEW: OS 20,OL 15;ZAKRZEW: WB ,KRU 0			
20	07- 219-s	WB	1,88		R: ZAKRZEW: WB ,KRU 0			
21	07- 234-h	OL	0,62	40	R: ZADRZEW: OL 40			
22	07- 238-h	ŚW	0,12	30	BR-R: ZADRZEW: ŚW 30,KSZ 60,LP 60,DB 60,JS 60			

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Wiek gat. pan.	Ogólny opis, skład gatunkowy	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						Proj.	Wyk.	
23	07- 238-i	SO	0,30	20	R: ZADRZEW: SO 20,GB 20,KSZ 60			
24	07- 243-h	OL	0,15	60	Ł: ZADRZEW: OL 60,OL 30			
25	07- 243-i	OL	1,02	60	Ł: ZADRZEW: OL 60			
26	07- 299-a	OL	1,49	45	Ł: ZADRZEW: OL 45,BRZ 45,OS 45			
27	07- 355A-I	SO	0,21	50	LZR-Ł: ZADRZEW: SO 50,BRZ 50			
28	07- 355A-m	SO	0,06	50	Ł: ZADRZEW: SO 50			
29	07- 355A-o	BRZ	0,06	30	PS: ZADRZEW: BRZ 30,SO 60			
30	08- 1-g	KRU	0,08		ZAB INNE: ZAKRZEW: KRU ,AK 0,DB 0,SO 0,CZM.P 0			
31	08- 19-a	KL	0,53	70	LZR-PS: ZADRZEW: KL 70,OL 70,GB 70,WZ 70,KL 50,WZ 100			
32	08- 19-b	LP	0,25	40	R: ZADRZEW: LP 40			
33	08- 19-d	SO	0,35	130	LZR-R: ZADRZEW: SO 130,OL 80,KL 70,WZ 70			
34	08- 32A-h	KRU	12,64		BAGNO: ZAKRZEW: KRU ,BRZ 0,OL 0,SO 0,WB 0			
35	08- 44-f	DG	0,21	55	BUD INNE: ZADRZEW: DG 55			
36	08- 49-i	OL	1,06	80	BAGNO: ZADRZEW: OL 80,OL 60,SO 140,OL 115,BRZ 80,DB 80,LP 80,DB 60,OL 40,JD 40,DB 25;SAMOS: DB.S 14,OL 14,BRZ 14,ŚW 14,JD 14;ZAKRZEW: KRU ,LSZ 0,JRZ 0			
37	09- 58-c	BRZ	10,31	45	BAGNO: ZADRZEW: BRZ 45,OL 45,SO 45;ZAKRZEW: WB ,BRZ 0,OL 0,SO 0,KRU 0			
38	09- 89A-c	BRZ	2,01	40	Ł: ZADRZEW: BRZ 40,DB 60,SO 60,BRZ 60,SO 40,OS 40,OL 40,DB 40,BRZ 30;ZAKRZEW: KRU ,WB 0,BRZ 0			
39	09- 89A-d	BRZ	0,27	40	Ł: ZADRZEW: BRZ 40			
40	09- 89A-f	BRZ	0,18	40	Ł: ZADRZEW: BRZ 40;ZAKRZEW: KRU ,BRZ 0,OL 0			
41	09- 89A-h	BRZ	0,56	30	Ł: ZADRZEW: BRZ 30,BRZ 20,OS 40,DB 40,OL 30,SO 30;ZAKRZEW: KRU ,BRZ 0,OS 0			
42	09- 89A-i	BRZ	1,04	40	Ł: ZADRZEW: BRZ 40,OL 40,SO 40;ZAKRZEW: KRU ,WB 0,BRZ 0			
43	09- 89A-o	BRZ	0,29	20	Ł: ZADRZEW: BRZ 20;ZAKRZEW: KRU ,WB 0			
44	09- 89A-p	BRZ	0,43	40	PS: ZADRZEW: BRZ 40,SO 40;ZAKRZEW: BRZ ,SO 0,OL 0,KRU 0			
45	09- 89A-r	BRZ	0,16	40	Ł: ZADRZEW: BRZ 40,SO 40,OL 40;ZAKRZEW: BRZ ,KRU 0,WB 0			
46	09- 117-d	SO	9,59	45	TR INNE: ZADRZEW: SO 45,BRZ 45,SO 90,SO 35,BRZ 35,BRZ 25,SO 25			
47	09- 131-a	SO	18,56	25	TR INNE: ZAKRZEW: SO 25,BRZ 25			
48	09- 132-d	SO	2,70	45	TR INNE: ZADRZEW: SO 45,SO 25,BRZ 25			
49	09- 135-j	SO	1,55	75	BAGNO: ZADRZEW: SO 75,SO 105,SO 55,OS 55,DB 75;ZAKRZEW: WB ,KRU 0			
50	09- 143-b	SO	5,26	30	TR INNE: ZADRZEW: SO 30			
51	09- 143-d	SO	2,11	40	TR INNE: ZADRZEW: SO 40,SO 80;SAMOS: SO 25,SO 20,BRZ 25,BRZ 20			

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Wiek gat. pan.	Ogólny opis, skład gatunkowy	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						Proj.	Wyk.	
52	09- 144-a	SO	10,86	40	TR INNE: ZADRZEW: SO 40,BRZ 40;SAMOS: SO 25,BRZ 25,SO 20,BRZ 20			
53	09- 144-c	SO	4,04	40	TR INNE: ZADRZEW: SO 40,BRZ 40			
54	09- 144-d	SO	1,91	40	TR INNE: ZADRZEW: SO 40,BRZ 40,SO 70;SAMOS: SO 25,BRZ 25,SO 20,BRZ 20			
55	09- 145-a	SO	9,66	55	TR INNE: ZADRZEW: SO 55,SO 40;SAMOS: SO 25,BRZ 25,SO 20,BRZ 20			
56	09- 145-c	SO	3,85	55	TR INNE: ZADRZEW: SO 55;SAMOS: SO 25,BRZ 25,SO 20,BRZ 20			
57	09- 158--a	SO	0,24	90	LINIE: ZADRZEW: SO 90			
58	09- 173--d	SO	0,03	95	LINIE: ZADRZEW: SO 95			
59	10- 122-d	SO	1,80	50	PIASKI: ZADRZEW: SO 50;ZAKRZEW: SO ,BRZ 0			
60	10- 149-a	SO	0,86	75	SKŁAD DR: ZADRZEW: SO 75;ZAKRZEW: KRU ,CZM.P 0,DB 0,SO 0,OS 0			
61	10- 150-c	SO	6,42	170	TR INNE: ZADRZEW: SO 170,SO 40;ZAKRZEW: DB ,SO 0,CZM.P 0,JAŁ 0			
62	10- 150-h	SO	1,53	95	TR INNE: ZADRZEW: SO 95;ZAKRZEW: CZM.P ,DB 0,JAŁ 0,SO 0			
63	10- 151-f	SO	2,20	40	TR INNE: ZADRZEW: SO 40,SO 85			
64	10- 152-g	SO	4,01	60	TR INNE: ZADRZEW: SO 60			
65	10- 160-b	GB	0,40	40	L-CTWO: ZADRZEW: GB 40			
66	10- 160-d	SO	0,60	170	BUD INNE: ZADRZEW: SO 170;SAMOS: SO 12			
67	10- 160-g	SO	0,53	30	BUD INNE: ZADRZEW: SO 30;SAMOS: SO 12			
68	11- 201-d	ŚW	0,12	36	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 36;ZAKRZEW: KRU ,BRZ 0			
69	11- 205--b	SO	0,07	65	LINIE: ZADRZEW: SO 65			
70	11- 205--c	SO	0,15	90	DROGI L: ZADRZEW: SO 90,DB 90			
71	11- 206-m	AK	1,49		R: ZAKRZEW: AK ,OS 0,BRZ 0,GB 0			
72	11- 212-j	ŚW	0,29	35	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 35			
73	11- 213-g	ŚW	0,29	35	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 35			
74	11- 241-b	SO	12,18	55	PIASKI: ZADRZEW: SO 55,BRZ 40,SO 40			
75	11- 241-c	SO	3,25	55	PIASKI: ZADRZEW: SO 55,BRZ 40,SO 40			
76	11- 242-b	BRZ	24,24	40	PIASKI: ZADRZEW: BRZ 40,SO 40,SO 55			
77	11- 242-c	BRZ	13,30	40	PIASKI: ZADRZEW: BRZ 40,SO 40			
78	11- 243-b	BRZ	22,31	40	PIASKI: ZADRZEW: BRZ 40,SO 40			
79	11- 243-c	SO	13,96	40	PIASKI: ZADRZEW: SO 40,BRZ 40			
80	11- 244-b	BRZ	36,51	40	PIASKI: ZADRZEW: BRZ 40,SO 40			

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Wiek gat. pan.	Ogólny opis, skład gatunkowy	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						Proj.	Wyk.	
81	11- 244-c	SO.B	1,08	45	PIASKI: ZADRZEW: SO.B 45			
82	11- 245-c	SO	6,59	40	PIASKI: ZADRZEW: SO 40,DB 40;ZAKRZEW: SO ,DB 0,BRZ 0			
83	11- 246-b	SO	14,22	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,SO 40,SO 70,SO 50,DB 50;SAMOS: SO 25,DB 25			
84	11- 246-c	DB	10,22		PIASKI: ZAKRZEW: DB ,SO 0;SAMOS: SO 20			
85	11- 247-b	SO	2,39	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30			
86	11- 247-c	SO	2,28	50	PIASKI: ZADRZEW: SO 50,SO 70,SO 40;ZAKRZEW: DB ,KRU 0,CZM 0,SO 0			
87	11- 247-d	SO	7,36	65	PIASKI: ZADRZEW: SO 65,SO 80;ZAKRZEW: DB ,KRU 0,SO 0			
88	11- 247-f	DB	0,84	40	PIASKI: ZADRZEW: DB 40,SO 30;ZAKRZEW: KRU ,CZM 0,JAŁ 0			
89	11- 247-g	SO	3,36	40	PIASKI: ZADRZEW: SO 40,SO 50,SO 70;ZAKRZEW: DB ,KRU 0,CZM 0,JAŁ 0			
90	11- 247-h	SO	4,65	40	PIASKI: ZADRZEW: SO 40,SO 50			
91	11- 248-b	SO	14,74	35	PIASKI: ZADRZEW: SO 35,SO 48,SO 68,DB 48;SAMOS: SO 25			
92	11- 248-c	SO	0,69	25	PIASKI: SAMOS: SO 25			
93	11- 248-d	SO	5,76	25	PIASKI: SAMOS: SO 25			
94	11- 251-a	SO	1,84	40	PIASKI: ZADRZEW: SO 40,BRZ 40			
95	11- 251-b	SO	34,73	40	PIASKI: ZADRZEW: SO 40,BRZ 40			
96	11- 251-g	SO	0,61	6	PIASKI: ZADRZEW: SO 6,BRZ 6			
97	11- 252-a	BRZ	40,00	40	PIASKI: ZADRZEW: BRZ 40,SO 40			
98	11- 253-a	SO	38,28	40	PIASKI: ZADRZEW: SO 40			
99	11- 254-a	BRZ	26,08	15	PIASKI: SAMOS: BRZ 15			
100	11- 254-b	BRZ	13,51	15	PIASKI: SAMOS: BRZ 15			
101	11- 255-a	SO	32,47	15	PIASKI: SAMOS: SO 15,BRZ 15			
102	11- 256-a	BRZ	26,92	15	PIASKI: SAMOS: BRZ 15,SO 15			
103	11- 257-a	SO	24,73	15	PIASKI: SAMOS: SO 15,BRZ 15			
104	11- 257-c	SO	3,43	15	PIASKI: SAMOS: SO 15,BRZ 15			
105	11- 258-a	SO	19,53	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,SO 40,BRZ 30,BRZ 40;ZAKRZEW: KRU ,CZM 0			
106	11- 258-d	SO	14,65	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,SO 40,BRZ 30,BRZ 40;ZAKRZEW: KRU ,CZM 0;SAMOS: SO 10,BRZ 10			
107	11- 258-f	SO	7,03	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,SO 40,BRZ 30,BRZ 40;ZAKRZEW: KRU ,CZM 0;SAMOS: SO 10,BRZ 10			
108	12- 263-a	SO	4,01	105	PIASKI: ZADRZEW: SO 105,SO 25;ZAKRZEW: BRZ ,SO 0			
109	12- 263-b	SO	9,88	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30,SO 80			

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Wiek gat. pan.	Ogólny opis, skład gatunkowy	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						Proj.	Wyk.	
110	12- 264-a	SO	15,29	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
111	12- 264-b	SO	10,88	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
112	12- 264-g	SO	12,48	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
113	12- 265-a	SO	35,68	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
114	12- 265-b	SO	4,90		PIASKI: ZAKRZEW: SO ,BRZ 0,KRU 0			
115	12- 266-a	SO	31,57	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
116	12- 266-b	SO	8,39	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
117	12- 268-a	SO	32,24	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
118	12- 269-a	SO	31,14	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
119	12- 270-a	SO	31,33	35	PIASKI: ZADRZEW: SO 35,BRZ 35			
120	12- 271-a	SO	5,06	35	PIASKI: ZADRZEW: SO 35,SO 45,BRZ 35;ZAKRZEW: SO ,BRZ 0,DB 0,KRU 0,OS 0			
121	12- 271-g	SO	3,30	35	PIASKI: ZADRZEW: SO 35,SO 45,BRZ 35			
122	12- 276-c	BRZ	1,86	50	U FIZJOGR: ZADRZEW: BRZ 50,OS 50,OL 50,DB 50,SO 40;ZAKRZEW: BRZ ,OS 0,SO 0,OL 0,KRU 0			
123	12- 276-d	BRZ	1,12	60	U FIZJOGR: ZADRZEW: BRZ 60,OS 60,DB 60,OL 60,SO 45;ZAKRZEW: KRU ,SO 0,BRZ 0			
124	12- 278-d	SO	11,71	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,SO 40;ZAKRZEW: DB ,SO 0,BRZ 0			
125	12- 278-f	SO	9,43	55	PIASKI: ZADRZEW: SO 55,SO 45,BRZ 45,SO 35;ZAKRZEW: DB ,SO 0,BRZ 0			
126	12- 279-a	SO	13,61	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
127	12- 279-b	SO	24,21	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30,SO 55,BRZ 45,SO 45;ZAKRZEW: DB ,BRZ 0,SO 0			
128	12- 279-d	SO	2,86	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
129	12- 280-a	SO	38,38	35	PIASKI: ZADRZEW: SO 35,BRZ 35,SO.B 35,SO 55;SAMOS: SO 25,BRZ 25,SO.B 25;ZAKRZEW: DB ,KRU 0,BRZ 0,OS 0			
130	12- 281-a	SO	4,10	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
131	12- 281-b	SO	25,94	60	PIASKI: ZADRZEW: SO 60,SO 35,BRZ 35,SO.B 35;SAMOS: SO 25,BRZ 25,SO.B 25;ZAKRZEW: KRU ,DB 0,BRZ 0			
132	12- 281-d	SO.B	1,78	35	PIASKI: ZADRZEW: SO.B 35,BRZ 35;ZAKRZEW: BRZ ,SO.B 0,SO 0			
133	12- 282-a	BRZ	21,29	35	PIASKI: ZADRZEW: BRZ 35,SO 35,BRZ 25,SO 25,SO 55;ZAKRZEW: DB ,KRU 0,BRZ 0			
134	12- 282-b	SO	3,68	55	PIASKI: ZADRZEW: SO 55;ZAKRZEW: SO ,BRZ 0			
135	12- 283-a	BRZ	20,81	35	PIASKI: ZADRZEW: BRZ 35,SO 35,SO 55,BRZ 20,SO 20;ZAKRZEW: KRU ,DB 0,OS 0,BRZ 0,SO 0			
136	12- 283-d	SO	1,94	35	PIASKI: ZADRZEW: SO 35			
137	12- 283-f	SO	0,95	35	PIASKI: ZADRZEW: SO 35			
138	12- 283-g	SO	0,55	35	PIASKI: ZADRZEW: SO 35			

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Wiek gat. pan.	Ogólny opis, skład gatunkowy	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						Proj.	Wyk.	
139	12- 284-a	BRZ	19,72	35	PIASKI: ZADRZEW: BRZ 35,SO 35,BRZ 20,SO 20;ZAKRZEW: KRU ,DB 0,OS 0,SO 0,BRZ 0			
140	12- 285-a	SO	3,16	35	PIASKI: ZADRZEW: SO 35,SO 45,SO 75,BRZ 35;ZAKRZEW: SO ,BRZ 0,KRU 0,OS 0,DB 0			
141	12- 293-a	BRZ	1,88	45	PIASKI: ZADRZEW: BRZ 45,SO 55,SO 45,SO 30			
142	12- 293-b	SO	5,03	30	PIASKI: ZADRZEW: SO 30,SO 45,BRZ 30,BRZ 45			
143	12- 299-~g	SO	0,13	76	ROWY: ZADRZEW: SO 76			
144	12- 300-~d	SO	0,12	76	DROGI L: ZADRZEW: SO 76			
145	12- 304-~b	SO	0,19	80	LINIE: ZADRZEW: SO 80			
146	13- 324-~a	BRZ	0,33	85	LINIE: ZADRZEW: BRZ 85,OL 85			
147	13- 325-~a	OL	0,29	45	LINIE: ZADRZEW: OL 45,BRZ 45			
148	13- 327-~a	OL	0,32	45	LINIE: ZADRZEW: OL 45,BRZ 45			
149	13- 333-i	BRZ	9,88	55	E-Ł: ZADRZEW: BRZ 55,OL 55,OS 55,SO 55,OL 40,BRZ 40;ZAKRZEW: WB ,KRU 0,BRZ 0,CZM 0,JRZ 0			
150	13- 337-~b	OL	0,34	50	LINIE: ZADRZEW: OL 50			
151	13- 343-a	BRZ	1,83	70	E-Ł: ZADRZEW: BRZ 70,SO 70,BRZ 40;ZAKRZEW: WB ,BRZ 0,KRU 0			
152	13- 352-f	ŚW	0,72	40	BR-PS: ZADRZEW: ŚW 40,DB 65			
153	13- 352-h	SO	0,41	30	PS: ZADRZEW: SO 30,SO 46,DB.C 30,AK 46;ZAKRZEW: ŚL.T ,CZM 0,AK 0			
Pow. ogółem:			1140,32					

4.5 Obiekty kultury materialnej

Lasy Nadleśnictwa Gościeradów z racji swojego położenia były miejscem działalności wojskowej różnych ugrupowań. Pozostałością są mogiły i pomniki znajdujące się w oddz.14, 19, 30, 91, 190, 240, 277, 315 w obrębie Gościeradów, 12, 159, 170 w obrębie Poligon.

W obrębie Poligon w leśnictwie Antoniów, w miejscach po wsiach wysiedlonych przy tworzeniu poligonu (oddz. 292, 294, 308) pozostały kapliczki, które są miejscem kultu okolicznej ludności.

Na gruntach nadleśnictwa znajdują się cztery obiekty kultury materialnej. Lokalizację i krótką charakterystykę tych obiektów występujących na gruntach nadleśnictwa przedstawia tabela 66.

Na gruntach nadleśnictwa nie występują ciekawe twory przyrody nieożywionej. Poza gruntami Nadleśnictwa Gościeradów na uwagę zasługują źródła w miejscowości Łany.

Poza gruntami Nadleśnictwa Gościeradów znajdują się liczne ciekawe obiekty kultury materialnej.

Zespoły zieleni zabytkowej są tą częścią krajobrazu, która przetrwała w mniej lub bardziej zmienionej formie do czasów współczesnych. Do zespołów tych zaliczyć można parki dworskie i pałacowe, zadrzewienia przy obiektach sakralnych, folwarkach, szkołach, starych cmentarzach oraz aleje.

Na terenie gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Gościeradów nie występują zabytkowe parki wiejskie i podworskie.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów zabytkowe parki wiejskie i podworskie występują w miejscowościach:

- Gościeradów - na terenie Domu Pomocy Społecznej – park wokół pałacu Suchodolskich, w parku zachowały się duże grupy starodrzewia z licznymi egzemplarzami o charakterze pomnikowym, obiekt posiada wartości historyczne i zabytkowe,

- Annopol – park podworski – w parku pozostały fragmenty starodrzewia, których stan zachowania jest średni, obecne założenie pochodzi z przełomu XIX i XX wieku i powstało na śladach dawnego układu parku,

- Irena – park podworski – obiekt o dużych wartościach przyrodniczych z zachowanymi egzemplarzami sosny wejmutki, sosny czarnej, jako drzewa pomnikowe zachowały się aleje dojazdowe i fragmenty układu komunikacyjnego,

- Zaklików – park podworski z drzewostanem szczątkowym, w którym znajdują się drzewa pomnikowe.

Poza wymienionymi powyżej w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa parki podworskie ze szczątkowym drzewostanem występują w miejscowościach: Antoniówka, Wola Antoniowska,

Józefów, Józefów, Zdziechowice, Antoniów, Wólka Gościeradowska, Grabówka, Michalin, Sucha Wólka, Zofipole, Trzydnik Kolonia.

Tabela 65. Zestawienie ciekawszych obiektów kultury materialnej w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów

Lp.	Miejscowość	Ciekawe obiekty
1	Annopol	Drewniany kościół filialny (o konstrukcji zrębowej) ufundowany w 1740r przez Tomasza Morsztyna, z zachowanym wyposażeniem częściowo z XVII-XVIIIw. Murowany kościół wg projektu Stanisława Fertnera (1936 – 1938). Kapliczka przy ul. Radomskiej. Pozostałości zespołu dworskiego z drugiej połowy XIXw i parku krajobrazowego z przełomu XIX/XXw. Na cmentarzu parafialnym rzymsko- katolickim, zachowały się pojedyncze nagrobki z przełomu XIX/XX . Oprócz cmentarza katolickiego zachował się kirkut i 12 macew z okresu międzywojennego.
2	Baraki	Młyn parowy murowany z 1937r oraz drewniane domy z początku XXw.
3	Bliskowice	Kapliczka przy drodze do Natalina murowana z początku XX w, dwór drewniany z około 1910r, czworak murowano – kamienny z XIX/XX wieku. Drewniany młyn i domy z lat 20-tych XX wieku
4	Borów	Zespół kościoła parafialnego pw. św. Andrzeja Apostoła i Józefa Oblubieńca NMP w Borowie. Drewniany kościół z około 1662 roku, drewniana dzwonnica z drugiej połowy XIX wieku. Na dwóch cmentarzach grzebalnych znajdują się nagrobki klasycystyczne z połowy XIXw, mogiła zbiorowa z powstania styczniowego, mogiła zbiorowa – 605 ofiar pacyfikacji hitlerowskiej z 2.02.1944r 3km na wschód od wsi mogiła zbiorowa 29 partyzantów z oddziału GL im. J.Kilińskiego z walk „bratobójczych” z NSZ w lesie. Zachował się również młyn wodny drewniany z 1920r.
5	Chwałowice	Zachowana kuźnia drewniana z lat 20 XX wieku i kapliczka murowana z końca XIX w.
6	Gościeradów	Pałac Prażmowskich, potem Suchodolskich w stylu klasycystycznym z około 1781roku. Wokół pałacu znajduje się park, spichlerz- 1780r, łuk triumfalny z około 1820r, kapliczka i wazon na postumencie. Neogotycki kościół według projektu J. Dziekańskiego z 1908-1920r. Wewnątrz znajdują się barokowe rzeźby i obrazy o tematyce sakralnej T. Danilewicza z pierwszej połowy XIXw. Przed kościołem znajduje się murowana kapliczka z 1728r z kamienną rzeźbą św. Jana Nepomucena. Na cmentarzu parafialnym rzymsko- katolickim warto zobaczyć murowaną klasycystyczną kaplicę grobową Suchodolskich z drugiej połowy XIX w, groby uczestników powstania 1863r. Naprzeciwko cmentarza znajduje się bunkier niemiecki z II wojny światowej ze śladami ostrzału przez pociski artyleryjskie.
7	Grabówka	Kościół parafialny pw. MB Królowej Polski i św. Marcina murowany -1920 rok
8	Kolonia Opoka	Zespół dworski
9	Księżomierz	Murowana dzwonnica z drugiej połowy XIX w. w 1996 roku spłonął zabytkowy kościół drewniany z 1783r, na miejscu tym znajduje się miniaturowa jego kopia. Na miejscowym cmentarzu grzebalnym znajduje się grób Roberta Przegalińskiego, powstańca z 1863r oraz zbiorowa mogiła żołnierzy Wojska Polskiego z 1939r. we wsi znajduje się drewniana kapliczka Jana Nepomucena z przełomu XIX i XXw. Niedaleko przy drodze do Liśnika znajduje się mały skansen – zagroda Wacława Ludwicha. Przy drodze do Annopola znajduje się sanktuarium Zjawienie, gdzie na początku XVII wieku miała objawić się Matka Boska.
10	Łychów Gościeradowski	Murowana kapliczka domkowa z 1848r.

Lp.	Miejscowość	Ciekawe obiekty
11	Olbięcin	Zespół dworsko-parkowy: pałac, oranżeria, czworaki, spichlerz, stodoły i rządówki z XVIIw. Kościół parafialny p.w.św. Piotra i Pawła – 1935/1938 z elementami wyposażenia nieistniejącej kaplicy dworskiej. Wybijają ze skał wapiennych silne źródła dające początek rzece Tuczyn, dopływowi Sanny.
12	Pniów	Zespół kościoła pod wezwaniem św. Zygmunta
13	Radomyśl n/Sanem	Układ urbanistyczny z 38 domami, zespół kościoła pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela, cmentarz rzymsko-katolicki- przykościelny „Na Zjawieniu”
14	Rzeczycza Książęca	Murowana kapliczka domkowa p.w. MB.Częstochowskiej z 1906r oraz kapliczka z figurą M.B. Niepokalanego poczęcia z 1907r
15	Rzeczycza Ziemiańska	Młyn o konstrukcji mieszanej (murowany i drewniany) z 1920r. Karczma z połowy XIXw. Kościół filialny p.w.św. Krzyża z dzwonnica z XVII w (1742), restaurowany w latach 1872, 1931 oraz dzwonnica drewniana z połowy XIXw. Kościół parafialny p.w. przemienienia Pańskiego z 1722, oraz dzwonnica drewniana – XVIIIw, plebania drewniana z początku XX w. Kapliczka domkowa z figurą św. Floriana oraz Krzyż, cmentarz katolicki z XIXw, gdzie znajduje się mogiła zbiorowa powstańców z 1863r oraz mogiły partyzantów z II wojny światowej.
16	Świeciechów	Zespół kościoła parafialnego pw. św. Małgorzaty i Mikołaja: kościół murowany z 1764r, dzwonnica murowana z końca XVII w, kostnica murowana – kamienna z ok. 1900 r. oraz ogrodzenia z bramą murowaną z około 1900r. Młyn murowano – drewniany z lat 20-tych XX wieku.
17	Szczecyn	Pomnik i mogiła zbiorowa mieszkańców znajduje się obok kościoła – 2.09.1944 roku hitlerowcy spacyfikowali wieś mordując 316 mieszkańców.
18	Trzydnik Duży	Dawny zespół dworski
19	Trzydnik Mały	Murowana kapliczka domkowa z figurą Matki Boskiej z początku XIXw
20	Węglik	Cmentarz wojenny z I wojny światowej
21	Zaklików	Kościół murowany pw. św. Anny z około 1580r, na którego zewnętrznych ścianach od lat przybijane są tabliczki z trumien zmarłych mieszkańców parafii. Wyposażenie głównie z XVIIIw, liczne nagrobki klasycystyczne na cmentarzu przykościelnym. Kościół parafialny pw. św. Trójcy z 1608r, później przebudowany, w wyposażeniu późnogotyckim, rzeźbiona grupa Zaśnięcia Matki Boskiej. Nieliczne drewniane domy miejskie z XVIII i XIXw, zespół dworski murowany z początku XXw, zabytkowe cmentarze; katolicki i żydowski. Cmentarz żydowski „kirkut” prawdopodobnie z połowy XIX wieku na którym zachowało się kilka macew.
22	Zdziechowice	Resztki grodziska wczesnośredniowiecznego z częściowo zachowanymi wałami obronnymi z VIII – IX wieku oraz zespół dworski: dwór murowany z początku XX wieku, 2 budynki gospodarcze murowane z lat 20 tych XX wieku i park krajobrazowy z XIXw.

Tabela 66. Wykaz zabytków archeologicznych znajdujących się na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów

Lp	Nr stan. AZP ¹	Lokalizacja (leśnictwo, oddz.)	Rozpoznana forma stanowiska	Forma ochrony konserwatorskiej
1	85-74/55-14	Świeciechów 157a	Stanowisko płaskie	Wojewódzka Ewidencja Zabytków
2	86-75/27-19	Borów 287j	Stanowisko płaskie	Wojewódzka Ewidencja Zabytków
3	86-75/28-20	Borów 287a	Stanowisko płaskie	Wojewódzka Ewidencja Zabytków
4	86-75/29-21	Borów 284d,f	Stanowisko płaskie	Wojewódzka Ewidencja Zabytków
5	84-75/3-2	Świeciechów 137j	Stanowisko płaskie	Wojewódzka Ewidencja Zabytków
6	84-75/4-3	Świeciechów 137g	Stanowisko płaskie	Wojewódzka Ewidencja Zabytków
7	87-76/24-18	Irena 206j	Stanowisko płaskie	Wojewódzka Ewidencja Zabytków
8		Świeciechów 118b	Stanowisko mielerzowe	

¹ - Archeologiczne Zdjęcie Polski

Tabela 67. Zestawienie obiektów kultury wpisanych do rejestru zabytków na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów

Lp	Nazwa obiektu	Lokalizacja (Leśnictwo, Oddz., Poddz., gmina)	Pow. Poddz.	Ogólny opis, rok powstania (budowy) rodzaj obiektu, walory,	Zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						Proj.	Wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Cmentarz wojenny z I wojny światowej	Marynopol 246b <i>Trzydnik Duży</i> dz. nr 616	10,12 ha	Cmentarz wojenny z I wojny światowej z zatartymi śladami mogił żołnierzy poległych w walkach 1915r				Wpisany do rejestru zabytków pod nr A/349 20.07.2005
2	Kopiec	Borów 287c <i>Annopol</i> dz. nr 2207	0,99 ha	Starożytny kopiec o średnicy ok. 10-12m i wysokości 150cm jest starożytnym kurhanem pochodzącym prawdopodobnie z wczesnej epoki brązu. Jest jedynym zachowanym tego typu obiektem w północnej części Kotliny Sandomierskiej				Wpisany do księgi C rejestru zabytków pod nr C/19 dnia 06.05.2005
3	Mogiła	Świeciechów 132f <i>Annopol</i> dz. nr 1624	3,45 ha	Mogiła oficerów radzieckich z 1944r położona w lesie na dużej wydmy piaszczystej				Wpisany do rejestru zabytków pod nr A/350 20.07.2005
4	Cmentarz wojenny z II wojny światowej	Marynopol 197d <i>Gościeradów</i> dz. nr 581	4,24 ha	Mogiła kilkunastu partyzantów NSZ zabitych w dn. 5.04.1944r. przez oddziały AL				Wpisany do rejestru zabytków pod nr A/539 (Decyzja 11/92, 12.06.1992)

4.6 Ekologiczna ocena stanu lasu

Ekologiczną ocenę lasu wykonano na podstawie oceny zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem, ogólnego stanu siedliska i formy degradacji lasu.

Tabela 68. Zestawienie powierzchni [ha] według typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych (wg wzoru nr 21)

Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Jednostka	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80	>80 lat		
1 GOŚCIERADÓW	bory	naturalne	ha	540,79	1017,84	469,5	2028,13	95,8
		zniekształcone	ha	24,58	65,11	0,12	89,81	4,2
		razem	ha	565,37	1082,95	469,62	2117,94	100
	bory mieszane	naturalne	ha	246,58	259,45	282,95	788,98	95,2
		zbliżony do naturalnego	ha	0,15			0,15	0
		zniekształcone	ha	18,6	20,39	0,88	39,87	4,8
		razem	ha	265,33	279,84	283,83	829	100
	lasy mieszane	naturalne	ha	379,71	743,03	875,79	1998,53	98,4
		zbliżony do naturalnego	ha		0,68	0,73	1,41	0,1
		zniekształcone	ha	25,11	6,22		31,33	1,5
		razem	ha	404,82	749,93	876,52	2031,27	100
	lasy	naturalne	ha	777,81	977,8	1772,98	3528,59	89,5
		zbliżony do naturalnego	ha	113,22	51,18	214,33	378,73	9,6
		zniekształcone	ha	10,45	23,72		34,17	0,9
		razem	ha	901,48	1052,70	1987,31	3941,49	100
	łącznie obręb	naturalne	ha	1944,89	2998,12	3401,22	8344,23	93,5
		zbliżony do naturalnego	ha	113,37	51,86	215,06	380,29	4,3
		zniekształcone	ha	78,74	115,44	1	195,18	2,2
		razem	ha	2137	3165,42	3617,28	8919,70	100
2 POLIGON	bory	naturalne	ha	1205	2285,84	1750,27	5241,11	96,9
		zbliżony do naturalnego	ha	0,99	0,13		1,12	0
		zniekształcone	ha	56,76	108,81	3,5	169,07	3,1
		razem	ha	1262,75	2394,78	1753,77	5411,3	100
	bory mieszane	naturalne	ha	371,34	230,92	330,17	932,43	91,6
		zbliżony do naturalnego	ha	2,7			2,7	0,3
		zniekształcone	ha	21,9	58,88	2,57	83,35	8,2
		razem	ha	395,94	289,8	332,74	1018,48	100
	lasy mieszane	naturalne	ha	223,62	184,79	272,03	680,44	73,7
		zbliżony do naturalnego	ha	21,32	11,97	39,22	72,51	7,8
		zniekształcone	ha	42,96	114,34	13,5	170,8	18,5
		razem	ha	287,9	311,1	324,75	923,75	100
	lasy	naturalne	ha	59,74	84,64	50,71	195,09	74,6

Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Jednostka	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80	>80 lat		
		zniekształcone	ha	4,83	60,15	1,48	66,46	25,4
		razem	ha	64,57	144,79	52,19	261,55	100
	łącznie ob- ręb	naturalne	ha	1859,7	2786,19	2403,18	7049,07	92,6
		zbliżony do naturalnego	ha	25,01	12,1	39,22	76,33	1
		zniekształcone	ha	126,45	342,18	21,05	489,68	6,4
		razem	ha	2011,16	3140,47	2463,45	7615,08	100
Nadleśnictwo Gościeradów	bory	naturalne	ha	1745,79	3303,68	2219,77	7269,24	96,5
		zbliżony do naturalnego	ha	0,99	0,13		1,12	0
		zniekształcone	ha	81,34	173,92	3,62	258,88	3,4
		razem	ha	1828,12	3477,73	2223,39	7529,24	100
	bory mies- zane	naturalne	ha	617,92	490,37	613,12	1721,41	93,2
		zbliżony do naturalnego	ha	2,85			2,85	0,2
		zniekształcone	ha	40,5	79,27	3,45	123,22	6,7
		razem	ha	661,27	569,64	616,57	1847,48	100
	lasy miesza- ne	naturalne	ha	603,33	927,82	1147,82	2678,97	90,7
		zbliżony do naturalnego	ha	21,32	12,65	39,95	73,92	2,5
		zniekształcone	ha	68,07	120,56	13,5	202,13	6,8
		razem	ha	692,72	1061,03	1201,27	2955,02	100
	lasy	naturalne	ha	837,55	1062,44	1823,69	3723,68	88,6
		zbliżony do naturalnego	ha	113,22	51,18	214,33	378,73	9
		zniekształcone	ha	15,28	83,87	1,48	100,63	2,4
		razem	ha	966,05	1197,49	2039,5	4203,04	100
	łącznie nad- leśnictwo	naturalne	ha	3804,59	5784,31	5804,4	15393,30	93,1
		zbliżony do naturalnego	ha	138,38	63,96	254,28	456,62	2,8
		zniekształcone	ha	205,19	457,62	22,05	684,86	4,1
		razem	ha	4148,16	6305,89	6080,73	16534,78	100

Stan siedlisk w lasach Nadleśnictwa Gościeradów można ocenić jako bardzo dobry. Siedliska naturalne i zbliżone do naturalnego zajmują prawie 96%. Siedliska znieskształcone zajmują 4,1% powierzchni, natomiast zdegradowane i silnie zdegradowane nie występują. Są to siedliska o obniżonej naturalnej żyzności spowodowanej przez gospodarkę (wprowadzanie monokultur sosnowych) głównie na gruntach porolnych.

Tabela 69. Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem (wg wzoru nr 20).

Obręb	Siedlisko	Stopień zgodności								Suma po- wierzchni
		Zgodne		Częściowo zgodne		Niezgodne				
						negatywne		obojętne		
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
1. GOŚCIERADÓW	Bs	23,08	100,0							23,08
	Bśw	1 727,26	99,4	11,00	0,6					1 738,26
	Bw	346,34	99,3	2,43	0,7					348,77
	Bb	3,86	49,3	3,97	50,7					7,83
	BMśw	543,16	83,3	103,39	15,8	0,71	0,1	5,10	0,8	652,36
	BMw	148,98	84,6	27,14	15,4					176,12
	BMb			0,52	100,0					0,52
	LMśw	976,11	48,8	956,38	47,8	34,61	1,7	31,89	1,6	1 998,99
	LMw	10,24	31,7	22,04	68,3					32,28
	Lśw	1 877,99	48,5	1 168,17	30,2	598,73	15,5	225,34	5,8	3 870,23
	Lw	6,89	20,6	17,54	52,5			8,99	26,9	33,42
	OI	18,45	100,0							18,45
	OIJ	0,78	100,0							0,78
LŁ	0,85	4,6	10,45	56,2			7,31	39,3	18,61	
Razem 1. GOŚCIERADÓW		5 684,47	63,7	2 323,03	26,0	634,05	7,1	278,63	3,1	8 920,18
2. POLIGON	Bśw	3 932,18	97,6	94,93	2,4					4 027,11
	Bw	1 202,86	97,4	27,03	2,2	2,76	0,2	1,97	0,2	1 234,62
	Bb	148,85	99,5	0,72	0,5					149,57
	BMśw	385,37	92,4	27,69	6,6			3,86	0,9	416,92
	BMw	395,44	73,4	115,78	21,5			27,52	5,1	538,74
	BMb	60,99	97,1	1,83	2,9					62,82
	LMśw	234,17	82,6	46,05	16,2			3,28	1,2	283,50
	LMw	146,14	39,7	213,03	57,9			8,66	2,4	367,83
	LMb	131,22	48,2	116,04	42,6	9,67	3,5	15,49	5,7	272,42
	Lśw	5,66	27,2	14,22	68,4	0,92	4,4			20,80
	Lw			4,12	30,3			9,49	69,7	13,61
	OI	171,09	78,1	38,23	17,4	9,85	4,5			219,17
	OIJ			5,37	100,0					5,37
LŁ			2,60	100,0					2,60	
Razem 2. POLIGON		6 813,97	89,5	707,64	9,3	23,20	0,3	70,27	0,9	7 615,08
Nadleśnictwo Gościeradów	Bs	23,08	100,0							23,08
	Bśw	5 659,44	98,2	105,93	1,8					5 765,37
	Bw	1 549,20	97,8	29,46	1,9	2,76	0,2	1,97	0,1	1 583,39
	Bb	152,71	97,0	4,69	3,0					157,40
	BMśw	928,53	86,8	131,08	12,3	0,71	0,1	8,96	0,8	1 069,28
	BMw	544,42	76,2	142,92	20,0			27,52	3,8	714,86
	BMb	60,99	96,3	2,35	3,7					63,34
	LMśw	1 210,28	53,0	1 002,43	43,9	34,61	1,5	35,17	1,5	2 282,49
	LMw	156,38	39,1	235,07	58,8			8,66	2,2	400,11
	LMb	131,22	48,2	116,04	42,6	9,67	3,5	15,49	5,7	272,42
	Lśw	1 883,65	48,4	1 182,39	30,4	599,65	15,4	225,34	5,8	3 891,03
	Lw	6,89	14,7	21,66	46,1			18,48	39,3	47,03
	OI	189,54	79,8	38,23	16,1	9,85	4,1			237,62
OIJ	0,78	12,7	5,37	87,3					6,15	
LŁ	0,85	4,0	13,05	61,5			7,31	34,5	21,21	
Razem nadleśnictwo		12 497,96	75,6	3 030,67	18,3	657,25	4,0	348,90	2,1	16 534,78

Jak wynika z powyższego zestawienia w Nadleśnictwie Gościeradów dominują drzewostany o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu – 75,6% (12497,96 ha), natomiast udział drzewostanów o składzie gatunkowym częściowo zgodnym wynosi 18,3% (3030,67 ha), a drzewostanów o składzie niezgodnym obojętnie jest 2,1% (348,90 ha), udział drzewostanów niezgodnych negatywnie to 4,0% (657,25 ha).

4.6.1 Borowacenie

Borowacenie (pinetyzacja) określa się jako słabe, jeżeli udział sosny *Pinus sylvestris* lub świerka *Picea abies* w składzie gatunkowym drzewostanów wynosi: ponad 80% na siedliskach borów mieszanych, 50-80% na siedliskach lasów mieszanych, 10-30% na siedliskach lasowych.

Borowacenie określa się jako średnie, jeżeli udział sosny *Pinus sylvestris* lub świerka *Picea abies* wynosi: ponad 80% na siedliskach lasów mieszanych, 30-60% na siedliskach lasowych.

Borowacenie określa się jako mocne jeżeli udział sosny *Pinus sylvestris* lub świerka *Picea abies* w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi ponad 60% na siedliskach lasowych.

Tabela 70. Zestawienie powierzchni [ha] wg borowacenia (wg wzoru 22)

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb GOŚCIERADÓW	brak	1642,18	1941,43	1122,59	4706,20	52,8
	słabe	398,58	889,19	887,90	2175,67	24,4
	średnie	89,62	265,97	653,04	1008,63	11,3
	mocne	6,62	68,83	953,75	1029,20	11,5
Obręb POLIGON	brak	1772,65	2792,39	1992,12	6557,16	86,1
	słabe	217,53	310,41	357,38	885,32	11,6
	średnie	20,98	36,75	109,06	166,79	2,2
	mocne	0,00	0,92	4,89	5,81	0,1
Nadleśnictwo Gościeradów	brak	3414,83	4733,82	3114,71	11263,36	68,1
	słabe	616,11	1199,60	1245,28	3060,99	18,5
	średnie	110,60	302,72	762,10	1175,42	7,1
	mocne	6,62	69,75	958,64	1035,01	6,3

Jak wynika z powyższej tabeli borowaceniem w stopniu mocnym zagrożonych jest tylko 6,3% drzewostanów. Brak zagrożenia tym zjawiskiem dotyczy ok. 68% drzewostanów. Sytuacja taka wynika z faktu, iż w Nadleśnictwie Gościeradów dość duży jest udział siedlisk lasów mieszanych i lasów, gdzie duży udział mają gatunki liściaste.

4.6.2 Monotypizacja

Monotypizacja jest to zjawisko polegające na zubożeniu składu gatunkowego drzewostanów i uproszczeniu struktury warstwowej i wiekowej.

Zestawienie kompleksów leśnych z punktu widzenia monotypizacji, tj. ujednolicenia gatunkowego lub wiekowego drzewostanów wykonuje się dla kompleksów powyżej 200 ha, z

uwzględnieniem grup wiekowych drzewostanów 1-40, 41-80 oraz powyżej 80 lat, oraz podziału drzewostanów na: sosnowe + świerkowe i pozostałe.

monotypizacja częściowa ma miejsce wówczas, gdy udział jednego gatunku lub jednej (20 letniej) klasy wieku wynosi 50-80%, lub udział jednej klasy wieku różnych gatunków w jednej klasie wieku przekracza 80%.

monotypizacja pełna występuje wówczas, gdy udział jednego gatunku i jednej klasy wieku przekracza 80% całej analizowanej, zwartej powierzchni leśnej.

W Nadleśnictwie Gościeradów nie stwierdzono występowania monotypizacji, ponieważ drzewostany nadleśnictwa nie występują w zwartych kompleksach leśnych i nie występują zwarte, 100-hektarowe bloki drzewostanów jednowiekowych. Jest to związane z lokalną specyfiką nadleśnictwa, dużym zasięgiem terytorialnym i charakterem drzewostanów występujących w przeważającej części na siedliskach lasowych.

4.6.3 Neofityzacja

Neofityzacja jest to forma degeneracji fitocenozy leśnej polegająca na wnikaniu do składu gatunkowego lub sztucznym wprowadzaniu gatunków „obcych” takie jak np. sosna Banksa *Pinus banksiana*, sosna wejmutka *Pinus strobus*, sosna czarna *Pinus nigra*, daglezwia *Pseudotsuga taxifolia*, dąb czerwony *Quercus rubra*, czeremcha amerykańska *Padus serotina*, robinia akacjowa *Robinia pseudacacia*, klon jesionolistny *Acer negundo*. Gatunki obce występują w formie pojedynczych lub grupowych domieszek głównie w oddziałach sąsiadujących z terenami nieleśnymi. W związku z tym w chwili obecnej obce gatunki drzewiaste i krzewiaste nie mają wpływu na degenerację ekosystemu jako całości.

Tabela 71. Zestawienie powierzchni [ha] oraz liczby wydzieleń wg neofityzacji

Gatunek	Forma występowania								Razem	
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj,mjśc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień		w warstwie przestoi i zadrzewień
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieleń					
Nadleśnictwo Gościeradów										
czeremcha późna					7			377		384
daglezwia zielona	1	0,66	2	1,70	7				2	12
dąb czerwony			12	7,77	433	9		263	9	726
kasztanowiec biały					2				6	8
klon jesionolistny					2			2	1	5
robinia akacjowa	1	0,26	11	2,40	149	5	1	143	13	323
sosna Banksa	1	2,76	3	1,01	57			5	5	71
sosna czarna					1				1	2
sosna smołowa					12				1	13
sosna wejmutka					15				1	16
topola			1	0,78	9			2		12

Gatunki obce jako gatunki panujące w drzewostanie występują w wydzieleniach na powierzchni 3,68 ha. Powierzchnia rzeczywista (wg tabeli Va programu Taksator) zajmowana przez gatunki obce w drzewostanach wynosi 13,40 ha, co stanowi 0,08% powierzchni leśnej zalesionej.

Tabela uwzględnia rzeczywisty udział powierzchniowy zajmowany w wydzieleniach leśnych przez gatunki obcego pochodzenia. Najliczniej w składach gatunkowych drzewostanów Nadleśnictwa Gościeradów występuje dąb czerwony – 7,77 ha oraz robinia akacjowa (akacja) na pow. 2,40 ha.

W dolnych warstwach drzewostanów – II piętrze, podszycie, zakrzewieniach najczęściej występuje dąb czerwony, robinia akacjowa.

Gatunki obce występujące w drzewostanach nadleśnictwa są systematycznie usuwane w ramach zabiegów pielęgnacyjnych CW, CP, TW, TP jak również w użytkowaniu rębny w ramach przebudowy składów gatunkowych drzewostanu i dostosowania do siedliska.

W podszycie czeremcha późna *Padus serotina* występuje na powierzchni 1294,16 ha (powierzchnia całych wydzieleni). Czeremcha późna, która w latach 60-70 tych ubiegłego wieku wprowadzana była w formie podszytów, obecnie jest usuwana na etapie melioracji agrotechnicznych, zabiegów pielęgnacyjnych. Całkowite wyrugowanie tego gatunku z drzewostanów nadleśnictwa, bez znaczących nakładów finansowych na usuwanie oraz zabiegów chemicznych wydaje się zadaniem nie do zrealizowania na przestrzeni jednego 10-lecia.

Inwazyjne gatunki obce to organizmy, które dostały się do nowego środowiska poza ich naturalnym zasięgiem występowania i które mogą stanowić poważne zagrożenie dla lokalnej flory, fauny oraz ekosystemów. Oto niektóre z kluczowych zagrożeń związanych z takimi gatunkami:

Wypieranie rodzimych gatunków: Inwazyjne gatunki często konkurują o zasoby (np. pożywienie, przestrzeń) z rodzimymi organizmami. Ich przewaga może prowadzić do zmniejszenia populacji lokalnych gatunków, a nawet ich wyginięcia.

Zmiana ekosystemów: Wprowadzenie nowego gatunku może zakłócić funkcjonowanie ekosystemu, wpływając na równowagę biologiczną. Przykładem jest zmiana składu roślinności, co może prowadzić do degradacji siedlisk i zmniejszenia bioróżnorodności.

Zagrożenie dla ludzi: Niektóre gatunki mogą bezpośrednio wpływać na zdrowie ludzkie, np. poprzez ukąszenia lub toksyny. Również zmiany w środowisku mogą prowadzić do niekorzystnych warunków życia, jak wzrost ryzyka powodzi czy pożarów.

Zaburzenie sieci troficznych: Wprowadzenie nowego drapieżnika lub konkurenta może zakłócić lokalne sieci pokarmowe, prowadząc do destabilizacji populacji innych gatunków.

Ograniczenie skutków inwazyjnych gatunków obcych wymaga skutecznego monitorowania, kontroli granicznej, edukacji społecznej oraz działań prewencyjnych i eliminacyjnych zgodnie z zapisami zawartymi w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. (Dz.U z dnia 16 grudnia 2022 r. poz. 2649).

W trakcie inwentaryzacji obcych gatunków inwazyjnych w 2019 roku na terenie gruntów nadleśnictwa stwierdzono występowanie pięciu takich gatunków. Są to: niecierpek drobnokwiatowy – notowany najczęściej oraz: niecierpek gruczołowaty, rdestowiec czeski, trojeść amerykańska oraz kolczurka klapowana, których występowanie stwierdzono w pojedynczych lokalizacjach. Zalecane jest zwalczanie mechaniczne kolczurki klapowanej.

Tabela 72. Wykaz inwazyjnych gatunków obcych w Nadleśnictwie Gościeradów

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Wydzielenia [szt.]	Adres leśny
1	Niecierpek gruczołowaty	<i>Impatiens glandulifera</i>	1	05-05-1-06-288 -h -00
2	Rdestowiec czeski	<i>Reynoutria x bohemica</i>	1	05-05-2-12-289 -f -00
3	Kolczurka klapowana	<i>Echinocystis lobata</i>	1	05-05-1-06-288 -h -00
4	Trojeść amerykańska	<i>Asclepias syriaca</i>	1	05-05-1-01-35 -d -00

4.6.4 Drewno martwe

W ramach prac terenowych urządzania lasu BULiGL Oddział w Lublinie przeprowadziło inwentaryzację drewna martwego. Miąższość drewna martwego określono z podziałem na drewno: martwe stojące, złamane oraz martwe leżące. Średni zapas w nadleśnictwie zakumulowanego drewna martwego wynosi 7,24 m³/ha pow. zalesionej objętej pomiarem. Zinwentaryzowana miąższość stanowi ok. 2,26% zapasu. W obliczeniu i zestawieniu (wg IUL 2011 r.) uwzględniono co 10 powierzchnię próbną zakładaną do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej na terenie całego nadleśnictwa.

Tabela 73. Zestawienie miąższości drewna martwego w Nadleśnictwie Gościeradów

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
BB	7,83	3,89	30,48	6,05	47,34	9,94	77,82
BMB	0,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BMŚW	533,85	2,11	1124,66	5,03	2685,73	7,14	3810,39
BMW	111,46	1,90	211,76	7,14	796,03	9,04	1007,79
BS	23,08	1,11	25,72	5,38	124,18	6,49	149,91
BŚW	1491,22	2,27	3391,27	4,55	6792,31	6,82	10183,57
BW	321,14	1,33	426,19	4,12	1321,71	5,45	1747,90
Lł	18,61	4,77	88,72	6,50	120,90	11,27	209,62
LMŚW	1756,86	3,93	6895,90	4,19	7363,74	8,12	14259,65
LMW	30,74	4,31	132,50	4,15	127,44	8,46	259,95
LŚW	3300,42	7,09	23395,58	4,74	15629,33	11,83	39024,91
LW	23,19	3,45	79,97	3,90	90,42	7,35	170,39
OL	18,45	5,25	96,93	3,39	62,52	8,64	159,45
OLJ	0,78	5,57	4,34	7,86	6,13	13,43	10,47
Razem obręb 1	7638,15	4,70	35904,04	4,60	35167,78	9,30	71071,82
BB	149,57	2,35	350,85	2,79	417,10	5,14	767,95
BMB	61,09	3,61	220,45	5,31	324,19	8,92	544,64
BMŚW	298,33	1,25	371,96	3,17	945,72	4,42	1317,68
BMW	353,91	3,31	1171,59	4,35	1538,94	7,66	2710,53
BŚW	3477,34	1,24	4298,80	2,78	9664,26	4,02	13963,05
BW	1079,04	1,52	1639,81	3,07	3310,60	4,59	4950,41
Lł	2,60	0,00	0,00	2,43	6,31	2,43	6,31
LMB	220,94	1,19	262,68	4,75	1049,16	5,94	1311,84
LMŚW	236,04	0,64	150,15	2,90	685,05	3,54	835,20
LMW	314,99	1,77	557,56	4,01	1261,74	5,78	1819,31
LŚW	19,58	1,18	23,05	3,86	75,57	5,04	98,62
LW	9,49	57,30	543,81	0,00	0,00	57,30	543,81
OL	191,21	3,53	674,79	4,56	871,42	8,09	1546,20
OLJ	5,37	57,30	307,72	0,00	0,00	57,30	307,72
Razem obręb 2	6419,50	1,65	10573,22	3,14	20150,05	4,79	30723,28
Ogółem n-ctwo	14057,65	3,31	46477,26	3,93	55317,84	7,24	101795,10

Jak wynika z tabeli miąższość drewna martwego (stojącego i leżącego) w Nadleśnictwie Gościeradów wynosi 7,24 m³/ha. W porównaniu do średniej miąższości dla Lasów Państwowych (11,2 m³/ha wg Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu lata 2019-2023) jest ona niższa o 3,96 m³/ha. Natomiast w porównaniu do RDLP Lublin (9,3 m³/ha) jest niższa o 2,06 m³/ha i województwa lubelskiego (10,0 m³/ha) jest niższa o 2,76 m³/ha.

Na leśnych siedliskach przyrodniczych, na podstawie danych z założonych powierzchni kołowych, obliczono ilość drewna martwego.

Tabela 74. Zestawienie miąższości drewna martwego na siedliskach przyrodniczych w Nadleśnictwie Gościeradów

Siedliska przyrodnicze		Udział drewna martwego		
Nazwa	Kod	[ha]	m ³	m ³ /ha
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0*	32,83	291	8,86
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	2872,58	31574	10,99
Łęgowe lasy dębowo-wiązowe-jesionowe	91F0	14,61	149	10,16
Bory i lasy bagienne	91D0*	149,39	1384	9,26
Cieplolubne dąbrowy	91I0	107,66	1176	10,92
Wyżynny jodłowy bór mieszany	91P0	40,78	430	10,54
Razem		3217,85	35004	10,88

* - siedlisko priorytetowe

Na podstawie danych z założonych powierzchni kołowych na których inwentaryzowano drewno martwe można stwierdzić, że średnia miąższość drewna martwego łącznie na siedliskach przyrodniczych w nadleśnictwie wynosi **10,88 m³/ha**. Na siedliskach grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego odnotowano najwyższy udział drewna martwego wynoszący 10,99 m³/ha.

5 Zagrożenia środowiska leśnego

Zanieczyszczenia powietrza

Zanieczyszczenie powietrza jest główną przyczyną globalnych zagrożeń środowiska i jednocześnie należy do najbardziej niebezpiecznych dla przyrody i człowieka, gdyż są mobilne i mogą powodować skażenie na dużych obszarach praktycznie wszystkie komponenty środowiska.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów brak jest większych zakładów przemysłowych mogących w niekorzystny sposób oddziaływać na środowisko. Większość firm zlokalizowanych na tym terenie to zakłady produkcyjno-usługowo-handlowe, głównie działające w handlu i usługach, a także w budownictwie, przetwórstwie przemysłowym i transporcie.

Na jakość powietrza atmosferycznego wpływają przede wszystkim:

- emisja zanieczyszczeń na danym terenie,
- dopływ zanieczyszczeń z innych obszarów,
- warunki klimatyczne,
- topografia terenu.

W przypadku Nadleśnictwa Gościeradów stan powietrza atmosferycznego zależy głównie od emisji zanieczyszczeń ze źródeł usytuowanych na terenie nadleśnictwa. Na emisję całkowitą składa się emisja:

- ze źródeł punktowych – stacjonarnych;
- ze źródeł powierzchniowych (rolnictwo, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów);
- ze źródeł liniowych – komunikacyjnych.

Jednym ze źródeł emisji zanieczyszczeń na terenie Nadleśnictwa są źródła liniowe. Do tego typu emitorów należą ciągi komunikacyjne w postaci różnych dróg. Przez obszar nadleśnictwa przebiega jeden z ważniejszych szlaków komunikacyjnych regionu droga krajowa nr 74 Kraśnik-Annopol. Wzrost natężenia ruchu (w tym również z materiałami niebezpiecznymi) zwiększa prawdopodobieństwo wystąpienia katastrofy drogowej i spowodowania zagrożeń dla otaczającego środowiska.

Na terenie lasów Nadleśnictwa Gościeradów znajduje się dwie stałe powierzchnie monitoringu biologicznego o numerach: 052144, 050144. Lokalizacja powierzchni monitoringowych: 052144 leśnictwo Irena oddz. 219k, 050144 leśnictwo Brzoza oddz. 92c. Na tych powierzchniach przeprowadza się monitoring uszkodzeń drzewostanów obejmujący ocenę defoliacji i odbarwień aparatu asymilacyjnego oraz dodatkowych cech morfologicznych koron drzew, pomiar pierśnic.

Zanieczyszczenia wody

Na terenie Nadleśnictwa Gościeradów pomiarami stanu czystości wód objęte są rzeki: Wisła – ocena ogólna NON, Sanna w pobliżu ujścia do Wisły – NON. Pozostałe rzeki nie są objęte badaniami.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe. Ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami jest nie tylko zagadnieniem ekologicznym, ale również naukowo – technicznym, co związane jest z koniecznością realizacji wysokosprawnych obiektów oczyszczalni ścieków niezbędnych do likwidacji istniejących źródeł zanieczyszczenia wód.

Gospodarka leśna powinna zmierzać do utrzymania właściwych stosunków hydrologicznych (wód powierzchniowych i podziemnych). Zakłócenia stosunków wodnych przyczyniają się w istotnym stopniu do osłabienia drzewostanów. To powoduje zagrożenie dla roślinności i świata zwierząt powodując zmiany w naturalnym składzie florystycznym i faunie.

Ochrona wód przed zanieczyszczeniem jest nie tylko poważnym zagadnieniem ekologicznym, ale również naukowo – technicznym, co związane jest z koniecznością realizacji wysokosprawnych obiektów - oczyszczalni ścieków- niezbędnych dla likwidacji istniejących źródeł zanieczyszczenia wód.

Gospodarka odpadami

Bardzo istotnym elementem w ochronie środowiska jest gospodarka odpadami zarówno przemysłowymi jak i komunalnymi. Z dniem 7.12.2022 r. wydano obwieszczenie w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 28.10.2022 r., wnosząca zasadnicze zmiany w zakresie gospodarowania odpadami. Ustawa ta określa zasady postępowania z odpadami, stawiając na pierwszym miejscu ich segregację oraz zapobieganie powstawaniu odpadów lub minimalizację ich ilości. Mimo wejścia w życie wymienionej ustawy znajdują się ludzie kontynuujący niechlubną „tradycję” wyrzucania śmieci do lasu. Niestety dzieje się tak pomimo intensywnych wysiłków edukatorów leśnych prowadzących zajęcia informacyjne w tym zakresie.

Zagrożenia spowodowane penetracją terenów leśnych

Do czynników antropogenicznych powodujących zanieczyszczenie środowiska i mających wpływ na stan sanitarny lasu można zaliczyć zaśmiecanie terenów leśnych przez człowieka. Zaśmiecanie to problem, który dotyczy również terenu Nadleśnictwa Gościeradów. Problem dotyczy również lasów znajdujących się w niewielkiej odległości od mniejszych miejscowości, lasów przy szlakach komunikacyjnych oraz miejsc w pobliżu postoju pojazdów, jak i terenów służących do rekreacji.

Powszechnym zjawiskiem są „dzikie wysypiska” na terenach leśnych. Dotyczy to zwłaszcza kompleksów przylegających do okolicznych miejscowości oraz wzdłuż dróg publicznych przebiegających przez obszary leśne. Corocznie Nadleśnictwo Gościeradów wydaje na sprzątanie lasów duże środki finansowe. Średniorocznie w ostatnim 10-leciu nadleśnictwo uprzątało ok. 202 m³ śmieci. Ograniczeniem tego problemu może być współpraca z samorządami lokalnymi oraz prowadzenie działalności edukacyjnej.

Do bezpośrednich form negatywnego oddziaływania ludzi na lasy Nadleśnictwa Gościeradów i w terytorialnym jego zasięgu zaliczyć należy:

- a) wywożenie do lasu śmieci (przez okolicznych mieszkańców) oraz zaśmiecanie lasu (przez turystów, grzybiarzy),
- b) nadmierną penetrację lasów w okresie zbioru grzybów przez ludność (miejscową, turystów, wczasowiczów i wędkarzy). Następstwem penetracji lasów jest wydeptywanie i niszczenie runa leśnego, płoszenie zwierzyny, zaśmiecanie lasu (papiery, butelki plastikowe i szklane) oraz niejednokrotnie przyczynienie się do powstania pożaru poprzez zaproszenie ognia (niedopałki papierosa, nieodpowiedzialne rozpalać ognisk),
- c) nielegalną wycinkę i kradzież drewna,
- d) kłusownictwo,
- e) kradzieże sadzonek z upraw i niszczenie drzewek,
- f) wyrzucanie śmieci z samochodów w trakcie przejazdu przez lasy,

- g) celowe podpalenia lasu,
- h) niszczenie urządzeń turystycznych, tablic informacyjnych i ostrzegawczych,
- i) niszczenie i kaleczenie drzew,
- j) niszczenie stanowisk roślin chronionych,
- k) płoszenie zwierzyny, niszczenie gniazd, mrowisk.

Szlaki turystyczne przebiegające przez teren nadleśnictwa nie kolidują z prowadzoną przez nadleśnictwo gospodarką i nie wpływają negatywnie na drzewostany.

Szczególnie uciążliwym problemem jest zaśmiecanie lasu. Powstanie setek mniejszych i większych dzikich wysypisk śmieci jest faktem. Problem ten w nadleśnictwie częściowo rozwiązywany jest poprzez systematyczne uprzątnięcie.

Innym problemem są szkody związane z niekontrolowaną penetracją terenów leśnych przejawiają się w niszczeniu roślin, mrowisk, gniazd ptaków, wykopywaniu chronionych gatunków roślin, niszczeniu ogrodzeń upraw i gniazd, podpalenia. Zbiór roślin leczniczych ze stanowisk naturalnych ulega stałemu nasileniu na skutek zwiększającego się zapotrzebowania. Istnieje niebezpieczeństwo, braku kontroli pozyskiwania tych roślin tym samym zmniejszeniu stanowisk roślin leczniczych na terenach leśnych. Również okazy grzybów niejadalnych są systematycznie niszczone. W poszukiwaniu młodych, zdrowych owocników jest rozgrzebywana ściółka i zbierane są kobierce mchów, zniszczeniu ulega grzybnia rozwijająca się w glebie.

Rozwiązaniem problemów związanych ze szkodnictwem leśnym może być prowadzenie działalności edukacyjnej.

Zagrożenia z tytułu infrastruktury technicznej

Istniejące szlaki komunikacyjne powodują fragmentaryzację poszczególnych bio- i zoonoz oraz stanowią istotną barierę dla przemieszczania się zwierząt. Użytkownicy szlaków komunikacyjnych stanowią źródło zanieczyszczenia powietrza spalinami.

Zagrożenie pożarowe

Szczegółowe dane dotyczące zagrożenia pożarowego omówione są w planie ochrony przeciwpożarowej zamieszczonym w tomie I planu u.l. nadleśnictwo znajduje się w II kategorii zagrożenia pożarowego. Problematyka pożarowa przedstawiona została na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej.

Szkody w drzewostanach zainwentaryzowane w trakcie prac taksacyjnych

Tabela 75. Zestawienie uszkodzeń drzewostanów zainwentaryzowanych w trakcie prac taksacyjnych

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			Pow. uszkodzeń zreduk.
		10-20	21-50	>50	
	[ha]				
1	2	3	4	5	6
Czynniki klimatyczne	74,66	16,86	55,93	1,87	24,03
Grzyby	19,11	10,91	8,20	-	5,21
Inne bez określenia	737,33	203,10	498,31	35,92	241,22
Pożary	8,05	8,05	-	-	0,81
Zakłócenia stosunków wodnych	53,28	53,28	-	-	7,49
Zwierzyna	263,04	259,01	4,03	-	37,92
Razem	1155,47	551,21	566,47	37,79	316,68

Podczas prac terenowych zainwentaryzowano szkody na powierzchni 1155,47 ha. Jedną z przyczyn uszkodzeń są uszkodzenia od zwierzyny – 263,04 ha (22,76%). Są to szkody istotne dla wzrostu i rozwoju młodego lasu. Szkody inne to szkody od jemioli. Obejmują 737,33 ha, co stanowi 63,81% powierzchni wszystkich uszkodzeń. Szkody od jemioli to głównie osłabienie drzew poprzez pobieranie wody i składników odżywczych, co prowadzi do zahamowania wzrostu, zwiększonej podatności na choroby oraz obumierania drzew. W dłuższej perspektywie masowe występowanie jemioli będzie stanowić realne zagrożenie dla lasów nadleśnictwa. Szkody wodne wynikają głównie z podtopień wywołanych przez bobry. Zajmują powierzchnię 53,28 ha (4,61%). Szkody od grzybów zaewidencjonowano na 19,11 ha (1,65%). Dotyczą głównie zamierania starych drzewostanów oraz pierwszego pokolenia lasu na gruntach porolnych oraz uszkodzeń spowodowanych w uprawach przez osutkę. Szkody od klimatu (głównie od wiatrów i okiść) zaewidencjonowano na 74,66 ha (6,46%). Uszkodzenia te powodują głównie rozluźnienie zwarcia drzewostanów. Aktualnie uszkodzenia te nie wpływają na stan zdrowotny i sanitarny lasu, ale mogą sprzyjać rozwojowi szkodników wtórnych.

W latach 2016-2021 notuje się wzmożone szkody w drzewostanach sosnowych powodowane przez kornika ostrozębnego *Ips acuminatus*. Nadleśnictwo w celu hamowania rozmnażania szkodnika, usuwa na bieżąco zaatakowane drzewa.

Występowanie posuszu sprzyja pojawianiu się szkodników wtórnych. W ramach profilaktyki przed zagrożeniem od szkodników wtórnych należy utrzymywać należyty stan sanitarny lasu, terminowo usuwać z lasu drewno niekorowane, zwalczać szkodniki przy zastosowaniu drzew pułapkowych i innych metod ochronnych, systematycznie usuwać drzewa zasiedlone przez szkodniki wtórne.

5.1 Kompensacja przyrodnicza dotycząca przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000

Poligon wojskowy w Lipie stanowi część Ośrodka Szkolenie Poligonowego Wojsk Lądowych w Nowej Dębie. Powstał on po II wojnie światowej i funkcjonował do lat 90-tych XX wieku. W roku 2017 nastąpiła reaktywacja tego ośrodka poligonowego.

Aktualna sytuacja geopolityczna wymaga rozbudowy infrastruktury technicznej na terenie poligonu tzw. Dużej Patelni polegającej na realizacji tymczasowego obozu wojskowego z elementami infrastruktury (w tym strzelnic), placu manewrowego i pasu startowego. W związku z tymi działaniami istnieje realne zagrożenie zniszczenia siedlisk dla gatunków będących przedmiotami ochrony dla obszarów Natura 2000 PLB060005 Lasy Janowskie – Ielek i PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich – 2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, 4030 suche wrzosowiska, 6120 ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe.

Z uwagi na nadrzędny interes publiczny i brak rozwiązań alternatywnych właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska w porozumieniu z zarządcą terenu stosownie do skali i rodzaju negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000, ustala **zakres, miejsce, termin i sposób wykonania kompensacji przyrodniczej**, zobowiązując do jej wykonania nie później niż w terminie rozpoczęcia działań powodujących negatywne oddziaływanie.

Biorąc pod uwagę zakres i przedmiot znaczącego negatywnego oddziaływania, lokalizację i zakres przedsięwzięcia względem obszaru Natura 2000, a także pilność realizacji przedsięwzięcia stwierdzono, iż do dalszych analiz kwalifikują się środki kompensujące polegające na tworzeniu terenów mogących służyć kompensacji (w tym ścisłych ograniczeń zagospodarowania gruntów).

Na dzień sporządzania POP dla Nadleśnictwa Gościeradów, RZI Lublin jest w trakcie **opracowania ekspertyzy** dotyczącej zakresu oraz terminu realizacji kompensacji w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.

a) W stosunku do Ieleka działania kompensacyjne przewidziane są na 11 płatach w granicach Dużej Patelni.

1. Odlesienie powierzchni pod kompensację wydmy i muraw napiaskowych (siedliska: 2330 i 6120*) spowoduje powstanie otwartych terenów o powierzchni 27 ha. Pas odlesień będzie ciągnął się na około 2 km, a jego szerokość nigdzie nie jest węższa niż 50 m. Wraz z okolicznymi terenami stworzy to mozaikę dla 10-15 par. Odlesienie należy przeprowadzić w terminie 1.X-28.II pod nadzorem ornitologa,

2. Wyznaczono dodatkowo 7 powierzchni (łącznie 13,2 ha), na których należy wyciąć około 50% drzew pod nadzorem ornitologa - pozwoli to na uzyskanie siedlisk dla kolejnych 10-15 par.

Planowane działania kompensacyjne mają być prowadzone na gruntach uznanych w ewidencji jako nieużytki (piaski) oraz na gruntach leśnych. Orientacyjna lokalizacja tych działań w obrębie Poligon obejmować ma oddz.: 251, 278, 279, 282, 283 – nieużytki oraz oddz.: 41, 55, 56, 57, 61, 62 – grunty leśne objęte planowaniem działań gospodarczych w zakresie gospodarki leśnej.

Dodatkowym, niezamierzonym korzystnym elementem dla rozwoju populacji lelka mogą być pożary. Ostatni taki pożar w 2025 na powierzchni 35 ha spowodował wytworzenie siedlisk dla 3-5 par lelka.

Realizowana inwestycja oraz intensyfikacja działalności wojska w przyszłości nie doprowadzi do pokrycia poligonu przez zwarty drzewostan, co byłoby niekorzystne dla lelka.

Powyższe działania pozwolą na skompensowanie utraconych siedlisk gatunku, w związku z czym nie wystąpi zagrożenie nieosiągnięcia celów ochronnych wskazanych w PZO.

b) Kompensacja w odniesieniu do obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 – przedmiot ochrony – siedliska 2330 i 4030

W celu odtworzenia siedliska 2330 należy na wskazanej powierzchni należałoby wykarczować (usunąć z korzeniami) wszystkie drzewa i krzewy (łącznie z nalotem) oraz zebrać całą usuniętą biomasę. Obszar proponowany objęciem kompensacji dotyczy w obrębie Poligon oddz.: 251 – użytek piaski oraz oddz. 41, 55, 61, 62 – grunty leśne objęte planowaniem działań gospodarczych w zakresie gospodarki leśnej.

Jako dogodny do wykonania kompensacji przyrodniczej dla siedliska 4030 suche wrzosowiska, wskazuje się ok. 247 ha terenu w obrębie poligonu. Są to wszystkie tereny zadrzewione na suchych siedliskach, które nie kolidują z płatami siedlisk wskazanymi w materiałach RDOŚ w Lublinie (ekspertyza przyrodnicza EcoTerra Tomasz Furtak, 2022 r.). Tereny proponowane do wykonania kompensacji przyrodniczej siedlisk 4030 suche wrzosowiska są aktualnie porośnięte przez nalot drzew i krzewów pospolitych gatunków. Są to przede wszystkim drzewa lekkonasienne, takie jak brzoza i osika. Duży udział ma także sosna oraz inwazyjny gatunek obcy – czeremcha amerykańska (późna). Na obszarach tych nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (tzw. siedliska Natura 2000). Na proponowanych do tego celu powierzchniach sugeruje się usunąć drzewa i krzewy – w ramach prowadzonych zabiegów gospodarczych w ramach PUL (sosna), bądź poprzez

karczowanie w odniesieniu do gatunków takich jak brzoza osika, czeremcha amerykańska i inne.

Orientacyjna lokalizacja tych działań w obrębie Poligon obejmować ma oddz.: 57, 242, 243, 245, 246, 251, 253, 263, 264, 266 – nieużytki oraz oddz.: 41, 42, 55, 56, 57, 61, 62, 77 – grunty leśne objęte planowaniem działań gospodarczych w zakresie gospodarki leśnej.

Należy zauważyć, że ze względu na potrzeby bezpieczeństwa narodowego działania prowadzone przez Ministerstwo Obrony Narodowej związane z rozbudową infrastruktury poligonu mają swój wysoki priorytet. Zaplanowane w ramach PPUL zabiegi gospodarcze w drzewostanach zlokalizowanych w obrębie poligonu i planowanych działań kompensacyjnych, (ze względu na ograniczony katalog form zabiegów dopuszczonych w SILP i IUL) nie powinny ograniczać planowanych działań kompensacyjnych związanych z utratą siedlisk powstałych w trakcie realizacji inwestycji w obronność kraju.

Wykonanie kompensacji siedlisk przyrodniczych w powyższym zakresie pozwoli na przywrócenie równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównanie szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych oraz nie spowoduje zagrożenia celów ochrony wskazanych w tymczasowych celach ochrony dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031, przyjętych obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 21 lutego 2022 r.

Działania kompensacyjne powinny być wykonane na podstawie porozumienia RZI – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie / Nadleśnictwo Gościeradów.

6 Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonywania prac leśnych

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Gościeradów prowadzona będzie w oparciu o wytyczne w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych w oparciu o aktualnie obowiązujące Zasady Hodowli Lasu, i Instrukcję Ochrony Lasu, które wprowadzają zasady ekologizacji do gospodarki leśnej.

W celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego szczególną uwagę należy zwracać na:

- realizację działań wymienionych w paragrafie 3 Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 roku w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej,

- pozostawianie w lesie części biomasy (części stojących drzew, martwych, połamanych, wykrotów), z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrażających stanu zdrowotnemu drzewostanów oraz zagrażających bezpieczeństwu publicznemu,

- wytyczanie i wykorzystywanie szlaków zrywkowych,

- unikanie zniszczeń stanowisk chronionych gatunków roślin i grzybów m.in. poprzez pozostawianie wokół stanowisk biogrup lub w miarę możliwości wykonywanie zabiegów w okresie zimowym przy pokrywie śnieżnej (w przypadku gatunków rzadkich),

- ochronę stanowisk gatunków chronionych, rzadkich i cennych podczas trzebieży i innych zabiegów, m.in. poprzez zwracanie uwagi na miejsca obalania drzew, omijanie stanowisk gatunków chronionych, wyznaczanie szlaków zrywkowych omijających stanowiska,

- przestrzeganie terminów ochrony okresowej gatunków „strefowych”; w strefach ochrony całorocznej zabiegi wykonywać wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, poza okresem lęgowym (za zgodą RDOŚ),

- pozostawianie drzew biocenotycznych w drzewostanach, m.in. drzew dziuplastych, gatunków o miękkim drewnie, z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrażających stanu zdrowotnemu drzewostanów oraz zagrażających bezpieczeństwu publicznemu,

- prace związane z wycinką drzew, muszą zostać zakończone przed przylotem ptaków z zimowisk,

- wykonania zabiegu jedynie po wykluciu młodych, niedopuszczalne jest płoszenie ptaków z gniazda w trakcie inkubacji. Okres ten trwa w praktyce przez kwiecień i maj, a jedynie u bielika wypada wcześniej - w marcu i kwietniu,

- maksymalnego skrócenia czasu bytności w pobliżu gniazda (w strefie ochrony całorocznej) w okresie lęgowym. Zaleca się aby nie przekraczać jednorazowo czasu 2 godzin, gdy zmuszamy ptaka do opuszczenia gniazda. W innym przypadku, nawet jeśli lęg nie zostanie po-

rzezuony, to ptaki zapamiętają doznany stres i w przyszłym roku zbudują gniazdo w nowym miejscu,

- w okresie lęgowym pozostawianie drzew, na których zostały zidentyfikowane zasiedlone gniazda, pozostawianie w drzewostanach starych drzew obumarłych i obumierających oraz drzew dziuplastych i gatunków o miękkim drewnie,

- ochrona różnorodności biologicznej m.in. poprzez: zachowanie cennych elementów środowiska takich jak: torfowiska, bagna, łąki śródleśne, ciek i zbiorniki wodne; stwarzanie lub poprawianie warunków egzystencji w środowisku leśnym organizmom uważanym za pożyteczne, np. mrówkom i innym drapieżnym owadom, płazom, gadom, ptakom, nietoperzom; poprawę naturalnej bazy żerowej oraz utrzymywanie liczebności zwierzyny na poziomie, przy którym wyrządzane szkody umożliwiają osiągnięcie celu hodowli lasu; kształtowanie ekotonów,

- nie wykaszanie roślinności szuwarowej na zbiornikach wodnych i nie usuwanie za drzewień i zakrzaczeń w sąsiedztwie zbiorników wodnych, pozostawianie stref ekotonowych,

- zabiegi gospodarcze prowadzić pod kątem stopniowego usuwania gatunków obcych z drzewostanu,

- pozostawianie w drzewostanach gatunków wczesno sukcesyjnych, w szczególności brzozy, osiki, iwy, w formie domieszek, w udziale dostosowanym do wymagań typów siedliskowych lasu oraz siedlisk przyrodniczych (z wyłączeniem sytuacji kłeskowych, zagrażających stanowi zdrowotnemu drzewostanów oraz zagrażających bezpieczeństwu publicznemu),

- stosować odnowienie naturalne wszędzie tam, gdzie na to pozwala jakość drzewostanu,

- nie należy stosować rębni zupełnych oraz rębni gniazdowych w sąsiedztwie linii brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych,

- nie należy stosować cięć zupełnych w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego,

- w zakresie ochrony różnorodności biologicznej stosować w praktyce zapisy zawarte w IOL,

- wykonywanie zabiegów fitomelioracyjnych w celu biologicznego uodporniania drzewostanów zgodnie z zapisami w IOL,

- kształtowanie stref ekotonowych zgodnie z zapisami zawartymi w IOL i ZHL,

- pozostawianie biogrup na zrębach - zgodnie z zapisami zawartymi w Zasadach Hodowli Lasu,

- ochrona pożytecznej fauny owadożerne: parazytoidów i drapieżnych stawonogów, mrówek, płazów i gadów, ptaków, nietoperzy i innych pożytecznych ssaków zgodnie z zapisami zawartymi w IOL,

- pozostawianie w lesie części biomasy (części stojących drzew, martwych, połamanych, wykrotów, gałęzi, igliwia i kory), o ile nie jest to sprzeczne z zasadami ochrony lasu (z wyłączeniem sytuacji kłeskowych, zagrażających stanowi zdrowotnemu drzewostanów oraz zagrażających bezpieczeństwu publicznemu),

- w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych: stosowanie składów gatunkowych upraw i TD jak najbardziej zbliżonych do warunków siedliskowych, uwzględnianie mikrosiedlisk.

- w odniesieniu do gatunków roślin:

- gatunki roślin wymagające ochrony czynnej: sasanka otwarta, obuwik pospolity, – zachowanie siedlisk gatunków w stanie optymalnym, nie dopuszczać do nadmiernego ocienienia stanowisk.

- w odniesieniu do gatunków owadów:

- pachnica dębowa – zachowanie i ochrona miejsca występowania gatunków – stary drzewostan z dużym udziałem dębu o zwarcu przerywanym i luźnym, z udziałem drzew próchniejących,

- w odniesieniu do gatunków ptaków:

- bocian czarny *Ciconia nigra* – mała retencja w lasach, ochrona strefowa, w przypadku stwierdzenia nowego miejsca gniazdowania natychmiast wstrzymać wszystkie prace w tym miejscu i rozpocząć procedurę tworzenia strefy ochronnej,

- bielik *Haliaeetus albicilla*, orlik krzykliwy *Clanga pomarina*, bocian czarny *Ciconia nigra* – cykliczna weryfikacja stref ochronnych, ponadto należy utrzymać ochronę strefową, w przypadku stwierdzenia nowego miejsca gniazdowania natychmiast wstrzymać wszystkie prace w tym miejscu i rozpocząć procedurę tworzenia strefy ochronnej.

Sposoby postępowania przyjęte na KZP w odniesieniu do poszczególnych typów leśnych siedlisk przyrodniczych:

91D0 Bory i lasy bagienne:

- stosowanie cięć pielęgnacyjno-ochronnych, mających na celu poprawę struktury drzewostanu,

- zachowanie stosunków wodnych właściwych dla siedliska;

- wyłączenie z użytkowania rębniami zupełnymi.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny:

- w drzewostanach wymagających działań ochronnych i odnowieniowych prowadzić cięcia stopniowe i gniazdowe z wydłużonym okresem odnowienia, pozostawiając kępy starodrzewu;

- dążyć do uzyskania odnowień naturalnych zgodnych z siedliskiem;

- wykonywać cięcia pielęgnacyjne popierające w drzewostanie gatunki ekologicznie pożądane;

- odnowienie sztuczne wykonywać gatunkami charakterystycznymi dla siedliska;

- poprawa struktury i składu gatunkowego siedlisk zniekształconych;

- usuwanie gatunków obcych podczas zabiegów hodowlanych i regulacja składu gatunkowego właściwego do siedliska.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe:

- zachowanie stosunków wodnych;
- wyłączenie z użytkowania rębego.

91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany:

- usuwanie gatunków konkurencyjnych – brzozy, sosny

Tabela 76. Zestawienie przyrodniczych typów lasu na siedliskach przyrodniczych

TSL	Typ siedliska (kod)	Nazwa siedliska	Przyrodniczy typ lasu	Propozycja składu gatunkowego dla drzewostanu
Lśw, LMśw, Lw, LMw	9170	Grąd subkontynentalny	Db	Ip. Db 70%, Gb, Lp i inne 30% IIp. Gb 70%, Lp i inne 30%
Lł, OIJs, OI, Lw	91F0	Łęgowy las dębowo-wiązowo-jesionowy	Db	Db 60% Wz20%, Js10% Kl, Lp i inne 10%
	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Js OI	OI 50% Js 30% Gr, Kl, Jw, Lp i inne 20%
Lśw	9130	Żyzna buczyna	Bk	Bk 70%, Jw, Jd i inne 30%
Lśw, LMśw	91I0	Ciepielubne dąbrowy	Db	Db 90% So, Brz i inne 10%
LMśw	9110	Kwaśne buczyny	Bk	Bk 70% inne 30%
BMb, Bb	91D0	Bory i lasy bagienne	So	So 80% Brz i inne 20%

W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych i gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000, dla których ustanowione zostały plany zadań ochronnych należy wykonywać zabiegi ochronne zgodnie z zapisami zawartymi w tych planach zadań ochronnych.

7 Edukacyjna rola Programu Ochrony Przyrody

Edukacja leśna społeczeństwa jest jednym z podstawowych zadań nadleśnictwa wynikających z założeń Polityki Leśnej Państwa i przyjętych „Kierunków rozwoju edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych”.

Nadleśnictwo Gościeradów przygotowało następujące obiekty służące edukacji i turystyce:

- Ścieżka edukacyjna w Rezerwacie Marynople

Ścieżka powstała w 1997 roku na terenie obrębu Gościeradów. Przebieg ścieżki wyznaczony został na terenie leśnictwa Marynople. Podstawa prawna wyznaczenia ścieżki: Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 23.07.2012 r., znak WPN.6204.2.2012.MO. Trasa ścieżki liczy około 2 km i jest podzielona na dwanaście przystanków i wiedzie przez lasy gospodarcze leśnictwa, następnie prowadzi przez najbardziej urozmaicone fragmenty rezerwatu „Marynople” i najpiękniejsze fragmenty chronionych drzewostanów jodłowych. Szlak przeznaczony jest głównie do ruchu pieszego i służy między innymi zajęciom edukacyjnym. Początek trasy zlokalizowany jest w dogodnym komunikacyjnie miejscu, gdzie istnieje możliwość pozostawienia pojazdu. Pokonanie odcinka możliwe jest zarówno grupą zorganizowaną jak i indywidualnie.

Ścieżka podzielona jest na 12 przystanków o następującej tematyce:

1. Charakterystyka rezerwatu „Marynople”.
2. Jodła pospolita.
3. Wybrane gatunki ssaków występujące w rezerwacie.
4. Martwe drewno.
5. Drzewostan nasienny jodłowy.
6. Rola grzybów i owadów w lesie.
7. Wybrane gatunki ptaków występujące w rezerwacie.
8. Warstwowa budowa lasu.
9. Gatunki drzew występujące w rezerwacie.
10. Ochrona lasu przed owadami.
11. Wybrane rośliny występujące w rezerwacie.
12. Przebieg procesu rozwoju jodły pospolitej od nasionka do drzewa.

- Ścieżki edukacyjne w Rezerwacie Doły Szczeckie

W obszarze rezerwatu przyrody wyznaczone ścieżki edukacyjne Zarządzeniem nr 13/2022 i 14/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24 paździer-

nika 2022 r., przebiegają przez urozmaicone tereny rezerwatu przyrody Doły Szczeckie. Dłuższa trasa biegnie na długości około 5,5 km i jest oznakowana kolorem zielonym, z kolei wariant krótszy na około 2,5 km i jest oznakowany kolorem żółtym. Ścieżki uwzględniają swoim przebiegiem najatrakcyjniejsze tereny rezerwatu przyrody i często służą jako świetna baza podczas zajęć edukacyjnych prowadzonych przez Nadleśnictwo Gościeradów.

- Punkt informacyjno-edukacyjny przy Nadleśnictwie Gościeradów

- Wiata przyrodniczo-edukacyjna w leśnictwie Szkółkarskim Marynopolu

Wypożyczona w ławki, stoły oraz miejsce z możliwością rozpalenia grilla.

- Izba edukacyjna

Izba edukacyjna znajduje się w budynku biura Nadleśnictwa Gościeradów i jest wyposażona w ekspozycje ssaków, ptaków i gadów Polski. Oprócz dużych ekspozycji w sali znajdują się gabloty z owadami, strony zielnika z rzadkimi roślinami i płaskorzeźby. Początki kolekcji ekspozycji edukacyjnych mają swoje początki w latach 90-tych. Sala jest wyposażona w pomoce naukowe (książki, albumy, mapy) oraz projektor multimedialny wraz z nagłośnieniem. W Izbie odbywają się lekcje edukacyjne, spotkania z młodzieżą, jak również jest to miejsce narad nadleśnictwa. Izba edukacyjna jest również stałym punktem odwiedzin wycieczek.

Przedstawiciele nadleśnictwa prowadzą pogadanki i lekcje w szkołach, podczas których przekazywane są treści związane z edukacją leśną oraz z zakresu gospodarki leśnej prowadzonej przez Lasy Państwowe. Nadleśnictwo zadeklarowało pomoc merytoryczną w prowadzeniu zajęć dotyczących przyrody i środowiska w „starej” szkole w Marynopolu, w której samorząd Gminy Gościeradów prowadzi prace adaptacyjne na „zieloną szkołę”.

Pracownicy nadleśnictwa czynnie uczestniczą w różnego rodzaju konkursach ekologicznych, akcjach w rodzaju Sprzątanie Świata, Pikniki Ekologiczne, organizacji Dni Otwartych, zajęciach lekcyjnych, pogadankach i innych imprezach o charakterze ekologicznym, przyrodniczym oraz z zakresu edukacji ekologicznej oraz popularyzacji gospodarki leśnej prowadzonej przez Lasy Państwowe.

W prasie lokalnej i ogólnopolskiej zamieszczane są artykuły oraz poprzez radio i telewizję promowane są walory przyrodnicze terenu Nadleśnictwa Gościeradów.

Nadleśnictwo współpracuje w zakresie edukacji leśnej ze szkołami podstawowymi i gimnazjami w swoim zasięgu terytorialnym oraz współpracuje też ze Społecznym Gimnazjum im. 24 Pułku Ułanów w Kraśniku. Współpracują również szkoły ponadpodstawowe: Centrum Szkolenia Ustawicznego w Wólce Gościeradowskiej, Zespół Szkół nr 1 w Kraśniku – LO im T. Kościuszki, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Zaklikowie i w Annopolu. W edukacji leśnej społeczeństwa z Nadleśnictwem Gościeradów współpracują lub deklarują udział takie instytucje i organizacje jak: ZPK Lasy Janowskie, Wioska dziecięca SOS w Kraśniku, Polski Klub Ekologiczny, Koło Terenowe w Stalowej Woli, Koła Łowieckie z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,

redakcje – Tygodnika Nadwiślańskiego i Dziennika Wschodniego, Starostwa Powiatowe w Kraśniku i Stalowej Woli, Urzędy Gmin w Annopolu, Gościeradowie, Radomyślu i Zaklikowie.

Potencjalni partnerzy w edukacji leśnej społeczeństwa:

1. Szkoły;
2. Samorządy;
3. Organizacje pozarządowe;
4. Media: prasa, radio i telewizja.

Wydawnictwa edukacyjne o nadleśnictwie:

- Informator o Nadleśnictwie Gościeradów
- Foldery o Ścieżce przyrodniczo-leśnej

Formy edukacji leśnej w nadleśnictwie:

- terenowe lekcje przyrody prowadzone w obecności pracownika nadleśnictwa;
- prelekcje na terenie szkół w formie pogadanek tematycznych;
- sezonowe akcje (np. wiosenne sadzenie drzew, akcja sprzątania świata);
- współorganizowanie konkursów wiedzy przyrodniczej;
- wystawy edukacyjne.

Edukacja:

Działalność edukacyjna prowadzona była w oparciu o Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa w Nadleśnictwie Gościeradów na lata 2016-2025 r.

W latach 2016-2025 w spotkaniach edukacyjnych wzięło udział ponad 21 000 osób, nie licząc imprez promocyjnych i edukacyjnych. Największym zainteresowaniem cieszyły się lekcje terenowe (257) oraz zajęcia w z leśnikiem w szkołach (99). Suma wydatków na edukację w minionym okresie wyniosła ponad 200 tys. zł. i w większości był to udział własny Nadleśnictwa Gościeradów.

W ramach wykonania planu przyjętego w programie, nadleśnictwo brało również czynny udział w akcjach i wydarzeniach promocyjno-edukacyjnych.

Nadleśnictwo było organizatorem lub współorganizatorem bądź brało udział w następujących przedsięwzięciach edukacyjnych:

„Dni Otwarte Nadleśnictwa Gościeradów”, Akcja #ŁącząNasDrzewa, „Spacer z leśnikiem”, Akcja #SadziMY, Akcja „Sprzątamy LAS wokół NAS”, Akcja „1000 drzew na minutę”, Akcja #SprzątaMY, Akcja Łączą Nas Drzewa i wiele innych, „Drzewko za Makulaturę”, „Tydzień Bibliotek”, czy współorganizowany z Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym im. Jerzego Rudlickiego w Olbiciu „Pierwszy Dzień Wiosny”, nawiązano również współpracę z Warsztatami Terapii Zajęciowej „Leśne pogaDUSZKI”, „Tajemnice Rezerwatów Przyrody” oraz wiele innych.

Właściwa edukacja leśna społeczeństwa pozwoli na skuteczniejszą ochronę środowiska naturalnego. Duże znaczenie ma nadanie właściwego kierunku edukacji z uwzględnieniem charakteru regionu, lokalnej tożsamości i tradycji kulturowej. Realizowanie zadań na rzecz rozwoju edukacji ekologicznej i leśnej następuje poprzez stosowanie różnych środków i metod.

Realizując edukację leśną społeczeństwa w przyszłym dziesięcioleciu pracownicy nadleśnictwa będą kontynuować współpracę ze szkołami różnych szczebli – głównie podstawowymi i gimnazjami. Wygłaszane będą pogadanki oraz organizowane różnego rodzaju pokazy i akcje, konkursy przyrodniczo-edukacyjne oraz lekcje terenowe.

W ramach edukacji leśnej pracownicy nadleśnictwa wezmą udział w licznych spotkaniach z dziećmi i młodzieżą szkolną w placówkach oświatowych, w punktach edukacji leśnej i wycieczkach po lesie. Podczas takich wycieczek uczestnikom stwarzane są możliwości aktywnego zdobywania wiedzy przez samodzielne prowadzenie obserwacji. Nadleśnictwo opracuje nowy Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa na lata 2026-2035 na podstawie którego będzie prowadziło edukację leśną w nadleśnictwie.

8 Lasy o zwiększonej funkcji społecznej

Lasy o zwiększonej funkcji społecznej są to obszary, które mają na celu specyficzne potrzeby lokalnej społeczności i realizujące funkcje społeczne w aspekcie znaczenia historycznego, rekreacyjnego, turystycznego, uzdrowiskowego i edukacyjnego. Uwzględnienie tych walorów przyczyni się do zachowania dziedzictwa kulturowego i poprawy jakości życia mieszkańców. Lasy te objęte są odrębnym sposobem zagospodarowania oraz zarządzane są w sposób bardziej nastawiony na użytkowników niż na cele stricte gospodarcze, co czyni je istotnym elementem w przestrzeni publicznej, szczególnie w obszarach miejskich i podmiejskich.

Nadleśnictwo Gościeradów wyznaczyło lasy o zwiększonej funkcji społecznej na powierzchni 172,89 ha zgodnie z wytycznymi do Zarządzenia DGLP nr 58 z dnia 05.07.2022 r. w sprawie wprowadzenia” Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”.

Teren wyznaczony przez nadleśnictwo zaprojektowany był w taki sposób aby był łatwo dostępny dla osób w każdym wieku, w tym dla osób starszych, rodzin z dziećmi czy też dla osób niepełnosprawnych. Lasy te chociaż mają funkcję społeczną często również mają wielką wartość przyrodniczą.

Lasy o zwiększonej funkcji społecznej zapewniają stały dostęp do terenów zielonych dla lokalnych mieszkańców ale również dla osób odwiedzających dany teren co w znacznym stopniu zwiększa walory turystyczne.

W nadleśnictwie wyznaczono lasy o zwiększonej funkcji społecznej, które są intensywnie użytkowane rekreacyjnie przez okoliczną ludność. Zagospodarowanie tych lasów prowadzi

się pod kątem utrzymania ich wielofunkcyjnej roli, które ukierunkowane są na cele rekreacyjne. Wszelkie planowane zabiegi gospodarczo-leśne muszą być przyporządkowane funkcji turystyczno-rekreacyjnej mającej na celu zapewnienia bezpieczeństwa osób przebywających. Kluczowe są planowane działania, które mają na celu kształtowanie w sposób ciągły krajobrazu leśnego, utrzymania dobrego stanu zdrowotnego lasu oraz różnicowanie budowy drzewostanów, co niewątpliwie zapewni trwałość lasu i zdolność do pełnienia funkcji społecznych w przyszłości.

9 Rekreacja i turystyka

Na wysokie walory turystyczne terenu składają się wielorakie wartości przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe i historyczne.

Szlaki turystyczne, ścieżki przyrodnicze i miejsca do uprawiania turystyki znajdujące się na terenie działania Nadleśnictwa Gościeradów opisano poniżej.

Tereny najbardziej atrakcyjne turystycznie i krajobrazowo udostępnione są do zwiedzania poprzez sieć wyznaczonych szlaków turystycznych. Stanowią one jeden z najważniejszych elementów racjonalnego zagospodarowania turystycznego terenu, umożliwiając poruszanie się turystów w sposób nie zagrażający środowisku przyrodniczemu.

Przez tereny będące w zasięgu terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Gościeradów przebiega:

- Szlak pielgrzymkowy św. Jakuba. Przez teren nadleśnictwa przebiega odcinek Lubelskiej drogi św. Jakuba, która rozpoczyna się w Lublinie natomiast kończy w Sandomierzu.
- Szlak czerwony PTTK (Szlak Walk Partyzanckich) – na teren gminy Annopol wkracza mostem na Wiśle od Zawichostu i prowadzi przez obręb Gościeradów do Zaklikowa.

Przebieg szlaku czerwonego: Gołoszyce – Klimontów – Koprzywnica – Sandomierz – Zawichost – **Annopol** – **Kosin** – **Borów** – **Zaklików** – Lipa – Siembidy – Świdry – Gwizdów – Łązek Ordynacki – Szklarnia – Porytowe Wzgórze – Ujście – Szeliga – Ciosmy – Bidaczów Stary.

- Szlak niebieski PTTK. Trasa szlaku prowadzi przez lasy borowe leśnictwa Świeciechów.
- Szlak rowerowy lokalny – biegnący granicą rezerwatu przyrody „Doły Szczeckie”
- Przez część zasięgu terytorialnego nadleśnictwa przebiega Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo którego łączna długość w Polsce wynosi ok. 2 tys. km.

Trasy rowerowe

Przez grunty Nadleśnictwa Gościeradów przebiegają ścieżki rowerowe, które stanowią fragmenty większego projektu – międzynarodowej ścieżki rowerowej z Ukrainy przez Polskę do Niemiec – „Rowerem do Europy”. Nadleśnictwo uczestniczyło w utworzeniu tej ścieżki w 2001 roku. Ścieżki te przebiegają przez teren leśnictw: Marynopol, Irena, Borów, Chwałowice. Przebieg tych ścieżek wniesiony został na mapy przeglądowe.

Ponadto w północnej części Nadleśnictwa Gościeradów wytypowano 4 obszary stanowiące bazę dla programu „Zanocuj w lesie”, umożliwiającego bezpośredni kontakt z naturą przez całą dobę.

Na terenie Nadleśnictwa Gościeradów znajdują się 4 miejsca postoju pojazdów: leśnictwo Kotówka – oddz. 51-i, leśnictwo Marynopol – oddz. 168-h, leśnictwo Dąbrowa 279-a, leśnictwo Brzoza 63-a. Po rezerwacie Marynopol poruszać się można pieszo lub rowerem po wytyczonej ścieżce przyrodniczo-leśnej. Dla przybywających samochodami utworzono miejsce postoju w odległości 100m od granic rezerwatu.

Rozbudowana sieć dróg leśnych, parkingów leśnych z wiatami umożliwia korzystanie z lasów przez rowerzystów i pieszych. Istniejące ścieżki przyrodniczo-leśne, szlaki rowerowe i konne zachęcają do podziwiania naturalnych krajobrazów i bliskości natury.

Szlaki turystyczne, ścieżki przyrodniczo – dydaktyczne, ścieżki rowerowe, miejsca postoju i wypoczynku, zapobiegają nadmiernej, swobodnej penetracji terenu przez ludność. Aby spełniały swoje zadania muszą być właściwie utrwalone w terenie jak również na mapach turystycznych.

10 Plan działań

Tabela 77. Zbiornicze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Gościeradów (wg wzoru XXIII IUL)

Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja	Wykonawca
Zadania dotyczące istniejących i projektowanych form ochrony przyrody (wg obiektów).			
1.	Monitorowanie stanu rezerwatów przyrody, zgodnie z IOL oraz likwidowanie zagrożeń dla bezpieczeństwa powszechnego (jeżeli występuje)	Lokalizacja w tabeli nr 9, opisach taksacyjnych i na mapach	Nadleśnictwo
2.	Monitorowanie stanu, obszarów Natura 2000 zgodnie z IOL z 2024 roku	Lokalizacja w opisach taksacyjnych i na mapach	Nadleśnictwo
3.	Kontrolowanie stanu pomników przyrody zgodnie z IOL z 2024 roku	Lokalizacja wg tabeli nr 41, opisach taksacyjnych i na mapach	Nadleśnictwo
Zadania z zakresu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (wg gatunków).			
1.	Stosowanie Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. z 11 kwietnia 2023 r. poz. 672)	Cały obszar nadleśnictwa	Nadleśnictwo
2.	Pozostawianie drzew dziuplastych, drzew martwych w różnym stopniu rozkładu, ochrona istniejących stanowisk rzadkich i chronionych gatunków zwierząt roślin oraz grzybów	Cały obszar nadleśnictwa	Nadleśnictwo
3.	Obserwacja i aktualizacja wykazu stanowisk/miejsc przebywania chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów, zgodnie z IOL z 2024 roku	Lokalizacja zgodnie z tabelami nr 43, 44, 45	Nadleśnictwo
4.	Wykonywanie zabiegów ochronnych dotyczących gatunków wymagających ochrony czynnej – zaleconych przez RDOŚ	Lokalizacja zgodnie z tabelą nr 43, 44, 45	Nadleśnictwo po zapewnieniu finansowania przez RDOŚ
5.	W miejscach występowania rzadkich gatunków chronionych roślin wykonywanie zabiegów w miarę możliwości w okresie zimowym przy pokrywie śniegu, wykorzystywanie szlaków zrywkowych, omijanie stanowisk, pozostawianie biogrup lub kęp	Lokalizacja zgodnie z tabelami nr 43, 44, 45	Nadleśnictwo
6.	W miejscach występowania gatunków ptaków „strefowych” zabiegi ochronne wykonywać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z dn. 28.12.2016, poz. 2183), na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2025, poz. 884 z późn. zm.)	Według ustalonych stref	Nadleśnictwo (w odniesieniu do stref ochrony całorocznej za zgodą RDOŚ)
7.	Pozostawianie drzew o ciekawym pokroju lub innych cechach morfologicznych, wyróżniających się obwodem pnia, wysokością, szerokością korony, wiekiem itp. które w przyszłości mogą być uznane za pomniki przyrody	Cały obszar nadleśnictwa	Nadleśnictwo

Zadania z zakresu kształtowania stosunków wodnych, odnowień i zwiększania bioróżnorodności			
1	Przebudowa drzewostanów - stosowanie rębni złożonych, dostosowanie składu gatunkowego do właściwego siedliska, pozostawianie biogrup i drzew martwych do naturalnego rozkładu. Przy sztucznym odnowieniu lasu wykorzystywany jest materiał sadzeniowy wysokiej jakości zapewniający odpowiedni udział gatunków głównych, domieszkowych i biocenotycznych z zachowaniem zasad regionalizacji nasiennej. W Planie zaleca się uznawanie odnowienia naturalnego, zgodnego z celem hodowlanym, jako młode pokolenie lasu	Lokalizacja zgodnie z planem zagospodarowania rębnego	Nadleśnictwo
2	Obserwacje stanu bagien. Zachować w stanie zbliżonym do naturalnego śródleśne bagna, bagna na powierzchni leśnej.	Lokalizacja wg opisów taksacyjnych	Nadleśnictwo
Zadania z zakresu edukacji leśnej i promocji zrównoważonej gospodarki leśnej			
1	Wykonanie zaleceń zawartych w zarządzeniu Nr 11 z 13 lutego 2024 r. w sprawie Zmiany zarządzenia nr 111 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych Utrzymanie we właściwym stanie punktu edukacji leśnej, ścieżek edukacyjnych	Lokalizacja wg opisów taksacyjnych i map	Nadleśnictwo
Zadania z zakresu turystyki i rekreacji			
1	Utrzymywać w dobrym stanie ścieżki dydaktyczne	Na podstawie map oraz POP	Nadleśnictwo
2	Utrzymywać we właściwym stanie miejsca postoju i inne miejsca wypoczynku	Lokalizacja na podstawie opisów taksacyjnych oraz map	Nadleśnictwo
Zadania formalno-prawne			
1	Stosowanie Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. z 11 kwietnia 2023 r. poz. 672)	Cały obszar Nadleśnictwa	Nadleśnictwo

Tabela 78. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 występujące w lasach Nadleśnictwa Gościeradów lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie (wg wzoru XXII IUL)

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
1. Specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Gościeradów PLH060007 – siedliska przyrodnicze według SDF					
1	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) 9170 B	Obr. Gościeradów leśnictwo Kotówka oddz. 30a,b, 31g,h, 32a,c,f, 45a-i, 46a-d, 47a,c,d,f, 48g, 49f,g, 50c, 62a,b, 63a,b,c,d, 64a,b,c,d,f,g,h, 65a,b,c, 66a,b,c, 67a,b,c, 68a,c,d,g, 79a,b, 80a, 81d, 82a,c,d,f,g, 91b leśnictwo Dąbrowa oddz. 17f, 22a, 23b, 25d, 28a,b, 29b, 42c,d,f,g,h,i, 59d,g, 60b, 61d, 75f,h, 76d,g, 77a,b, 78b, 256a, 257b,c, 258a,d, 259c, 260d, 261a,b, 262g, 263d,f, 264c,d,g,h, 265a,c,g, 268b Pow. 705,24 ha Lokalizacja zgodna z PZO (z uwzględnieniem zmiany literacji wydzieleń)	Zmniejszenie udziału gatunków obcych ekologicznie (sosna zwyczajna) w drzewostanie. Zmniejszenie udziału gatunków obcych geograficznie (modrzew europejski, dąb czerwony) w drzewostanie i zapobieganie ich rozprzestrzenianiu. Zwiększenie udziału martwego drewna. Zwiększenie różnorodności gatunkowej drzewostanu właściwego dla dojrzałego grądu do poziomu minimum 2-3 gatunki. Zwiększenie udziału łącznego graba, klonu i lipy w drzewostanie.	- Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji - Usuwanie martwych i umierających drzew - Obce gatunki inwazyjne - Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	Zmniejszanie udziału sosny i modrzewia w drzewostanie. Usuwanie sosny i modrzewia w cięciach pielęgnacyjnych. Stopniowe zmniejszanie udziału oraz sukcesywne wprowadzanie lipy drobnolistnej i klonu pospolitego. leśnictwo Kotówka oddz. 63a, 63b, 63d, 64a, 64b, 64g, 64h, 65a, 65c, 66a, 66b, 66c, 67a, 67c, 68a, 68d, 68g, 79a, 79b, 80a, 81d, 82a, 82c, 82d, 82f, 82g, 91b leśnictwo Dąbrowa oddz. 17f, 22a, 22d, 23b, 25d, 28a, 28b, 59d, 59f, 60b, 61d, 75f, 75i, 76d, 76g, 78b, 256a, 256b, 256c, 257c, 258a, 258c, 258f, 259c, 260d, 261a, 261b, 262g, 263d, 263f, 264c, 264d, 264g, 264h, 264i, 265a, 265c, 265d, 265f, 265i, 268b Zapobieganie rozprzestrzenianiu się dębu czerwonego. Systematyczne usuwanie owocujących osobników dębu czerwonego w cięciach pielęgnacyjnych i sukcesywne podsadzanie lipą drobnolistną i klonem pospolitym. leśnictwo Kotówka oddz. 62b, 63a, 63b, 63c, 63d, 64a, 64b, 64c, 64d, 64f, 64g, 64h, 65a, 65b, 65c, 66a, 66b, 66c, 67a, 67b, 67c, 68a, 68c, 68d, 68g, 79a, 79b, 80a, 81d, 82a, 82c, 82d, 82f, 82g, 91b leśnictwo Dąbrowa oddz. 17f, 22a, 23b, 25d, 28a, 28b, 29b, 42c, 42d, 59d, 59g, 60b, 61d, 75f, 76d, 76g, 77a, 77b, 78b, 256a, 256b, 256c, 256d, 257c, 258a, 258c, 258f, 259c, 260d, 261a, 261b, 262g, 263d, 263f, 264c, 264d, 264g, 264h, 265a, 265c, 265d, 265f, 265i, 268b Zwiększenie udziału martwego drewna. Pozostawianie martwego drewna (leżącego i stojącego) w drzewostanie. Cały obszar siedliska Wprowadzanie pożądanых gatunków liściastych do drugiego piętra drzewostanu.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
					Podsadzenie lipy drobnolistnej, klonu pospolitego, jaworu pod okapem gatunków szpilkowych leśnictwo Kotówka oddz. 30a, 30b, 47c, 47d leśnictwo Dąbrowa oddz. 28a, 59g, 60b, 61d Podmiot odpowiedzialny za wykonanie wyżej wymienionych działań ochronnych: Nadleśnictwo Gościeradów
2	Cieplolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>) 9110* C	Obr. Gościeradów leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a,b, 88a,c, 89c, 268c,d, 280c,g Pow. 101,85 ha Lokalizacja zgodna z PZO (z uwzględnieniem zmiany literacji wydzieliń)	Utrzymanie zwarcia koron drzew poniżej 70%. Utrzymanie zwarcia podszytu na poziomie 20-50%. Eliminowanie gatunków obcych w drzewostanie (modrzew, dąb czerwony). Likwidowanie obcych gatunków inwazyjnych (nawłóć późna, dąb czerwony). Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony.	- Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji - Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - Obce gatunki inwazyjne - Problematiczne gatunki rodzime	Zapobieganie rozprzestrzenianiu się nawłóci późnej. Coroczne wykaszanie płatów nawłóci w bezpośrednim sąsiedztwie płatów chronionego siedliska na początku okresu kwitnienia (pobocza dróg, linie podziału powierzchniowego) w miesiącu sierpniu. leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a, 27b, 88a, 88c, 89c, 268c, 268d, 280c, 280g Likwidowanie nowych ognisk obcych gatunków inwazyjnych. Ręczne wyrywanie pojawiających się w płatach siedliska pędów nawłóci późnej i nalotów dębu czerwonego – co dwa lata w miesiącach czerwiec-sierpień. leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a, 27b, 88a, 88c, 89c, 268c, 268d, 280c, 280g Zmniejszenie zwarcia podszytu. Wyrywanie podrostu drzew i krzewów w porze późnojesiennej jednorazowo na pow. około 0,5 ha w nawrotach 2-letnich. Wyznaczenie powierzchni do zabiegu po pracach monitoringowych. leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a, 27b, 88a, 88c, 89c, 268c, 268d, 280c, 280g Eliminacja gatunków obcych w drzewostanie. Systematyczne usuwanie dębu czerwonego i modrzewia w cięciach pielęgnacyjnych oraz sukcesywne podsadzanie gatunkami pożądanymi (dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy) leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a, 27b, 88a, 268c, 268d, 280c Regulacja zwarcia drzewostanu. Usunięcie nadmiaru graba w pierwszych dwóch nawrotach cięć pielęgnacyjnych.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
					leśnictwo Dąbrowa oddz. 24a, 25a, 26b, 27a, 27b, 88a, 88c, 89c, 268c, 268d, 280c, 280g Podmiot odpowiedzialny za wykonanie wyżej wymienionych działań ochronnych: Nadleśnictwo Gościeradów
2. Specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 – siedliska przyrodnicze według SDF					
1	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi 2330 A	Obr. Polygon oddz. 55f,g, 132f, 144b, 145b, 251c,d,f, 257b,d, 264c,d,f, 267h,i,j,k,l,m, 270b / 16,13 ha	- zachowanie otwartego charakteru siedliska	- zarastanie roślinnością drzewiastą - wydobywanie piasku - zabudowy obszarów ich występowania, - wzmożona rekreacja i ruch turystyczny.	- nie zalesianie siedliska, - nie pozyskiwanie piasku, - wyłączenie z zabudowy i udostępnienia turystycznego
2	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>) 4030 B	Obr. Polygon oddz. 55c, 61f, 62a, 77c,d, 131a,b, 132g, 144a,c, 145a, 241b,c, 242c, 243b, 244b,c 245b, 246c, 247h, 248c,d, 251a,b, 252a, 253a, 254a,255a, 256a, 257a,c, 258a,f, 264a,b, 265a,b, 266a,b, 267a, 268a, 269a, 270a, 271a, 279d, 281a, 283d,f,g, 284i / 757,25 ha	- zachowanie otwartego charakteru siedliska - zapobieganie sukcesji	- sukcesja wtórna – wkraczanie krzewów i gatunków drzewiastych - wzrost żyzności podłoża (eutrofizacja) - zmiana warunków świetlnych w wyniku sukcesji	- nie zalesianie siedliska,
3	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>) 6120* B	Obr. Polygon oddz. 242d, 254c, 256b,c, 257f,g, 266c,d, 267b,c,f,g, 269b / 10,48 ha	- zachowanie otwartego charakteru siedliska	- zmiana warunków siedliskowych - sukcesja wtórna – rozwój zadrzewień - wzrost intensywności rozwoju gatunków inwazyjnych (trzcinnik piaskowy, czeremcha późna)	- ochrona czynna polegająca na nie dopuszczaniu do naturalnej sukcesji drzew i krzewów
4	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7110 B	Obr. Polygon oddz. 34j,k / 0,09 ha	- zapobieganie sukcesji - zachowanie właściwego uwilgotnienia	- nawożenie - zmiany stosunków wodnych – osuszanie lub utrzymywanie nadmiernego uwilgotnienia	- niedopuszczeniu do wtórnego zabagnienia terenu, poprzez utrzymanie istniejącego drenażu, jak i do jego odwodnienia wskutek nowych melioracji

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
5	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>) 7140 A	Obr. Polygon oddz. 12h, 13f, 15g,k,m, 16i,l, 28f,o,s, 32o, 33c,h, 34a, 35k,l, 45c,h,p, 46f, 48f,g, 51j, 52i, 58b, 67h, 80d, 82f, 84k, 98c, 101f, 172j, 173d, 292h, 304b / 85,01 ha	- utrzymanie optymalnego uwilgotnienia	Siedliska wybitnie wrażliwe na zmiany warunków wodnych, troficznych, deptanie, zalesianie, pozyskiwanie torfu.	- zachowanie warunków wodnych i troficznych właściwych dla siedliska,
6	Obniżenie na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i> 7150 A	Obr. Polygon oddz. 33k, 34i, 45r / 0,46 ha	- utrzymanie optymalnego uwilgotnienia	- zmiany warunków wodnych i troficznych	- zachowanie warunków wodnych i troficznych właściwych dla siedliska
7	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>) 91D0 A	Obr. Polygon oddz. 28k,l,n,p,r, 29f, 30f, 31d,n, 32Ag, 35m, 45a,b,g,l, 46h, 47a,f,g, 50f, 51h,i, 52h, 63c,f,i, 65d,g, 66h, 67f, 71c, 78f, 79g,h, 80c, 81a, 82c, 84d, 88f, 94a, 95d, 100h, 101g,i, 167d,f,i,k, 171d,j, 173c,g, 301i,p, 302d / 136,04 ha	- zachowanie lub przywrócenie stosunków wodnych właściwych dla siedliska	- zmiany warunków wodnych i troficznych	- wyłączenie borów bagiennych z użytkowania rębniami zupełnymi - zachowanie stosunków wodnych właściwych dla siedliska
8	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae</i>) 91E0* B	Obr. Polygon oddz. 50o, 71b, 72b, 159i,n,s / 21,24 ha	- ochrona warunków siedliskowych, w których funkcjonuje ten typ ekosystemu	- utrata cech jakościowych ekosystemu - przesuszenie ekosystemów łąkowych, będące efektem ogólnego obniżenia poziomu wód gruntowych - przyspieszonej erozji wgłębnej cieków - obniżania się bazy hydrologicznej cieków - obniżenia zasilania cieków wodami podziemnymi	- stosowanie rębni złożonych z długim okresem odnowienia umożliwiającym wykonywanie różnego rodzaju cięć w celu skutecznego odsłaniania odnowień olszy i jesionu; - utrzymywanie trwałej pokrywy lasu; - zapobieganie w miarę możliwości odwadnianiu jak również stałym podtopieniom

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
9	Wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>) 91P0 A	Obr. Polygon oddz. 73a,c, 74a, 75d, 76h / 40,78 ha	- zachowanie warunków siedliskowych	- brak naturalnego odnowienia jodły	- unikanie nadmiernego rozluźnienia zwarcia drzewostanu prowadzącego do powstania szkód od wiatru oraz ekspansji gatunków światłożądnych; - wykorzystanie i promowanie odnowienia naturalnego – należy wspomagać rozwój młodego pokolenia poprzez powolne rozluźnianie zwarcia piętra górnego drzewostanów, w których pojawia się odnowienie; - formowanie różnowiekowej i wielopiętrowej struktury drzewostanu, pozostawianie wielkowymiarowego martwego drewna
Specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 – gatunki zwierząt i roślin (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska według SDF					
1	Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i> 6177 B	Obr. Polygon oddz. 89Ab,d,k,m,p / 5,10 ha	- zachowanie warunków siedliskowych	- intensyfikacja użytkowania wilgotnych łąk i częste koszenie - zarastanie łąk krzewami i drzewami	- zachowanie siedliska gatunków poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe i pastwiskowe trwałych użytków zielonych, niezalesianie ich oraz nie zamienianie w grunty orne
2	Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i> 1061 C	Obr. Polygon oddz. 89Ab,d,k / 4,52 ha	- zachowanie warunków siedliskowych	- intensyfikacja użytkowania wilgotnych łąk i częste koszenie - zarastanie łąk krzewami i drzewami	- zachowanie siedliska gatunków poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe i pastwiskowe trwałych użytków zielonych, niezalesianie ich oraz nie zamienianie w grunty orne
3	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> 6179 B	Obr. Polygon oddz. 13f, 35l / 8,45 ha	- zachowanie zbiorników wody stojącej	- w miejscach występowania gatunku nie zaplanowano wykonywania żadnych zabiegów gospodarczych, nie występuje zagrożenie negatywnego wpływu na stan ochrony gatunku	- zachowanie zbiorników wodnych w których może się rozmnażać
4	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> 1337 B	Obr. Polygon oddz. 28m, 32Ah,j, 35l, 47c, 48c,f, 49j, 69b,d, 72b, 91b / 67,60 ha	- gatunek związany ze środowiskiem wodnym - ochrona roślinności brzegowej zbiorników i cieków wodnych	- aktualnie populacja bobrów nie jest zagrożona	- pozostawianie drzew i krzewów będących pokarmem i materiałem budulcowym (osika, wierzby) w strefach ekotopowych przy ciekach i zbiornikach wodnych zasiedlonych przez bobry

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
5	Wilk <i>Canis lupus</i> 1352* B	brak szczegółowych danych obserwowany na całym obszarze objętym ochroną w formie N2000	- zachowanie ostoi i korytarzy ekologicznych	- fragmentacja środowisk, bariery migracyjne - wzrost penetracji lasów przez ludzi i rozwój turystyki - zbyt silna redukcja stanu zwierzyny płowej	- zachowanie łączności między subpopulacjami wilka poprzez zapewnienie możliwości migracyjnych - należy unikać wyznaczania miejsc biwakowych, szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych i tras rowerowych w pobliżu częstego bytowania wilków
6	Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i> 1477 C	Obr. Poligon oddz. 132b, 245b, 253a, 267a		- zachodzące procesy sukcesyjne, ekspansja drzew i krzewów, wzrost ocienienia stanowisk, - zwiększanie się udziału gatunków obcych inwazyjnych (czeremchy amerykańskiej), - ekspansja gatunków rodzimych bylin (trzcinnik piaskowy) - mechaniczne uszkodzenie roślin w wyniku eksploatacji poligону	- monitoring stanowisk, - usuwanie pojedynczych drzew i podszytu, usuwanie gatunków ekspansywnych, zrywanie darni w celu zapewnienia miejsca do kiełkowania).
3. Specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Świeciechów PLH060082 – siedliska przyrodnicze według SDF					
1	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) 9170 C	Obr. Gościeradów leśnictwo Świeciechów oddz. 107a,b,d,f, 108a, 109a,c, 132a,b, 133a,b,c,g Pow. 91,81 ha Lokalizacja zgodna z PZO (z uwzględnieniem zmiany literacji wydzieleń)	Zmniejszenie udziału gatunków obcych ekologicznie (sosna zwyczajna) w drzewostanie. Usunięcie gatunków obcych geograficznie (modrzew europejski) w drzewostanie i zapobieganie ich rozprzestrzenianiu. Zwiększenie udziału martwego drewna. Zwiększenie różnorodności gatunkowej drzewostanu właściwego dla dojrzałego grądu do poziomu minimum 2-3 gatunki. Zwiększenie udziału łącznego graba, klonu i	- Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji - Usuwanie martwych i umierających drzew - Obce gatunki inwazyjne	Zmniejszanie udziału sosny i modrzewia w drzewostanie. Usuwanie sosny i modrzewia w cięciach pielęgnacyjnych. Nie usuwać sosny w obrębie zajętego bądź potencjalnego siedliska obuwika leśnictwo Świeciechów oddz. 132a,b, 133a,c,g Zapobieganie rozprzestrzenianiu się dębu czerwonego. Systematyczne usuwanie dębu w cięciach pielęgnacyjnych i sukcesywne podsadzanie lipą drobnolistną i klonem pospolitym. leśnictwo Świeciechów oddz. 107a,b,d,f, 108a, 109a,c, 132a,b, 133a,b,c,g Zwiększenie udziału martwego drewna. Pozostawianie martwego drewna (leżącego i

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
			lipy w drzewostanie.		stojącego) w drzewostanie. cały obszar siedliska j.w. Zapobieganie rozprzestrzenianiu się robinii akacjowej. Utrzymywanie dużego zwarcia drzewostanu w bezpośrednim sąsiedztwie osobników tego gatunku. Południowa granica południowego płatu ostoi (wg. PZO) Podmiot odpowiedzialny za wykonanie wyżej wymienionych działań ochronnych: Nadleśnictwo Gościeradów
Specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Świeciechów PLH060082 – gatunki roślin oraz ich siedliska według SDF					
1	Obuwik pospolity <i>Cypripedium calceolus</i> 1902 C	Obr. Gościeradów leśnictwo Świeciechów oddz. 107a, 108a, 132a,b, 133a,c Pow. 70,81 ha Lokalizacja zgodna z PZO (z uwzględnieniem zmiany literacji wydzielen)	Zmniejszenie ocienienia przez drzewa i krzewy. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony.	- Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Zmniejszenie ocienienia. Wyrwanie podrostu graba oraz leszczyny i derenia w porze późnojesiennej jednorazowo na powierzchni około 15 arów w nawrotach 2-letnich. leśnictwo Świeciechów oddz. 107a, 108a, 132b, 133a Podmiot odpowiedzialny za wykonanie wyżej wymienionego działania ochronnego: RDOŚ w Lublinie Sukcesyjne usuwanie nadmiaru graba w cięciach pielęgnacyjnych utrzymanie zwarcia 2 piętra na poziomie 20%. leśnictwo Świeciechów oddz. 107a, 108a, 132b, 133a Podmiot odpowiedzialny za wykonanie wyżej wymienionego działania ochronnego: Nadleśnictwo Gościeradów
4. Specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Szczecyn PLH060083 – siedliska przyrodnicze według SDF					
1	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Obr. Gościeradów oddz. 158a,b,c,d,f, 159a,b,c,d, 160a,b, 161a,b, 165a,b, 166a,b,c,d, 167a,b,c,d, 168b,c,d,f,j, 169a,b,c, 170a,b,c, 171a,b,c,d, 172a,b,c, 176a,b,c,d,f,g,	- Ochrona warunków siedliskowych, w których funkcjonuje ten typ ekosystemu	Brak PZO (zagrożenia nie zostały określone)	- drzewostany wymagające działań ochronnych i odnowieniowych prowadzić z zastosowaniem cięć stopniowych i gniazdowych z wydłużonym okresem odnowienia pozostawiając kępy staro-

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
	9170 A	177a,c,d,f,g,h, 178a,b,c,d,f, 179a,b, 180a,b,c, 190a,b,c, 201g,h,i, 202d,f,g, 203f,g, 204d,f, 213a,b,c,d, 214a,b,c,d, 215a,b,c,d, 216a,b,c,d,f,g, 226a,b,c,d,f, 227a,b,c,d,f,g, 228a,b,c,d,f, 229a,b,c,d,f,g,h,i, 235a,b,c,d, 236a,b,c,d,f,g, 237a,c,g, 238a,b, 239b,c,d, 355Aa,b,c / 629,01 ha			drzewu; - drzewostany powyżej 140 lat z typowym składem gatunkowym bez obcych domieszek – użytkować tak by nie doprowadzić do powstania dużych obszarów jednowiekowych drzewostanów; - dążyć do uzyskania odnowień naturalnych zgodnych z siedliskiem; - wykonywać cięcia pielęgnacyjne popierające w drzewostanie gatunki ekologicznie pożądane; - odnowienie sztuczne wykonywać gatunkami charakterystycznymi dla siedliska.
2	Ciepolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>) 9110* C	Obr. Gościeradów oddz. 238d / 3,42 ha	- Ochrona warunków siedliskowych, w których funkcjonuje ten typ ekosystemu	Brak PZO (zagrożenia nie zostały określone)	
Specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Szczecyn PLH060083 – gatunki zwierząt (bez ptaków) oraz ich siedliska według SDF					
2	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> 1084 B	Obr. Gościeradów oddz. 234f / 1,25 ha	- gatunek preferuje świetliste drzewostany liściaste i mieszane - rozwój pachnicy dębowej jest ściśle związany ze starymi (koniecznie próchniejącymi) drzewami - zachowanie siedlisk i poprawa ich stanu w zakresie wskaźników: liczba zasiedlonych drzew i potencjalne siedliska	Brak PZO (zagrożenia nie zostały określone)	- utrzymanie ciepłego i widnego charakteru siedlisk oraz odpowiedniej ilości materiału legowego; - zakaz czyszczenia i konserwowania środkami chemicznymi dziupli w starych drzewach pomnikowych; - upowszechnianie informacji o biologii i ekologii gatunku; - polepszenie stanu siedliska – zwiększanie ilości „drewna martwego”
5. Specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Dolnego Sanu PLH180020 – gatunki zwierząt (bez ptaków) oraz ich siedliska według SDF					
1	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> 1188 C	Obr. Poligon oddz. 352s / 0,51 ha	Populacja Utrzymanie co najmniej 10 stanowisk gatunku w obszarze. Siedlisko	Istniejące: K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna) H05.01 Odpadki i odpady stałe K03.04 Drapieżnictwo	- zachowanie cieków i zbiorników wodnych - w miejscach występowania gatunku nie zaplanowano wykonywania żadnych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
			Utrzymanie stanu ochrony siedliska na poziomie oceny U1. Udział szuwaru powyżej 10%; miejscami jego brak lub wysokość powyżej 1 m; z kępko- wą i nieliczną lub liczną, ale nie o pionowych pędach roślinnością zanurzoną i pływającą, o łagodnych brzegach zbiorników, ponad 50% powierzchni lustra wody zacienione, z pływaczami, z obecnymi rybami, z obecnością brzegów palisadek lub innych barier (murki) wokół 5-50%, wiejska (ekstensywna) zabudowa otoczenia zbiornika, obecny co najmniej 1 zbiornik wody stojącej w promieniu 500 m.	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Potencjalne: L08 Powódź (procesy naturalne) J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie- ogólnie M01.02 Susze i zmniejszenie opadów E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych	zabiegów gospodarczych, nie występuje zagrożenie negatywnego wpływu na stan ochrony gatunku
6. Obszar specjalnej ochrony ptaków – Lasy Janowskie PLB060005 – gatunki ptaków oraz ich ostoje według SDF					
1	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> A030 B	Wyznaczone strefy ochrony Obręb Poligon Liczba obserwacji – 6	Działanie obligatoryjne Ochrona siedliska gatunku poprzez utrzymanie gospodarki rybackiej na stawach rybnych (w okresie obowiązywania PZO). Działanie fakultatywne Ochrona siedliska gatunku poprzez prowadzenie ekstensywnej gospodarki rybackiej na stawach rybnych (fakultatywnie w okresie obowiązywania PZO) rozumiane przez: - utrzymywanie powierzchni zarośniętej roślinnością wynurzoną (szuwarów) na min. 10% powierzchni lustra wody; - wykonywanie prac konserwacyjnych i remontów grobli stawów rybnych w terminie poza okresem lęgowym (od początku września do końca marca) za wyjątkiem sytuacji zagrożenia przerwania grobli; Cały obszar ostoi. - pozostawianie zadrzewień i zakrzaczeń w obrębie grobli stawów rybnych lub usuwanie ich w terminie poza sezonem lęgowym (od początku września do końca marca); - utrzymywanie wysp i innych nieużytków (pokrytych trawą, roślinnością zielną, krzewami lub drzewami) na stawach rybnych.	Istniejące: D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne Potencjalne: B01.01 zalesianie terenów otwartych B02.02 Wycinka lasu C03.03 Produkcja energii wiatrowej D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	- Zabezpieczenie miejsc gniazdowania poprzez ochronę strefową - W strefach ochrony zaplanowane zabiegi wykonywać poza okresem ochronnym - W strefach ochrony całorocznej zabiegi wykonywać wyłącznie za zgodą RDOŚ – poza okresem lęgowym i w sposób nie pogarszający stanu siedliska - Uzupełnienie wiedzy o przedmiocie ochrony. Coroczna kontrola zasiedlenia istniejących stref oraz obejmowanie nowych stanowisk ochroną strefową.
2	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Wyznaczone strefy ochrony	j.w.	Istniejące: D02.01.01	- Zabezpieczenie miejsc gniazdowania poprzez ochronę strefową

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
	A075 C	Obręb Poligon Liczba obserwacji – 2		napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne Potencjalne: B02.02 wycinka lasu C03.03 produkcja energii wiatrowej D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja F03.02.03 chwytność, trucie, kłusownictwo J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	- W strefach ochrony zaplanowane zabiegi wykonywać poza okresem ochronnym - W strefach ochrony całorocznej zabiegi wykonywać wyłącznie za zgodą RDOŚ – poza okresem lęgowym i w sposób nie pogarszający stanu siedliska - Uzupełnienie wiedzy o przedmiocie ochrony. Coroczna kontrola zasiedlenia istniejących stref oraz obejmowanie nowych stanowisk ochroną strefową.
3	Włochatka <i>Aegolius funereus</i> A223 C	Obr. Poligon oddz. 16d, 163d / 12,51 ha	Ochrona siedliska gatunku poprzez wywieszenie budek lęgowych z zabezpieczeniem antydrapieżniczym w ilości 12 szt. – min. 4 szt. na rewir (w okresie pierwszych dwóch lat obowiązywania PZO).	Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew Potencjalne: B02.02 wycinka lasu	Gospodarka leśna prowadzona z uwzględnieniem: - pozostawiania w trakcie trzebieży późnych wszelkich drzew dziuplastych, jeśli nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi; - pozostawianie drewna martwego odpowiedniego do składu gatunkowego i zróżnicowanego pod względem formy (martwe stojące drzewa w szczególności, leżanina), w ilości warunkującej zachowanie trwałości drzewostanu, uwzględniającej jego fazę rozwojową, warunki lokalne i dominującą funkcję lasu, w oparciu o Zasady Hodowli Lasu i Instrukcję Ochrony Lasu; - pozostawiania kęp starodrzewu (biogrup) do naturalnej śmierci i rozkładu drewna na zrębach, o powierzchni co najmniej 5 arów i nie mniej niż 5% powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowe-

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
					go, strefy lub smugi (w okresie obowiązywania PZO).
4	Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i> A224 B	Obr. Poligon oddz. 32c,h, 41c,f, 42a,b, 55b,d, 56a,c, 57c, 61c,d, 62a, 77c,d, 131a, 132g, 133d, 143b, 144a, 145a, 146d, 156c, 157k, 158c, 78d, 98b, 100h, 111c, 112l, 113l, 127f, 129d, 139d, 140f, 141c, 150c, 160a, 161c, 212g, 217f, 218b, 219b, 224a, 225c, 227h, 240d, 241b, 242a,b, 243b, 244b, 245a,b, 246a,c, 247g, 248b,d, 251b, 252a, 253a, 254a, 255a, 257a, 258a,d, 263a,b, 264a,b,g, 265a, 266a, 267a, 270a, 271a, 278d,f, 279b, 280a, 281b,d, 282a, 283a,b,d, 284a, 293b,c,h,i, 294f, 296b, 297b, 304b, 307a, 309b, 318a, 329b, 330a / 1128,00 ha	Utrzymanie stanu populacji w obszarze na poziomie 300-340 par. - gatunek charakterystyczny dla rozległych kompleksów leśnych z polanami i zrębami - na terenie ostoji bardzo duże zagęszczenie odnotowano na ternie poligonu wojskowego – stwierdzono 147 obserwacji	Istniejące: X Brak zagrożeń i nacisków Potencjalne: B01.01 zalesianie terenów otwartych K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) K03.04 drapieżnictwo	- Zachowanie siedlisk lęgowych i żerowania. Utrzymanie terenów otwartych takich jak: polany, niezalesione wydmy, dolinki śródleśnych rzek i wrzosowiska w stanie niezmienionym.
5	Dzięciół zielonosiwy <i>Picus canus</i> A234 C	Obr. Poligon oddz. 32Al, 49j, 119a, 310i, 334i, 345b / 23,16 ha	Gospodarka leśna prowadzona z uwzględnieniem: - pozostawiania w trakcie trzebieży późnych wszelkich drzew dziuplastych, jeśli nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi; - pozostawianie drewna martwego odpowiedniego do składu gatunkowego i zróżnicowanego pod względem formy (martwe stojące drzewa w szczególności, leżanina), w ilości warunkującej zachowanie trwałości drzewostanu, uwzględniającej jego fazę rozwojową, warunki lokalne i dominującą funkcję lasu, w oparciu o Zasady Hodowli Lasu i Instrukcję Ochrony Lasu; - pozostawiania kęp starodrzewu (biogrup) do naturalnej śmierci i rozkładu drewna na zrębach, o powierzchni co najmniej 5 arów i nie mniej niż 5% powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowego, strefy lub smugi (w okresie obowiązywania PZO).	Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew Potencjalne: B02.02 wycinka lasu B01.01 zalesianie terenów otwartych	- Poprawa jakości siedlisk lęgowych i żerowania. Gospodarka leśna prowadzona z uwzględnieniem: - pozostawiania w trakcie trzebieży późnych drzew dziuplastych, - pozostawiania martwych i zamierających drzew. Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO).

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
6	Dzięciol czarny <i>Dryocopus martius</i> A236 C	Obr. Poligon oddz. 35b, 48a, 50b, 52c, 102b, 155c, 158c, 167b, 80f, 129f, 140a, 218g, 234g, 261i, 273k, 320f, 323a, 335f / 76,81 ha	j.w.	Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew Potencjalne: B02.02 wycinka lasu	- Poprawa jakości siedlisk lęgowych i żerowania. Gospodarka leśna prowadzona z uwzględnieniem: - pozostawiania w trakcie trzebieży późnych drzew dziuplastych, - pozostawiania martwych i zamierających drzew. Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO).

11 Wykaz map stanowiących załącznik do Programu Ochrony Przyrody

1. Mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych, w skali 1:50000
2. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu, w skali 1:25000
3. Mapa rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków wraz ze strefami ochrony ostoi, na podkładzie map przeglądowych nadleśnictwa w skali 1:25000 (w formie oddzielnego załącznika)
4. Mapa przeglądowa obszarów Natura 2000, w skali 1:25000.

Na mapach przeglądowo-gospodarczych oraz na mapach cięć w skali 1:10 000 z przeznaczeniem dla leśniczych są naniesione granice istniejących w danym leśnictwie form ochrony przyrody, w tym również lokalizacja stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną.

12 Literatura

1. Atlas hydrologiczny Polski, 1987. Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa.
2. Baraniecka D. i inni Instytut Geologiczny. 1984: Budowa Geologiczna Polski Tom I – Stratygrafia, Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa.
3. Chałubińska A., Wilgat T. 1954; Podział fizjograficzny województwa lubelskiego; [w:] Przewodnik V Ogólnopolskiego Zjazdu PTG Lublin.
4. Czarnecki Z. 1991. Ptaki Europy. Warszawa. Elipsa.
5. Czuba M. 2002. Doskonalenie gospodarki leśnej. Warszawa PWR i L.
6. Grzywacz A. 1988. Grzyby leśne. Warszawa PWR i L.
7. Kondracki J. 1988. Geografia fizyczna Polski. Wydanie VI. PWN. Warszawa.
8. Kondracki J. 2000. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
9. Liro A. red. 1998. Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska. Fundacja IUCN Poland. Warszawa.
10. Malinowski J. red. 1991. Budowa geologiczna Polski. Tom VII Hydrogeologia. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
11. Matuszkiewicz. J. M. 2002. Zespoły leśne Polski. Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN.
12. Matuszkiewicz M. 2008. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.
13. Piękoś-Mirkowa H. Mirek Z. 2003. Atlas roślin chronionych. Warszawa, MULTICO Oficyna Wydawnicza.
14. Pawlaczyk J. Pawlaczyk P. 2003. Ochrona rzadkich i zagrożonych roślin w lasach. Świebodzin Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
15. Seneta W. 1973. Dendrologia. PWN. Warszawa.
16. Szafer W. Zarzycki K. (red.). 1972: Szata roślinna Polski. PWN. Warszawa.
17. Szafer W. Kulczyński S. Pawłowski B. 1986. Rośliny polskie. PWN. Warszawa.
18. Tomiałojć L. 1990. Ptaki Polski rozmieszczenie i liczebność. PWN Warszawa
19. Woś A. 1999 Klimat Polski Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN.
20. Wilk T. Jujka M. Krogulec J. Chylarecki P. red. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP. Marki.
21. Zielony R. i in. 2012. Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. 2012 Warszawa.
22. IMGW 1983. Podział hydrograficzny Polski. Warszawa.
23. Instrukcja ochrony lasu. 2023 Warszawa.
24. Instrukcja urządzania lasu. 2012 Warszawa.

25. Instrukcja urządzania lasu. 2023 Warszawa.
26. Klasyfikacja gleb leśnych Polski. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. 2000 Warszawa.
27. Koncepcja sieci Natura 2000 w Polsce. Raport końcowy 2001.
28. Natura 2000 Europejska sieć ekologiczna 1999 Ministerstwo Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Warszawa.
29. Operat glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Gościeradów stan na 1.01.2005 r. – BULiGL Oddział w Lublinie.
30. Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych 2016.
31. Plany zadań ochronnych w pigułce, Lublin 2014, RDOŚ w Lublinie
32. Czerwona Lista Kręgowców Polski – wersja uaktualniona.
33. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Gościeradów na okres 1.01.2016 – 31.12.2025r. – BULiGL Oddział w Lublinie.
34. Roczniki gleboznawcze Systematyka Gleb Polski Wydanie czwarte. 1989 Warszawa PWN
35. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13.04.2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 77, poz.510) i rozporządzenie zmieniające z dnia 09.08.2012 (Dz.U. poz.1041).
36. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9.12.2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (D.Z. 2022 poz. 2649)
37. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U. poz.1408).
38. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz.U. poz.1409).
39. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16.12.2016 roku w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz.U. poz.2183).
40. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.01.2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 25, poz. 133) i rozporządzenie zmieniające z dnia 29.03.2012 roku (Dz.U. poz.358).
41. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30.03.2005 roku w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz.U.60, poz.533).
42. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27.03.2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (DZ.U. 2023 poz. 672)
43. Szmalec T., Bielecki M., Liszka K., Romańczyk W. 2024. Sprawozdanie z monitoringu sasanki otwartej *Pulsatilla patens* w Polsce w roku 2023. Monitoring gatunków roślin z

uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 – 2023-2025 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Warszawa.

44. Siedliskowe podstawy hodowli lasu. 2004. Warszawa.

45. Zasady hodowli lasu. 2012. Warszawa. DGLP.

46. Zasady hodowli lasu. 2023. Warszawa. DGLP.

47. Raport o stanie lasów w Polsce 2023. Warszawa 2024r.

48. Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasów Wyniki IV cyklu (lata 2020-2024). BULiGL, Sękocin Stary 2025.

49. Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasów (lata 2020-2024) BULiGL Sękocin Stary 2025 r.

Materiały niepublikowane przekazane przez pracowników: Nadleśnictwa Gościeradów, BULiGL O. Lublin, RDOŚ w Lublinie, Urzędów Gmin z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

Strony internetowe:

www.lublin.lasy.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/klimat>

www.natura2000.gdos.gov.pl

www.gus.pl

www.isap.sejm.gov.pl

www.lublin.rdos.gov.pl

www.wios.lublin.pl

<https://www.gov.pl/web/gdos>

W miejscu pozostawionym na kronikę notować należy wszystkie istotne zdarzenia i spostrzeżenia, mające związek z ochroną przyrody w nadleśnictwie. W szczególności mogą to być stwierdzenia bardzo rzadkich i chronionych roślin i zwierząt, obiektów kwalifikujących się do ochrony pomnikowej, wykonane zadania techniczne z zakresu Programu, zatwierdzone nowe obiekty i obszary chronione (pomniki przyrody, użytki ekologiczne itp.), prowadzone na terenie lasów nadleśnictwa badania naukowe, prace magisterskie, ważniejsze występujące szkody (pożary, gradacje owadów, wiatrolomy) itd.

This image shows a full page of a document template designed for handwriting practice. It consists of a series of evenly spaced, horizontal grey lines extending across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present. The background is a solid light blue-grey color.

14 Tabele do uzupełnienia

Tabela 79. Wykaz zatwierdzonych po 01.01.2026 r. pomników przyrody.

Lp.	Nr rej. woj.	Nr zarządzenia, rozporządzenia	Położenie		Opis obiektu					Zabiegi wykonane lub projektowane	Uwagi
			oddz. poddz.	obręb gmina leśnictwo	rodzaj	wiek	obwód (cm)	wys. (m)	stan zdr.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Lp.	Nr rej. woj.	Nr zarządzenia, rozporządzenia	Położenie		Opis obiektu					Zabiegi wykonane lub projektowane	Uwagi
			oddz. podd. z.	obręb gmina leśnictwo	rodzaj	wiek	obwód (cm)	wys. (m)	stan zdr.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Tabela 80. Wykaz stwierdzonych chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenie Nadleśnictwa Gościeradów (po 01.01.2026 r.).

Lp.	gatunek	leśnictwo, oddział, dokładna lokalizacja	Ogólny opis występowania lo- kalnej populacji	Opis obiektu, walory, zale- cenia. Zabiegi uzgodnione z RDOŚ.
1	2	3	4	5

15 Wystąpienia

Lublin, 15.04.2025 r.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

(imię i nazwisko lub nazwa wnioskodawcy)

(miejscowość, data)

ul. Startowa 11, 20-352 Lublin

(adres)

(81) 744-58-20

(tel. kontaktowy)

sekretariat@lublin.buligl.pl

(e-mail)

**Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska w
Lublinie**

ul. Bazylianówka 46

20 – 144 Lublin

sekretariat@lublin.rdos.gov.pl

Wniosek o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie

Na podstawie art. 8, 9 i 12 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) wnoszę o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie w następującym zakresie:

(należy wskazać szczegółowy zakres danych)

1. Rezerваты przyrody: Marynopol, Doły Szczeckie (plany ochrony, zadania ochronne, granice w postaci wektorowej).
2. Otulina Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie (granica w postaci wektorowej).
3. Obszary Natura 2000: Lasy Janowskie PLB060005, Gościeradów PLH060007, Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031, Świeciechów PLH060082, Szczecyn PLH060083 (wyniki inwentaryzacji ornitologicznej, wyniki uzupełnienia wiedzy o przedmiotach ochrony w poszczególnych obszarach Natura 2000, plany zadań ochronnych, granice obszarów w postaci wektorowej).
4. Gatunki chronione oraz strefy ochrony gatunków zwierząt, roślin i grzybów na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów.
5. Gatunki obce niebezpieczne dla gatunków rodzimych i siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów.
6. Projektowane rezerваты w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów (dokumentacja przyrodnicza),
7. Wyniki monitoringu oraz uzupełnienie stanu wiedzy o gatunkach i siedliskach w obszarach Natura 2000:
 - Obszar Natura 2000 Szczecyn – pachnica dębowa, obuwik pospolity, grąd subkontynentalny 9170, ciepłolubne dąbrowy 91I0,
 - Obszar Natura 2000 Gościeradów – grąd subkontynentalny 9170, ciepłolubne dąbrowy 91I0, żyzne buczyny 9130, łęgi jesionowo-olszowe 91E0,
 - Obszar Natura 2000 Sieciechów – obuwik pospolity, grąd subkontynentalny 9170,
 - Obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich – wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi 2330, brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea* 3130, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis* 3260, zalewane muliste brzegi rzek 3270, suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylon*) 4030,

Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* 3150, ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*) 6120, Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*) 6210, ziołorośla górskie (*Adenostylin alliarie*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium* 6430, łąki selericowe 6440, górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie) 6230, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) 6410, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510, torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)* 7110, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*) 7140, obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* 7150, grąd subkontynentalny 9170, bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*)* 91D0, łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0, wyżyny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*) 91P0, starodub łąkowy 1617, mopek 1308, kumak nizinny 1188, wilk 1352, bór europejski 1337, głowacz białopletwy 1163, minug strumieniowy 1096, zalotka większa 1042, wydra 1355, czerwoczyk nieparek 1060, piskorz 1145, nocek bechsteina 1323, nocek duży, 1324, trzepla zielona 1037, modraszek nausitous 6179, modraszek telejus 1059, różanka 1134, szlaczkoń szafranec 4030, traszka grzebieniasta 1166, sasanka otwarta 1477,

- Obszar Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce – zalewane muliste brzegi rzek 3270, Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* 3150, ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*) 6120, Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*) 6210, ziołorośla górskie (*Adenostylin alliarie*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium* 6430, łąki selericowe 6440, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510, grąd subkontynentalny 9170, łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0, ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*) 91I0, kumak nizinny 1188, boleń 1130, koza pospolita 1149, bór europejski 1337, zalotka większa 1042, czerwoczyk nieparek 1060, piskorz 1145, trzepla zielona 1037, szlaczkoń szafranec 4030, leniec bezpodkwiatowy 1437, starodub łąkowy 1617.

SPOSÓB I FORMA UDOSTĘPNIENIA

INFORMACJI (proszę zaznaczyć właściwe pole):

- ☐ wgląd do informacji w siedzibie Urzędu
☐ kserokopia lub wydruk czarno-biały
☐ kserokopia lub wydruk kolorowy
☒ pliki komputerowe (na nośniku danych:
☒ płyta CD ☐ płyta DVD
☐ inny:)

☐ inny:

SPOSÓB PRZEKAZANIA INFORMACJI

(proszę zaznaczyć właściwe pole):

- ☐ odbiór osobisty przez Wnioskodawcę w siedzibie Urzędu
☐ przesłanie pocztą na wskazany adres
☒ przesłanie plików pocztą elektroniczną na adres e-mail:
(o ile specyfika dokumentu na to pozwala)
☐ inny:

Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

(podpis wnioskodawcy)

Uwagi:

Proszę zakreślić właściwe pole.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Lublinie
20-144 Lublin, ul. Bazylianówka 46

Lublin, dnia 23 maja 2025 r.

WSI.402.135.2025.CW

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin
e-mail: sekretariat@lublin.buligl.pl

Odpowiadając na wniosek z dnia 15 kwietnia 2025 r. (data wpływu: 15 kwietnia 2025 r.), w sprawie udostępnienia informacji o środowisku w następującym zakresie:

1. „Rezerwaty przyrody: Marynopol, Doły Szczecckie (plan ochrony, zadania ochronne, granice w postaci wektorowej).
2. Otulina Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie (granica w postaci wektorowej).
3. Obszary Natura 2000: Lasy Janowskie PLB060005, Gościeradów PLH060007, Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031, Świeciechów PLH060082, Szczecyn PLH060083 (wyniki inwentaryzacji ornitologicznej, wyniki uzupełnienia wiedzy o przedmiotach ochrony w poszczególnych obszarach Natura 2000, plany zadań ochronnych, granice obszarów w postaci wektorowej).
4. Gatunki chronione oraz strefy ochrony gatunków zwierząt, roślin i grzybów na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów.
5. Gatunki obce niebezpieczne dla gatunków rodzimych i siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów.
6. Projektowane rezerwaty w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów (dokumentacja przyrodnicza).
7. Wyniki monitoringu oraz uzupełnienie stanu wiedzy o gatunkach i siedliskach w obszarach Natura 2000:
 - Obszar Natura 2000 Szczecyn PLH060083 – pachnica dębowa, obuwik pospolity, grąd subkontynentalny 9170, ciepłolubne dąbrowy 9110,
 - Obszar Natura 2000 Gościeradów – grąd subkontynentalny 9170, ciepłolubne dąbrowy 92110, żyzne buczyny 9130, łęgi jesionowo-olszowe 91E0,
 - Obszar Natura 2000 Świeciechów – obuwik pospolity, grąd subkontynentalny 9170,
 - Obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich – wydmy śródlądowe z murami napiaskowymi 2330, brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami Littorelletea Isoëto-Nanojuncetea 3130, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis 3260, zalewane muliste brzegi rzek 3270, suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylyon) 4030, Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 3150, ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae) 6120, Murawy kserotermiczne (Fescuto-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis Festucion pallentis) 6210, ziółorośla górskie (Adenostylin alliariae) i ziółorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium 6430, łąki selernicowe 6440, górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion – płaty bogate florystycznie) 6230, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) 6410, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510, torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)* 7110, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea) 7140, obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion 7150, grąd subkontynentalny 9170, bory i lasy bagienne (Vaccino uliginosi-Pinetum)* 91D0, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0, wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum) 91P0, starodub łąkowy 1617, mopek 1308, kumak nizinny 1188, wilk 1352, bóbr europejski 1337, głowacz białopłetwy 1163, minug strumieniowy 1096,

zalatka większa 1042, wydra 1355, czerwńczyk nieparek 1060, piskorz 1145, nocek bechsteina 1323, nocek duży, 1324, trzepla zielona 1037, modraszek nausitous 6179, modraszek telejus 1059, różanka 1134, szlaczkoń szafraniec 4030, traszka grzebieniasta 1166, sasanka otwarta 1477,

- Obszar Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce – zalewane muliste brzegi rzek 3270, Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* 3150, ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*) 6120, Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis* *Festucion pallentis*) 6210, ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium* 6430, łąki selernicowe 6440, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510, grąd subkontynentalny 9170, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0, ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*) 91I0, kumak nizinny 1188, boleń 1130, koza pospolita 1149, bóbr europejski 1337, zalatka większa 1042, czerwńczyk nieparek 1060, piskorz 1145, trzepla zielona 1037, szlaczkoń szafraniec 4030, leniec bezpodkwiatowy 1437, starodub łąkowy 1617.”,

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, na podstawie art. 8 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, ze zm.), informuje, co następuje.

Ad 1 Rezerваты przyrody „Marynopol” oraz „Doły Szczeckie” nie posiadają ustanowionych planów ochrony oraz zadań ochronnych.

Jednocześnie tut. organ przygotował i przekazuje granice ww. rezerwatów przyrody w warstwie wektorowej w formacie *.shp.

Ad 2 Informacje o ustanowionych w Polsce formach ochrony przyrody, w tym dane przestrzenne dotyczące ich granic udostępnione są przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w wersji elektronicznej w publicznych rejestrach dostępnych na stronach internetowych crfop.gdos.gov.pl oraz geoserwis.gdos.gov.pl.

Dane przestrzenne dotyczące zasięgu (granic) istniejących form ochrony przyrody dostępne są również w postaci warstw wektorowych z możliwością pobrania plików (format *.shp) na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych>.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie posiada informacje na temat ustanowionych form ochrony przyrody, nad którymi posiada zarząd zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478, ze zm.), czyli obszarami sieci Natura 2000 oraz rezerwatami przyrody.

Pozostałe obszarowe formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w tym m. in. **obszary chronionego krajobrazu**, znajdują się w zarządzie innych jednostek administracji rządowej oraz samorządowej. Do tych jednostek należy wystąpić z wnioskiem o udostępnienie informacji w tym zakresie.

Ad 3 i 7 Tut. organ przygotował i przekazuje dokumentację oraz dane przestrzenne w postaci warstw wektorowych (format *.shp) dla obszarów Natura 2000: Lasy Janowskie PLB060005, Gościeradów PLH060007, Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031, Świeciechów PLH060082, Szczecyn PLH060083.

Obszar Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005

Obszar Natura 2000 Lasy Janowskie PLH060005 posiada plan zadań ochronnych, który został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 8 lutego 2021 r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2021 r., poz. 719).

Ww. zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie dostępne jest pod adresem: <https://edziennik.lublin.uw.gov.pl/legalact/2021/719/>.

Jednocześnie informuję, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem z dnia 17 września 2021 r., znak: WSTIV.6320.1.2021.MS, zawiadomił o zamiarze przystąpienia i przystąpieniu do sporządzenia zmiany zarządzenia Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005.

Ww. obwieszczenie wraz z projektem zarządzenia tut. organ przekazuje w załączeniu do niniejszego pisma.

Udostępniona dokumentacja oraz dane przestrzenne:

- Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 w województwach lubelskim i podkarpackim,
- Warstwy wektorowe, stanowiące załącznik do PZO: granica obszaru, działania ochronne, projekt zmiany granic, przedmioty ochrony,
- Mapy, stanowiące załącznik do PZO: mapa proponowanego przebiegu zmiany granicy,
- Raport z wykonania inwentaryzacji ornitologicznej dla PLB060005 Lasy Janowskie, 2010 r.,
- Mapy, stanowiące załącznik do raportu: mapa rozmieszczenia gatunków (3 arkusze), mapa powierzchni monitoringowej, mapa zagrożeń,
- Warstwy wektorowe, stanowiące załącznik do raportu: inwentaryzacja – punkty oraz powierzchnie, monitoring, zagrożenia,
- Raport roczny z monitoringu populacji głuszcza w Lasach Janowskich w latach 2016-2017 wraz z oceną zagrożenia i opracowaniem danych w ramach projektu LIFE13 NAT/PL/000032 - w zgodzie z Naturą LIFE+ dla Lasów Janowskich, etap pierwszy 12.04.2016 - 17.10.2016 r.,
- Mapy, stanowiące załącznik do raportu: mapy rozmieszczenia populacji głuszcza (5 arkuszy), mapy z rozmieszczeniem czeremchy amerykańskiej (2 arkusze), mapa rozmieszczenia drapieżników w ostojach (3 arkusze), mapa rozmieszczenia aktywności człowieka w ostojach (4 arkusze),
- Warstwy wektorowe, stanowiące załącznik do raportu: punkty na transektach, transekty,
- Raport roczny z monitoringu populacji głuszcza w Lasach Janowskich w latach 2016-2017 wraz z oceną zagrożenia i opracowaniem danych w ramach projektu LIFE13 NAT/PL/000032 - w zgodzie z Naturą LIFE+ dla Lasów Janowskich, etap drugi 18.10.2016 r. do 17.10.2017 r.,
- Mapy, stanowiące załącznik do raportu: mapy rozmieszczenia populacji głuszcza (5 arkuszy), mapy z rozmieszczeniem czeremchy amerykańskiej (2 arkusze), mapa rozmieszczenia drapieżników w ostojach (4 arkusze), mapa rozmieszczenia aktywności człowieka w ostojach (2 arkusze),
- Warstwy wektorowe, stanowiące załącznik do raportu: punkty na transektach, transekty,
- Raport roczny z monitoringu populacji głuszcza w Lasach Janowskich w latach 2018-2019 wraz z oceną zagrożenia i opracowaniem danych w ramach projektu LIFE13 NAT/PL/000032 - w zgodzie z Naturą LIFE+ dla Lasów Janowskich, etap drugi: 23.10.2018 – 01.10.2019 r.,
- Mapy, stanowiące załącznik do raportu: mapa z rocznym bytowaniem głuszców w ostojach (2 arkusze), mapa stwierdzenia obecności głuszców, mapa śladów obecności głuszców, mapa zidentyfikowanych zagrożeń dla głuszcza (4 arkusze).
- Warstwy wektorowe, stanowiące załącznik do raportu: drapieżniki, głuszc – stwierdzenia obecności oraz ślady, monitoring penetracji ludzkiej, punkty „zasiadów”, roczny areal występowania, stwierdzenia obecności głuszcza.

Obszar Natura 2000 Gościeradów PLH060007

Obszar Natura 2000 Gościeradów PLH060007 posiada plan zadań ochronnych, który został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Gościeradów PLH060007 (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2014 r., poz. 2327).

Ww. zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie dostępne jest pod adresem: <https://edziennik.lublin.uw.gov.pl/legalact/2014/2327/>.

Udostępniony dokument oraz dane przestrzenne:

- Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Gościeradów PLH060007 w województwie lubelskim,
- Warstwy wektorowe, stanowiące załącznik do dokumentacji: granica obszaru, plan zarządzania, siedliska przyrodnicze.

Jednocześnie informuję, że tut. organ nie przeprowadzał oraz nie zlecał raportów mających na celu uzupełnienie stanu wiedzy o siedliskach przyrodniczych (grąd subkontynentalny, ciepłolubne dąbrowy, żyzne buczyny, łęgi jesionowo-olszowe), wskazanych w przedmiotowym wniosku dla obszaru Natura 2000 Gościeradów PLH060007.

Obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031

Obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

Jednocześnie informuję, że obwieszczeniem z dnia 21 lutego 2022 r., znak: WSTIV. 6322.1.2021.MS, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o przyjęciu tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031, obowiązujących do czasu ustanowienia planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru.

Ww. obwieszczenie wraz z tymczasowymi celami ochrony tut. organ przekazuje w załączeniu do niniejszego pisma.

Udostępniona dokumentacja oraz dane przestrzenne:

- Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 w województwach lubelskim i podkarpackim,
- Warstwy wektorowe, stanowiące załącznik do dokumentacji PZO: granica obszaru, monitoring gatunków stanowiących przedmiot ochrony, monitoring siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony, siedliska przyrodnicze, stanowiska gatunków.
- Raport z wykonania ekspertyzy przyrodniczej na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony w obszarach Natura 2000 województwa lubelskiego PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich – wszystkie przedmioty ochrony, opracowany w ramach projektu: POIS.02.04.00-00-0191/16 pod nazwą: „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.”, październik 2022 r.,
- Mapy, stanowiące załącznik do raportu: mapa występowania owadów, mapa występowania płazów, mapa siedlisk przyrodniczych (3 arkusze), mapa występowania ssaków, mapa występowania roślin naczyniowych,
- Warstwy wektorowe, stanowiące załącznik do raportu: mchy, minogi i ryby, owady, płazy, poszerzenie granic obszaru, rośliny naczyniowe, siedliska przyrodnicze, ssaki.

Obszar Natura 2000 Świeciechów PLH060082

Obszar Natura 2000 Świeciechów PLH060082 posiada plan zadań ochronnych, który został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Świeciechów PLH060082 (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2014 r., poz. 2332).

Ww. zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie dostępne jest pod adresem: <https://edziennik.lublin.uw.gov.pl/legalact/2014/2332/>.

Udostępniony dokument oraz dane przestrzenne:

- Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Świeciechów PLH060082 w województwie lubelskim,

- Warstwy wektorowe, stanowiące załącznik do dokumentacji PZO: granica obszaru, plan zarządzania, siedliska przyrodnicze, stanowiska roślin naczyniowych, stanowiska obuwika pospolitego.

Jednocześnie informuję, że tut. organ nie przeprowadzał oraz nie zlecał raportów mających na celu uzupełnienie stanu wiedzy o roślinie naczyniowej (obuwik pospolity) oraz siedlisku przyrodniczym (grąd subkontynentalny), wskazanych w przedmiotowych wniosku dla obszaru Natura 2000 Świeciechów PLH060082.

Obszar Natura 2000 Szczecyn PLH060083

Obszar Natura 2000 Szczecyn PLH060083 nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

Jednocześnie informuję, że obwieszczeniem z dnia 22 listopada 2022 r., znak: WPN.6320.30.7.2022.MOK, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o sporządzeniu projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000: Dolny Wieprz PLH060051, Kumów Majoracki PLH060072, Uroczyska Lasów Adamowskich PLH060094, Szczecyn PLH060083.

Ww. obwieszczenie dostępne jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rdos-lublin/obwieszczenie-regionalnego-dyrektora-ochrony-srodowiska-w-lublinie-z-dnia-22-listopada-2022-r-znak-wpn63203072022mok-zawiadamiajace-o-sporzadzeniu-projektu-zarzadzenia-w-sprawie-ustanowienia-planu-zadan-ochronnych-dla-obszaru-natura-2000-dolny-wieprz-plh060051-kumow-majoracki-plh060072-uroczyska-lasow-adamowskich-plh060094-szczecyn-plh060083>.

Udostępniony dokument oraz dane przestrzenne:

- Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH060083 Szczecyn w województwach lubelskim i podkarpackim,
- Warstwy wektorowe, stanowiące załącznik do dokumentacji: owady – zagrożenia i działania, stanowiska i siedliska gatunków owadów, siedliska przyrodnicze – zagrożenia i działania, siedliska przyrodnicze.
- Mapy, stanowiące załącznik do dokumentacji: mapa proponowanej zmiany granicy obszaru Natura 2000, mapa działań ochronnych, mapa zagrożeń, mapa siedlisk przyrodniczych.

Jednocześnie informuję, że tut. organ nie przeprowadzał oraz nie zlecał raportów mających na celu uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku owadu (pachnica dębowa), rośliny naczyniowej (obuwik pospolity) oraz siedliskach przyrodniczych (grąd subkontynentalny, ciepłolubne dąbrowy), wskazanych w przedmiotowych wniosku dla obszaru Natura 2000 Szczecyn PLH060083.

Obszar Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce

Raporty z wykonania ekspertyzy przyrodniczej na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony dla ww. obszaru Natura 2000 zostały przesłane w załączeniu do pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 9 maja 2025 r. znak: WSI.402.128.2025.CW.

Ad 4 Po przeprowadzeniu analizy przestrzennej tut. organ ustalił, że na obszarze Nadleśnictwa Gościeradów, znajdują się: strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania bielika (*Haliaeetus albicilla*).

Tut. organ przygotował i przekazuje mapę z lokalizacją ww. stref w formacie *.shp oraz mapę w formacie *.pdf.

Z uwagi na charakter udostępnionych danych (dane wrażliwe), zwracam się z prośbą o nieupublicznianie tej informacji osobom i podmiotom postronnym.

Jednocześnie informuję, że tut. organ otrzymał informację o ponownym zasiedleniu przez bociany czarne (*Ciconia nigra*) gniazda w rezerwacie „Marynopol”, którego strefy ochronne zostały zlikwidowane w roku 2022. Ponowne ustalenie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania tego stanowiska bociana czarnego znajduje się na etapie procedowania.

Ponadto informuję, że na obszarze Nadleśnictwa Gościeradów, nie znajdują się:

- strefy ochrony ostoi oraz stanowisk grzybów, objętych ochroną gatunkową,

- strefy ochrony ostoi oraz stanowisk roślin, objętych ochroną gatunkową.

Ad 5 Aktualne dane dotyczące występowania inwazyjnych gatunków obcych na terenie Polski dostępne są na stronie internetowej Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody pod adresem: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> w zakładce „GEOSERWIS”.

Ad 6 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie, działając na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, może utworzyć nowy rezerwat przyrody w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem.

Jednocześnie informuję, że na obszarze Nadleśnictwa Gościeradów nie znajdują się projektowane rezerwaty przyrody.

Na podstawie § 2 ust. 1, § 4 ust. 1, § 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 120), w związku z wyszukiwaniem informacji, proszę o uiszczenie stosownej opłaty w wysokości 18,30 zł (słownie: osiemnaście złotych, trzydzieści groszy) na konto:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie

ul. Bazylianówka 46

20 – 144 Lublin

NBP O/O Lublin

Nr 92 1010 1339 0003 3222 3100 0000

Na opłatę składają się:

- § 2 ust. 1; opłata za wyszukiwanie informacji (5 zł),
- § 4 ust. 1; opłata za udostępnienia informacji w formie elektronicznej – płyta (1,50 zł),
- § 5; opłata za przesłanie informacji drogą pocztową (11,80 zł).

Proszę o dokonanie płatności przelewem w terminie 14 dni od dnia odbioru tej korespondencji.

Przy wnoszeniu opłaty w tytule przelewu proszę napisać: „Opłata w związku z udostępnieniem informacji o środowisku, znak sprawy: WSI.402.135.2025.CW”.

**Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Lublinie**

Tomasz Wąsik

**p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Lublinie**

– Regionalnego Konserwatora Przyrody

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*

Otrzymują:

1. Adresat
2. ad acta

Załącznik:

- Płyta z plikami

Do wiadomości:

- Wydział Budżetu i Finansów

Lublin, 17.04.2025 r.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

(imię i nazwisko lub nazwa wnioskodawcy)

(miejscowość, data)

ul. Startowa 11, 20-352 Lublin

(adres)

(81) 744-58-20

(tel. kontaktowy)

sekretariat@lublin.buligl.pl

(e-mail)

**Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska w
Rzeszowie
al. Józefa Piłsudskiego 38
35 – 001 Rzeszów
sekretariat@rzeszow.rdos.gov.pl**

Wniosek o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie

Na podstawie art. 8, 9 i 12 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) wnoszę o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie w następującym zakresie:

(należy wskazać szczegółowy zakres danych)

1. Rezerwat przyrody Dolina Jodłówki (plan ochrony, zadania ochronne, granice w postaci wektorowej)
2. Obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 (wyniki uzupełnienia wiedzy o przedmiotach ochrony, plan zadań ochronnych, granice obszaru w postaci wektorowej).
3. Gatunki chronione oraz strefy ochrony gatunków zwierząt, roślin i grzybów na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów występujących w województwie podkarpackim (gminy: Zaklików. Radomyśl nad Sanem).
4. Gatunki obce niebezpieczne dla gatunków rodzimych i siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów występujących w województwie podkarpackim (gminy: Zaklików. Radomyśl nad Sanem).
5. Projektowane rezerваты w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów (dokumentacja przyrodnicza) (gminy: Zaklików. Radomyśl nad Sanem).
6. Wyniki monitoringu oraz uzupełnienie stanu wiedzy o gatunkach i siedliskach w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020: Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea* 3130, Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* 3150, Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri p.p.* i *Bidention p.p.* 3270, Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) 6410, Ziołorośla górskie *Adenostylion alliariae* iziołorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium* 6430, Łąki selernicowe 6440, Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510, Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum* 9170, Łęgi

wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe* *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe 91E0, Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum* 91F0, 1130 boleń *Aspius aspius*, 5339 różanka pospolita *Rhodeus amarus*, 6144 kielb białopłetwy *Romanogobio albipectus*, 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*, 1337 bóbr *Castor fiber*, 1355 wydra *Lutra lutra*, 1060 czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*, 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, 6179 modraszek nausitous *Phengaris nausithous*, 6177 modraszek telejus *Phengaris telejus*.

SPOSÓB I FORMA UDOSTĘPNIENIA

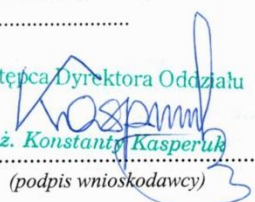
INFORMACJI (proszę zaznaczyć właściwe pole):

- ☐ wgląd do informacji w siedzibie Urzędu
☐ kserokopia lub wydruk czarno-biały
☐ kserokopia lub wydruk kolorowy
☒ pliki komputerowe (na nośniku danych:
☒ płyta CD ☐ płyta DVD
☐ inny.....)
☐ inny:

SPOSÓB PRZEKAZANIA INFORMACJI

(proszę zaznaczyć właściwe pole):

- ☐ odbiór osobisty przez Wnioskodawcę w siedzibie Urzędu
☒ przesłanie pocztą na wskazany adres
☐ przesłanie plików pocztą elektroniczną na adres e-mail:
(o ile specyfika dokumentu na to pozwala)
☐ inny:

Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk
.....
(podpis wnioskodawcy)

Uwagi:

Proszę zakreślić właściwe pole.

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

Rzeszów, dnia 12 maja 2025 r.

WSI.402.197.2025.RW.2

**Biuro Urządzania Lasu
i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin**

Działając na podstawie art. 12 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zm.), w nawiązaniu do wniosku z dnia 17 kwietnia 2025 r., w sprawie udostępnienia informacji w następującym zakresie:

„1. Rezerwat przyrody Dolina Jodłówki (plan ochrony, zadania ochronne, granice w postaci wektorowej)

2. Obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 (wyniki uzupełnienia wiedzy o przedmiotach ochrony, plan zadań ochronnych, granice obszaru w postaci wektorowej).

3. Gatunki chronione oraz strefy ochrony gatunków zwierząt, roślin i grzybów na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów występujących w województwie podkarpackim (gminy: Zaklików. Radomyśl nad Sanem).

4. Gatunki obce niebezpieczne dla gatunków rodzimych i siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów występujących w województwie podkarpackim (gminy: Zaklików. Radomyśl nad Sanem).

5. Projektowane rezerваты w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów (dokumentacja przyrodnicza) (gminy: Zaklików. Radomyśl nad Sanem).

6. Wyniki monitoringu oraz uzupełnienie stanu wiedzy o gatunkach i siedliskach w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020: Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoeto-Nanojuncetea 3130, Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 3150, Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością Chenopodion rubri p.p. i Bidens p.p. 3210, Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) 6410, Ziołorośla górskie Adenostylin alliarie iziolorośla nadrzeczne Convolvuletalia sepium 6430, Łąki selemicowe 6440, Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510, Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum 9170, Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe* Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe 91E0, Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe Ficario-Ulmetum 91F0, 1130 boleń Aspius aspius, 5339 różanka pospolita Rhodeus amarus, 6144 kielb białopłetwy Romanogobio albipinnatus, 1188 kumak nizinny Bombina bombina, 1337 bóbr Castor fiber, 1355 wydra Lutra lutra, 1060 czerwonończyk nieparek Lycaena dispar, 1037 trzepią zieloną Ophiogomphus cecilia, 6179 modraszek nausitous Phengaris nausitous, 6177 modraszek telejus Phengaris telejus”, informuję co następuje.

Rezerwat przyrody „Dolina Jodłówki” został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 marca 2025 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2025 r. poz. 1551). Jest ono powszechnie dostępne w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (CRFOP) oraz Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego i zawiera punkty załamania granic rezerwatu. Dodatkowo, granice rezerwatu w postaci wektorowej można uzyskać z Geoserwisu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ), podgrywając lub pobierając warstwę WFS. GDOŚ udostępnia dane przestrzenne dla różnych form ochrony przyrody obowiązujących na terenie całego kraju (dane dostępne pod linkiem:

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów, tel.: 17 785 00 44, fax: 17 85-21-109, sekretariat@rzeszow.rdos.gov.pl, www.gov.pl/web/rdos-rzeszow

<https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych>). Plan ochrony czy zadania ochronne dla przedmiotowego rezerwatu nie zostały jeszcze opracowane.

W przypadku projektowanych rezerwatów przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów, tut. Dyrekcja posiada informacje tylko o jednej propozycji nowego rezerwatu przyrody – „Sanowisko w Rzeczycy”, na obszarze gminy Radomyśl nad Sanem.

Obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 posiada ustanowiony w dniu 19 marca 2024 r. plan zadań ochronnych, dostępny również w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego, CRFOP oraz na stronie internetowej Dyrekcji, pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rdos-rzeszow/plany-zadan-ochronnych>. Jak w przypadku rezerwatu przyrody „Dolina Jodłówki”, granice obszaru Dolina Dolnego Sanu można pobrać z danych geoprzestrzennych GDOŚ lub ze strony internetowej tut. Dyrekcji, gdzie również udostępnione są dane przyrodnicze (adres: <https://www.gov.pl/web/rdos-rzeszow/dolina-dolnego-sanu-plh180020>). Dla przedmiotowego obszaru nie realizowano dodatkowego monitoringu, ani uzupełnienia stanu wiedzy o gatunkach i siedliskach przyrodniczych. Prace monitoringowe są zaplanowane do wykonania dopiero w 2027 r. w ramach projektu nr FENX.01.05-IW.01-0106/24 pn. „Aktualizacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz z prowadzeniem monitoringów”.

Informacje o inwazyjnych gatunkach obcych można uzyskać na podstawie geoserwisu GDOŚ (adres: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>) - zakładka inwazyjne gatunki obce.

Aktualne dane dotyczące geometrii stref ochrony ostoi zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową, na gruntach Nadleśnictwa Gościeradów (gmina Zaklików i Radomyśl nad Sanem), znajdują się w załączniku do niniejszego pisma (warstwa shp). Jednocześnie zaznaczam że są to dane wrażliwe (dot. lokalizacji gniazd), stąd też nie należy ich udostępniać ani rozpowszechniać w żadnej formie. Są one przeznaczone wyłącznie do użytku wewnętrznego Wnioskodawcy.

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Rzeszowie**

(-)

Sławomir Serafin

(podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

1. Adresat
2. WSI aa

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 13.03.2025 r.

TU- 35/2025-

Doręczenie elektroniczne

Starostwo Powiatowe w Kraśniku

Al. Niepodległości 20

23-204 Kraśnik

e-mail: sekretariat@powiatkrasnicki.pl

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.), i w związku z wykonaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Kraśnik i Gościeradów na lata 2026-2035 prosi o udostępnienie danych dotyczących:

- występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt,
- informacji o obowiązującej strategii rozwoju powiatu, programu ochrony środowiska (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji istotnych dla ochrony przyrody tj. wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, instalacje do produkcji energii elektrycznej, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

Załączniki:

1. mapa zasięgu Nadleśnictwa Kraśnik,
2. mapa zasięgu Nadleśnictwa Gościeradów

STAROSTWO POWIATOWE
W KRAŚNIKU
23-204 Kraśnik
ul. Aleja Niepodległości 20

Znak: Ab.1431.5.2025

Kraśnik, dnia 25.03.2025r.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublinie

W odpowiedzi na pismo znak TU-35/2025-83 z dnia 13.03.2025r. w sprawie prośby o udostępnienie danych na potrzeby wykonania Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Kraśnik i Gościeradów na lata 2026-2035, w części dotyczącej udostępnienia danych na temat instalacji do produkcji energii elektrycznej, tut. organ architektoniczno-budowlany informuje, że instalacjami takimi mogą być instalacje fotowoltaiczne oraz elektrownie wiatrowe, które były przedmiotem prowadzonych przez Starostę postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia pozwolenia na budowę. Należy zaznaczyć, że decyzje pozwolenia na budowę stanowią informację publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022r., poz. 902) i podlegają one udostępnianiu przez min. organy administracji publicznej na zasadach określonych w tej ustawie. Decyzje o pozwoleniu na budowę zawierają informacje, które są powszechnie dostępne na stronach internetowych, co eliminuje możliwość wnioskowania o ich uzyskanie (art. 10 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej). I tak, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego jest uruchomiona wyszukiwarka publiczna, umożliwiająca przeszukiwanie rejestrów wniosków o pozwoleniu na budowę, decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszeń budowlanych (<https://wyszukiwarka.gunb.gov.pl>), zawierająca dane wprowadzone po 01.01.2016 r. Przed tym okresem, w rejestrach prowadzonych przez tut. organ architektoniczno-budowlany znajdują się wydane pozwolenia na budowę spełniające kryteria określone w Państwa wniosku, tj.:

teren Nadleśnictwa Gościeradów

Nr decyzji	Inwestor	Zamierzenie budowlane	Lokalizacja inwestycji
Ab.6740.VII.19.2013	ADVISOR Radosław Włodarczyk	Budowa farmy fotowoltaicznej	dz. nr 2133 obr. Rzeczyca Księża gm. Trzydnik Duży
Ab.6740.VII.20.2013	ZOMAR Spółka Akcyjna	Budowa farmy fotowoltaicznej	dz. nr 299/1 i 300/1 obr. Węglinek gm. Trzydnik Duży
Ab.6740.VII.21.2013	ZOMAR Spółka Akcyjna	Budowa farmy fotowoltaicznej	dz. nr 80 i 83 obr. Wola Trzydnicka gm. Trzydnik Duży
Ab.6740.III.22.2013	ERKADO Zbigniew Kozłowski	Budowa farmy fotowoltaicznej	dz. nr 52/43, 52/28, 52/35, 53/4 obr. Gościeradów-Folwark gm. Gościeradów

Jednocześnie należy wziąć pod uwagę to, że wydanie pozwolenia na budowę dla danego obiektu budowlanego nie jest równoznaczne z jego realizacją przez inwestora. Dopiero oddanie takiego obiektu budowlanego do użytkowania świadczy o jego faktycznej realizacji.

Z up. STAROSTY

Anna Wojcik - Bocian
Kierownik Wydziału Budownictwa

STAROSTWO POWIATOWE

Gościeradów
ul. 14-go Stycznia 20
23-204 Kraśnik

Śr.604.11.2025

Kraśnik, dnia 28.03.2025 r.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

ul. Starowa 11, 20-352 Lublin

Na podstawie pisma z dnia 13.03.2025 r., znak: TU-35/2025 -83 Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie dotyczącym udzielenia informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.) oraz w związku z Projektem Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictw Kraśnik i Gościeradów na lata 2026-2035 udostępniam informację dotyczącą:

- Wydobywania kopalin ze złóż metodą odkrywkową:

1. Na terenie Gminy Gościeradów udokumentowano złoża takie jak:

- Wólka Gościeradowska-złoże piasku dz. nr 1/11, koncesja wydana przez Marszałka Województwa Lubelskiego,

2. Na terenie Gminy Kraśnik udokumentowano złoża takie jak:

- Cegielnia Polowa Maria i Mariusz Osiniak ul. Cegielniana 1, 23-200 Kraśnik, obręb Bojanówka 1 dz. nr ew. 292, o pow.
- PPHU DOMAR Krystyna Czulińska, Spławy II 39, 23-200 Kraśnik, dz. nr ew. Nr 35, 55/2; dz.56,
- CEKOBUD Wacław Pietal, Wojciech Pietal, Słodków I 51, 23-206 Stróża, dz. nr 678, 1639, 750/16, 749, 685/1, 677, 676/1 oraz 760/1,
- SŁODKÓW – STRÓŻA "Cegielnia Słodków" s.c.Robert Rupeć, Grzegorz Rupeć Słodków Pierwszy 59,23-206 Stróża,
- Ceramika Kufel Robert Kufel Suchynia, ul. Podmiejska 12, 23-200 Kraśnik, na dz. nr ew. 459/1, 462, 463/1, 467,

- Cegielnia Trojanowscy Tomasz Trojanowski Spławy Drugie 19, 23-200 Kraśnik, na dz. nr ew. dz. nr 107, obręb Spławy Kolonia.

- Programu ochrony środowiska

Uchwała Nr XLIII-321/2022 Rady Powiatu w Kraśniku z dnia 26.01.2022 roku.

Z treścią Programu ochrony środowiska można zapoznać się pod linkiem:

<https://powiatkrasnik.e-bip.eu/index.php?id=10000004&p1=szczegoly&p2=10011070>

- Obowiązującej strategii rozwoju powiatu.

Zarząd Powiatu w Kraśniku planuje podjęcie działań zmierzających do stworzenia Strategii Powiatu Kraśnickiego na najbliższe lata. Dostrzega znaczenie strategii rozwoju dla przyszłości powiatu i dołoży wszelkich starań, aby dokument ten został opracowany w sposób rzetelny i przemyślany z uwzględnieniem obecnych czynników gospodarczych, społecznych oraz finansowych.

(Nadmienię, że w chwili obecnej dokumentem obowiązującym jest ten, widniejący w BIP powiatu: "Strategia Rozwoju Powiatu Kraśnickiego na lata 2015-2022 z perspektywą do roku 2025", zamieszczony pod linkiem:

<https://powiatkrasnik.e-bip.eu/index.php?id=822&p1=szczegoly&p2=228460>

Z up. STAROSTY

Agnieszka Lenart
Sekretarz Powiatu

Otrzymują:

1. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Starowa 11,
20-352 Lublin,

2. Aa

ZARZĄD DRÓG POWIATOWYCH
w Kraśniku
ul. Szpitalna 2A, 23-204 Kraśnik
tel. (81) 826 41 26
sekretariat@zdp-krasnik.pl

TU.710.1034.2025

P. Kurek
2025-03-31

STAROSTWO POWIATOWE W KRAŚNIKU
KANCELARIA OGÓLNA
- 2 -
Wpł. 28. 03. 2025
L.dz. 05068 z 2025
Podpis

ZDP KRAŚNIK
ZARZĄD DRÓG POWIATOWYCH

Kraśnik, 28.03.2025r.

2025-03-31

Starostwo Powiatowe w Kraśniku

Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska

Al. Niepodległości 20

23-204 Kraśnik

W nawiązaniu pisma Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie pisma znak: TU-35/2025-83 z dnia 13.03.2025 roku, Zarząd Dróg Powiatowych w Kraśniku pragnie udzielić informacji w zakresie swoich kompetencji.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej informacji związanych z budową nowych odcinków autostrad i dróg ekspresowych na terenie powiatu kraśnickiego, tut. Zarząd informuje, że nie posiada wiedzy na temat planowanych inwestycji drogowych realizowanych na terenie powiatu kraśnickiego w tym zakresie. Organem administracji rządowej właściwym w przedmiotowej sprawie jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie.

Zastępca Dyrektora
Zarządu Dróg Powiatowych
w Kraśniku
mgr inż. Andrzej Kucharski

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 13.03.2025 r.

TU-36/2025-84

Doręczenie elektroniczne

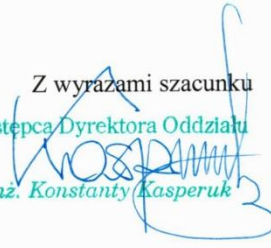
Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli
ul. Podleśna 15
37-450 Stalowa Wola
e-mail: powiat@stalowowolski.pl

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.), i w związku z wykonaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gościeradów na lata 2026-2035 prosi o udostępnienie danych dotyczących:

- występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt,
- informacji o obowiązującej strategii rozwoju powiatu, programu ochrony środowiska (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji istotnych dla ochrony przyrody tj. wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, instalacje do produkcji energii elektrycznej, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

Załącznik: mapka zasięgu opracowywanego obszaru

N. Pszczyna
K. Golech

**STAROSTA
STALOWOWOLSKI**

Stalowa Wola, 14.04.2025r.

GP.604.5.2024.AZ

Biurow Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie, ul. Startowa 11
20- 52 Lublin

Dot: pisma BUL z dnia 13.03.2025r, znak: TU-36/2025-84

W odpowiedzi na w/w pismo, informuję:

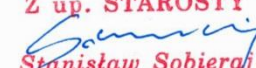
1. Starosta nie posiada informacji o chronionych gatunkach roślin i zwierząt.
2. Powiat Stalowowski nie posiada aktualnej strategii rozwoju powiatu. Natomiast dokument „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Stalowowskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031” przyjęty uchwałą NR LVII/419/2024 Rady Powiatu Stalowowskiego z dnia 25 stycznia 2024 r. dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie: <https://bip.stalowowski.pl/?c=mdTresc-cmPokazTresc-30-8118> oraz w wersji papierowej w siedzibie Starostwa Powiatowego w Stalowej Woli, ul. Podleśna 15, pokój 303,
3. w zakresie dotyczącym prowadzonego wydobywania kopalin, przesyłam wykaz złóż położonych na obszarze gminy Zaklików i Radomyśl nad Sanem, objętych koncesjami na wydobywanie kopalin, udzielonymi przez Starostę Stalowowskiego.

Nazwa złoża/ miejscowość	Gmina na terenie której zlokalizowane jest złożo	Rodzaj kopaliny/metoda wydobywania
„Łysaków – Piotrowski” (dz. Nr ew. 96/1)	Zaklików	Piaski+ wapienie odkrywka
„Łysaków – Walas I” (dz. Nr ew. 52/3)	Zaklików	Piaski+ Wapienie odkrywka
„Łysaków – Ziółkowska” (dz. Nr .ew. 98/4, 98/3, 98/5)	Zaklików	Piaski/odkrywka
„Łysaków – Walas II” / Łysaków (dz. nr 12)	Zaklików	Piaski/odkrywka
„Łysaków – Walas 3” (dz. nr ew. 2, 3, 4, 5 i 472)	Zaklików	Piaski/odkrywka
Żabno (dz. 661 662,663,664)	Radomyśl n. Sanem	Piaski/odkrywka
„Chwałowice – Stawiarski” (dz. nr 2299)	Radomyśl n. Sanem	Piaski/odkrywka
„Chwałowice 1” (dz. nr 1874/1, dz. 1874/2, 2570)	Radomyśl n. Sanem	Piaski/odkrywka
Chwałowice 2 (dz. nr ew. 1450, 1451,1453 oraz części nr ew. 1454)	Radomyśl n. Sanem	Piaski/odkrywka
WITKOWICE 1 nr ew. 238/4, 239, 240/4, 241/4, 242/4, 243, 244/4)	Radomyśl n. Sanem	Piaski/odkrywka
CHWAŁOWICE I (dz.2517,2518, 2519)	Radomyśl n. Sanem	Piaski/odkrywka
ZALESIE VIII 163 (część), 164, 165 i 166),	Radomyśl n. Sanem	Piaski/odkrywka
Chwałowice 3 (nr ew. 519, 1520/1 i 1530/2)	Radomyśl n/Sanem	Piaski/odkrywka
Zalesie IX (dz. 165-170)	Radomyśl n/Sanem	Piaski/odkrywka
Nowiny – Janoszek (dz. 636/2, 637/2)	Radomyśl n/Sanem	Piaski/odkrywka

Ponadto, wg danych będących w posiadaniu tut. Urzędu w miejscowości Lipa znajduje się złożo „Lipa I – Źródło”, objęte koncesją Marszałka Województwa Podkarpackiego (eksploatacja metodą otworową).

Jednocześnie informuję, iż szczegółowe informacje na temat położenia aktualnych obszarów górniczych dostępne są w bazie danych Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego MIDAS, <https://midas-app.pgi.gov.pl/>.

Jednocześnie Starosta Stalowowolski nie posiada informacji o instalacjach do produkcji energii elektrycznej, budowie autostrad i dróg ekspresowych na wskazanym obszarze. Natomiast składowisko odpadów na terenie Gminy Zaklików zostało zrekultywowane i zamknięte.

Z up. STAROSTY

Stanisław Sobieraj
WICESTAROSTA

Otrzymują:
1 x Adresat
1 x a/a

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 4.02.2025 r.

TU-18/2025-46

Doręczenie elektroniczne

Wg rozdzielnika

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) i w związku z opracowaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gościeradów na lata 2026-2035 prosi o udostępnienie następujących danych:

- informacji o obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji o obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- wykazu istniejących na terenie gminy użytków ekologicznych i pomników przyrody znajdujących się na terenach leśnych i nieleśnych wraz ze szczegółami lokalizacyjnymi oraz wskazanie aktów prawnych powołujące formę ochrony,
- informacji dotyczącej występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody, tj. instalacje do produkcji energii elektrycznej – farmy wiatrowe, elektrownie wodne, instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych - biogazownie, instalacje do oczyszczania ścieków, wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału
Konstanty Kasperuk
inż. Konstanty Kasperuk

Otrzymują:

1. Urząd Gminy Dzierzkowice, Terpentyna 1, 23-251 Dzierzkowice, e-mail: urządgmyny@dzierzkowice.pl
2. Urząd Gminy Gościeradów, Gościeradów Ukazowy 61, 23-275 Gościeradów, e-mail: poczta@goscieradow.pl
3. Urząd Gminy Trzydnik Duży, Trzydnik Duży 59A, 23-230 Trzydnik Duży, e-mail: sekretariat@trzydnikduzy.pl
4. Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem, ul. Rynek Duży 7, 37-455 Radomyśl nad Sanem, e-mail: sekretariat@radomysl.pl
5. Urząd Miasta i Gminy Zaklików, ul. Zachodnia 15, 37-470 Zaklików, e-mail: sekretariat@zaklikow.pl
6. Urząd Miasta i Gminy Annopol, ul. Rynek 1, 23-235 Annopol, e-mail: sekretariat@annopol.eu

Załącznik: mapa zasięgu opracowywanego obszaru

URZĄD GMINY GOŚCIERADÓW

Gościeradów Ukazowy 61, 23-275 Gościeradów tel. (15) 838 11 05 fax. (15) 838 11 40
e-mail: pocza@goscieradow.pl www.goscieradow.pl

Gościeradów, 17.02.2025

RPP.604.1.2025

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
Ul. Startowa 11
20-352 Lublin
sekretariat@lublin.buligl.pl

W odpowiedzi na wniosek z dnia 4 lutego 2025 r. dotyczący udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, poniżej przedstawiam stosowne informacje.

Informacje dotyczące obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w tym numery uchwał oraz miejsce udostępnienia treści dokumentu w wersji elektronicznej:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego :

1. XXXV/182/14
2. XXXVI/234/18
3. XXX/186/2021
4. XXXVI/232/2022
5. LVI/372/2024

Rejestr aktów planowania przestrzennego

Informacje dotyczące obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym numery uchwał oraz miejsce udostępnienia treści dokumentów w wersji elektronicznej

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. XXI/89/96
2. XV/97/2000
3. 142/01
4. XXI/133/16
5. XXI/134/16
6. XXXIII/221/18
7. XXXVI/235/18

URZĄD GMINY GOŚCIERADÓW

Gościeradów Ukazowy 61, 23-275 Gościeradów tel. (15) 838 11 05 fax. (15) 838 11 40
e-mail: poczta@goscieradow.pl www.goscieradow.pl

8. XXXVI/236/18
9. XXX/187/2021
10. XXX/188/2021
11. XXXIV/215/2022
12. XXXVI/234/2022
13. XXXVI/235/2022
14. XLII/271/2022
15. LVI/373/2024
16. VI/30/2024

Rejestr aktów planowania przestrzennego

Wykaz istniejących na terenie gminy użytków ekologicznych oraz pomników przyrody, zlokalizowanych zarówno na obszarach leśnych, jak i nieleśnych, wraz ze szczegółowymi danymi dotyczącymi ich lokalizacji oraz odniesieniem do aktów prawnych ustanawiających daną formę ochrony:

Użytki ekologiczne:

1. Bagno - Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Tarnobrzskiego z 28.09.1995 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny Dz. Urz. Woj. Tarnob. z 16.10.1995 r. Nr 12, poz.259 – działki 1358/5 oraz 1358/4 obr. geod. Wólka Szczeka

Pomniki przyrody:

1. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.741 - Typ pomnika: Wieloobiektowy - Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody, Dz. Urz. Woj. Tarnobrzskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2. **060704_2.0017.2968** – lokalizacja.
2. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.742 - Typ pomnika: Jednoobiektowy - Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody, Dz. Urz. Woj. Tarnobrzskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2 **060704_2.0006.426** – lokalizacja.
3. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.743 - Typ pomnika: Wieloobiektowy - Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody, Dz. Urz. Woj. Tarnobrzskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2 **060704_2.0004.184** – lokalizacja.

URZĄD GMINY GOŚCIERADÓW

Gościeradów Ukazowy 61, 23-275 Gościeradów tel. (15) 838 11 05 fax. (15) 838 11 40
e-mail: poczta@goscieradow.pl www.goscieradow.pl

4. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.744 - Typ pomnika: Jednoobiektowy - Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzckiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody, Dz. Urz. Woj. Tarnobrzckiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2 **060704_2.0004.67** – lokalizacja.
5. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.745 - Typ pomnika: Wieloobiektowy - Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzckiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody, Dz. Urz. Woj. Tarnobrzckiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2 **060704_2.0004.68; 060704_2.0004.71/1; 060704_2.0004.72** – lokalizacja.
6. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.746 - Typ pomnika: Wieloobiektowy - Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzckiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody, Dz. Urz. Woj. Tarnobrzckiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2 **060704_2.0004.64/1** - lokalizacja.
7. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.747 - Typ pomnika: Jednoobiektowy - Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzckiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody, Dz. Urz. Woj. Tarnobrzckiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2 **060704_2.0004.64/1** - lokalizacja.
8. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.748 - Typ pomnika: Jednoobiektowy - Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Tarnobrzckiego z dnia 4 marca 1997 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody Dz. Urz. Woj. Tarnobrzckiego Nr poz. 41 z 05.03.1997 **060704_2.0004.377/5** – lokalizacja.
9. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.750 - Typ pomnika: Jednoobiektowy - Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzckiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody, Dz. Urz. Woj. Tarnobrzckiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2 **060704_2.0006.1391/3** – lokalizacja.
10. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.756 - Typ pomnika: Jednoobiektowy - Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzckiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody, Dz. Urz. Woj. Tarnobrzckiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2 **060704_2.0004.73/6** – lokalizacja.
11. PL.ZIPOP.1393.PP.0607042.1741 – Źródło - Typ pomnika: Jednoobiektowy - ROZPORZĄDZENIE NR 3 Wojewody Tarnobrzckiego z dnia 9 stycznia 1996 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody Dz. Urz. Woj. Tarnobrzckiego z dn. 10.01.1996r Nr 1 poz.3; **060704_2.0014.1003** – lokalizacja.

Informacje dotyczące występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody, tj. instalacje do produkcji energii elektrycznej – farmy wiatrowe, elektrownie wodne, instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych – biogazownie, instalacje do oczyszczania

URZĄD GMINY GOŚCIERADÓW

Gościeradów Ukazowy 61, 23-275 Gościeradów tel. (15) 838 11 05 fax. (15) 838 11 40
e-mail: poczta@goscieradow.pl www.goscieradow.pl

ścieków, wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, budowa autostrad i dróg ekspresowych:

1. Gatunki chronione: brak danych.

2. Instalacje do produkcji energii elektrycznej:

farmy fotowoltaiczne:

istniejące:

- obręb Księżomierz Kolonia, działka nr ewidencyjny 51
- obręb Gościeradów Folwark, działki nr ewidencyjne 42, 38/10, 38/3,
- obręb Wólka Gościeradowska, działki nr ewidencyjne 780, 781

planowane:

- obręb Gościeradów Folwark, działki nr ewidencyjne 8, 11/1, 11/2,
- obręb Gościeradów Folwark, działka nr ewidencyjny 120
- obręb Gościeradów Folwark, działka nr ewidencyjny 102
- obręb Gościeradów Folwark, działka nr ewidencyjny 106
- obręb Liśnik Duży Kolonia, działka nr ewidencyjny 47/1, 47/2
- obręb Księżomierz Kolonia, działka nr ewidencyjny 8/2

Planowane farmy wiatrowe:

Zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego tj. Uchwała Nr XXI/133/16 Uchwała Nr XLII/271/2022

Elektrownie wodne: nie występują.

Biogazownie: nie występują.

Instalacje do oczyszczania ścieków:

- Gminna oczyszczalnia ścieków w Gościeradowie Folwarku, działka nr ewidencyjny 67
- Gminna oczyszczalnia ścieków w Wólce Gościeradowskiej, działka nr ewidencyjny 5/29

URZĄD GMINY GOŚCIERADÓW

Gościeradów Ukazowy 61, 23-275 Gościeradów tel. (15) 838 11 05 fax. (15) 838 11 40
e-mail: poczta@goscieradow.pl www.goscieradow.pl

Wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną:

- wydobywanie kopalin metodą odkrywkową: kopalnia kruszywa naturalnego (piasku) w miejscowości Wólka Gościeradowska, działka nr ewidencyjny 1/11

- wydobywanie kopalin metodą podziemną: nie występują

Składowiska odpadów: zamknięte składowisko odpadów komunalnych w Księżomierzy Gościeradowskiej, działka nr ewidencyjny: 285, 286, 287/2.

Budowa autostrad i dróg ekspresowych: nie występują.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) *za* wyszukiwanie informacji, a także *za* przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz *ich* przesłanie władze publicznej pobierają opłaty w wysokości odzwierciedlającej związane z tym uzasadnione koszty.

Opłatę za udostępnienie informacji oblicza się na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 120).

Opłata za wyszukanie i udostępnienie informacji na podstawie złożonego w tut. Urzędzie wniosku, zgodnie z § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia wynosi **15 zł (słownie: piętnaście złotych)**.

Wyżej wymienioną opłatę należy wnieść w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma (§ 6 ww. rozporządzenia), na rachunek:

Gmina Gościeradów,

Gościeradów Ukazowy 61, 23-275 Gościeradów

B.S. Ziemi Kraśnickiej O/Gościeradów

Nr 02 8717 1064 2009 9000 0345 0003

z dopiskiem: opłata za udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie znak: RPP.604.1.2025

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 4.02.2025 r.

TU-18/2025-46

Doręczenie elektroniczne

Wg rozdzielnika

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) i w związku z opracowaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gościeradów na lata 2026-2035 prosi o udostępnienie następujących danych:

- informacji o obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji o obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- wykazu istniejących na terenie gminy użytków ekologicznych i pomników przyrody znajdujących się na terenach leśnych i nieleśnych wraz ze szczegółami lokalizacyjnymi oraz wskazanie aktów prawnych powołujące formę ochrony,
- informacji dotyczącej występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody, tj. instalacje do produkcji energii elektrycznej – farmy wiatrowe, elektrownie wodne, instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych - biogazownie, instalacje do oczyszczania ścieków, wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału
Konstanty Kasperuk
inż. Konstanty Kasperuk

Otrzymują:

1. Urząd Gminy Dzierzkowice, Terpentyna 1, 23-251 Dzierzkowice, e-mail: urządgmyny@dzierzkowice.pl
2. Urząd Gminy Gościeradów, Gościeradów Ukazowy 61, 23-275 Gościeradów, e-mail: poczta@goscieradow.pl
3. Urząd Gminy Trzydnik Duży, Trzydnik Duży 59A, 23-230 Trzydnik Duży, e-mail: sekretariat@trzydnikduzy.pl
4. Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem, ul. Rynek Duży 7, 37-455 Radomyśl nad Sanem, e-mail: sekretariat@radomysl.pl
5. Urząd Miasta i Gminy Zaklików, ul. Zachodnia 15, 37-470 Zaklików, e-mail: sekretariat@zaklikow.pl
6. Urząd Miasta i Gminy Annopol, ul. Rynek 1, 23-235 Annopol, e-mail: sekretariat@annopol.eu

Załącznik: mapka zasięgu opracowywanego obszaru

Urząd Gminy Trzydnik Duży
23-230 Trzydnik Duży
woj. lubelskie
tel./fax 15 873 18 21
NIP 862-10-86-581

Trzydnik Duży, 18.02.2025 r.

Or.1431.12.2025

**Biuro Urządzania Lasu
i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-325 Lublin**

W odpowiedzi na wniosek z dnia 04.02.2025 r. o udzielenie informacji publicznej.
Informuję:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzydnik Duży – UCHWAŁA NR XXXVII/257/2018 RADY GMINY TRZYDNIAK DUŻY z dnia 13 września 2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzydnik Duży. Link odwołujący się do treści Studium:
https://ugtrzydnikduzy.bip.lubelskie.pl/index.php?id=145&action=details&document_id=1312838
2. Gmina Trzydnik Duży nie posiada planu zagospodarowania przestrzennego. Uprzednio obowiązujący plan stracił ważność z dniem 31 grudnia 2003 r.
3. We wskazanym terenie Gminy Trzydnik Duży nie ma użytków ekologicznych i pomników przyrody
4. Na terenie Gminy Trzydnik Duży nie ma zlokalizowanych farm wiatrowych, elektrowni wodnych, instalacji do produkcji paliw z produktów roślinnych - biogazowni, instalacji do oczyszczania ścieków, wydobywanych kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, budow autostrad i dróg ekspresowych

Z up. WÓJTA
Tomasz Mularczyk
Sekretarz Gminy

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 4.02.2025 r.

TU-18/2025-46

Doręczenie elektroniczne

Wg rozdzielnika

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) i w związku z opracowaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gościeradów na lata 2026-2035 prosi o udostępnienie następujących danych:

- informacji o obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji o obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- wykazu istniejących na terenie gminy użytków ekologicznych i pomników przyrody znajdujących się na terenach leśnych i nieleśnych wraz ze szczegółami lokalizacyjnymi oraz wskazanie aktów prawnych powołujące formę ochrony,
- informacji dotyczącej występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody, tj. instalacje do produkcji energii elektrycznej – farmy wiatrowe, elektrownie wodne, instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych - biogazownie, instalacje do oczyszczania ścieków, wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału
K. Kasperuk
inż. Konstanty Kasperuk

Otrzymują:

1. Urząd Gminy Dzierzkowice, Terpentyna 1, 23-251 Dzierzkowice, e-mail: urządgmyny@dzierzkowice.pl
2. Urząd Gminy Gościeradów, Gościeradów Ukazowy 61, 23-275 Gościeradów, e-mail: poczta@goscieradow.pl
3. Urząd Gminy Trzydnik Duży, Trzydnik Duży 59A, 23-230 Trzydnik Duży, e-mail: sekretariat@trzydnikduzy.pl
4. Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem, ul. Rynek Duży 7, 37-455 Radomyśl nad Sanem, e-mail: sekretariat@radomysl.pl
5. Urząd Miasta i Gminy Zaklików, ul. Zachodnia 15, 37-470 Zaklików, e-mail: sekretariat@zaklikow.pl
6. Urząd Miasta i Gminy Annopol, ul. Rynek 1, 23-235 Annopol, e-mail: sekretariat@annopol.eu

Załącznik: mapka zasięgu opracowywanego obszaru

URZĄD GMINY RADOMYŚL NAD SANEM
ul. Rynek Duży 7
37-455 Radomyśl nad Sanem
IN. II.6727.11.2025
REGON: 000546443, NIP 865-15-83-030

Radomyśl nad Sanem, 2025.02.18.

Biurow Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
Ul. Startowa 11
20-352 Lublin

W związku z pismem z dnia 4.02.2025 znak TU-18/2025-46 dotyczącym udostępnienia informacji do Projektu Planu Ogólnego Urządzania Lasu Nadleśnictwa Gościeradów – Wójt Gminy Radomyśl nad Sanem informuje:

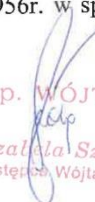
- Na terenie działania Gminy Radomyśl nad Sanem obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Radomyśl nad Sanem zatw. Uchwałą Nr IV/25/02 Rady Gminy Radomyśl nad Sanem z dnia 30 grudnia 2002 r. ze zmianami – dokument dostępny jest na stronie BIP Gminy Radomyśl nad Sanem zakładka – Planowanie przestrzenne,
- Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - dokument dostępny jest na stronie BIP Gminy Radomyśl nad Sanem zakładka – Planowanie przestrzenne, uchwała Nr XV/123/2000 Rady Gminy w Radomyślu z dnia 9 maja 2000r., Uchwała Nr XXXVI/308/14 Rady Gminy Radomyśl nad Sanem z 10 września 2014r., Uchwała Nr XXXVI/309/14 Rady Gminy Radomyśl nad Sanem z dnia 10 września 2014r.
- Instalacji do produkcji paliw z produktów roślinnych - biogazownie - nie dotyczy. Na terenie miejscowości Radomyśl nad Sanem zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków dz. nr 1873, składowisk odpadów – brak, przez wskazany teren Gminy Radomyśl nad Sanem nie projektowana jest budowa autostrady ani droga szybkiego ruchu. Odnosnie informacji dotyczących wydobywania kopalin metodą odkrywkową i podziemną należy zwrócić się do Starostwa Powiatowego w Stalowej Woli ul. Podleśna 15. Na terenie miejscowości Chwałowice są czynne turbiny wiatrowe: na działce nr 1804 i nr 1814 – po 2 sztuki, na działce nr 1810 – 1 sztuka. Elektrownie wodne – brak.
- Pomniki Przyrody Żywej Nr rejestru 473/269

-Ilszt. dąb szypułkowy *Quercus robur*, dz. nr ew.1652,1832 obręb ewidencyjny Radomyśl nad Sanem data utworzenia i podstawa prawna: Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzkiego z dnia 30 grudnia 1988r. Dz. Urz. woj. tarnobrzkiego Nr 1 z dnia 10 stycznia 1989r.

dąb szypułkowy „LECH-2010” *Quercus robur*- lszt. dz.nr ew. 1181, zlokalizowanej przy ul. Mickiewicza 35 w miejscowości Radomyśl nad Sanem będącej własnością Pana Jana Chmielowca - ustanowiony Uchwałą Nr VII/58/II Rady Gminy Radomyśl nad Sanem z dnia 15 lipca 2011 roku.

Użytek ekologiczny pod nazwą "Wielka Łąka" na pow. 11,71ha, położony w miejscowości Radomyśl nad Sanem, ustanowiony Rozporządzeniem Nr 75/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 31 października 2005 roku.

- Gatunki chronione zwierzyzny: wilki, bobry, łosie;
- Gatunki roślinne: orzech wodny/kotewka/ *Trapa natans* - Rezerwat Przyrody „Pniów” utworzony Rozporządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 20 marca 1956r. w sprawie utworzenia rezerwatu przyrody (M.P.Nr 32.poz.408)

Z up. WÓJTA

mgr Izabela Szalaj
Zastępca Wójta

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, faks (81)744-24-58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 4.02.2025 r.

TU-18/2025-46

Doręczenie elektroniczne

Wg rozdzielnika

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) i w związku z opracowaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gościeradów na lata 2026-2035 prosi o udostępnienie następujących danych:

- informacji o obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji o obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- wykazu istniejących na terenie gminy użytków ekologicznych i pomników przyrody znajdujących się na terenach leśnych i nieleśnych wraz ze szczegółami lokalizacyjnymi oraz wskazanie aktów prawnych powołujące formę ochrony,
- informacji dotyczącej występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody, tj. instalacje do produkcji energii elektrycznej – farmy wiatrowe, elektrownie wodne, instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych - biogazownie, instalacje do oczyszczania ścieków, wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału
K. Kasperuk
inż. Konstanty Kasperuk

Otrzymują:

1. Urząd Gminy Dzierzkowice, Terpentyna 1, 23-251 Dzierzkowice, e-mail: urządgmyny@dzierzkowice.pl
2. Urząd Gminy Gościeradów, Gościeradów Ukazowy 61, 23-275 Gościeradów, e-mail: poczta@goscieradow.pl
3. Urząd Gminy Trzydnik Duży, Trzydnik Duży 59A, 23-230 Trzydnik Duży, e-mail: sekretariat@trzydnikduzy.pl
4. Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem, ul. Rynek Duży 7, 37-455 Radomyśl nad Sanem, e-mail: sekretariat@radomysl.pl
5. Urząd Miasta i Gminy Zaklików, ul. Zachodnia 15, 37-470 Zaklików, e-mail: sekretariat@zaklikow.pl
6. Urząd Miasta i Gminy Annopol, ul. Rynek 1, 23-235 Annopol, e-mail: sekretariat@annopol.eu

Załącznik: mapka zasięgu opracowywanego obszaru

**BURMISTRZ
ANNOPOLA**
23-235 Annapol, ul. Rynek 1
GP.6724.2.2025

Annapol, 27.02.20205 r.

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin**

W odpowiedzi na pismo z dnia 04.02.2025 r., data wpływu 05.02.2025 r. Burmistrz Annapola przekazuje wnioskowane dane:

I. Obowiązujące Plany zagospodarowania przestrzennego:

- II zmiana Miejscowego Planu Ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Annapol – uchwała Rady Miejskiej w Annapolu **Nr XXXIII/196/97 z dnia 30.12.1997 r.**

/Dz. Urz. Woj. Tarnobrzeskiego Nr 4/98, z 1998 r. poz. 28 z dnia 20 luty 1998 r./.

Ważny w części, zgodnie z późn. uchwałą RM w Annapolu z dnia 29.10.2010 r. Nr XLIV/275/10.

- III zmiana Miejscowego Planu Ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Annapol – uchwała Rady Miejskiej w Annapolu - **Nr XXXVII/184/2002 z dnia 29.04.2002 r.** /Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 62/2002 z dn. 17 czerwca 2002 r. poz. 1307./

Ważny w części, zgodnie z późn. uchwałą RM w Annapolu z dnia 29.10.2010 r. Nr XLIV/275/10.

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Annapol w zakresie terenów przeznaczonych wyłącznie pod zalesienia - uchwała Rady Miejskiej w Annapolu **Nr XXVII/217/2005 z dnia 12.08.2005 r.**

/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 213, poz. 3487 z dnia 14.11.2005 r./.

- MPZP miasta i gminy Annapol w zakresie terenu zabudowy usługowej w Dąbrowie – uchwała Rady Miejskiej w Annapolu **Nr XXX/245/2005 z dnia 09.12.2005 r.**

/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2006 r. Nr 48 poz. 963 z dnia 14 marca 2006 r./

Dot. działek nr ewid. 590, 591, 592 obręb Dąbrowa.

- MPZP miasta i gminy Annapol w zakresie terenów urbanizowanych – uchwała Rady Miejskiej w Annapolu **Nr XLIV/275/10 z dnia 29 października 2010 r.** ze zmianą z 2015r.

/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 54/2011, poz. 1135 z dnia 15.04.2011 r./.

- MPZP dla terenów związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych w obrębach geodezyjnych Rachów Nowy, Dąbrowa i Sucha Wólka – etap I – uchwała Rady Miejskiej w Annapolu **Nr XVI/122/12 z dnia 26.04.2012 r.** ze zmianą w 2015r.

/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2012 r. poz. 1747 z dnia 24 maja 2012 r./.

- Zmiana MPZP miasta i Gminy Annapol w zakresie terenów urbanizowanych – etap I – uchwała Rady Miejskiej **Nr XXX/235/13 z dnia 29.10.2013 r.**

/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2013 r. poz. 4872 z dnia 26.11.2013 r./

Dot. działek Gminy Annapol za TB.FRUIT - nr ewid. 1/54, obręb Annapol.

- MPZP miasta i gminy Annapol – etap II - uchwała Rady Miejskiej **Nr VII/47/15 z dnia 20.05.2015 r.** /Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2015 r. poz. 2019 z dnia 19.06.2015 r./.

- Zmiana MPZP miasta i gminy Annapol w zakresie terenów urbanizowanych- etap II – uchwała Rady Miejskiej w Annapolu **Nr VII/49/15 z dnia 20.05.2015 r.**

/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2015 r., poz. 2010 z dnia 10.06.2015 r./.

- Zmiana MPZP dla terenów związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych w obrębach geodezyjnych: Rachów Nowy, Dąbrowa, Sucha Wólka – uchwała Rady Miejskiej w Annopolu **Nr IX/65/15 z dnia 23.07.2015 r.**
/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2015 r., poz. 2700 z dnia 26.08.2015 r./
- Miejscowy Plan Zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Annopol dla obszaru obejmującego część nieruchomości znajdujących się w granicach obrębów Sucha Wólka, Jakubowice oraz Annopol – ETAP I – uchwała **Nr XXV/179/16 Rady Miejskiej w Annopolu z dnia 12 października 2016r.**
/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2016 r. poz. 4382 z dnia 15.11.2016 r./
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Annopol dla części terenów urbanizowanych – uchwała **Nr XLI/316/18 Rady Miejskiej w Annopolu z dnia 26 lutego 2018 r.**
/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2018r. poz. 1358 z dnia 29.03.2018 r./
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego odcinka trasy napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110kV relacji GPZ Annopol – GPZ Budzyń – uchwała **Nr XLI/317/18 Rady Miejskiej w Annopolu z dnia 26 lutego 2018 r.**
/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2018 r. poz. 1375 z dnia 03.04.2018 r./
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Annopol w zakresie terenów urbanizowanych – uchwała **Nr XXIV/166/2020 Rady Miejskiej Annopol z dnia 30 czerwca 2020 r.**
/Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2020 r. poz. 3984 z dnia 28 lipca 2020 r./

II. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Annopol

- Uchwała Rady Miejskiej w Annopolu Nr XXXVIII/192/2002 z dnia 28.06.2002 r. z późn.zm.
- Uchwała Rady Miejskiej w Annopolu Nr V/26/15 z dnia 23.02.2015 r. - ostatnia zmiana

Wszystkie obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dostępne w SIP Gminy Annopol pod linkiem: <https://experience.arcgis.com/experience/1bb4331834e54cf2b5c8539ca524e456>

III.

Lp.	Nazwa złoża	Położenie złoża	Rodzaj kopaliny
1.	BORÓW II	Miejsc. Borów dz. nr ew. 3661, 3662, 3663, 3664 obręb Borów	Surowiec ilasty, koncesja
2.	BORÓW III	Miejsc. Borów dz. nr. ew. 4295	Piasek koncesja
3.	BORÓW IV	Miejsc. Borów, dz. nr ew. dz. 3597	<u>Kopalina główna-piasek,</u> <u>kopalina towarzysząca- gliny i pyły,</u> koncesja
4.	JANISZÓW "POLE A" "POLE E"	dz. nr. ew. 212, 214, 215 miejsc. Janiszów	Surowiec ilasty(kopalina główna) (piasek) kopalina Współwystępująca, koncesja

5.	BORÓW VI	dz. nr. ewid 2705 w miejsc. Borów	Piasek, koncesja
6.	BORÓW VII	dz. 4820, 4821, 4822, w miejsc. Borów	Piasek, Złoże udokumentowane brak, koncesji
7.	Rachów Stary	dz. 70, dz.72, dz. 76	Piasek, koncesja wygaszona
10.	Grabówka Fosa	dz. 220, dz. 221/1, dz. 222/3, dz. 222/5, 223, 224	surowiec ilasty, udokumentowane, nie wydano koncesji
11.	Borów V	dz. 3926/2, 3927/2, 3928	Piasek, brak koncesji
12	SUCHA WÓLKA	Dz. nr 163, 164, 165, 166, 167, 168, 171, 173, 175	Piasek, koncesja wygaszona

IV. Wykaz istniejących na terenie gminy pomników przyrody.

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna	Opis lokalizacji	Nr działki ewidencyjnej
1.	Dąb szypułkowy	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Tarnobrzkiego z dnia 4 marca 1997 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzkiego Nr poz. 41 z 05.03.1997)	Zlokalizowany na terenie Rynku w Annopolu	362 obręb Annopol
2.	Odkrywka geologiczno-skalka	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Tarnobrzkiego z dnia 4 marca 1997 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzkiego Nr poz. 41 z 05.03.1997)	Zlokalizowana na skarpie przy starym kościele w Annopolu	381 obręb Annopol
3.	Klon jawor	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Tarnobrzkiego z dnia 4 marca 1997 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody Dz. Urz. Woj. Tarnobrzkiego Nr poz. 41 z 05.03.1997	Rośnie na terenie parku dworskiego w Annopolu	619/1 obręb Annopol
4.	Klon jawor	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Tarnobrzkiego z dnia 4 marca 1997 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzkiego Nr poz. 41 z 05.03.1997)	Rośnie na terenie parku dworskiego w Annopolu	619/1 obręb Annopol
5.	Klon jawor	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Tarnobrzkiego z dnia 4 marca 1997 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzkiego Nr poz. 41 z 05.03.1997)	Rośnie na terenie parku dworskiego w Annopolu	619/1 obręb Annopol
6.	Klon jawor	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Tarnobrzkiego z dnia 4 marca 1997 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzkiego Nr poz. 41 z 05.03.1997)	Rośnie na terenie parku dworskiego w Annopolu	619/1 obręb Annopol

V. Elektrownie wiatrowe – wiatrak na terenie działek nr ewid. 324/1, 327/1, 329/1 obręb geodezyjny Sucha Wólka, gm. Annopol.

Otrzymują:

1. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Lublinie, ul. Startowa 11, 20-352
Lublin – na adres mailowy: sekretariat@lublin.buligl.pl,
2. Aa.

BURMISTRZ

mgr inż. Mirosław Gaźda

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 25.04.2025 r.

TU- 52/2025-AM

Wyłącznie drogą elektroniczną

Wojewódzki Urząd

Ochrony Zabytków w Lublinie

ul. Archidiakońska 4

20- 113 Lublin

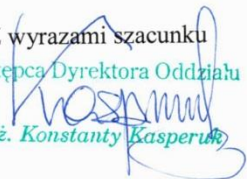
e-mail: info@wkz.lublin.pl

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie jako wykonawca projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Gościeradów na lata 2026-2035 zwraca się z prośbą o informacje dotyczące:

1. obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa lubelskiego występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Gościeradów w obrębie gmin: Annopol, Gościeradów, Trzydnik Duży,
2. obiektów objętych ochroną konserwatorską występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Gościeradów (gminy: Annopol, Gościeradów, Trzydnik Duży), a nie wpisanych do rejestru zabytków.

Osoba do kontaktu: Adam Maciocha tel. 694092419, e-mail: adam.maciocha@lublin.buligl.pl

Informacje można przesłać pocztą elektroniczną lub tradycyjną.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

Załącznik:

1. Mapa zasięgu Nadleśnictwa Gościeradów

**BIURO URZĄDZENIA LASU
I GEODEZJI LEŚNEJ
Oddział w Lublinie**

Nasz znak:
IA.5183.252.2025.GM1

Data: 2025.08.08

Sprawa: inwentaryzacja zasobów zabytkowych zlokalizowanych na terenach leśnych i znajdujące się pod zarządem Lasów Państwowych – Nadleśnictwo Gościeradów

W ślad za pismem z 25.04.2025 r, znak: TU-52/2025-111 (data wpływu emaila do kancelarii WUOZ w Lublinie: 25.04.2025 r.) oraz pismem z 03.07.2025 r data wpływu emaila do kancelarii WUOZ w Lublinie: 03.07.2025 r.) w sprawie udzielenia informacji o obiektach zabytkowych (w tym o zabytkach archeologicznych) zlokalizowanych na terenach leśnych, i znajdujące się pod zarządem Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwo Gościeradów – działając zgodnie z §3 ust. 1 pkt 2 porozumienia Generalnego Konserwatora Zabytków z Dyrektorem Generalnym Lasów Państwowych z 15 grudnia 2021 r. w sprawie współpracy w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego - Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków przekazuje w załączeniu wykazy obiektów zabytkowych (patrz wykaz. 1 i 2), w którym umieszczono podstawowe o nich informacje. Dodatkowo do niniejszego pisma dołączono załączniki mapowe z lokalizacjami zinwentaryzowanych zabytków archeologicznych (zał. mapowe) oraz materiały na nośniku cyfrowym (zał. 3) zawierające opracowane w środowisku GIS dane geoprzestrzenne odnoszące się do ujętych w wykazie zabytków archeologicznych.

Wykazy zawierają wszystkie zabytki (w tym archeologiczne) objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków lub poprzez ujęcie w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Zestawienie obejmuje zabytki, które usytuowane są (nawet częściowo) w granicach nieruchomości, nad którymi sprawuje zarząd Nadleśnictwo Gościeradów.

W zestawieniu zabytków archeologicznych rozróżniono stanowiska na:

- stanowiska manifestujące się własną formą krajobrazową - w tym głównie zabytkowe kopce lub cmentarzyska kurhanowe (w wykazie i na mapie punkty oznaczone litera „K”), w niewielkim stopniu dawne mielerze - relikty dawnych urządzeń produkcyjnych (w wykazie i na mapie punkty oznaczone litera „M”),
- stanowiska płaskie, rozpoznane metodą badań powierzchniowych AZP (w wykazie i na mapie punkty oznaczone litera „P”).

Planowanie działań przy zabytkach oraz dalsze postępowanie konserwatorskie, które odnosi się do w/w zabytków określają szczegółowe zapisy ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1292, 1907). Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 3c tej ustawy w/w obiekty, jako nieruchome zabytki archeologiczne (w tym domniemane kopce, kurhany, mielerze itd.) również podlegają ochronie konserwatorskiej. Stąd sprawowanie zarządu nad gruntami, na których się znajdują i prowadzenie gospodarki leśnej przy wskazanych stanowiskach archeologicznych należy realizować w sposób, która nie doprowadzi do ich uszkodzenia lub zniszczenia.

ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin

tel./fax: 81 532 90 35
tel.: 815325937
www.wkz.lublin.pl

e-mail: info@wkz.lublin.pl
ePUAP: /WUOZL/SkrytkaESP
e-doręczenia: AE:PL-24680-17436-BDVJH-17

Niezależnie od powyższego, na analizowanych terenach leśnych mogą występować inne obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Kompetencje w zakresie udzielenia informacji na temat obiektów oraz obszarów objętych gminną ewidencją zabytków, a także informacji dotyczących zadań własnych gmin, takich jak ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony obiektów i obszarów zabytkowych, posiadają Burmistrz Annapola oraz Wójtowie Gmin Gościeradów i Trzydnik Duży.

Załącz. Wykazy:

1. zabytki nieruchome
2. zabytki archeologiczne

Załącz. mapowe lokalizacji zabytków archeologicznych

Załącz. cyfrowe: dane GIS

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a

Do wiadomości:

Nadleśnictwo Gościeradów

mgr inż. arch. Klaudia Zarzycka - Goliszek

Z-ca Lubelskiego Konserwatora Zabytków

/podpis elektroniczny/

ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin

tel./fax: 81 532 90 35
tel.: 815325937
www.wkz.lublin.pl

e-mail: info@wkz.lublin.pl
ePUAP: /WUOZL/SkrytkaESP
e-doręczenia: AE:PL-24680-17436-BDVJH-17

1. Wykaz ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH znajdujących się pod zarządem Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwo Gościeradów

L.P.	Gmina	Miejscowość zgodnie z kartą zabytku	Właściwy obręb/ id. działki	Nazwa obiektu	Forma ochrony konserwatorskiej
1.	Annopol	Borów	Borów/ 060702_5.0004.3156	Mogiła wojenna z I wojny światowej	WEZ
2.	Annopol	Kopiec	Kopiec/ 060702_5.0012.25	Cmentarz epidemiczny	WEZ (słabo czytelna w terenie)
3.	Annopol	Sucha Wólka	Świeciechów Poduchowny/ 060702_5.0022.1624	Mogiła wojenna z II wojny światowej (1944 r.)	wpis do rejestru zabytków A/350, WEZ
4.	Gościeradów	Borów	Wólka Szczeka/ 060704_2.0019.1310	Mogiła partyzantów GL (1943 r.)	WEZ
5.	Gościeradów	Dąbrowa	Gościeradów - Folwark / 060704_2.0004.375	Mogiła wojenna z I wojny światowej	WEZ (słabo czytelna w terenie)
6.	Gościeradów	Dąbrowa	Gościeradów - Folwark / 060704_2.0004.370	Mogiła wojenna z I wojny światowej	WEZ (słabo czytelna w terenie)
7.	Gościeradów	Gościeradów	Gościeradów - Folwark / 060704_2.0004.400	Mogiła wojenna żołnierzy polskich z 1939 r.	WEZ
8.	Gościeradów	Księżomierz Kolonia	Księżomierz Dzierzkowska/ 060704_2.0006.1392	Mogiła wojenna (żołnierz polski) z 1939 r.	WEZ
9.	Gościeradów	Liśnik Duży „Zimnowody”	Księżomierz Dzierzkowska/ 060704_2.0006.1419	Mogiła zbiorowa żydowska z II wojny światowej	WEZ (nieczytelna w terenie)
10.	Gościeradów	Liśnik Duży	Liśnik Duży/ 060704_2.0010.673	Mogiła żydowska z II wojny światowej (1942 r.)	WEZ (nieczytelna w terenie)
11.	Gościeradów	Liśnik Duży	Liśnik Duży/ 060704_2.0010.669	Mogiła z II wojny światowej (1944 r.)	WEZ (nieczytelna w terenie)
12.	Gościeradów	Marynopol	Marynopol/ 060704_2.0013.317	Mogiła wojenna z II wojny światowej (1944 r.)	WEZ (słabo czytelna w terenie)
13.	Gościeradów	Salomin	Salomin/ 060704_2.0015.581	Mogiła wojenna z II wojny światowej	wpis do rejestru zabytków A/539, WEZ
14.	Trzydnik Duży	Węglinek	Węglinek/ 060707_2.0017.616	Cmentarz wojenny z I wojny światowej	wpis do rejestru zabytków A/349, WEZ

ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin

tel./fax: 81 532 90 35
tel.: 815325937
www.wkz.lublin.pl

e-mail: info@wkz.lublin.pl
ePUAP: /WUOZL/SkrytkaESP
e-doręczenia: AE:PL-24680-17436-BDVJH-17

Legenda: „WEZ” – wojewódzka ewidencja zabytków

2. Wykaz ZABYTEKÓW ARCHEOLOGICZNYCH znajdujących się pod zarządem Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwo Gościeradów

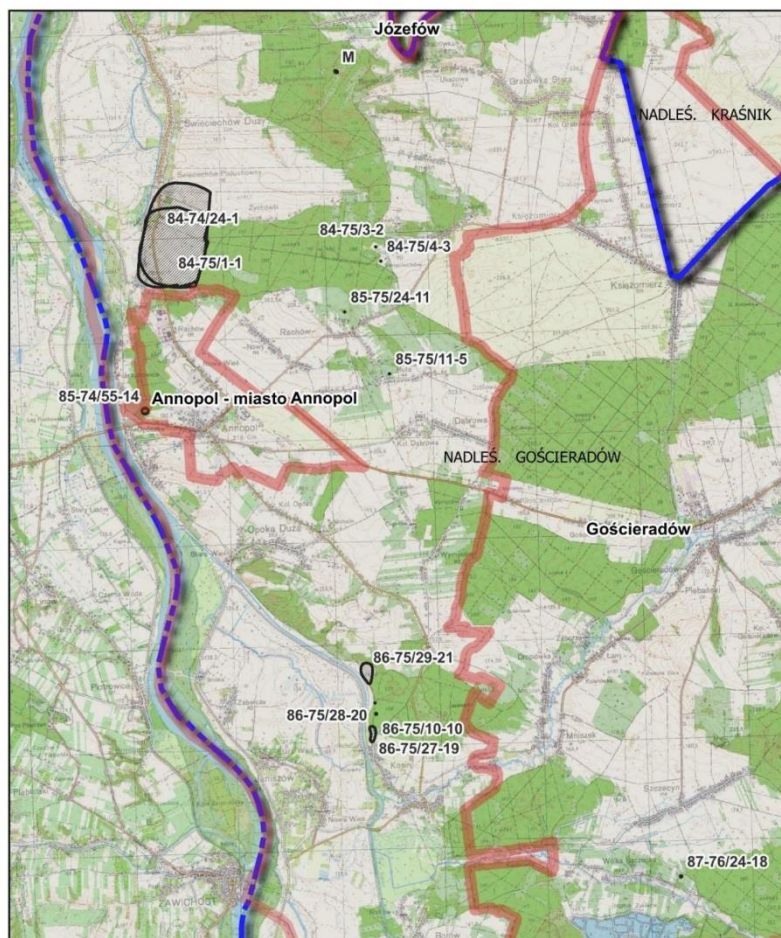
L.P.	Nr stan AZP	Miejscowość / obręb	Rozpoznana forma stanowiska	Forma ochrony konserwatorskiej
1.	85-74/55-14	Annopol	P	WEZ
2.	85-75/11-5	Huta	P	WEZ
3.	86-75/10-10	Kosin	K	wpis do rejestru zabytków, WEZ
4.	86-75/27-19	Kosin	P	WEZ
5.	86-75/28-20	Kosin	P	WEZ
6.	86-75/29-21	Kosin	P	WEZ
7.	85-75/24-11	Rachów Stary	P	WEZ
8.		Świeciechów Duży	M	
9.	84-75/3-2	Świeciechów Poduchowny	P	WEZ
10.	84-75/4-3	Świeciechów Poduchowny	P	WEZ
11.	84-74/24-1	Świeciechów Poduchowny	P	WEZ
12.	84-75/1-1	Świeciechów Poduchowny	P	WEZ

Legenda: „K” – stanowiska kurhanowe, „M” – stanowiska mielerzowe, „P” – stanowiska płaskie, „WEZ” – wojewódzka ewidencja zabytków

ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin

tel./fax: 81 532 90 35
tel.: 815325937
www.wkz.lublin.pl

e-mail: info@wkz.lublin.pl
ePUAP: /WUOZL/SkrytkaESP
e-doręczenia: AE:PL-24680-17436-BDVJH-17

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE znajdujących się pod zarządem Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwo Gościeradów

Załącz. 1

ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin

tel./fax: 81 532 90 35
tel.: 815325937
www.wkz.lublin.pl

e-mail: info@wkz.lublin.pl
ePUAP: /WUOZL/SkrytkaESP
e-doręczenia: AE:PL-24680-17436-BDVJH-17

16 Załącznik

Wykaz stref jako osobny dokument zamieszczony w kieszeni opracowania.